

VEJLEDNING OM GØDSKNINGS- OG HARMONIREGLER

Planperioden 1. august 2012 til 31. juli 2013

Revideret september 2012

Kolofon

VEJLEDNING OM GØDSKNINGS- OG HARMONIREGLER

Planperioden 1. august 2012 til 31. juli 2013

Denne vejledning er udarbejdet af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i september 2012.

Bidragyder(e): NaturErhvervstyrelsen

Fotograf(er): Elly Møller Hansen, Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

© Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf.: +45 3395 8000
Fax: +45 3395 8080
E-mail: mail@naturerhverv.dk
Websted: <http://www.naturerhverv.dk>

ISBN 978-87-7120-342-4

INDHOLDSFORTEGNELSE

Resumé.....	6
Kalender for 2012–2013	8
Væsentlige ændringer i vejledningen i forhold til sidste år.....	10
Ændringer i forhold til 1. udgave fra juli 2012	10
1. Tilmelding til Register for Gødningsregnskab	11
1.1 Register for Gødningsregnskab	11
1.2 Hvem har pligt til at blive tilmeldt?.....	11
1.3 Hvem kan frivilligt blive tilmeldt?	11
1.4 Hvem kan ikke tilmelde sig?	11
1.5 Andre virksomheder der kan eller skal tilmeldes	12
1.6 Overtagelse af en ophørt virksomhed	12
1.7 Dine forpligtelser i Register for Gødningsregnskab	13
2. Gødningsplanlægning.....	14
2.1 Krav til gødningsplanlægningen	14
2.1.1 Frist for gødningsplanlægning	14
2.1.2 Særligt for miljø- og økologiordningerne, MVJ-ordninger og andre aftaler	14
2.1.3 Kvælstofprognosen	15
2.1.4 Vildt- og bivenlige tiltag.....	15
2.1.5 Fosfor og kalium	16
2.1.6 Specialafgrøder (skov-, planteskole-, drivhus-, og/eller juletræskulturer).....	16
2.2 Hvad skal oplyses ved gødningsplanlægning	16
2.3 Gødningsplanlægning sammen med ansøgning om Enkeltbetaling	17
2.4 Gødningsplanlægning i Skema A og Skema A1 (specialafgrøder).....	18
2.4.1 Markens kvælstofnorm	18
2.4.2 Kvælstofkvote og planlagt forbrug.....	18
2.5 Korrektioner af kvælstofnormer	18
2.5.1 Miljø- og MVJ-tilsagn, Miljøbetinget tilskud, særlig miljøstøtte og andre aftaler.....	18
2.5.2 Kvælstofkontrakt	21
2.5.3 Økologiske producenter	21
2.5.4 Forventet højere udbytte	21
2.5.5 Miljøgodkendelser	23
2.6 Tillæg til kvælstofkvote ved at øge efterafgrødeareal	23
2.7 Kvælstofnormer for græs.....	23
2.7.1 Udlæg og efterslæt.....	23
2.7.2 Græs i omdrift	23
2.7.3 Permanent græs	24

3. Brødhvedeordningen	25
3.1 Betingelser.....	25
3.2 Dokumentation.....	25
3.3 Ansøgning om norm til brødhvede.....	26
3.4 Hvis du ikke udnytter tilsagnet eller overdrager arealer med brødhvedenorm	26
3.5 Nyetablerede jordbrugere	26
4. Gødningsregnskab.....	27
4.1 Indberetning af gødningsregnskab	27
4.2 Beregning af normproduktion og dyreenheder	28
4.2.1 Årsdyr eller producerede dyr	28
4.2.2 Staldsystem	29
4.2.3 Korrektioner	29
4.3 Areal.....	31
4.3.1 Harmoniareal.....	31
4.3.2 Overdragelse af arealer i en planperiode	31
4.4 Husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning	32
4.4.1 Beregning af forbrug og opgørelse af lager	32
4.4.2 Forarbejdet husdyrgødning	34
4.4.3 Afgasset biomasse	34
4.4.4 Modtaget husdyrgødning	34
4.4.5 Afsat husdyrgødning.....	35
4.4.6 Gødningskvitteringer (Skema B1).....	37
4.5 Andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet.....	38
4.6 Handelsgødning	40
4.6.1 Indkøbt handelsgødning.....	40
4.6.2 Startlager.....	40
4.7 Anden organisk gødning.....	42
4.7.1 Andel af anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet.....	42
4.8 Samlet opgørelse.....	43
5. Efterafgrøder og alternativer til efterafgrøder	44
5.1 En ny efterafgrøderegulering.....	44
5.1.1 Hvordan etableres efterafgrøderne	44
5.1.2 Krav til efterafgrøder i efteråret 2012	45
5.1.3 Efterafgrødegrundareal og opgørelse af kravet.....	45
5.1.4 Indberetning af efterafgrøder og brug af alternativer.....	47
5.1.5 Opsparing af efterafgrøder	48
5.1.6 Overdragelse af landbrugsjord	49
5.2 Efterafgrøder som følge af en miljøgodkendelse.....	50
5.3 Alternativer til efterafgrøder	50
5.3.1 Reduktion af virksomhedens kvælstofkvote	51
5.3.2 Udlægning af mellemafgrøder.....	52
5.3.3 Overdragelse af pligtige efterafgrøder til en anden virksomhed.....	53
5.3.4 Etablering af flerårige energiafgrøder	54
5.3.5 Separering og forbrænding af fiberfraktion af husdyrgødning	55
5.4 Tillæg til kvælstofkvote ved at øge efterafgrødeareal	56
5.5 Hvem er omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder	57

5.6 Hvem er ikke omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder.....	57
5.7 Indberetning af efterafgrøder for efteråret 2012.....	57
6. Harmoniregler.....	64
6.1 Harmonikrav	64
6.2 Produktionsmæssig sammenhæng.....	65
6.3 Undtagelsen om 2,3 DE.....	66
6.3.1 Betingelse 1: Dyrkning af 70 pct. afgrøder til grovfoder	66
6.3.2 Betingelse 2: Definition af roer, græs og græsefterafgrøder	66
6.3.3 Betingelse 3: Erklæring om udbringning af husdyrgødning	66
6.3.4 Betingelse 4: Pløjning og nedvisning	67
6.3.5 Betingelse 5: Pløjning og nedvisning af græsefterafgrøder	67
6.3.6 Betingelse 6: Ingen bælgsgødning.....	68
6.3.7 Betingelse 7: Jordprøver	68
6.3.8 Betingelse 8: Oplysningspligt	69
6.3.9 Udtrædelse af ordningen kræver afviklingsperiode.....	69
6.4 Beregning af dyreenheder.....	69
6.5 Græssende dyr.....	70
6.6 Afgasset biomasse og vegetabilsk biomasse	71
6.7 Forarbejdet husdyrgødning.....	71
6.8 Dyreenheder i husdyrgødning afsat til eksport eller forbrænding	71
6.9 Dokumentation - gødningskvitteringer	71
6.10 Forpagtningsaftaler	72
7. Afmelding fra Register for Gødningsregnskab.....	73
7.1 Hvornår <i>skal</i> du afmelde din virksomhed?	73
7.2 Hvornår <i>kan</i> du afmelde din virksomhed?.....	73
7.3 Særlige tilfælde, hvor du skal afmelde din virksomhed.....	73
7.4 Hvordan kan du afmelde din virksomhed?	74
7.4.1 Afmelding i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab	74
7.4.2 Afmelding ved overdragelseserklæring	75
7.5 Særlige regler ved afmelding fra Register for Gødningsregnskab.....	75
7.5.1 Lager ved ophør og overforbrug af gødning ved ophør.....	75
8. Dyrkningsrelaterede tiltag	77
8.1 Forbud mod jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder	77
8.2 Forbud mod omlægning af fodergræs	78
9. Leverandører, biogas-, forarbejdnings- og forbrændingsanlæg.....	80
9.1 Leverandører af handelsgødning.....	80
9.1.1 Import af handelsgødning	80
9.1.2 Anmeldelse af handelsgødning.....	80
9.2 Leverandører af anden organisk gødning	81
9.2.1 Udnyttelsesprocenten i produkter af anden organisk gødning	81
9.3 Biogasanlæg.....	82
9.3.1 Leverancer af afgasset biomasse og gødning.....	82
9.3.2 Fastsættelse af kvælstofindhold i den afgassede biomasse.....	83
9.4 Forarbejdningsanlæg	83

9.4.1	Leverancer af forarbejdet husdyrgødning	83
9.4.2	Udnyttelsesprocenten i fiberfraktion fra et forarbejdningsanlæg	85
9.4.3	Andre bestemmelser	85
9.5	Forbrændingsanlæg	85
9.5.1	Leverancer af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning på centrale forbrændingsanlæg	86
9.5.2	Forbrænding på eget gårdanlæg	86
9.5.3	Behandling af forbrændingsasken	86
9.6	Kvælstofafgift	87

10. Generelle oplysninger..... 88

10.1	Lovgivning og bekendtgørelser	88
10.1.1	Miljøbetingelser i Enkeltbetalingsstøtte	88
10.2	Oplysning om virksomheds- og personoplysninger	88
10.2.1	Hvor finder du oplysninger?	88
10.2.2	Hvilke oplysninger har NaturErhvervstyrelsen?	88
10.2.3	Hvilke oplysninger videregiver NaturErhvervstyrelsen?.....	89
10.2.4	Hvad bruger NaturErhvervstyrelsen oplysningerne til?	89
10.3	Offentliggørelse af gødningsregnskaber.....	89
10.4	Klagemuligheder	90

11. Forkortelser..... 91

Tabeller..... 92

Tabel 1:	Normer for landbrugsafgrøder og grønsager på friland (kvælstof, fosfor og kalium) ..	93
Tabel 2:	Normer for andre kulturer (kvælstof, fosfor- og kalium)	103
Tabel 3:	Oversigtstabel - Minimum antal græssende dyreenheder pr. ha	107
Tabel 4:	Hø og wrapensilage, standardforudsætninger til beregning af produktion af FE	108
Tabel 5:	Normer for husdyrgødning (kvælstof, fosfor og kalium)	109
Tabel 6:	Husdyrgødning, korrektion af kvælstof- og fosforindhold	115
Tabel 7:	Husdyrgødning, standardforudsætninger for produktion.....	120
Tabel 8a:	Gram råprotein pr. foderenhed i afgrøder til kvæg.....	121
Tabel 8b:	Gram råprotein pr. kg foder til svin.....	123
Tabel 9:	Beregning af dyreenheder (DE).....	124
Tabel 10:	Betingelser for anvendelse af 2,3 DE/ha for kvægbrug.....	128

Skemaer129

Skema A1 (specialafgrøder):	Gødningsplanlægning for skov-, planteskole-, drivhus- og/eller juletræskulturer 2012/2013.....	132
Skema A2:	Oversigt over høstudbytter til brug for planperioden 2012/2013	133
Skema A3:	Produktion af husdyrgødning i planperioden 2012/2013	134
Skema B:	Gødningsregnskab for planperioden 2012/2013	135
Skema B1:	Kvitteringer for overførsler af husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og afgasset biomasse fra 1. august 2012 til 31. juli 2013.....	138
Skema B2:	Oplysninger om dyretype og staldtype 2012/2013	139
Skema B3:	Overdragelse af opsparede efterafgrøder til en anden virksomhed	140
Skema C1:	Hjælpekemaer til beregning af harmoniforholdene	141
Skema C2:	Hjælpekema til beregning af græsningstryk.....	143

Skema C3: Hjælpekema til husdyrgødning afsat på MVJ 0-arealer (tilsagn indgået 2003-2005)	144
Skema D: Ansøgning om brug af brødhvedenormen 2012/2013	145
Indeks	148

Resumé

For at sikre vandmiljøet er der indført regler for, hvor meget du må gødske i forhold til, hvor mange næringsstoffer de dyrkede afgrøder optager. Gødningsregnskabet er din opgørelse over hvor meget gødning, du har brugt. I denne vejledning kan du læse om de ordninger, der knytter sig til Register for Gødningsregnskab, efterafgrøder, harmoniregler og dyrkningsrelaterede tiltag. Du kan også finde tabeller og skemaer, som du kan bruge, når du laver gødningsplanlægning og gødningsregnskab.

Register for Gødningsregnskab (se kapitel 1)

Hvis du har en virksomhed, der er omfattet af reglerne om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (gødningsreglerne), skal virksomheden registreres i NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab.

Du *skal* være med i registret, hvis din virksomhed har en momspligtig omsætning på over 50.000 kr. inden for planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf og samtidig

- har over 10 dyreenheder (DE) (se Tabel 9), eller
- har en husdyrtæthed over 1,0 DE/ha, eller
- modtager mere end 25 tons husdyrgødning eller anden organisk gødning inden for en planperiode.

Du *kan* være med i registret, hvis din virksomhed har en momsregistreret omsætning på over 20.000 kr. inden for planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf.

Når din virksomhed er tilmeldt registret, skal du:

- Udarbejde en gødningsplanlægning (se kapitel 2) for, hvordan din gødning anvendes.
- Beregne en kvælstofkvote for, hvor meget du må forbruge, og holde den opdateret (se afsnit 2.5 og 2.6).
- Udarbejde et gødningsregnskab (se kapitel 4), der viser hvor meget gødning, du har forbrugt i forhold til din kvote.
- I gødningsregnskabet opgøres også, om du overholder regler om efterafgrøder og harmoni.

Efterafgrøder (se kapitel 5)

Reglerne fastsætter, på hvor stor en del af dine marker, du skal etablere efterafgrøder. Reglerne om plantedække gælder, uanset om du er tilmeldt Register for Gødningsregnskab.

Du skal overholde reglerne om plantedække, hvis din virksomhed:

- Har en momspligtig omsætning på over 50.000 kr. fra planteavl, husdyravl eller kombinationer heraf, og
- du dyrker et areal på 10 ha eller derover.

Din virksomhed kan helt eller delvist opfylde kravet om udlægning af efterafgrøder ved at anvende en eller flere af de fem alternativer til udlægning af efterafgrøder. Efterafgrøder skal udlægges i starten af planperioden.

Harmoniregler og harmonikrav (se kapitel 6)

For at have en fælles enhed omregnes størrelsen af dit dyrehold til antal dyreenheder (DE). Dvs. at du skal beregne, hvor mange DE du i alt har haft i planperioden, og hvad dit harmoniareal har været i samme planperiode.

Hvis du har et dyrehold på over 3 DE eller modtager husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning fra 3 eller flere DE, er du omfattet af harmonireglerne. Reglerne fastsætter, hvor meget husdyrgødning du må anvende i forhold til størrelsen af dit areal.

Som udgangspunkt må du udbringe husdyrgødning på din jord svarende til højst 1,4 DE/ha/planperiode, men der gælder særlige regler, fx for kvægbrug.

Afmelding fra Register for Gødningsregnskab (se kapitel 7)

Hvis du ikke har pligt til det og ikke længere ønsker at være med i Register for Gødningsregnskab, kan du afmelde din virksomhed fra registret. Du afmelder din virksomhed ved at sende en overdragelseserklæring, et gødningsregnskab med ophørsdato i felt 917 eller sender et brev direkte til NaturErhvervstyrelsen, Center for Jordbrug.

Dyrkningsrelaterede tiltag (se kapitel 8)

Der er en række regler om dyrkningsrelaterede tiltag, der betyder at der er forbud mod jordbearbejdning og omlægning af fodergræsmarker i visse perioder.

Indberetning af handelsgødning, anden organisk gødning, afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning (se kapitel 9)

Virksomheder, som er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal oplyse NaturErhvervstyrelsen om gødningsleverancer til andre virksomheder.

Virksomheder, som ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal kun oplyse om den gødning, som er leveret til tilmeldte virksomheder. Biogasanlæg og forarbejdningsanlæg skal desuden oplyse om den gødning, der er modtaget til anlægget og afsat fra anlægget.

Du skal indberette salg af handelsgødning og afsat gødning via det elektroniske indberetningssystem for leverandører.

Kalender for 2012–2013

Kalender for administrative krav og frister 2012–2013		
Når du er med i Register for Gødningsregnskab, skal du overholde nogle krav og frister. Nedenfor er en oversigt over de vigtigste frister. Du kan læse mere i vejledningens enkelte afsnit.		
2012	31. juli	Efterafgrødegrundarealet for 2012/2013 gøres op
	1. august	Planperioden 2012/2013 starter
	1. aug. til 30. sept.	Forlænget planperiode 2011/2012
	15. august	Ansøgning om anvendelse af brødhvedenorm for 2012/2013
	7. september	Frist for til- og framelding fra ordning om alternativer til efterafgrøder i planperiode 2012/2013
		Frist for overførsler af overskud af efterafgrøder for planperioden 2012/2013 (efterår 2012)
		Frist for til- og framelding fra ordning om forøgelse af N-kvoten ved udlæg af ekstra efterafgrøder for planperioden 2012/2013 (efterår 2012)
	1. september	Frist for indberetning af leverancer af handelsgødning, anden organisk gødning, afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning for 2011/2012
	1. oktober	Indkaldelse af gødningsregnskab for 2011/2012
	10. oktober	Senest mulighed for konvertering fra mellemafgrøder til efterafgrøder
2013	31. marts	Sidste frist for indberetning af gødningsregnskab for 2011/2012
	23. april	Frist for indberetning i Tast selv-service (gødningsplanlægningen kan integreres i denne)
		Frist for indberetning af overskud af udlagte efterafgrøder for 2012/2013 i Tast selv-service
	31. juli	Sidste frist for tilmelding til Register for Gødningsregnskab for planperioden 2012/2013
	1. august	Planperioden 2013/2014 starter
	Ca. 15. august	Ansøgning om anvendelse af brødhvedenorm for 2013/2014
	1. aug. til 30. sept.	Forlænget planperiode 2012/2013
	31. august	Frist for til og framelding fra ordning om alternativer til efterafgrøder i planperiode 2013/2014
		Frist for ændring af overførsler af overskud af efterafgrøder for planperioden 2013/2014
		Senest til- og framelding fra ordning om forøgelse af N-kvoten ved udlæg af ekstra efterafgrøder for planperioden 2013/2014
Frist for indberetning af udlagte efterafgrøder for planperioden 2013/2014		
1. september	Frist for indberetning af leverancer af handelsgødning, anden organisk gødning, afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning for 2012/2013	
Oktober	Indkaldelse af gødningsregnskab for 2012/2013	
2014	31. marts	Sidste frist for indberetning af gødningsregnskab for 2012/2013

Kalender for dyrkningsmæssige krav og frister 2012–2013

Som jordbruger har du pligt til at overholde nedenstående datoer med mindre du har arealer der er undtaget af bestemmelser om forbud mod omlægning af fodergræs og jordbearbejdning – se kapitel 8.

2012	1.juni	Start på forbud mod omlægning af fodergræs
	Fra høst	Forbud mod jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder
	15. august	Senest omlægning af fodergræs til fodergræs
		Senest omlægning af fodergræs til grønkorn med græsudlæg
	1.oktober	Nedvisning af ukrudt og spildfrø må finde sted, hvor der er forbud mod jordbearbejdning
	1.november	Slut på forbud mod jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder, hvis arealet anvendes til dyrkning af kartofler i den kommende sæson
Slut på forbud mod jordbearbejdning på lerjord og humusjord		
2013	1.februar	Slut på forbud mod omlægning af fodergræs
		Slut på forbud mod jordbearbejdning på sandjord
Hvis der er krav om udlægning af pligtige efterafgrøder på din ejendom, skal du overholde følgende datoer - se kapitel 5.		
2012	1.august	Efterafgrøder der ikke er korsblomstrede sås senest
	20. august	Korsblomstrede efterafgrøder sås senest
	20. september	Tidligst nedpløjning af mellemafgrøder
	20. oktober	Tidligst nedpløjning af efterafgrøder
2013	1.marts	Tidligst destruktion af efterafgrøder udsået som udlæg i majs

Væsentlige ændringer i vejledningen i forhold til sidste år

- Randzoneordningen hvor der er mulighed for at få forhøjet kvælstofkvoten ved udlæg af ekstra efterafgrøder bortfalder.
- Muligheden for at få kvælstofkvoten korrigeret i tilfælde af ekstremt vejrlig bortfalder.
- Efterafgrødekapitlet er omskrevet, som følge af at efterafgrødereglerne er ændret. Som noget nyt skal man udlægge efterafgrøder i starten af planperioden, desuden er der tilføjet en række forenklinger i forbindelse med overførsel af efterafgrøder til efterfølgende planperioder og indført krav om indberetning i Tast selv-service af, hvor mange ha efterafgrøder der udlægges. For flere detaljer se kapitel 5.
- I afsnittet om dyrkningsmæssige tiltag er der tilføjet yderligere fire undtagelser fra reglen om ingen jordbearbejdning i planperioden, jf. kapitel 8. således at visse gartneriafgrøder, arealer hvor der ikke må anvendes sprøjtemidler, arealer med flerårige vedplanter samt arealer hvor der har været dyrket kerne og kolbemajs, fritages fra forbuddet. De yderligere undtagelser gælder allerede fra efteråret 2012.
- Antal af analyseprøver af afgasset biomasse er forøget, jf. afsnit 4.4.3.
- Desuden er der tilføjet en række konsekvensrettelser og redaktionelle ændringer.

Ændringer i forhold til 1. udgave fra juli 2012

- Kapitel 3: Oversigt 2 med godkendte vinterhvedesorter til brødhvedefremstilling er ændret. Der er nu 14 godkendte vinterhvedesorter til brødhvede.
- Kapitel 4: For planperioden 2012/2013 må det samlede slutlager af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning højst udgøre 55 pct. af summen af din normproduktion i kvælstof og den mængde husdyrgødning, du har modtaget.
- Kapitel 5: Frist for indberetning af alternativer til efterafgrøder og opsparede efterafgrøder er ændret fra 31. august til 7. september 2012.
- Kapitel 5: Der er medtaget et nyt afsnit om vejledning til indberetning af efterafgrøder i Tast selv-service.
- I tabel 7 under svin er fravænningsvægten ændret fra 7,4 kg til 7,3 kg.
- Tabel 9 er opdateret i henhold til bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

1. Tilmelding til Register for Gødningsregnskab

1.1 Register for Gødningsregnskab

Hvis du har en virksomhed, der er omfattet af reglerne om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, skal virksomheden registreres i NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab. Det er din momspligtige omsætning inden for planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf, der afgør om virksomheden skal registreres eller kan registreres.

Hvis din virksomhed er med i Register for Gødningsregnskab, kan du købe afgiftsfri handelsgødning. Virksomheder der leverer husdyrgødning til din virksomhed, kan desuden fratække husdyrgødningsleverancen i deres gødningsregnskab.

1.2 Hvem har pligt til at blive tilmeldt?

Du *skal* tilmelde din virksomhed, hvis den har en årlig momsregistreret omsætning på mere end 50.000 kr. inden for planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf og samtidig opfylder mindst én af disse betingelser:

- Har mere end 10 dyreenheder (DE),
- har mere end 1 DE pr. ha, eller
- modtager mere end 25 tons husdyrgødning eller anden organisk gødning i planperioden.

Bemærk, at lejeindtægt og Enkeltbetaling ikke skal medregnes som omsætning.

Du skal tilmelde din virksomhed i den planperiode, hvor den første gang opfylder kravene. Det betyder, at du senest skal tilmelde din virksomhed den 31. juli 2013, hvis din virksomhed er blevet pligtig i planperioden 2012/2013.

1.3 Hvem kan frivilligt blive tilmeldt?

Du *kan* tilmelde din virksomhed frivilligt, hvis den har et CVR-nr. og opfylder kravet om en momsregistreret omsætning på mindst 20.000 kr. om året inden for planteavl, husdyravl eller skovbrug.

Bemærk, at lejeindtægt og Enkeltbetaling ikke skal medregnes som omsætning.

Du skal tilmelde din virksomhed inden 31. juli 2013, hvis du vil være med i planperioden 2012/2013.

1.4 Hvem kan ikke tilmelde sig?

Du kan ikke tilmelde din virksomhed, hvis den ikke er momsregisteret, dvs. har et CVR-nr. Under særlige omstændigheder kan der i visse tilfælde dispenseres fra kravet om CVR-nr. (se afsnit 1.5).

Du kan heller ikke tilmelde din virksomhed, hvis den ikke opfylder kravet om momsregistreret omsætning på mindst 20.000 kr. inden for planteavl, husdyravl eller skovbrug.

Kravet om at omsætningen skal være inden for planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf betyder, at fx indtægter fra golfbaner, parker, fodboldbaner, rideskoler og hestepensioner ikke gør din virksomhed berettiget til at være med i registret.

Hvis du har en virksomhed, der er momsregisteret med blandet drift, dvs. hvis du både driver virksomhed inden for planteavl, husdyravl, skovbrug og fx har en hestepension og din momsomsætning inden for planteavl, husdyravl, skovbrug overstiger 20.000 kr., kan du tilmelde din virksomhed som nævnt ovenfor.

Bemærk, at minkavlere og økologiske bedrifter også er omfattet af reglerne om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

1.5 Andre virksomheder der kan eller skal tilmeldes

Dødsboer, konkursboer og brugeligt pant, som viderefører en landbrugsbedrift, kan i en afgrænset periode være tilmeldt på et SE-nr. Disse virksomheder er underlagt de samme regler om udarbejdelse af gødningsplaner og gødningsregnskaber, som andre virksomheder.

1.6 Overtagelse af en ophørt virksomhed

Hvis du overtager en virksomhed, der har pligt til at være med i Register for Gødningsregnskab, skal du tilmelde virksomheden til registret inden den 31. juli 2013. Du skal huske at få oplysninger fra den tidligere ejer om:

- Forbrug, kvælstofkvote, kvælstoflagre og kvælstofforbrug.

Hvis din virksomhed har husdyravl, især hvis du er svineproducent og overtager jorden fra et kvægbrug, skal du desuden være opmærksom på antal udbragte DE pr. ha i forhold til harmonireglerne.

Når du er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du fremover indberette et gødningsregnskab for hver planperiode.

I planperioden 2012/2013 har du ret til virksomhedens kvælstofkvote for hele planperioden. Du skal derfor medtage al den gødning, der er brugt på de arealer du overtager i perioden - også den gødning som den tidligere jordbruger brugte. Du skal altså have alle forhold med i dit gødningsregnskab, også selvom den tidligere bruger vælger at indberette et gødningsregnskab for perioden 1. august 2012 og frem til den dato, hvor du overtager virksomheden.

Hvis du allerede er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du i dit gødningsregnskab medtage forholdene fra den ophørte virksomhed sammen med forholdene for din nuværende virksomhed.

Eksempel 1: Hvad skal den nye bruger indberette?			
Startlager pr. 1. august 2012		500 kg N	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1. august 2012 til 31.juli 2013		+ 2000 kg N	703
Lagerstatus pr. 31.juli 2013	750 kg N		705
Forbrug fra 1. august 2013 til 30.september 2013 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2013)	- 0 kg N		704
Slutlager pr. 31. juli 2013(felt 705 minus 704)	= 750 kg N	- 750 kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof i planperioden 2012/2013 (felt 708 plus 703 minus 707)		= 1750 kg N	706
I dette eksempel overtager en køber den 1. marts 2013 en ejendom med en samlet kvælstofkvote på 2000 kg N. Sælger har oplyst, at ejendommen havde et startlager på 500 kg N (felt 708). Sælger har købt handelsgødning med 1500 kg N, og den nye ejer køber fra den 1. marts til den 31. juli 2013 handelsgødning med 500 kg N. Indkøbt handelsgødning er derfor i alt: 1500 kg N + 500 kg N = 2000 kg N (felt 703). Ved planperiodens udløb den 31. juli er der et lager på 750 kg N (felt 707). Det samlede forbrug er derfor indkøb (2000 kg N) + startlager (500 kg N) – slutlager (750 kg N) = 1750 kg N (felt 706).			

1.7 Dine forpligtelser i Register for Gødningsregnskab

Når din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du:

- Udarbejde en gødningsplan (se kapitel 2).
- Beregne virksomhedens kvælstofkvote (se kapitel 2).
- Udarbejde et gødningsregnskab og beregne din virksomheds kvælstofforbrug (se kapitel 4).
- Indberette dit gødningsregnskab elektronisk på www.landbrugsindberetning.dk. Bemærk, at pligtige virksomheder under 25 ha er indtil videre undtaget kravet om elektronisk indberetning.

Din tilmelding til Register for Gødningsregnskab er gældende indtil du skriftligt anmoder om at blive afmeldt registret eller NaturErhvervstyrelsen, Center for Jordbrug afmelder virksomheden (se kapitel 7).

2. Gødningsplanlægning

2.1 Krav til gødningsplanlægningen

Når du er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du lave en gødningsplanlægning, der viser, hvilke marker og afgrøder, du planlægger at dyrke i sæsonen. Ud fra gødningsplanen beregner du en kvote for, hvor meget kvælstof du må fordele på dine marker. Dette er din kvælstofkvote. For at beregne kvoten bruges altså gødningsplanen med arealer, afgrøder, afgrødernes kvælstofnorm, afgrøder dyrket sidste år (forfrugt), jordbundstype, efterafgrøder og kvælstofprognosen.

Du kan ansøge om at korrigere din kvælstofkvote, hvis du har forhøjede udbytter. Du *skal* korrigere din kvælstofkvote, hvis du har tilsagn om tilskud til miljø- eller økologiordninger, MVJ-aftaler, MB-aftaler eller andre aftaler (se afsnit 2.5).

Du skal være opmærksom på, at der er særlige regler for græs og brødhvede (se afsnit 2.7 og kapitel 3) samt regler om pligtige efterafgrøder (se kapitel 5).

2.1.1 Frist for gødningsplanlægning

Din gødningsplanlægning skal være klar inden den 23. april 2013. Hvis du tilmelder dig til Register for Gødningsregnskab senere, skal du lave gødningsplanlægningen snarest efter du har modtaget dit tilmeldingsbevis.

Du kan *med fordel* lave din gødningsplanlægning i Tast selv-service. Det vil i så fald betyde, at:

- Kravet om udfyldelse af gødningsplanlægning i papirskema (Skema A) bortfalder.
- Fødevarerministeriet beregner din kvælstofkvote ud fra de indtastede oplysninger.
- Du kan se din procent med pligtige efterafgrøder.
- Oplysninger, som du ellers selv skal overføre til dit gødningsregnskab, bliver fortrykt i dit gødningsregnskab. Du skal blot korrigere for de ændringer, der eventuelt er sket i løbet af planperioden.

Ønsker du at benytte et af de 5 alternativer til efterafgrøder eller at overføre efterafgrøder til næste planperiode, skal dette indberettes elektronisk i Tast selv-service.

Du kan også lave gødningsplanlægningen i Skema A. Der er et særligt Skema A1 til specialafgrøder, der omfatter skov-, planteskole-, drivhus-, og/eller juletræskulturer. Begge skemaer finder du bagerst i vejledningen.

For at du kan anvende gødningsplanen som dokumentation for ændringer, skal du ajourføre din gødningsplanlægning i løbet af planperioden, så den svarer til de faktiske forhold. Vær opmærksom på at gemme den oprindelige gødningsplan, som viser at gødningsplanlægningen er udført inden for fristen. Har du lavet gødningsplanlægningen i et markprogram, så print den ud og gem den.

2.1.2 Særligt for miljø- og økologiordningerne, MVJ-ordninger og andre aftaler

Ved følgende ordninger skal du lave en gødningsplanlægning - også selvom du ikke er med i Register for Gødningsregnskab:

- MVJ-tilsagnstype 1: Aftale om nedsættelse af kvælstoftilførslen.
- MVJ-tilsagnstype 4: Miljøvenlig drift af græs, niveau 1 (maks. 80 kg total N pr. ha).
- MVJ-tilsagnstype 5: Pleje af græs- og naturarealer, hvis der er MVJ-aftale om tilde-
ling af maksimalt 80 kg total N pr. ha.
- MVJ-tilsagnstype 10: Etablering af efterafgrøder
- MVJ-tilsagnstype 11: Miljøvenlig drift af græs- og naturarealer (2003-2005 tilsagn)
med mulighed for tilførsel af gødning udover den gødning, som græssende dyr efterla-
der. I disse tilfælde skal du også lave et gødningsregnskab, som du skal opbevare i
mindst 5 år.
- Pleje af græs- og naturarealer (tilsagn indgået med virkning fra 1. september 2011).
- Opretholdelse af ændret afvanding (tilsagn indgået med virkning fra 1. september
2011).
- Fastholdelse af vådområder (tpe 55)
- 1-årigt tilskud til Pleje af EB-støtteberettigede græsarealer.
- MB-tilsagn.
- 1-årigt tilskud til Ekstensivt landbrug.

Du skal være opmærksom på, at der kan være særlige regler for beregning af virksomhedens
produktion af husdyrgødning ved miljøtilsagn og MVJ-aftaler.

2.1.3 Kvælstofprognosen

Kvælstofnormen for de afgrøder du dyrker, skal korrigeres ud fra den årlige kvælstofprogno-
se. NaturErhvervstyrelsen offentliggør prognosen omkring medio marts 2013. Korrektionen
skal kun foretages for arealer med korn og forårssåede afgrøder (herunder grønsager og kryd-
derurter) samt afgrøder, der har en højere kvælstofkvote end 0 kg N pr. ha efter at forfrugts-
værdier er trukket fra. Din kvælstofkvote kan derfor ikke blive negativ.

For at udregne hvor meget du skal korrigere dit kvælstofforbrug, skal du for hver jordtype
gange antal hektar med kvælstofprognosens tal for jordtypen i kg N pr. ha. Kvælstofprogno-
sen kan være positiv, negativ eller neutral. Hvis prognosen er negativ, oplyser du dette med et
minustegn. Resultaterne lægges sammen, så du kan se, hvor meget du skal lægge til eller
trække fra for at få din endelige kvælstofkvote. Du kan bruge bagsiden af Skema A til indreg-
ning af kvælstofprognosen.

2.1.4 Vildt- og bivenlige tiltag

Du kan lave vildt- og bivenlige tiltag i marken ved at etablere 2 meter barjordstriber, insekt-
volde og vildtstriber, som beskrevet i ”Vejledning om Enkeltbetaling 2013”. Disse tiltag skal
ikke anmeldes særskilt i markplanen i Tast selv-service, og de skal heller ikke indtegnes sepa-
rat på dit markkort.

Du skal dog være opmærksom på, at arealer med vildt- og bivenlige tiltag ikke har en kvæl-
stofnorm. I gødningsplanlægningen skal du derfor fortsat anføre hele markens areal inkl. stri-
ber. Men når du beregner kvælstofkvoten for marken, skal du nedsætte kvælstofnormen (kg
N/ha) svarende til, hvor mange procent striberne eller voldene dækker af markens areal. Det
beregnete tal (kg N/ha) anføres i kolonnen ”N-korrektion” og fratrækkes dermed hele mar-
kens kvote.

Eksempel 2: Ingen kvælstofnorm til vildt- og bivenlige tiltag i gødningsplanlægningen

I en 5 ha stor havremark sås 6 m brede vildtstriber med en blanding af majs/honningurt/marvkål/jordskokker. Vildtstriberne udgør 8 pct. af markens areal. I forhold til Enkeltbetaling "tæller de som havre". Disse striber kan dog ikke medtages som havre, når der skal beregnes N-kvotestørrelse i gødningsplanlægningen. For at trække den del af marken, der er tilsået med vildtstriber, ud af kvotestørrelsen i forbindelse med gødningsplanlægning i Fællesskemaet, skal man fratrage arealet med vildtstriber beregnet i kg N pr. ha fra normen i kolonnen "N-korrektion".

Beregning: 5 ha havre med afgrødekod 3, JB-nr. 7 har en norm på 95 kg N pr. ha. Da vildtstriberne udgør 8 pct. af arealet, fratrages denne procent også kvotestørrelsen pr. ha, altså 7,6 kg N, som skrives i kolonnen "N-korrektion" med minus fortegn. Den samlede kvotestørrelse for marken bliver så $5 * 87,4 = 437$ kg N.

2.1.5 Fosfor og kalium

Du kan oplyse behovet for fosfor i gødningsplanlægningen. Du kan finde de retningsgivende normer ved standardudbytte for jordtype 2 + 4 og middel fosfortal (Pt. 2-4) i Tabel 1. Hvis du ønsker at planlægge kaliumbehovet, kan du finde retningsgivende normer ved standardudbytte for jordtype 2 + 4 og middel kalital (Kt. 8-11) i Tabel 1.

2.1.6 Specialafgrøder (skov-, planteskole-, drivhus-, og/eller juletræskulturer)

Hvis du har specialafgrøder, kan du lave din gødningsplanlægning i Tast selv-service eller i Skema A1 (specialafgrøder) bagerst i denne vejledning. Du kan bruge skemaet, hvis du kun dyrker afgrøderne i Tabel 2, og i denne planperiode ikke bruger husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning. Forskellen mellem gødningsplanlægning for disse typer afgrøder i forhold til at bruge det almindelige Skema A er, at du finder din kvælstofnorm i Tabel 2, og at du skal oplyse, om du dyrker afgrøder i et åbent eller et lukket system.

Kvælstofnorm og -kvotestørrelse: Hvis du har omsået, beregner du kvotestørrelsen ud fra den afgrøde, du senest har sået. For lukkede systemer er normen lig med den brugte mængde kvælstof. I gødningsplanlægningen skal du sætte kvælstofkvotestørrelsen til det forventede forbrug af kvælstof pr. ha. Hvis du dyrker kulturer, der ikke har en artsspecifik kvælstofnorm, kan du få tilladelse til at bruge en højere kvælstofnorm. Du skal lave en skriftlig ansøgning, hvor du dokumenterer, at du ud fra god dyrkningspraksis har behov for en højere kvælstofkvotestørrelse end den, der står i fællesnormen.

2.2 Hvad skal oplyses ved gødningsplanlægning

Nedenfor er en liste over oplysninger, der skal med i gødningsplanlægningen. De to efterfølgende afsnit beskriver, hvordan du gør.

1. Mark nr./markblok nr.: Er den enkelte marks identifikations-nr. Du skal oplyse mark-nr. (og markblok-nr. ved Enkeltbetalingsansøgning) for alle dine marker. Det er kun dyrkede, udyrkede og udtagne marker, der er omfattet af reglerne om gødningsplanlægning.

2. Areal (ha): Er markens størrelse i hektar. Du skal oplyse markens areal i hektar med mindst én decimal ved udregninger i forbindelse med gødningsplanlægning. Du skal dog skrive to decimaler, hvis du søger om Enkeltbetaling.

3. Afgrøde: Er afgrøden/afgrøderne i denne planperiode. Du kan finde afgrødekoderne i Tabel 1 og Tabel 2. Det er de samme afgrødekoder som i ansøgning om Enkeltbetaling. Hvis afgrøden ikke er nævnt specifikt i Tabel 1 eller Tabel 2, skal du bruge en fællesnorm, fx "Andre kornarter, efterårssået" eller for specialafgrøder fx "Anden træfrugt".

4. JB-nr. (jordtype): Hver jordtype har et JB-nr., som bestemmes ud fra jordteksturen i pløjelaget. Ifølge Den Landsomfattende Jordklassificering JB-nr. findes der:

- JB-nr. 1: Grovsandet jord
- JB-nr. 2: Finsandet jord
- JB-nr. 3: Grov lerblandet sandjord
- JB-nr. 4: Fin lerblandet sandjord
- JB-nr. 5: Grov sandblandet lerjord
- JB-nr. 6: Fin sandblandet lerjord
- JB-nr. 7: Lerjord
- JB-nr. 8: Svær lerjord
- JB-nr. 9: Meget svær lerjord
- JB-nr. 10: Siltjord
- JB-nr. 11: Humus
- JB-nr. 12: Speciel jordtype

JB-nr. 12 (specielle jordtyper) kan du indplacere som en af de andre jordtyper ud fra den aktuelle tekstur. Du kan finde jordtypen for dine marker på www.djf-geodata.dk. Her finder du jordtypen for din mark ved at søge på det bloknummer, som marken ligger i.

Afgrødernes kvælstofnorm er forskellig ud fra hvilken jordtype marken har, hvilket fremgår af Tabel 1 bagerst i vejledningen. Markens jordtype har derfor betydning for din gødningsplanlægning og udregningen af din virksomheds samlede kvælstofkvote.

5. Vandet sandjord: Er marker, der vandes, og derfor har en anden kvælstofnorm. Du kan benytte normerne for vandet sandjord, hvis du kan dokumentere en vandingstilladelse på minimum 75 mm vand, svarende til 750 m³ pr. ha. Du kan beregne størrelsen på det areal, du kan vande, hvis du vil opfylde dette krav, ved at dividere den samlede vandmængde i din vandingstilladelse med 750 m³ pr. ha.

6. Forfrugt: Markens forfrugt er hovedafgrøden på marken året før. Hvis du fx har dyrket korn med græsudlæg i foråret 2012, er det kornafgrøden, du skal oplyse som forfrugt for afgrøden i 2013. Nogle forfrugter samler mere kvælstof op end andre, og frigiver det til gavn for den afgrøde, der følger efter. Forfrugtsværdien er med til at dække kvælstofbehovet for den efterfølgende afgrøde. Derfor skal du trække værdien af forfrugten fra kvælstofnormen til afgrøden. Du finder forfrugtsværdien af afgrøden fra sidste år i Tabel 1 og 2. Hvis der for afgrøden i den nye sæson står "Nej" i kolonne 4 "Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm" i Tabel 1, skal du skrive forfrugtsværdien som nul.

7. Kvælstofnorm: Er den maksimale mængde kvælstof du må bruge til at dyrke en bestemt afgrøde. Ud for hver afgrøde i Tabel 1 og 2, står der hvilken kvælstofnorm afgrøden har på forskellige jordtyper.

2.3 Gødningsplanlægning sammen med ansøgning om Enkeltbetaling

Når du søger om Enkeltbetaling, kan du også indberette oplysninger til din gødningsplanlægning i Tast selv-service.

For at kunne opfylde kravene til gødningsplanlægning og beregne kvælstofkvoten skal du tilføje nogle få ekstra oplysninger i forhold til oplysningerne i markplanen. Du skal notere JB-nr. (jordtype), eventuel vandingstilladelse (i feltet "Vanding"), forfrugt, efterafgrøder, om du dyrker flere hold afgrøder pr. vækstsæson samt indføre eventuelle øvrige korrektioner. Du

skal ikke korrigeres for kvælstofprognosen, da korrektionen sker automatisk efter prognosen er offentliggjort. Du finder en liste over alle relevante oplysninger og forklaring på begreberne i afsnit 2.2. Du finder en vejledning til at udfylde skemaet på <http://naturehverv.dk/>.

2.4 Gødningsplanlægning i Skema A og Skema A1 (specialafgrøder)

Skema A er vedlagt i denne vejledning. Du skal udfylde alle felter i skemaet, hvis du ikke benytter muligheden for gødningsplanlægning i Tast selv-service. Har du specialafgrøder (skov-, planteskole-, drivhus-, og/eller juletræskulturer), skal du bruge skema A1 (specialafgrøder).

2.4.1 Markens kvælstofnorm

Du beregner markens kvælstofnorm pr. hektar ved at trække forfrugtsværdien (afhængig af forrige års afgrøde) fra kvælstofnormen for afgrøden og indregne eventuelle korrektioner. Til sidst udregner du markens samlede kvælstofkvote ved at gange markens areal med afgrødens kvælstofnorm (kolonne 2 gange kolonne 9).

2.4.2 Kvælstofkvote og planlagt forbrug

Du kan beregne din kvælstofkvote på bagsiden af Skema A ved at:

- Lægge markernes kvælstofkvoter sammen i kolonne 10 fra Skema A's forside. Summen overføres til første række i skemaet på bagsiden (felt l).
- Herefter trækker du forfrugtsværdien af efterafgrøder i efteråret 2012 fra (felt m).
- Til sidst korrigerer du for kvælstofprognosen.

2.5 Korrektioner af kvælstofnormer

Du *skal* korrigeres din kvælstofkvote, hvis du har arealer med særlig miljøstøtte, miljøtilsagn, MVJ-aftaler, MB-tilsagn eller andre aftaler. I gødningsplanlægningen skal du markere dette i kolonnen "N- korrektion" i Fællesskemaet eller i kolonne 8 "Evt. N-korrektion" i Skema A. Du skal også skrive andre begrænsninger i kvælstofforbruget i denne kolonne, fx begrænsninger i forbindelse med indsatsplaner til drikkevandsbeskyttelse (angivet med tal).

Du *kan* korrigeres din kvælstofkvote, hvis du har forhøjede udbytter.

De særlige miljøstøtteordninger omfatter i dette afsnit de 1-årige tilskudsordninger, Ekstensivt landbrug og Pleje af EB-støtteberettigede græsarealer.

2.5.1 Miljø- og MVJ-tilsagn, Miljøbetinget tilskud, særlig miljøstøtte og andre aftaler

Hvis du har lavet en aftale med en offentlig myndighed eller har indgået et tilsagn om at bestemte arealer skal have mindre kvælstof, er det den aftalte mængde, der er grundlaget for din kvælstofkvote på disse arealer. Der findes forskellige tilsagnstyper for forskellige år. Oversigt over tilsagnstyperne findes i "Vejledning til Enkeltbetaling 2013" som du finder på <http://naturehverv.dk/>. Nedenfor gennemgås hvordan du behandler de forskellige typer tilsagn i forbindelse med gødningsplanlægningen.

Tilsagn indgået i år 2002 og tidligere samt 2006 og senere og 1-årigt tilskud til Pleje af EB-støtteberettigede græsarealer

MVJ-tilsagn med begrænset kvælstofkvote (tilsagnstype 4 og 5)

Der henvises til tilsagn indgået i 2002 og tidligere, hvor der i tilsagnet er bestemt en kvote for den totale mængde kvælstof, som du må tilføre et areal (se eksemplet nedenfor). Bemærk, at

tilsagnet lyder på total kg N, hvilket betyder, at der ikke kan indregnes en udnyttelsesprocent (også selvom der udbringes organisk gødning).

Eksempel 3: Korrektion ved MVJ-tilsagn om Pleje af græs med afgræsning (tilsagnstype 5)
MVJ-tilsagnet lyder på tildeling af maks. 50 kg total N/ha. Afgrødekoden er 253 og JB-nr. 3, som har N-normen 80 kg N/ha. Korrektionen bliver derfor: 80 kg N/ha – 50 kg N/ha = 30 kg N/ha. I korrektionskolonnen anføres ”-30”, som så fratrækkes afgrødens norm, der derfor ender på de tilladte 50 kg N/ha. Den husdyrgødning der afsættes på marken ved græsning, kan fratrækkes i bedriftens normproduktion.

MVJ-tilsagn uden kvælstofkvote (tilsagnstype 4, 5, 9, 16 og 40, 45, 51, 52, 54 og 55)

Hvis dine husdyr afgræsser arealer med et MVJ-tilsagn uden kvælstofkvote, kan den mængde kvælstof, som de afsætter på arealet, trækkes fra i gødningsregnskabet. Det gælder både ved afgræsning af arealer, der tilhører virksomheder, som er med i Register for Gødningsregnskab og på arealer, der tilhører virksomheder uden for registret.

Oversigt 1: Husdyrgødning på arealer med 1-årigt tilskud til Pleje af EB-støtteberettigede græsarealer og MVJ 0-arealer (kan forekomme for tilsagnstype 4, 5, 9, 16, 40, 45, 51, 52, 54 og 55)			
Egne dyr afgræsser egne MVJ 0-arealer og arealer med tilskud til Pleje af EB-støtteberettigede græsarealer			
Er med i Register for Gødningsregnskab		Er ikke med i Register for Gødningsregnskab ¹⁾	
<ul style="list-style-type: none"> Kvælstof mængden angives som normproduktion i Gødningsregnskabet, felt 303 i Skema B. Brug felt 319 i Gødningsregnskabet (Skema B) til at fratække den samme mængde kvælstof. 		Intet krav om gødningsregnskab	
Afgiver/modtager husdyrgødning til MVJ 0-arealer og arealer med 1-årigt tilskud til Pleje af EB-støtteberettigede græsarealer			
Modtager		Afgiver (ejer af dyrene)	
Er med i Register for Gødningsregnskab	Er ikke med i Register for Gødningsregnskab	Er med i Register for Gødningsregnskab	Er ikke med i Register for Gødningsregnskab
<ul style="list-style-type: none"> Kvælstof mængden angives i Gødningsregnskabet som modtaget husdyrgødning, felt 304 i Skema B. Brug felt 319 i Gødningsregnskabet (Skema B) til at fratække den samme mængde kvælstof. Kopi af Skema B1 eller græsningsaftale skal foreligge ³⁾ 	Ikke muligt! Skal være med i register Undtagelse ¹⁾ , hvor Græsningsaftale skal foreligge.	Gødning overført via Skema B1 med kryds i felt 166. Dette gøres også, hvis modtager ikke er med i Register for Gødningsregnskab.	Græsningsaftale skal som minimum foreligge hos modtager ²⁾
<ol style="list-style-type: none"> Mindre virksomheder som ikke er pligtige til at være med i Register for Gødningsregnskab (se kapitel 1). Skriftlig græsningsaftale skal minimum indeholde: <ul style="list-style-type: none"> Oplysninger om dyr eller DE der afgræsser Græsningsperioden Størrelsen af græsningsarealet CVR-nr. eller CPR-nr., navn og adresse Antal slet skal kunne dokumenteres ved salgsbilag Hvis afgiver (ejer af dyrene) er med i Register for Gødningsregnskab skal der foreligge en kopi af Skema B1 fra afgiver. Hvis afgiver ikke er med i Register for Gødningsregnskab skal der foreligge en græsningsaftale. 			

For afsætning af husdyrgødning på arealer med aftale om 0 kg N/ha, MVJ 0-arealer, gælder kravene i ovenstående oversigt. Husk at disse arealer ikke er harmoniarealer. Dette skyldes, at der ikke må udbringes husdyrgødning maskinelt på arealerne. Den husdyrgødning, der er afsat

på arealet skal derfor ikke medtages som udbragt i gødningsregnskabet punkt 3.9 "Antal dyreenheder (DE) i perioden" (se kapitel 6).

Tilsagn indgået i perioden 2003–2005

MVJ-tilsagn (tilsagnstype 11 og 13).

Her kan der være tale om tre forskellige typer MVJ-tilsagn:

1. *Tilsagn med udtagingsforpligtelse:* På arealer med denne tilsagnstype er det ikke tilladt at afsætte husdyrgødning. Normen er 0 kg N/ha.
2. *Tilsagn om 0 kg N/ha, men afsætning fra dyr på arealet er tilladt:* På disse arealer er det af betydning for dit gødningsregnskab, om du har et græsningsstryk på over eller under 0,2 DE/ha, og om du er med i Register for Gødningsregnskab. Når du har dyr, der afgræsser dine egne arealer med en aftale om 0 kg N/ha, skal du følge de krav, der fremgår af Hjælpekema C3 "Husdyrgødning afsat på MVJ 0-arealer (2003-2005)" bagerst i denne vejledning. Hvis du afgiver husdyrgødning til arealer med en aftale om 0 kg N/ha eller modtager husdyrgødning på sådanne arealer, skal du følge kravene, der også fremgår af Hjælpekema C3.
3. *Tilsagn om at kvælstofkvoten nedsættes med en procentsats efter at kvælstofprognosen er indregnet:* For at beregne hvor meget din kvote nedsættes, skal du gange den fastsatte reduktion (i pct.) med afgrødens kvælstofnorm efter korrektion for kvælstofprognosen og forfrugtsværdi. Er afgrødens kvælstofnorm fx 250 kg N efter korrektionen for prognosen og forfrugtsværdi og du har en aftale om 30 pct. reduktion, vil din reduktion være $0,30 \times 250 \text{ kg N} = 75 \text{ kg N}$. 75 kg N skrives ind i gødningsplanlægningen under 'Evt. N-korrektion'.

MVJ-tilsagn om Nedsat N (tilsagnstype 1)

I disse tilsagn skal kvælstoftilførslen nedsættes til 60 pct. af kvoten. Der kan være tale om forskellige typer tilsagn om nedsættelse af tilførsel af kvælstof og hvordan den korrigeres i forhold til kvælstofprognosen. I eksemplet nedenfor kan du se, hvordan du udregner din korrektion ved tre forskellige tilsagn.

Eksempel 4: Korrektion ved MVJ-tilsagn med 60 pct. af kvote

Baggrundsinformation om bedriften:

Afgrødekode 1: Vårbyg; JB-nr. 5; Kvælstofnorm: 113 kg N/ha; Kvælstofprognosen (Område B): + 5 (prognose for 2009 anvendt)

Beregning: Kvælstofkorrektionen er 40 pct., da tilførslen skal nedsættes til 60 pct. af kvoten. Nedsættelse i kg kvælstof er derfor $0,4 \times$ kvælstofnormen for markens afgrøder, dvs. $0,4 \times 113 \text{ kg N/ha} = 45 \text{ kg N}$. I "Evt. N-korrektion" skriver du -45 kg N/ha og beregner herefter markens kvælstofkvote.

Korrektion for kvælstofprognosen (for de marker der skal korrigeres, dvs. korn og forårssåede afgrøder med en kvælstofkvote, der er større end 0 kg N):

1. Dit tilsagn siger, at du skal indregne nedsættelsen af dine markers kvælstofkvote før korrektion for kvælstofprognosen (typisk for aftaler før 2004). Her indsætter du de + 5 kg N/ha i feltet, hvor konsekvenserne af prognosen beregnes.
2. Dit tilsagn siger, at du skal indregne nedsættelsen af dine markers kvælstofkvote efter korrektion for kvælstofprognosen. Her beregner du kvælstofprognosen som: 60 pct. x kvælstofprognosen ($0,6 \times 5 = 3$). Du skal derfor skrive 3 som korrektion for kvælstofprognosen for det antal hektar du har tilsagn til.
3. Dit tilsagn siger, at dine marker ikke skal korrigeres for kvælstofprognosen. Her skriver du 0 for det antal ha, du har tilsagn til under korrektion for kvælstofprognosen.

Miljøbetinget tilskud og 1-årigt tilskud til Ekstensivt landbrug

Der er to forskellige aftaler for tilførsel af gødning på arealer med tilsagn om miljøbetinget tilskud til landbrugsarealer. De bestemmer, hvor meget kvælstof du må give dine marker.

En aftale kan indbefatte, at der højst må tilføres 140 kg totalkvælstof i gennemsnit pr. ha for hele bedriftens harmoniareal. I en sådan aftale er de 140 kg N/ha total N, og kvælstofkvoten er gjort op i udnyttet kvælstof. Dvs. at den totale mængde kvælstof er blevet ganget med udnyttelsesprocenten. Du skal både overholde aftalen om max 140 kg totalkvælstof og overholde din kvælstofkvote. For din kvælstofkvote betyder det at:

- Hvis den beregnede kvælstofkvote overstiger de 140 kg totalkvælstof pr. ha harmoniareal, skal du se bort fra den beregnede kvælstofkvote og udelukkende bruge de 140 kg totalkvælstof pr. ha.
- Hvis den beregnede kvælstofkvote derimod er mindre end 140 kg totalkvælstof pr. ha harmoniareal, må du kun bruge gødning svarende til kvælstofkvoten.

Den anden type aftaler indbefatter at kvælstofkvoten højst må være 75 pct. af kvælstofkvoten for det inkluderede areal, hvilket vil sige, at din reduktion er på 25 pct. for tilsagnsarealerne. Du skal derfor gange afgrødens kvælstofnorm efter du har korrigeret for kvælstofprognosen (og evt. forfrugtsværdi) med reduktionen på 25 pct. Reduktionen skrives i kolonnen 'Evt. N-korrektion', som bruges når markens kvælstofkvote skal udregnes. På MB-tilsagn givet før 1. september 2009 eller tidligere, vil reduktionen gælde for den eller de marker hvorpå der er tilsagn. På MB-tilsagn efter den 1. september 2009 og på ekstensivt landbrug vil de marker, hvor der er tilsagn, eller hvor du har søgt ekstensivt landbrug, indgå med 75 pct. af deres kvote (som beskrevet ovenfor) i bedriftens samlede kvote.

2.5.2 Kvælstofkontrakt

Hvis du har en kvælstofkontrakt, skal du nedsætte hele bedriftens kvælstofkvote efter korrektion for kvælstofprognosen med den aftalte procentsats.

2.5.3 Økologiske producenter

For økologiske marker og marker, der er under omlægning, er det de økologiske regler, der gælder. Du må højst tilføre 170 kg totalkvælstof i gennemsnit pr. ha, også selvom den beregnede kvote er større. Hvis kvælstofkvoten derimod er mindre end 170 kg totalkvælstof pr. ha harmoniareal, må du kun bruge gødning svarende til denne mindre kvælstofkvote. De 170 kg N/ha er total N, og kvælstofkvoten er gjort op i udnyttet kvælstof, altså total kvælstof gange udnyttelseskrav.

Hvis du ikke udnytter din kvælstofkvote på disse marker, må du ikke bruge dette kvælstof på eventuelle ikke-økologiske marker. Du skal beregne bedriftens samlede kvælstofkvote på side 4 i Fællesskemaet uden at tage hensyn til, at du er økolog.

2.5.4 Forventet højere udbytte

Du kan få en højere kvælstofnorm til en afgrøde, hvis du kan dokumentere, at du tidligere har høstet et forhøjet udbytte for afgrøden. Dvs. at dit høstudbytte de sidste 5 år i gennemsnit ligger højere end standardnormen i Tabel 1. Det forhøjede udbytte beregner du som et gennemsnit af de sidste 5 planperioders høstudbytte af afgrøden. Du skal have dyrket afgrøden i minimum 3 år.

Dokumentation

Hvis du kan dokumentere, at du har dyrket afgrøden i alle 5 planperioder, kan du udelade det højeste og det laveste høstudbytte ved beregningen. Hvis du mangler dokumentation for ét år, skal du regne det manglende års udbytte som det laveste, og samtidig udelade det år med det højeste udbytte. Har du kun dyrket afgrøden i tre år, skal alle tre år bruges ved beregningen. I din beregning kan du ikke medtage salg til andre tilmeldte jordbrugsvirksomheder og heller ikke afgrøder, der er brugt til opfodring af din egen husdyrbesætning.

Det forventede udbytte skal du have fastlagt senest den 23. april 2013. Det betyder, at du kan komme til at mangle dokumentation for udbyttet i planperioden 2011/2012, hvis du først afsætter det på et senere tidspunkt. Udbyttet skal du derfor udelade af beregningen sammen med det højeste udbytte i de fire foregående planperioder. Dokumentationen skal være:

- Faktura på salg af hele afgrøden (opgjort i ren varevægt).
- Gødningsplaner med afgrødens areal.

Hvis du bruger reglerne om forventet højere udbytte for en afgrøde, skal du udfylde Skema A2. I Fællesskemaet noterer du dette, hvor du indberetter korrektioner til kvælstofnormen for en mark. I Skema A afkrydses i feltet ”Har forhøjet kvælstofnorm pga. forventet højere udbytter” (nederst på skemaet).

Din korrigerede kvælstofnorm ved forventet højere udbytte

For at få din korrigerede kvælstofnorm, skal du finde korrektionsfaktoren for din afgrøde. Den står i Tabel 1, kolonne 15. Korrektionsfaktoren viser, hvor meget mere kvælstof pr. hektar, du må tilføre afgrøden, afhængigt af hvor mange hkg dit udbytte ligger over standardudbyttet pr. hektar. Den korrigerede norm skal du overføre til din gødningsplanlægning.

Eksempel 5: Korrektion ved forventet højere udbytte - havre på mark med JB-nr. 5					
År	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
Udbytte hkg/ha	65	67	56	69	65
Jordbruger vælger at udelade det højeste og det laveste udbytte af beregningen. Dvs. at kun tre planperioder medregnes. Normer og korrektionsfaktorer findes i Tabel 1. I eksemplet er afgrødekode 3 (Havre) og JB-nr. 5 benyttet.					
Gennemsnit = $(65 + 67 + 65) \text{ hkg/ha} / 3 = 65,7 \text{ hkg/ha}$					
Udbyttensnorm = 52 hkg/ha (Forskel mellem udbyttensnorm og gennemsnit: $65,7 - 52 = 13,7 \text{ hkg/ha}$)					
Korrektionsfaktor = 1,5 kg N pr. hkg (Se kolonne 15 i Tabel 1)					
Ekstra kvælstof = $13,7 \text{ hkg/ha} \times 1,5 \text{ kg N pr. hkg} = 20,55 \text{ kg N/ha}$					
Kvælstofnorm for havre = 84 kg N/ha					
Forhøjet norm = $84 + 20,55 = 104,55 \text{ kg N/ha}$					

Forpagtning/køb og nystartet

Som forpagter eller nystartet kan du korrigere for forhøjet udbytte for én eller flere afgrøder, hvis den tidligere ejer har dyrket afgrøden, og du har dokumentation herfor.

Har du dokumentation for et højere udbytte i fx vinterhvede fra tidligere år og forpagter et areal, hvor du sår vinterhvede, gælder reglerne om forhøjet udbytte også for dine forpagtede arealer.

2.5.5 Miljøgodkendelser

Hvis du har lavet en aftale om reduktion af kvælstofnormen i forbindelse med, at du har fået en miljøgodkendelse fra kommunen til dit husdyrbrug (dette inkluderer også VVM godkendelser m.v.), skal du medtage denne reduktion i din gødningsplanlægning i kolonnen "Evt. kvælstofkorrektur"(kolonne 8).

Hvis du fx har fået en reduceret kvælstofkvote for nogle marker eller for hele bedriften, skal du bruge denne som kvælstofkvote. Hvis du har fået en procentvis reduktion af kvælstofkvoten, skal du gange markens kvælstofnorm med det antal procent kvælstoftilførslen skal reduceres med. Resultatet skriver du i kolonne "Evt. N-reduktion"(kolonne 8).

2.6 Tillæg til kvælstofkvote ved at øge efterafgrødeareal

Hvis du ønsker at etablere flere efterafgrøder end du er forpligtiget til, kan du forhøje din virksomheds kvælstofkvote. Forøgelse af kvælstofkvoten beregnes som omregningsfaktoren ganget med det antal ha efterafgrøder, der udlægges udover de lovpligtige efterafgrøder. Ved beregning af hvor stor forøgelsen af kvælstofkvoten skal være, anvendes fastsatte omregningsfaktorer se (afsnit 5.4).

2.7 Kvælstofnormer for græs

For at kunne anvende kvælstofnormen for de forskellige kategorier af græs, skal du beregne udnyttelsen af græsset ved afgræsning og/eller slæt. Det er et krav, at der skal være et bestemt antal græssende dyr pr. ha opgjort i dyreenheder eller tages et bestemt antal slæt (se Tabel 3, Oversigtstabellen). Du kan beregne græsningstrykket ved hjælp af Hjælpekema C2 "Beregning af græsningstryk", som du finder bagerst i vejledningen. Her kan du også beregne forholdet mellem kravet til antal dyreenheder og antal slæt. Du skal kunne dokumentere, at kravet bliver overholdt. Svin, fjerkræ, mink, samt dyr, der ikke kommer på græs, kan ikke tages med i beregningen af græsningstrykket.

Hvis dyr, der tilhører en anden virksomhed, afgræsser dine marker, skal du kunne dokumentere dette med en gødningskvittering (se Skema B1 bagerst i denne vejledning), hvor den afsatte mængde husdyrgødning i antal dyreenheder skal fremgå. Antal dyreenheder oplyst i Skema B1 skal ganges med 2, da det antages at græsningsperioden er 6 måneder.

Hvis du ikke selv opfodrer slætgræs, men afsætter græsset til en anden virksomhed, skal udnyttelsen dokumenteres ved salgsfakturaer. Ved salg af græs anvendes de i Tabel 4 nævnte standardforudsætninger til beregning af FE for hø- og wrapballer, med mindre der foreligger dokumentation for anden vægt eller indhold.

2.7.1 Udlæg og efterslæt

Du skal være opmærksom på, at udlæg og efterslæt også skal med i beregningen af græsningsarealet, og dermed græsningstrykket pr. ha. Hvis du tager slæt på udlæg og efterafgrøder, skal du beregne det korrigerede græsningsareal ud fra afgrødekategorien. Kravet til antallet af slæt står i Tabel 3, Oversigtstabellen, bagerst i vejledningen. Normudbytte fra Tabel 1 lægges til grund for NaturErhvervstyrelsens vurdering af dokumentation for udnyttelse af græs ved slæt.

2.7.2 Græs i omdrift

Din mark er i omdrift, hvis den har været omlagt til en anden afgrøde inden for en femårs periode. Du skal bruge normerne for græs i omdrift, afhængig af kløverprocent i græsset (se Tabel 1).

Du skal kunne dokumentere et græsningstryk, der svarer til minimum antal græssende DE/ha, som står i Tabel 3, Oversigtstabellen. Der er flere kategorier af græs i omdrift (fx afgrødekoderne 260, 263 og 268). Udover krav til græsningstryk er afgrødekoderne opdelt efter normudbytte. Hvis du ikke kan dokumentere denne udnyttelse kan du benytte normen for ”Græs og kløvergræs uden norm” (afgrødekode 264). Hvis græsset ikke udnyttes, kan du *ikke* give afgrøden en kvælstofnorm.

2.7.3 Permanent græs

Afgrødekoderne for permanent græs er opdelt efter krav til græsningstryk og normudbytte. Du skal benytte normerne for permanent græs, hvis der har været græs på marken i mindst 5 år. Der er flere kategorier af permanent græs fx ”Permanent græs, med normalt udbytte” (afgrødekode 252) og ”Permanent græs, uden kløver omlagt minimum hvert femte år”(afgrødekode 257). Dette kan have betydning, når du søger om Enkeltbetaling. Læs derfor mere dette i ”Vejledning om Enkeltbetaling”.

På særligt produktive permanente græsarealer kan normen for afgrødekode 255, ”Permanent græs, under 50 pct. kløver omlagt mindst hvert femte år” undtagelsesvis anvendes, hvis du kan dokumentere: 1) et græsningsniveau, der svarer til kravet for græs i omdrift, og 2) at udbyttet overstiger 4000 FE pr. ha. Dokumentationen skal være en foderplan med en opgørelse af det samlede producerede antal FE på virksomheden samt foderbehovet. Produktionen af FE skal du opgøre ud fra udbyttensnormerne for alle de dyrkede grovfoderafgrøder. Foderbehovet beregner du ud fra et maksimalt foderforbrug af græsafgrøder på 2500 FE pr. dyreenhed.

Eksempel 6: Hjælpekema til beregning af græsningstryk								
Afgrødekategori	Græs-areal i alt Ha	Korrektionsfaktor ved slæt				Korrigeret areal (Beregnes kol. 1 - 5)	Minimum antal græssende DE pr. ha	Minimum antal DE i alt (Beregnes kol. 6 x7)
		Areal m. slæt Ha	Antal slæt i gns. på slætareal	Andel pr. slæt af samlet udbytte	Beregnet slæt-areal (Beregnes kol. 2x3x4)			
Kolonne:	1	2	3	4	5	6	7	8
Permanent græs med normalt udbyttensniveau (252)	40	26	1	0,50	13	27	0,9	24,3
Permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5.år (257)	90	90	3	0,33	90	0	2,1	0
<p>En jordbruger har 40 ha permanent græs med normalt udbyttensniveau, hvor der tages ét slæt på 26 ha. Desuden har jordbrugeren 90 ha permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år, hvor der tages tre slæt. Skemaet udfyldes som vist ovenfor. Krav til minimum antal græssende dyreenheder i alt = 24,3 DE.</p> <p>Dyreholdet, der går ude, omfatter 32 ammekøer (over 600 kg) og 20 kvier og stude (tung race). Ammekøerne er på virksomheden hele året, mens de 20 kvier og stude blev solgt efter et halvt år i planperioden, da de var seks mdr. Dvs. der var 10 årsdyr kvier og stude.</p> <p>Beregning af antal dyreenheder (se Tabel 9) = (32/1,4 DE) + (10/5 DE) = 24,8 DE.</p> <p>Derudover har jordbrugeren faktura for salg af slætgræs.</p> <p>Dvs.at jordbruger kan benytte kvælstofnormerne for permanent græs med normalt udbyttensniveau (252), og permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år (257).</p>								

3. Brødhvedeordningen

For at benytte normen til brødhvede skal du sende en ansøgning i perioden 15. august 2012 til 23. april 2013 til Videncentret for Landbrug, Planteproduktion. Videncentret for Landbrug kan give tilladelse til brug af normen til brødhvede på indtil 43.092 ha pr. planperiode på landsplan.

3.1 Betingelser

Før du kan benytte normen til brødhvede, skal du:

- Sende en ansøgning til Videncentret for Landbrug i perioden 15. august 2012 til 23. april 2013.
- I mindst ét af de to foregående planperioder (høst 2011 og 2012) på jordbrugsvirksomheden have dyrket en hvedesort, hvortil der i den pågældende planperiode kunne anvendes kvælstofnorm for brødhvede. Desuden at hveden er leveret til en grovvare- eller møllervirksomhed med henblik på brødfremstilling (denne betingelse har du også opfyldt, hvis du i 2011 eller 2012 har dyrket en af vårhvedesorterne i Oversigt 3 og samtidig opfyldt kvalitetskravene til brødhvede).
- Have en kontrakt med en grovvare- eller møllervirksomhed om levering af hvede til brødfremstilling for planperioden 2012/2013 (høst 2013).
- Have et løfte om brug af norm til brødhvede fra Videncentret for Landbrug.

I kontrakten skal der være oplysninger om:

- Dit navn, adresse og CVR-nr.
- Navn, adresse og CVR-nr. på grovvare- eller møllervirksomheden, der aftager brødhveden.
- Størrelsen af kontraktarealet (ha), hvedesort og den mængde kontrakten omfatter.
- Den planperiode kontrakten omfatter og daterede underskrifter.

3.2 Dokumentation

Du skal have dokumentation for, at du i høsten 2011 eller 2012 har dyrket en hvedesort, hvor du kunne bruge kvælstofnormen til brødhvede. For vårhvede gælder det, at du skal have dyrket en af vårhvedesorterne, der fremgår af oversigten nedenfor. Hveden skal du have leveret til en grovvare- eller en møllervirksomhed til brug for fremstilling af brød. Udover hvedesorten skal du oplyse den leverede mængde, indholdet af protein, faldtallet og hektolitervægten. Dokumentationen for oplysningerne skal være en faktura, en kvittering eller lignende. Du skal gemme dokumentationen og kontrakten på din virksomhed i 5 år.

Oversigt 2: Godkendte hvedesorter og kvalitetskrav til brødhvede	
Vårhvede:	Sorter som er optaget på EU's sortsliste i planperioden. ¹
Vinterhvede:	Cardos, Ellvis, Genius, Hereward, Heroldo, JB Asano, KWS Dacanto, Opus, Paroli, Skagen, Tommi, Torrild, Tuareg og Ure.
Krav til brødhvedens kvalitet er mindst (alle tre krav skal være opfyldt):	
• Faldtal	275
• Hektoliter	77 kg
• Proteinindhold	11,5 pct.

1. link til EU's sortsliste:

http://ec.europa.eu/food/plant/propagation/catalogues/database/public/index.cfm?event=home_page

3.3 Ansøgning om norm til brødhvede

Når du søger om norm til brødhvede, skal du bruge NaturErhvervstyrelsens skema "Ansøgning om brug af brødhvedenormen 2012/2013", som du finder bagerst i vejledningen. Du kan maile den udfyldte ansøgning til lth@vfl.dk sende den pr. fax til fax-nr. 8740 5200 eller sende den i en kuvert mærket "Brødhvede" til Videncentret for Landbrug, Planteproduktion, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Århus N. Du kan også finde skemaet på www.vfl.dk eller på www.naturerhverv.dk. Du skal ikke sende dokumentation ind sammen med ansøgningen, men kun sende din ansøgning enten via mail, fax eller pr. brev. Du skal kun bruge en af fremgangsmåderne til forsendelse.

Du kan sende en ansøgning i perioden 15. august 2012 til 23. april 2013. Ansøgningsskemaer, som modtages inden 15. august 2011, ligestilles med skemaer, som modtages denne dato. Ansøgninger, som Videncentret for Landbrug modtager efter kl. 16.30, regnes for modtaget næste hverdag. Dette gælder også ansøgninger indsendt pr. fax. Hvis din ansøgning modtages på eller efter den dag, hvor arealgrænsen på 43.092 ha overskrides, vil du ikke kunne bruge normen for brødhvede. Hvis der allerede den 15. august 2012 er modtaget ansøgninger, hvor der samlet er ansøgt for over 43.092 ha, og hvis du opfylder betingelserne, vil tilladelsen gælde for et mindre areal. Arealet fordeles efter en beregning, hvor de 43.092 ha divideres med det samlede ansøgte areal, som opfylder betingelserne.

Det er en god idé at kunne dokumentere afsendelse af ansøgning – fx ved at gemme din mail, eller fax-kvittering eller have en afleveringsattest hvis du har sendt ansøgningen som brev. Du kan høre nærmere hos Videncentret for Landbrug, Planteproduktion (tlf.nr. 8740 5488), dit lokale planteavlskontor eller NaturErhvervstyrelsen.

3.4 Hvis du ikke udnytter tilsagnet eller overdrager arealer med brødhvedenorm

Hvis du ikke udnytter eller kun delvist udnytter dit tilsagn om brødhvedenorm, skal bedriftens kvælstofkvote reduceres tilsvarende, og du skal ajourføre din gødningsplanlægning.

Du kan ikke overdrage et tilsagn, hvis du ikke selv benytter det. Du kan kun overdrage tilsagnet, hvis du også overdrager arealerne, hvor der er givet tilsagn om norm til brødhvede. Du skal give den nødvendige dokumentation videre til modtageren, og modtageren skal være indforstået med at overtage kontrakten.

3.5 Nyetablerede jordbrugere

Hvis du, som ny ejer eller bruger, har overtaget arealer, hvor der tidligere har været dyrket brødhvede, kan du bruge dokumentationen for brødhvede fra den tidligere bruger af jorden.

4. Gødningsregnskab

4.1 Indberetning af gødningsregnskab

Når planperioden 2012/2013 er slut, skal du lave en opgørelse over, hvor meget kvælstof du har brugt på din bedrift i forhold til din kvælstofkvote. Det skal også fremgå, om du har overholdt reglerne om harmoni og plantedække. Disse oplysninger skal indberettes i gødningsregnskabet for din virksomhed.

NaturErhvervstyrelsen indkalder dit gødningsregnskab i oktober 2013. På indkaldelsen kan du se dit CVR-nr. og en adgangskode, som skal bruges, når du indberetter din virksomheds gødningsregnskab.

Gødningsregnskabet skal indberettes senest den 31. marts 2014. Du skal indberette gødningsregnskabet elektronisk på www.landbrugsindberetning.dk. Du kan dog undtagelsesvis indsende gødningsregnskabet på papir, hvis du har:

- En virksomhed der er pligtig til at være med i Register for Gødningsregnskab (se kapitel 1) og
- har et samlet dyrket areal på under 25 hektar.

Der er flere fordele ved at indberette gødningsregnskabet elektronisk:

- På www.landbrugsindberetning.dk er der regneværktøjer, der hjælper dig med at beregne gødningsproduktion m.v. Fx er korrektionsformlerne for husdyrgødning og dyreenheder indlagt i regneværktøjerne.
- Oplysninger, du indtaster i 'Husdyrindberetningen', overføres, så de kan bruges i gødningsregnskabet med det samme.
- Du kan uploade dit gødningsregnskab fra "DLBR Mark-Online" eller "Næsgaard Mark".
- Du kan udskrive en kvittering for at gødningsregnskabet er modtaget.

De oplysninger, NaturErhvervstyrelsen har om din virksomhed, vil være forudfyldt i gødningsregnskabet. Husk altid at tjekke om de forudfyldte oplysninger er korrekte. De forudfyldte oplysninger kan være:

- Kvælstofkvoten (hvis du har udfyldt din gødningsplanlægning i Fællesskemaet).
- Areal (fra din gødningsplanlægning i Fællesskemaet).
- Køb og videresalg af handelsgødning og anden organisk gødning (oplysningen kommer fra din leverandør eller din egen indberetning).
- Startlager af forskellige gødningstyper (fra slutlager i forrige planperiode 2011/2012).
- Modtaget afgasset biomasse/forarbejdet husdyrgødning (indberettet af biogasanlæg/forarbejdningsanlæg).
- Efterafgrødegrundareal (hvis du har udfyldt din gødningsplanlægning i Fællesskemaet) samt eventuelt overskud af efterafgrøder fra sidste år.
- Kvægoplysninger: beregnet antal producerede dyr og årsdyr i planperioden (fra Dansk Kvæg).

Hvis du ikke har mulighed for at indberette elektronisk, og er berettiget til at indberette på papir (jf. ovenstående), kan du bestille et papirschema på www.landbrugsindberetning.dk eller ringe til NaturErhvervstyrelsen; Center for Jordbrug. Skemaet vil være fortrykt med oplysninger om din virksomhed. Du kan også bruge andre godkendte skemaer, fx skemaer fra "DLBR Mark", "Næsgaard Mark" eller Skema B i denne vejledning.

Oversigt 3: Afhængigt af hvilken type bedrift du har, skal du indberette forskellige oplysninger i gødningsregnskabet				
Blok		Husdyrbrug	Planteavler (der modtager husdyrgødning)	Planteavler (der ikke modtager husdyrgødning)
3.7	Forskel mellem kvælstofkvote og forbrug	X	X	X
3.1	Areal	X	X	X
3.4, 3.5, 3.6	Forbrug af handelsgødning og anden organisk gødning	X	X	X
3.8	Pligtige efterafgrøder	X	X	X
3.2, 3.3	Forbrug af husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning	X	X	
3.9	Harmoniforhold	X	X	
2.5, 3.2	Produktion af husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning	X		

Du er selv ansvarlig for at gødningsregnskabet er korrekt og dokumenterbart.

I de følgende afsnit gennemgås gødningsregnskabet skridt for skridt, som det vises på www.landbrugsindberetning.dk.

4.2 Beregning af normproduktion og dyreenheder

Hvis du har haft husdyr i planperioden, skal du ved indberetning af gødningsregnskabet under Landbrugsindberetning.dk udfylde oplysninger under ”Rediger besætninger”, hvilket svarer Skema A3 i denne vejledning. Hvis du anvender den elektroniske indberetning og indtaster oplysninger om antal dyr mm., får du automatisk beregnet din normproduktion (husdyrgødningsproduktion), og hvor meget dette svarer til i dyreenheder (DE). Hvis du ikke indberetter elektronisk, skal du beregne din normproduktion i Skema A3 i denne vejledning samt antallet af producerede dyreenheder i Hjælpekemaer C1 ”Beregning af harmoniforholdene” (se mere om dette i kapitel 6). Bemærk, at virksomheder med mere end 25 ha skal indberette gødningsregnskabet elektronisk.

Din produktion af husdyrgødning afhænger hovedsageligt af, hvilke dyr din bedrift har (dyretype), antallet af dyr (årsdyr eller producerede dyr) samt bedriftens staldsystem.

4.2.1 Årsdyr eller producerede dyr

Begrebet ”årsdyr” gælder for nogle kategorier af husdyr. For dyretyper, der tælles i årsdyr, skal du opgøre antallet i besætningen som et gennemsnit over året ud fra løbende besætningsoptegnelser. Bidraget af kvælstof fra et årsdyr er beregnet ud fra 365 foderdage. Eksempelvis svarer bidraget af kvælstof fra 2 stk. kalve, som du har haft et halvt år i planperioden, til bidraget fra ét årsdyr (2 stk. x 6 mdr. = 1 år).

For dyretyper, der tælles i ”producerede dyr”, skal du gøre antallet af dyr op ud fra slagterifregninger eller lignende salgs- eller leveringsbilag. I begge tilfælde skal du kunne dokumentere din besætningsstørrelse. Ved beregning af antal smågrise skal du være opmærksom på, at

normtallene er baseret på leverede smågrise. Du kan dog bruge producerede smågrise fra en smågriserapport til beregningen.

På samme måde skal du for slagtesvin være opmærksom på, at normtallene er baseret på producerede svin. Hvis du baserer opgørelsen på leverede slagtesvin, skal du beregne de producerede slagtesvin som leverede slagtesvin gange 1,01.

4.2.2 Staldsystem

Du skal vælge det staldsystem i Tabel 5, der minder mest om det du anvender. Alternativt kan du vælge "Andre dyrearter eller staldsystemer". Bemærk, at antal dyr i så fald skal opgøres som antal dyreenheder.

Valg af staldd typer for dyr, der går ude:

- Hvis du har en besætning med ammekøer og opdræt, geder eller får, der går ude hele året, men har et læskur, så skal stalddtypen "Dybstrøelse" benyttes.
- Hvis køerne både går ude og i bindestald i løbet af året, så skal du vælge "Bindestald" for hele perioden.
- Hvis du har søer på friland, skal du anvende den tilhørende gødningstype "Anden husdyrgødning".

4.2.3 Korrektioner

Hvis forudsætningerne for din produktion afviger fra standarden i Tabel 6, skal du korrigere din husdyrgødningsproduktion. Det skal du fx gøre, hvis dine slagtesvin i gennemsnit vejer mere end de 107 kg (levende vægt) ved slagtning, der er angivet som afgangsvægt for slagtesvin i Tabel 6. Har du kun slagtevægten for dine slagtesvin, skal du gange den med 1,31 for at beregne afgangsvægten.

Du *skal* korrigere med det, der kaldes type 1 korrektioner (se eksempel nedenfor), dog ikke for afvigende mælkeydelse i forhold til kvælstofnormen. Bemærk, at du *skal* korrigere *dyreenheder* i forhold til afvigende mælkeydelse (se kapitel 6).

Du *kan* vælge at erstatte den tvungne type 1 korrektion med en type 2 korrektion, hvis du kan dokumentere den afvigende produktion.

Hvis du indtaster værdierne (fx afgangsvægt) i den elektroniske indberetning, vil normproduktionen (kg N) automatisk blive korrigeret. Hvis du udarbejder gødningsregnskabet på papir, så skal du bruge korrektionsformlerne i Tabel 6. Den beregnede korrektionsfaktor skal du skrive ind i kolonne 7 i Skema A3.

Skema A3: Produktion af husdyrgødning i planperioden

I Skema A3 kan du få hjælp til at beregne produktion af husdyrgødning i planperioden. Du skal skrive besætningsnr. og indføre oplysninger om dyretype, stalddtype, antal årsdyr/producerede dyr, gødningstype og mængde kvælstof. Værdierne kan du finde i Tabel 5 side. I kolonne 7 skriver du eventuelle korrektionsfaktorer fra type 1 eller type 2. Du kan udregne den mængde kvælstof, som hver dyretype producerer, ved at gange antal årsdyr/producerede dyr med kg kvælstof pr. årsdyr/producerede dyr samt en eventuel korrektionsfaktor. Hvis dine dyr afgræsser på MVJ eller lignende arealer, skal du foretage korrektionen i gødningsregnskabet. Se mere om betingelserne for at fratække husdyrgødning i gødningsregnskabet under 4.4.5.

Eksempel 7: Beregning af normproduktion og type 1 korrektion							
Oplysninger om dyrehold og stalddtype				Oplysninger om kvælstof			
Be-sæt-nings-nr.	Dyretype	Stalddtype	Antal enheder* af dyretypen	Gødnings-type	Kg kvælstof pr. enhed af dyretypen	Eventuel korrektionsfaktor for ydelses- eller produktionsniveau mv. Se Tabel 6	Kg kvælstof i alt (kg N) Beregnes som: kolonnerne 4 x 6 x 7
1	2	3	4	5	6	7	8
5213	Slagtesvin	Fuldspaltegulv	120	Gylle	23,4	1,0546	2961,3
5216	Smågrise	Fuldspaltegulv	141	Gylle	4,2	-	592,2
						Sum:	3553,5
*Årsdyr/producerede dyr ifølge enheder i Tabel 5.							
Et svinebrug har haft 1200 producerede slagtesvin, der i gennemsnit vejede 32 kg ved indgang og 110 kg ved afgang. Det har også 1410 producerede smågrise, der vejede 7,4 kg i gennemsnit ved indgang, og 32 kg ved afgang. Da standardværdien for slagtesvin er 107 kg ved slagtning, skal her korrigeres. Her vælger jordbruger at bruge en type 1 korrektion. Formlen findes i Tabel 6. $((110 - 32) \times (13,01 + 0,1770 \times (110 + 32))) / 2821 = 78 \times (13,01 + 25,134) / 2821 = 78 \times 38,144 / 2821 = 1,0546$ Korrektionsfaktoren skrives ind i kolonne 7, og det samlede kg kvælstof kan beregnes.							

Type 1 korrektioner (pligtige)

Type 1 korrektion kan bevirke, at din normproduktion bliver højere eller lavere. Korrektionsformel "type 1" skal du bruge, hvis din produktion i planperioden afviger i forhold til standardforudsætningerne i Tabel 7. Det kan være ved korrektion af afvigende ind- og/eller afgangsvægt (tyrekalve (0-6 mdr.), ungtyre, smågrise og slagtesvin). For slagtekyllinger skal du korrigerer ud fra afvigende slagtealder eller levende vægt ved slagtning.

Type 1 kan du også bruge, hvis du vil korrigerer for afvigende mælkeydelse. Korrektionsformlerne for malkekøer type 1 er baseret på kg energikorrigeret mælk (EKM), medens de tilsvarende type 2 formler er baseret på produceret kg mælk. Har man ikke tilgængelige tal fra ydelseskontrollen, kan kg produceret mælk beregnes som kg leveret mælk x 1,07. Til beregning af kg EKM bruges følgende formel: $\text{Kg EKM} = \text{kg produceret mælk} \times (383 \times \text{fedt\%} + 242 \times \text{protein\%} + 783,2) / 3140$, hvor fedt% og protein% er bestemt ved kemiske analyser.

Den værdi du skal bruge når du korrigerer, skal være baseret på et gennemsnit for produktionen. Du kan bruge op til 4 decimaler eller afrunde resultatet efter almindelige regneregler.

Du skal kunne dokumentere afvigelserne, fx ved afregninger fra slagteri, mejeri eller fakturaer på køb af dyr. Dokumentationen skal dække indeværende planperiode og skal ligge på bedriften sammen med dit gødningsregnskab.

Type 2 korrektioner (egne tal for ydelses- eller produktionsniveau, fodermængde og sammensætning)

Korrektionsformel "type 2" kan du benytte, hvis du vil korrigerer et sæt af afvigende værdier for ydelses- eller produktionsniveau, samt fodermængde og -sammensætning. Der er mulighed

for type 2 korrektion for malkekøer, ammekøer, tyrekalve (0-6 mdr.), ungtyre, søer, smågrise, slagtesvin, slagtefjerkræ, høns, hønniker og mink. Se mere herom i Tabel 6.

Hvis du benytter egen avl til fodring af din besætning eller blander foder ud fra egen avl og indkøbte foderstoffer, hvor indholdet af råprotein ikke fremgår af deklARATIONEN, skal du benytte standardværdier for indholdet af råprotein pr. foderenhed. Standardværdierne står i Tabel 8a for kvæg og Tabel 8b for svin. I Tabel 8b kan indhold angivet i gram pr. kg foder også bruges ved korrektion hos fjerkræ.

Du skal have dokumentation for de afvigende værdier. Det kan fx være effektivitets-/produktionskontrol, foderkontrol, ajourførte foderplaner, og afregninger fra slagteri, mejeri eller lignende. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder i perioden 1. august 2011 til 15. februar 2013.

Både for type 1 og type 2 korrektion er der mulighed for at korrigere i forhold til gødningens indhold af fosfor.

4.3 Areal

Du skal overføre din virksomheds samlede dyrkede, udyrkede og udtagne areal fra din gødningsplanlægning.

4.3.1 Harmoniareal

Hvis bedriften har husdyr eller modtager husdyrgødning, skal du oplyse dit harmoniareal. Dit harmoniareal består af arealer, herunder tilforpantede arealer, hvor du har afgrøder, der har en kvælstofnorm eller et vejledende behov for fosfor og/eller kalium, jf. Tabel 1 og 2. Du kan kun medregne arealer, som du kan og må udbringe husdyrgødning på. Du kan ikke medtage bortforpantede arealer.

Følgende arealer kan ikke medregnes til harmoniarealet:

- Arealer, der ikke har en kvælstofnorm eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium ifølge Tabel 1 og 2.
- Skovarealer – dog kan arealer med pyntegrønt og juletræer samt arealer med nyplantning af skov på tidligere skovarealer, hvor beplantningen er under tre meter høj, medregnes til harmoniarealet.
- Arealer, hvor husdyrgødning normalt ikke kan eller må bringes ud, fx skrænter, bakkede arealer, mose- og hedearealer, våde enge og lignende, eller hvor det er aftalt, at der ikke må udbringes husdyrgødning.
- Arealer, hvor det er aftalt, at der kun må udbringes den mængde kvælstof som dyrene afsætter ved afgræsning.
- Braklagte arealer.
- Bortforpantede arealer.

Hvis dine harmoniarealer ligger i stor afstand fra det/de opbevaringsanlæg, som du udbringer husdyrgødning fra, kan NaturErhvervstyrelsen kræve dokumentation for, at arealerne reelt indgår i fordelingen af husdyrgødning.

4.3.2 Overdragelse af arealer i en planperiode

De arealer, du overdrager, medtages hos den, der overtager arealerne. Husdyrgødning, der er udbragt på arealet i samme planperiode, samt overtagne lagre, medtages også hos denne.

4.4 Husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning

4.4.1 Beregning af forbrug og opgørelse af lager

Du beregner dit forbrug af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning på følgende måde:

Forbrug af husdyrgødning = Startlager + modtaget husdyrgødning – afsat husdyrgødning – slutlager (se eksempel nedenfor.)

Bemærk: forbruget af husdyrgødning er den beregnede størrelse. Det er dermed ikke slutlageret, som du skal beregne. Dette betyder, at du skal bruge opgørelsen af dit startlager og slutlager til at beregne forbruget af husdyrgødning.

Dit *startlager* af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning for planperioden 2012/2013 overføres fra dit slutlager i 2011/2012. Startlageret er fortrykt når du indberetter dit gødningsregnskab elektronisk.

Hvis din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab første gang efter 31. juli 2012, skal du gøre startlageret op ved at beregne eller måle indholdet af kvælstof i lageret af husdyrgødning pr. 1. august 2012 og herefter fratække den mængde kvælstof i husdyrgødning, du har brugt i den forlængede planperiode.

Hvad angår din lagerstatus pr. 31. juli 2013 af husdyrgødning, skal der foretages en vurdering af lagerets størrelse ved udgangen af planperioden. Dette tal skrives ind i felt 307, "lagerstatus pr. 31. juli 2013". Tallet skal være en reel vurdering af lagerets størrelse og ikke en fiktiv beregning foretaget efterfølgende.

Du er selv ansvarlig for at lageropgørelsen er korrekt og dokumenterbar.

Den forlængede planperiode

Hvis du har brugt husdyrgødning i den forlængede planperiode, beregner du dit slutlager af kvælstof (felt 309) ved at trække den mængde husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning, der er brugt i den forlængede planperiode, fra lagerstatus 31. juli 2013. Den forlængede planperiode løber fra 1. august til 30. september. Gødningen skal bruges til afgrøder, der høstes eller afgræsses inden 31. december 2013.

Eksempel 8, punkt 3.2: Samlet forbrug af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning			
Startlager pr. 1. august 2012		1050 kg N	310
Normproduktion i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013		+ 8956 kg N	303
Modtaget husdyrgødning i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013		+ 2030 kg N	304
Afsat husdyrgødning i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013 (overføres fra Skema B1)		- 0 kg N	305
Husdyrgødning afsat til forbrænding i miljøgodkendt forbrændingsanlæg		- 1000 kg N	321
Husdyrgødning afsat til udlandet ifølge regler		- 0 kg N	320
Husdyrgødning afsat til egne MVJ ON arealer via græssende dyr		- 350 kg N	319
Afsat til ikke-tilmeldt virksomhed		- 0 kg N	177
Lagerstatus pr. 31. juli 2013	1230 kg N		307
Forbrug fra 1. august 2013 til 30. september 2013 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2013)	310 kg N		306
Slutlager pr. 31. juli 2013 (Beregnes som felt 307 - 306)	920 kg N	- 920 kg N	309
Samlet forbrug af husdyrgødning i kg kvælstof i planperioden 2012/2013 (Beregnes som felt 310 + 303 + 304 - 305 - 321 - 320 - 319 - 177 - 309)		= 9766 kg N	308
<p>En virksomhed, der bruger husdyrgødning, skal gøre det samlede forbrug op. Startlager overføres fra sidste planperiode, mens normproduktionen beregnes ud fra dyr og staldsystemer enten i den elektroniske indberetning eller på papir. På kopien af gødningskvitteringerne for modtaget husdyrgødning fremgår det, at der er modtaget i alt 2030 kg N i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning. Herfra trækkes den gødning, der er afsat. Jordbruger har afsat gødning til forbrænding og har fået målt indholdet af kvælstof til at være 1000 kg N. Herudover har nogle af dyrene på bedriften afgræsset et MVJ-areal, der ellers ikke har en kvælstofkvote. Den afsatte mængde (350 kg N) kan derfor trækkes fra i felt 319. Endeligt har jordbruger et lager af gødning, der er opgjort til 920 kg N ved udgangen af planperioden. Det trækkes fra efter, at det er justeret for et forbrug på 310 kg N i den forlængede planperiode. Det samlede forbrug af husdyrgødning bliver 9766 kg N.</p>			

Begrænsninger for størrelsen af slutlageret:

- 1. Slutlager ved 0-30 dyreenheder (DE):** Hvis du har en husdyrbesætning på 30 DE eller mindre, må dit samlede slutlager af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning højst svare til din normproduktion plus den mængde husdyrgødning, som du har modtaget i planperioden.
- 2. Slutlager ved mere end 30 dyreenheder (DE):** Hvis du har en husdyrbesætning på over 30 DE, må dit samlede slutlager af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning højst udgøre 55 pct. af summen af din normproduktion i kvælstof og den mængde husdyrgødning, du har modtaget.

Undtagelser fra ovenstående:

- Hvis mere end 75 pct. af din normproduktion af husdyrgødning, regnet i kg kvælstof, består af dybstrøelse, er der intet krav til størrelsen af dit slutlager.
- Hvis du producerer konsumæg eller rugeæg med gødningsbånd, -kummer eller -kælder under burene, må du have et slutlager af fast gødning og dybstrøelse, der maksimalt svarer til den samlede mængde fast gødning og dybstrøelse fra produktionen opgjort i kg kvælstof i den nuværende og den tidligere planperiode. Reglen gælder for bur-, fritgående-, økologiske-, skrabe- og rugehøns.

NaturErhvervstyrelsen kan i ekstraordinære tilfælde og efter ansøgning give dispensation til, at lagerreglen for husdyrgødning kan overskrides. Ansøgningen skal indgives inden planperiodens udløb. Der tænkes fx på udefrakommende omstændigheder, såsom sygdom i besætningen, som jordbrugeren ikke med rimelighed har kunnet tage højde for.

Før NaturErhvervstyrelsen giver dispensation, vil styrelsen, bl.a. under hensyntagen til bestemmelserne i Nitratdirektivet, foretage en konkret vurdering for at sikre, at der ved den givne dispensation ikke er risiko for skade på miljøet.

4.4.2 Forarbejdet husdyrgødning

Forarbejdet husdyrgødning er produkter af husdyrgødning fra et forarbejdningsanlæg. Du kan læse om bestemmelser for forarbejdningsanlæg i afsnit 9.4.

Forarbejdning af husdyrgødning kan fx være en deling af gødningen i fraktioner med forskellig sammensætning og indhold af næringsstoffer, pelletering af gødning og/eller andre former for bearbejdning, som bevirker, at sammensætningen er ændret i forhold til den oprindelige gødning. Det samlede indhold af kvælstof ændres dog ikke. I gødningsregnskabet opgøres forbruget af forarbejdet husdyrgødning sammen med forbruget af husdyrgødning.

Hvis du ønsker at afsætte forarbejdet husdyrgødning til privatpersoner, skal produktet være stabilt og være anmeldt og deklareret med et specifikt produktnummer hos NaturErhvervstyrelsen.

4.4.3 Afgasset biomasse

Indholdet af kvælstof i afgasset biomasse skal du beregne ud fra oplysninger om de mængder af kvælstof i husdyrgødning og anden organisk gødning, der indgår i biomassen.

Alternativt kan kvælstofindholdet i afgasset biomasse bestemmes ved, at biogasanlægget udtager repræsentative prøver, som sendes til analyse på et autoriseret laboratorium. En prøve kan siges at være repræsentativ for en større masse, når den har et indhold, der svarer til det gennemsnitlige indhold i den samlede masse, den repræsenterer.

Der skal udtages mindst 12 prøver om året. Prøverne skal tages med passende intervaller inden for planperioden, hvor den afgassede biomasse skal anvendes.

Ved levering eller afhentning skal oplysninger om mængden af afgasset biomasse opgøres til brug ved udarbejdelse af gødningskvitteringer.

Vær opmærksom på, at en jordbruger, der har et biogasanlæg, og som benytter al afgasset biomasse på sin egen bedrift, ikke må benytte analyser til fastsættelse af kvælstofindholdet. Du kan læse om bestemmelser for biogasanlæg i afsnit 9.3.

4.4.4 Modtaget husdyrgødning

Du skal medtage modtaget husdyrgødning i dit gødningsregnskab. Det er den, der afsætter gødningen, der har pligt til at have en kvittering med underskrift fra modtager, men det kan være en fordel for modtager også at have en kopi, så du kan se den mængde kvælstof, dyreenheder m.v., der er i den gødning, du har modtaget.

4.4.5 Afsat husdyrgødning

For at kunne trække den afsatte gødning fra i dit gødningsregnskab skal du følge bestemte regler og kunne dokumentere din afsætning. Det er beskrevet i de følgende afsnit.

Du kan afsætte husdyrgødning til:

- Anden virksomhed tilmeldt Register for Gødningsregnskab
- Biogasanlæg
- Forarbejdningsanlæg
- Forbrændingsanlæg
- Udlandet
- Arealer med MVJ-tilsagn (afgræsning)
- Særlige naturarealer uden MVJ-tilsagn (afgræsning)

Til anden virksomhed tilmeldt Register for Gødningsregnskab

Hvis du trækker den mængde husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning, som du afsætter, ud af dit gødningsregnskab, skal du sikre dig, at modtageren er tilmeldt Register for Gødningsregnskab.

Du skal kunne dokumentere overførslen af gødning med en skriftlig underskrevet gødningskvittering fra modtageren. Du skal taste kvitteringen ind i GHI sammen med indberetningen og opbevare den underskrevne kvittering på bedriften. Hvis du indsender på papir, skal du sende en kopi af kvitteringen til NaturErhvervstyrelsen sammen med gødningsregnskabet. Læs mere om gødningskvitteringer i afsnit 4.4.6 og 6.9.

Til biogasanlæg, forarbejdningsanlæg og forbrændingsanlæg (se også kapitel 9)

Hvis anlæggene er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du udfylde en gødningskvittering (se afsnit 4.4.6 og 6.9) ved afsætning af husdyrgødning.

Biogas-, forarbejdnings- og forbrændingsanlæg, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal hvert år indberette leverancer af husdyrgødning til NaturErhvervstyrelsen. Her behøver du som afsætter derfor ikke taste kvitteringen ind i GHI, men skal have den liggende på bedriften. Oplysningerne vil blive forudfyldt i jordbrugers gødningsregnskab.

Ved **afsætning til forbrænding** skal kvælstofindholdet måles ved leveringen. For at du kan fraregne kvælstoffet i gødningsregnskabet, skal du dokumentere:

- Mængden af husdyrgødning/fiberfraktion, der fjernes fra din bedrift. Dette dokumenteres ved vejebilag.
- Den totale mængde kvælstof, der fratrækkes i gødningsregnskabet. Dette dokumenteres ved en repræsentativ analyse af gødningens kvælstofindhold.

Til udlandet

Hvis du afsætter husdyrgødning ud af landet, har du mulighed for at trække den indeholdte mængde kvælstof fra i dit gødningsregnskab.

Du skal kunne dokumentere gødningstypen, kvælstofindholdet samt antal dyreenheder i den afsatte husdyrgødning. Herudover er det en betingelse, at du kan dokumentere din udenlandske modtagers identitet i form af virksomhedens/anlæggets navn, adresse, eventuelt virksomhedsidentitet i det udenlandske virksomhedsregister, transportør eller lignende. Du skal desuden kunne dokumentere overførslen af gødning med en skriftligt underskrevet gødningskvittering fra modtageren.

Uforarbejdet husdyrgødning må generelt kun sendes mellem EU-landene, hvis der er tale om husdyrgødning fra arter af fjerkræ og dyr af hestefamilien. Du må dog gerne handle husdyrgødning, hvis din bedrift har arealer på begge sider af en grænse. Det er en betingelse, at der ikke er restriktioner i området på grund af smitsom sygdom, og gyllen anvendes under myndighedernes kontrol. Du kan læse nærmere om de specifikke betingelser for udførsel af husdyrgødning i Biproduktforordningens bilag VIII, kap. III, nr. I A.

Du skal være opmærksom på:

- Hvis du afsætter husdyrgødningen til andet formål end jordbrugsformål (fx forbrænding), skal eksporten følge EU's Transportforordning nr. 1013/2006 og skal forudgående anmeldes hos Miljøstyrelsen.
- Transport af husdyrgødning og fraktioner heraf, som skal benyttes til jordbrugsformål, skal ske i overensstemmelse med reglerne i Fødevareministeriets bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav m.v.
- Du skal som eksportør af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning være registreret i den lokale fødevareregion, jf. Fødevareministeriets bekendtgørelse om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af avlsmateriale og animalske non-food produkter m.v.
- Du skal overholde reglerne i Biproduktforordningen.
- Ved udførsel til et EU-land, skal du kontakte modtagerlandet for at få oplyst eksportbetingelserne. Du skal sende betingelserne til den lokale fødevareregion.

Til arealer med MVJ-tilsagn (afgræsning)

Hvis dine husdyr afgræsser arealer med et MVJ-tilsagn, kan den mængde kvælstof, de afsætter her, trækkes fra i gødningsregnskabet. Dette gælder, hvis tilsagnet er givet før 2002 eller fra 2006 og frem, efter ordningerne "Miljøvenlig drift af græsarealer" eller "Pleje af græs og naturarealer". Det gælder både ved afgræsning af arealer hos virksomheder i Register for Gødningsregnskab og virksomheder uden for registret.

Hvis tilsagnet er givet i perioden fra 2003 til 2005 efter ordningerne "Miljøvenlig drift af græs og naturarealer" eller "Ordnningen med etablering af vådområder", skal kvælstofmængden indgå i gødningsregnskabet, da du her kan beregne en kvote for arealet.

Der er dog **to undtagelser**:

- Hvis der er pligt til afgræsning, kan du trække husdyrgødningen fra din opgørelse af normproduktion, hvis arealets kvælstofkvote er 0 kg kvælstof, og afgræsningen foretages med mindre end 0,2 dyreenheder pr. ha.
- Hvis arealerne tilhører en virksomhed, der ikke er med i Register for Gødningsregnskab, kan du også trække gødningen fra opgørelsen af normproduktionen.

Ved undtagelserne skal du ikke medregne mængden af den kvælstof, der afsættes ved afgræsning af arealet i din gødningsplanlægning.

Uanset hvilket år MVJ-tilsagnet er indgået, gælder det, at når gødningen er afsat på arealer tilhørende en anden virksomhed, der er med i Register for Gødningsregnskab, skal du bruge en **gødningskvittering** som dokumentation.

Afsættes gødningen på arealer, der tilhører virksomheder uden for registret, dokumenteres husdyrgødningsoverførslen med en **skriftlig græsningsaftale**, der minimum indeholder:

- Oplysninger om antal dyr eller DE der afgræsser
- Græsningsperioden
- Størrelsen af græsningsarealet
- CVR-nr. eller CPR-nr., navn og adresse

Til særlige naturarealer uden MVJ-tilsagn (afgræsning)

Her er to forskellige ordninger:

1. Den mængde kvælstof i husdyrgødning, som udegående husdyr afsætter på særlige arealer uden MVJ-aftale, kan fratrækkes, når dyrene afgræsser arealer tilhørende virksomheder tilmeldt Register for Gødningsregnskab. Endvidere når arealet ifølge anden lovgivning må afgræsses, men kun må tilføres den gødning, dyrene afsætter på arealet. Sådanne arealer kan fx være:
 - Beskyttede arealer i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 3 uden mulighed for om-lægning.
 - Arealer omfattet af fredningsbestemmelser herom.
 - Arealer omfattet af en græsningsaftale med offentlig myndighed (hegningsaftaler).
2. Afgræsser dine dyr særlige naturarealer tilhørende bedrifter **uden for** Register for Gødningsregnskab, kan du undtagelsesvis fratække den mængde kvælstof i husdyrgødning, som dyrene efterlader på arealerne, hvis der er tungtvejende naturhensyn, der taler for afgræsning. Arealet skal ifølge anden lovgivning kunne afgræsses og må alene tilføres gødning forårsaget af afgræsningen. Sådanne arealer kan være de samme som omtalt ovenfor.

Du kan kun fratække den afsatte mængde for den periode, hvor dyrene har afgræsset arealerne. Mængden (kg N og DE) der fratrækkes skal afspejle normudbyttet for den græskategori der er valgt. Foderbehovet beregner du ud fra et maksimalt foderforbrug af græsafgrøder på 2500 FE pr. dyreenhed, hvor én dyreenhed svarer til 100 kg N.

Overførsel af husdyrgødning til en anden virksomhed skal dokumenteres med græsningsaftale, som indeholder minimum: Oplysninger om antal dyr eller DE, der afgræsser, græsningsperioden, størrelsen af afgræsningsarealet, CVR-nr. eller CPR-nr., navn og adresse.

Vær opmærksom på, at der ikke er mulighed for at fratække den mængde kvælstof i husdyrgødning, som udegående husdyr afsætter på udtagne arealer, som lovligt afgræsses efter 31. august i bedriftens normproduktion.

4.4.6 Gødningskvitteringer (Skema B1)

Gødningskvitteringer bruges ved overførsel af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning mellem to virksomheder, der begge er med i Register for Gødningsregnskab.

Gødningskvitteringer skal være skriftlige og indeholde følgende oplysninger:

- Dato og CVR-nr. på den virksomhed, der afgiver husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning.
- Navn, adresse og CVR-nr. på den virksomhed, der modtager husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning.
- Det totale antal kg kvælstof i husdyrgødningen/forarbejdet husdyrgødning.
- Typen af gødning.

- Kvælstofudnyttelsesprocenten.
- Antal dyreenheder (læs mere om dette i kapitel 6).
- Oplysning om hvorvidt husdyrgødningen er afsat via græssende dyr.
- Oplysning om hvorvidt husdyrgødningen er afsat via græssende dyr på MVJ 0-areal.
- Oplysning om modtager indgår i produktionsmæssig sammenhæng med afgiver.
- Modtagers underskrift med dato.

Eksempel 9: Gødningskvittering (Skema B1)				
Virksomhedens CVR-nr. 12345678		Dato (dd-mm-åååå) 12-10-2012		151
Modtagers navn og adresse Laust Ladefoged		152	Modtagers CVR-nr. 97654321	153
Gødningstype Svinegylle		154	Antal dyreenheder 23DE	156
Antal kg kvælstof	155	Kvælstofudnyttelse	165	159
2112 kg N		75 %	Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)	☐
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift Laust Ladefoged 12/10-2012		160	Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ 0N areal? (Sæt kryds hvis ja)	166
			Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)	167
Jordbruger med CVR-nr. 12345678 har afsat 2112 kg total N i svinegylle til Laust Ladefoged, der også er med i Register for Gødningsregnskab. Mængden af svinegylle svarer til 800 producerede svin, dvs. 23 DE (Tabel 9).				

4.5 Andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

I felt 308 i gødningsregnskabet beregnes dit samlede forbrug af kvælstof i husdyrgødning. Når man udbringer husdyrgødning, er det imidlertid ikke den totale mængde, der skal indgå i gødningsregnskabet, men kun den del der effektivt kan udnyttes af afgrøden. Derfor er der fastsat lovpligtige udnyttelsesprocenter for husdyrgødning (se eksempel nedenfor). For at få det endelige forbrug af kvælstof fra husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning skal du indregne en udnyttelsesprocent af gødningen. I blok 3.3 i gødningsregnskabet laves denne beregning. Vær opmærksom på at tallet i felt 609 skal være det samme som i felt 308. I felt 610 fås den totale mængde kvælstof, der skal indgå i gødningsregnskabet.

Eksempel 10, blok 3.3: Beregning af andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet				
Gødningstype	Udbragt	Udnyttelse	Bidrag til gødningsregnskab	
Svinegylle	8230 kg N	75 %	6172,5 kg N	601
Kvæggylle	kg N	70 %	kg N	602
Minkgylle	kg N	70 %	kg N	613
Fjerkrægylle	kg N	70 %	kg N	614
Blandet gylle	kg N	%	kg N	603
Fast gødning	kg N	65 %	kg N	604
Ajle	kg N	65 %	kg N	605
Dybstrøelse	509 kg N	45 %	229,05 kg N	606
Væskefraktion efter separation	120 kg N	85 %	102 kg N	615
Afgasset biomasse	kg N	%	kg N	607
Anden husdyrgødning	kg N	65 %	kg N	611
Forarbejdet husdyrgødning	1032 kg N	68 %	701,76 kg N	612
	kg N	%	kg N	608
I alt	9891 kg N	⁶⁰⁹	7205,31 kg N	610

En jordbruger udbringer på sine arealer sin egen svinegylle og dybstrøelse. Det skrives ind i blok 3.3 og ganges med deres udnyttelsesprocenter. Herudover har jordbruger modtaget og udbragt 120 kg N i væskefraktion efter forarbejdning hvor fiberfraktionen afbrændes og 1032 kg N i forarbejdet husdyrgødning. Væskefraktionen ganges umiddelbart med udnyttelsesprocenten. For den forarbejdede husdyrgødning er det blevet oplyst fra leverandøren, at der er en udnyttelsesprocent på 68 baseret på de husdyrgødningstyper, der indgår. Det skal jordbruger selv skrive ind i kolonne 3.

Kravet til udnyttelse afhænger af typen af gødning. Benytter du blandinger af gødning eller blandinger med anden organisk gødning, som fx slam, skal du ud fra sammensætningen beregne udnyttelsesprocenten. Gødningsregnskabet viser de andele (udnyttelsesprocenten), du skal tage med i gødningsregnskabet for de enkelte gødningstyper.

I den elektroniske indberetning vil den normproduktion, der er beregnet i blok 2.5, være overført til blok 3.3 fordelt på gødningstyper (fast gødning, dybstrøelse m.v.). Gødningstypen bestemmes ud fra det staldsystem, du indfører. Du skal selv fordele, hvor meget du har forbrugt af hver gødningstype, hvilket vil afhænge af, om du har fået tilført husdyrgødning (fra startlager eller fra anden virksomhed) eller afsat husdyrgødning (til dit slutlager eller til anden virksomhed).

I papirversionen af gødningsregnskabet (Skema B) skriver du selv mængder ind for hver gødningstype og ganger med udnyttelsesprocenten. Resultatet skrives i kolonne 4 og tallene i kolonnen lægges sammen for at få dit samlede forbrug af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning (felt 610).

Blandinger

Blandinger af husdyrgødning og anden organisk gødning betragtes som husdyrgødning, hvis der ikke blandes mere end 25 pct. affald regnet på tørstofbasis i husdyrgødningen. Blandes husdyrgødningen med mere end 25 pct. affald regnet på tørstofbasis, betragtes blandingen som affald og skal følge reglerne i Miljøministeriets slambekendtgørelse. Kvælstofindhold og

udnyttelsesprocent beregnes ud fra indholdet af forskellige gødningstyper og deres mængde. For blandet gylle afhænger udnyttelsesprocenten af komponenterne i gødningen.

Udnyttelsesprocenten for forarbejdet husdyrgødning beregnes af producenten (ud fra indgangsmaterialet og ud fra sammensætningen af de forarbejdede produkter).

Udnyttelsesprocenten for afgasset biomasse beregner producenten (ud fra indgangsmaterialet eller analyse af repræsentative prøver). Alternativt kan udnyttelsesprocenten sættes som andelen for svinegylle, der er 75 pct.

Væskefraktion efter forarbejdning hvor fiberfraktionen afbrændes

Dette er den flydende fraktion, der opstår ved forarbejdning af gylle, og hvor den faste fiberfraktion fra forarbejdningen anvendes til forbrænding. Væskefraktionen har en udnyttelsesprocent på 85 pct.

Smitsomme husdyrsygdomme

Hvis der på din virksomhed er meget smitsomme husdyrsygdomme, fx plasmacytose, kan der stilles særlige krav til hvordan du håndterer din husdyrgødning. Kravene kan betyde, at gødningsværdien nedsættes. I sådanne tilfælde skal du kontakte NaturErhvervstyrelsen

4.6 Handelsgødning

Hvis du bruger handelsgødning, skal du medregne hele indholdet af kvælstof i dit gødningsregnskab. Du skal justere dit forbrug af handelsgødning i gødningsregnskabet, hvis du har et start- og slutlager, samt hvis du køber handelsgødning.

Bemærk, at urea betragtes som handelsgødning.

4.6.1 Indkøbt handelsgødning

Den fortrykte oplysning i gødningsregnskabet felt 703 om mængden af kvælstof i indkøbt handelsgødning har vi fra dine danske leverandørers indberetninger om salg (se afsnit 9.1). Hvis du har indberettet videresalg af handelsgødning til andre virksomheder, vil det fortrykte tal være beregnet som det samlede køb fratrukket videresalg.

Hvis de fortrykte oplysninger om indkøbt handelsgødning ikke er rigtige, skal du kontakte dine gødningsleverandører. Leverandørerne skal herefter indberette den rigtige mængde til NaturErhvervstyrelsen. Hvis du har købt handelsgødning i udlandet, skal du huske at indsætte mængden i GHI.

Hvis du afsætter handelsgødning til en virksomhed eller en privatperson, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal du betale kvælstofafgift af den afsatte mængde. Det er sælgers opgave at opkræve afgiften fra køber af gødningen (læs mere herom i afsnit 9.6).

4.6.2 Startlager

Det fortrykte startlager pr. 1. august 2012 svarer til slutlageret i det sidste gødningsregnskab for 2011/2012.

Hvis din virksomhed ikke var tilmeldt i planperioden 2011/12, skal du fastsætte dit startlager af handelsgødning pr. 1. august 2012 ud fra driftsbilag på indkøbt handelsgødning i 2011/2012.

4.6.3 Slutlager

Størrelsen af dit lager af handelsgødning, også kaldet lagerstatus, skal du opgøre ved planperiodens slutning den 31. juli 2013. Lagerstatus omfatter al din handelsgødning uanset, hvor du opbevarer gødningen. Fx skal faktureret handelsgødning, der ligger på lager hos grovvarereselskabet, også regnes med.

Derudover skal du opgøre den handelsgødning, der er brugt til afgrøder i den forlængede planperiode (1. august 2013 til 30. september 2013), som høstes eller afgræsses inden den 31. december 2013.

Planperiodens slutlager skal du herefter opgøre som lagerstatus den 31. juli 2013 minus forbrug i den forlængede planperiode. Kun i særlige situationer kan slutlageret være negativt. Slutlageret skal indgå som startlager for planperioden 2013/2014.

Hvis du afmelder dig fra Register for Gødningsregnskab, men har et lager af handelsgødning, skal du betale kvælstofafgift af denne mængde handelsgødning.

4.6.4 Samlet forbrug af handelsgødning

Du beregner dit forbrug af handelsgødning på følgende måde:

Forbrug af handelsgødning = Startlager + indkøbt handelsgødning – afsat husdyrgødning – slutlager (se eksempel nedenfor.)

Bemærk: forbruget af handelsgødning er den beregnede størrelse. Det er dermed ikke slutlageret, som du skal beregne. Dette betyder, at du skal bruge opgørelsen af dit startlager og slutlager til at beregne forbruget af handelsgødning

Du er selv ansvarlig for at lageropgørelsen er korrekt og kan dokumenteres.

Eksempel 11, punkt 3.4: Samlet forbrug af kvælstof i handelsgødning			
Startlager pr. 1. august 2012		1.542 kg N	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1.august 2012 til 31. juli 2013		+8.456 kg N	703
Lagerstatus pr. 31. juli 2013	1.020 kg N		705
Forbrug fra 1. august 2013 til 30. september 2013 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2013)	- 560 kg N		704
Slutlager pr. 31. juli 2013 (Beregnes som felt 705 – 704)	= 460 kg N	460 kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof i planperioden 2012/2013 (Beregnes som felt 708 + 703 – 707)		= 9.538 kg N	706
En virksomhed har et startlager på 1.542 kg N i handelsgødning (felt 708). Virksomheden har herudover i planperioden indkøbt 9.000 kg N i handelsgødning, men videresolgt 544 kg N til en anden virksomhed i Register for Gødningsregnskab. De 544 kg N trækkes fra den indkøbte mængde, og tallet skrives ind i felt 703. Slutlager - efter at forbruget i den forlængede planperiode er trukket fra - er på 460 kg N. Dvs. at det samlede forbrug bliver: 1.542 kg N + 8.456 kg N – 460 kg N = 9.538 kg N			

4.7 Anden organisk gødning

Du skal oplyse dit forbrug og eventuelt lager af anden organisk gødning. Herefter kan du beregne det samlede indhold af kvælstof.

Anden organisk gødning omfatter organisk gødning, der ikke er urea, husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning. De organiske gødningsprodukter, som du skal medtage i gødningsregnskabet, er:

- Produkter, som kategoriseres som affald i henhold til Miljøministeriets slambekendtgørelse, og som udbringes til jordbrugsformål, fx spildevandsslam.
- Andre organiske produkter med et indhold af kvælstof på mere end 3 kg N pr. ton produkt.
- Produkter, der indeholder mere end 20 kg N pr. ton tørstof, selvom indholdet af kvælstof er mindre end 3 kg N pr. ton produkt.

Du skal kunne dokumentere indholdet af kvælstof og mængden af gødning. Det skal du gøre ud fra din leverandørs deklaration af indholdet af kvælstof og den leverede mængde. Din leverandør har pligt til at indberette anden organisk gødning, der afsættes til jordbrugsformål, til NaturErhvervstyrelsen (se afsnit 9.2). Det gælder fx også slagteri- eller fiskeaffald, der bruges i blandinger.

Produkter, der udelukkende består af have- og parkaffald, skal ikke medtages i gødningsregnskabet, da de betragtes som jordforbedringsmidler.

4.7.1 Andel af anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

For at få det endelige forbrug af anden organisk gødning skal du indregne en udnyttelsesprocent af gødningen.

Den andel af kvælstof, du regner med i gødningsregnskabet, skal være den andel, der er fastsat for produktet i den aktuelle planperiode. Hvis du modtager anden organisk gødning, får du udnyttelsesprocenten oplyst via gødningskvitteringen (B1-skema).

Eksempel 12, punkt 3.6: Andel af kvælstof i anden organisk gødning (bortset fra husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og urea), der skal indgå i gødningsregnskabet				
Gødningstype	Udbragt	Udnyttelse	Bidrag til gødningsregnskab	
Spildevandsslam	3.000 kg N	45 %	1.350 kg N	185
Komposteret husholdningsaffald	kg N	20 %	kg N	186
Kartoffelfrugtsaft	kg N	50 %	kg N	187
Pressesaft fra grøntpillefabrikation	kg N	40 %	kg N	188
Andre typer af anden organisk gødning	1.575 kg N	40 %	630 kg N	190
I alt	4.575 kg N	¹⁹²	1.980 kg N	193

En jordbruger udbringer på sine arealer 3.000 kg N i spildevandsslam fra et offentligt spildevandsanlæg og 1.575 kg N i andre typer af organisk affald. Dette skrives ind i gødningsregnskabet punkt 3.6 i kolonne 2 og ganges med gødningstypernes udnyttelsesprocent i kolonne 3. I kolonne 4 skrives resultatet, der summeres i gødningsregnskabet felt 193. De 1.980 kg N er den andel, der skal indgå i regnskabets beregning af virkshedsens samlede forbrug af kvælstof.

Når du anvender blandinger af anden organisk gødning, skal du beregne udnyttelsesprocenten for blandingen med en vægtet procent af de enkelte gødninger i blandingen. Sammensætningen af gødningen skal kunne dokumenteres ud fra leverandørdeklaration.

4.8 Samlet opgørelse

Den samlede opgørelse viser forholdet mellem din kvælstofkvote og dit kvælstofforbrug, altså balancen mellem den tilladte mængde kvælstof på baggrund af dit afgrødevalg og det faktiske forbrug på bedriften.

Du skal udregne din kvælstofkvote i din gødningsplanlægning (kapitel 2). Kvælstofkvoten overføres fra gødningsplanlægningen. Hvis du har lavet gødningsplanlægningen i Fællesskemaet og her givet os de nødvendige oplysninger, vil kvoten være fortrykt. Hvis du har lavet din gødningsplanlægning i Skema A, skal du selv skrive kvælstofkvoten ind. Forbruget beregnes ved at lægge forbruget af forskellige gødningstyper sammen: Husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning (felt 610), handelsgødning (felt 706) og anden organisk gødning (felt 193).

Overdraget forbrug i planperioden

Hvis du bortforpagter dele af dit areal, og der på arealet har været spredt handelsgødning ud inden bortforpagtning, fx efterårsgødning til raps eller frøgræs, skal du i felt 904 anføre det CVR-nr., som får overdraget 'kvælstoffet, der er kørt ud', og i felt 915 den mængde kvælstof, du har overdraget. Den virksomhed, der modtager arealet med 'kvælstof, der er kørt ud', skal anføre det i felt 906 og 914.

Eksempel 13, punkt 3.7: Samlet opgørelse				
Virksomhedens samlede kvælstofkvote		3150 Kg N		501
Virksomhedens samlede forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 610 + 706 + 193)		3400 Kg N		901
Kvælstofkvote minus forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 501 - 901 - 914 + 915)		50 Kg N		902
Overdraget forbrug i planperioden				
Udbragt på modtaget areal fra CVR-nr.	(CVR) □□□□□□□□	906	Kg N	914
Udbragt på areal overdraget til CVR-nr.	(CVR) 1 2 3 4 5 6 7 8	904	300 Kg N	915
Virksomheden har her spredt 300 kg N i handelsgødning på arealer, der senere i planperioden er blevet bortforpagtet til virksomheden med CVR-nr. 12345678. Kvælstofkvoten er også blevet korrigeret, da den, der modtager arealet, har ret til kvoten.				

Eksempel 14: Hvor meget den nye bruger må gødske
<p>En jordbruger overdrager brugsretten til et areal på 2 ha med en kvælstofkvote 7. april 2013. Kvælstofnormen for arealet beregnes på baggrund af JB nr. 1. Afgrøden er vinterraps efter vårbyg. Kvælstofnorm = 171 kg N/ha ved standardudbytte. Korrektion for forfrugtsværdi = 0, Kvælstofprognose (fiktiv) = -5 kg N/ha. Dvs. at din kvælstofkvote for arealet = 2 ha x (171 kg N - 5 kg N/ha) = 332 kg N. Da arealet bortforpagtes, skal denne mængde trækkes fra den samlede kvælstofkvote.</p> <p>Forbrug: Er der i efteråret tildelt arealet fx 40 kg N pr. ha til afgrøden (der ikke er høstet eller afgræsset inden 31. december, og derfor skulle regnes med i forrige planperiode), skal tidligere jordbruger ved opgørelsen af kvælstofforbruget opgive et forbrug på 2 x 40 kg N = 80 kg N på arealet. Den nye bruger skal have oplysninger om kvælstofforbruget, fx ved en kopi af den tidligere brugers gødningsplanlægning og have en opgørelse over kvælstofkvote og -lagre eller gødningsregnskab for den del af planperioden, der er forløbet. Herefter kan den nye bruger benytte den del af kvælstofkvoten, der ikke er udnyttet. Den nye bruger har derfor i alt 332 - 80 = 252 kg N (126 kg N pr. ha) til rådighed til gødskning af vinterrapsen i den del af planperioden, der er tilbage.</p>

5. Efterafgrøder og alternativer til efterafgrøder

5.1 En ny efterafgrøderegulering

Reglerne om efterafgrøder beskriver, hvor stor en del af dine marker du skal udlægge efterafgrøder i, og hvilke afgrøder du kan anvende til dette. De beskriver ligeledes mulighederne for at anvende alternativer til efterafgrøder (afsnit 5.3), samt hvordan du kan overføre overskydende efterafgrøder eller alternativer til senere planperioder (afsnit 5.1.4). Reglerne giver også mulighed for, at du kan forhøje din kvælstofkvote, hvis du udlægger ekstra efterafgrøder.

Fra efteråret 2012 sker der en række ændringer i reglerne for udlægning af efterafgrøder. De får dog kun lille betydning for hvordan og hvornår du skal udlægge dine efterafgrøder i efteråret 2012.

Ændringer består af tre dele:

- En forenkling af efterafgrødeordningen, herunder mere fleksibel overførsel af efterafgrøder til senere planperioder
- Efterafgrøderne udlægges i planperioden, i stedet for efter planperioden som hidtil
- Fristen for indberetningen af alternativer til efterafgrøder og overførsel af efterafgrøder til senere planperioder i Tast selv-service flyttes til 7. september.

Fra planperioden 2013/2014 vil reglerne yderligere blive ændret på tre områder:

- I efteråret 2013 udlægges yderligere 140.000 ha målrettede efterafgrøder på landsplan. Disse vil fremgå af kort, der efter planen offentliggøres i efteråret 2012
- Fra foråret 2014 sker en automatisk nedskrivning af kvælstofkvoten, hvis efterafgrøderne ikke udlægges i efteråret 2013
- Arealet med udlagte efterafgrøder skal indberettes i Tast selv-service.

5.1.1 Hvordan etableres efterafgrøderne

Som noget nyt i år etableres efterafgrøderne i starten af planperioden. Etableringen af pligtige efterafgrøder skal ske efter normale driftsmæssige principper for at opnå en effektiv kvælstofoptagelse i efteråret. Dvs. at du som jordbruger skal etablere en dækkende efterafgrøde. Hvis udlæg eller etablering af efterafgrøderne mislykkes, har du mulighed for at angive, at du i stedet vælger at nedsætte din kvote eller bruge eventuelle opsparede efterafgrøder frem til 7. september 2012.

Efterafgrøder skal være etableret senest den 1. august 2012, dog skal korsblomstrede afgrøder være etableret senest den 20. august 2012. Arealer med pligtige efterafgrøder må du ikke nedpløje, nedvisne eller på anden måde destruere før den 20. oktober 2012. For udlæg i majs er fristen for nedpløjning og nedvisning dog den 1. marts 2013. Arealer med pligtige efterafgrøder skal efterfølges af en forårssået afgrøde i år 2013.

Udlæg af efterafgrøder skal ske i korn eller afgrøder med tilsvarende høsttidspunkt. Udlæg i roer og lignende afgrøder med sent høsttidspunkt kan du ikke benytte som pligtige efterafgrøder. Det er dog tilladt at udså udlæg af pligtige efterafgrøder i majs.

I oversigten nedenfor kan du se hvilke typer efterafgrøder, du kan dyrke som pligtige efterafgrøder.

Oversigt 4: De efterafgrødetyper du kan medregne som pligtige efterafgrøder	
<ul style="list-style-type: none"> • Udlæg af græs*, korsblomstrede afgrøder og cikorie • Korn og græs sået før eller efter høst, dog senest 1. august • Korsblomstrede afgrøder sået før eller efter høst, dog senest 20. august • Frøgræs der efter høst fortsætter som efterafgrøde 	
* Græsudlæg, som du bruger som efterafgrøde, skal være rent græs uden kløver.	

Pligtige græsefterafgrøder må afgræsses og der må tages slæt på dem, bare plantedækket ikke tager skade. Du skal dog være opmærksom på at der skal redegøres for eventuelt afsat husdyrgødning på arealet i gødningsregnskabet, da efterafgrøden ikke har nogen kvote.

5.1.2 Krav til efterafgrøder i efteråret 2012

Der er to niveauer for etablering af pligtige efterafgrøder (se oversigten nedenfor):

- Hvis du har udbragt husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning, som svarer til 0,8 DE/ha (harmoniareal) eller derover i planperioden 2010/2011, skal du etablere 14 pct. pligtige efterafgrøder. Anden organisk gødning medregnes, så 100 kg N (total) fra lageret svarer til 1 DE.
- Hvis du har udbragt mindre end 0,8 DE/ha (harmoniareal) i planperioden 2010/2011, skal du etablere 10 pct. pligtige efterafgrøder.
- Du skal trække en eftervirkning på 25 kg N pr. ha (0,8 DE/ha eller derover) eller 17 kg N pr. ha (under 0,8 DE/ha) pr. ha pligtige efterafgrøder dyrket i efteråret 2012 fra din samlede kvælstofkvote for 2012/2013.

Oversigt 5: Krav til pligtige efterafgrøder afhængig af antal hektar og evt. udbragt husdyrgødning		
Ejendommens dyrkede areal	Under 10 ha efterafgrødegrundareal	Over 10 ha efterafgrødegrundareal
Større end eller lig med 0,8 DE/ha	Ingen krav	14 pct. pligtige efterafgrøder der kan: <ul style="list-style-type: none"> • Erstattes af opsparede efterafgrøder • Erstattes helt eller delvist ved at anvende en eller flere af de fem alternativer til udlægning af efterafgrøder
Under 0,8 DE/ha	Ingen krav	10 pct. pligtige efterafgrøder der kan: <ul style="list-style-type: none"> • Erstattes af opsparede efterafgrøder • Erstattes helt eller delvist ved at anvende en eller flere af de fem alternativer til udlægning af efterafgrøder

5.1.3 Efterafgrødegrundareal og opgørelse af kravet

For at finde ud af hvor mange ha du skal udlægge med pligtige efterafgrøder, skal du kende dit efterafgrødegrundareal. I efteråret 2012 skal der etableres pligtige efterafgrøder på enten 10 pct. eller 14 pct. af dit efterafgrødegrundareal for planperioden 2011/2012. Efterafgrødegrundarealet opgøres 31. juli 2012. Efterafgrødegrundarealet er det areal hvorpå du har de afgrøder der er nævnt i oversigten nedenfor. Fx indgår vedvarende græs og roer ikke i dit efterafgrødegrundareal.

Oversigt 6: Arealer du skal medregne i efterafgrødegrundarealet

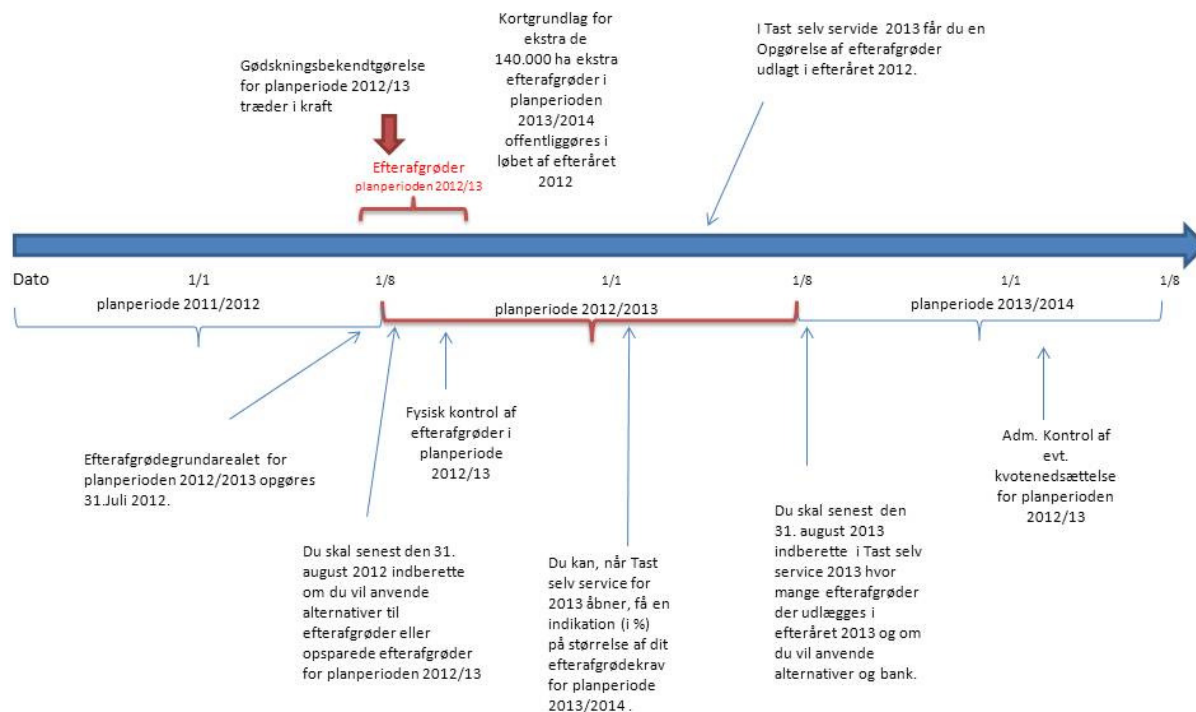
Korn (vår- og vintersæd)	Vår- og vinterraps	Majs
Rybs	Soja	Sennep
Ærter	Hestebønner	Solsikke
Oliehør	1-årigt udtagne arealer	

Andre et-årige afgrøder, der ikke har kvælstofoptagelse om efteråret i høståret*, samt arealer, hvor der ikke foregår landbrugsmæssig produktion, og som giver ret til støtte efter Det Europæiske Rådsforordning 73/2009 af 19. januar 2009 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugspolitik om ordninger for direkte støtte ("udyrkede arealer" afgrødekode 310).

*) Fx tidlige kartofler, spinat til frø, lupiner, tidlige grønsager, græs udlagt om efteråret i renbestand og etårige frøafgrøder. Enårige afgrøder er i denne sammenhæng afgrøder, der sås i perioden juli-maj og høstes inden den næstkommende 1. september, hvorefter marken er uden plantedække indtil 20. oktober.

Inden den 7. september 2012 skal du indberette i fælleskemaet om du ønsker at anvende alternativer eller opspare efterafgrøder til senere planperioder. Den endelige opgørelse af hvordan dit efterafgrødekrav er dækket, og om der er et overskud kan du lave i skemaet i "Opgørelse af efterafgrøder for planperioden 2012/2013" i Tast selv-service 2013 eller i gødningsregnskabet for 2012/2013.

Forneden er vist en tidslinje for hvad der sker i forbindelse med udlægning af efterafgrøder:

5.1.4 Indberetning af efterafgrøder og brug af alternativer

Oplysninger om efterafgrøder for planperioden 2012/2013

Du skal, enten i Tast selv-service 2013 eller i dit gødningsregnskab for planperioden 2012/2013 (senest 31. marts 2014) oplyse hvordan du overholder reglerne om etablering af pligtige efterafgrøder. Du skal oplyse NaturErhvervstyrelsen om følgende:

- Hvorvidt du skal have pligtige efterafgrøder.
- Udbragt mængde husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning i planperiode 2010/2011.
- Dit efterafgrødegrundareal 2011/2012.
- Arealer med efterafgrøder i efteråret 2012.
- Overskud af efterafgrøder fra tidligere år.
- Evt. reduktion pga. anvendelse af alternativer til efterafgrøder.
- Overskud af efterafgrøder i denne planperiode.
- Et evt. ekstra krav til efterafgrøder som er pligtige som følge af en miljøgodkendelse.

Der vil ikke være krav om indberetning af efterafgrøder i gødningsregnskabet for planperioden 2011/2012, idet kravet er annulleret som følge af at efterafgrøderne nu udlægges i planperioden.

Når det fra 2013/2014 bliver et krav at indberette alle efterafgrøder i Tast selv-service, vil kravet om indberetning af efterafgrøde oplysninger i gødningsregnskabet bortfalde.

Eksempel 15, Gødningsregnskab 2012/2013 punkt 3.8: "Pligtige efterafgrøder og efterafgrøder som følge af miljøgodkendelser "		
Virksomheden skal ikke have pligtige efterafgrøder (under 10 ha, under 50.000 kr. momspligtig omsætning og under 10 ha efterafgrødegrundareal) (Sæt kryds hvis Ja)	☐	113
Virksomheden udbragte i planperioden 2010/2011 husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til 0,8 DE pr. ha harmoniareal eller derover (beregnes som felt 209 (udbragte DE) + felt 192/100 DE (DE i anden organisk gødning) /felt 106 (harmoniareal) ≥ 0,8 DE/ha) (Sæt kryds hvis Ja)	☒	114
Evt. ekstra krav til pligtige efterafgrøder som følge af en miljøgodkendelse - angives i %	%	119
Efterafgrødegrundareal 2011/2012	85 ha	104
Krav til pligtige efterafgrøder	11,9 ha	115
Overskud af efterafgrøder overført til 2012/2013	5 ha	112
Areal med pligtige efterafgrøder i efteråret 2012	7 ha	105
Alternativer til efterafgrøder i 2012 svarer til etablerede efterafgrøder	2 ha	116
Efterafgrødeoverskud (Beregnes som felt 112 + 105 +116 - 115)	2,1 ha	118
<p>Eksempel: En virksomhed har et efterafgrødegrundareal på 85 ha, hvilket vil sige 85 ha med afgrøder fra oversigt 5. Der er udbragt husdyrgødning, der svarer til 0,8 DE/ha på virksomhedens harmoniareal. Der skal derfor etableres pligtige efterafgrøder på 14 pct. af grundarealet. Det svarer til 11,9 ha. Sidste år havde virksomheden et overskud på 5 ha efterafgrøder, der kan overføres til i år. Derfor skal der kun etableres 6,9 ha med efterafgrøder. 2 ha efterafgrøder erstattes med udlægning af 4 ha mellemafgrøder. Da der er etableret 5 ha efterafgrøder, er der et overskud på 0,1 ha, der overføres til næste år. Bemærk, at ekstra efterafgrøder som følge af forhøjelse af kvælstofkvoten ikke tæller med i opgørelsen af efterafgrødeoverskuddet.</p>		

I oversigten nedenfor kan du se hvilke afgrødekoder der skal bruges for forskellige typer efterafgrøder.

Oversigt 7: Afgrødekoder for forskellige typer efterafgrøder	
Afgrøde kode	Type af efterafgrøder
968	Efterafgrøde
970	Udlagt eller eftersået fangafrøde til grøngødning
972	Mellemafrøder

Afgrødekoden 969 udgår, men kan indtil 7. september 2012 bruges til indberetning af ekstra efterafgrøder.

I nedenstående oversigt kan du se, hvornår og hvor efterafgrøderne skal indberettes de enkelte år.

Oversigt 8: Indberetning af efterafgrøder				
Efterafgrøder udlagt i	Hører til	Brug af alternativer indberettes i	Indberetning af efterafgrøder sker i	Opgørelse af efterafgrøder sker i
Efteråret 2012 overgangsåret	Planperioden 2012/2013 (men kravet beregnes på grundlag af efterafgrødegrundarealet i markplanen 2011/2012)	Tast selv-service 2012, frist 7. september 2012	Muligt i Tast selv-service 2013, og skal ske i gødningsregnskabet 2012/2013. Frist 31/3-2014	Muligt i Tast selv-service 2013, og skal ske i gødningsregnskabet 2012/2013. Frist 31/3-2014
Efteråret 2013	Planperioden 2013/2014	Tast selv-service 2013, frist 31. august 2013	Tast selv-service 2013, frist 31. august 2013	Tast selv-service 2014, frist 22. april 2014
Efteråret 2014	Planperioden 2014/2015	Tast selv-service 2014, frist 31. august 2014	Tast selv-service 2014, frist 31. august 2014	Tast selv-service 2015, frist 21. april 2015

Der vil i forbindelse med åbningen af Tast selv service for 2013 blive udarbejdet en vejledning der beskriver hvordan indberetningen af efterafgrøder skal håndteres.

5.1.5 Opsparing af efterafgrøder

Hvis du i de forudgående planperioder har etableret et større efterafgrødeareal end du havde pligt til, kan du lade det overskydende areal indgå i denne planperiodes efterafgrødeareal. Det betyder, at du kan overføre overskud af efterafgrøder fra 2007/2008 og frem til planperioden 2012/2013.

Det overskydende areal med pligtige efterafgrøder skal du oplyse i gødningsregnskabet. Til beregning af overskud af efterafgrøder (se felt 112 i eksempel 17) kan du bruge bagsiden af Skema A bagerst i denne vejledning.

Ønsker du at benytte dig af muligheden for at overføre årets overskud af udlagte efterafgrøder til en senere planperiode skal det ske inden den 7. september 2012. Indberetning skal ske i Tast selv-service 2012 via www.virk.dk eller www.naturerhverv.dk. Din indberetning skal indeholde oplysninger om det antal ha, du har tænkt dig at overføre til næste planperiode.

Fra efteråret 2012 har du også mulighed for at overføre overskud af alternativer til senere planperioder. Hvis du fx har udlagt flere mellemafgrøder eller energiafgrøder, end der er behov for, til at dække dit efterafgrødekrav kan du overføre dem til senere planperioder. Dette overskud skal ligeledes indberettes i Tast selv-service 2012 via www.virk.dk eller www.naturerhverv.dk. senest den 7. september 2012.

Overskud af arealer med efterafgrøder kan som noget nyt ikke forældes.

Eksempel 16: Beregning af virksomhedens overskydende arealer med pligtige efterafgrøder fra tidligere år				
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Overført overskud (ha)	0*	2	0	2
Efterafgrødeareal (ha)	16	10	16	15
Efterafgrødegrundareal (ha)	100	100	100	100
Krav (%)	14	14	14	14
Krav (ha)	14	14	14	14
Reduktion for grønne marker (ha)	-	0	0	-
Overskud	2	0	2	3

* Note skal altid være 0

5.1.6 Overdragelse af landbrugsjord

Arealer, der overdrages til en ny bruger til og med den 20. august 2012, indgår hos ny ejer/bruger og tæller med i dennes efterafgrødegrundareal og er således medbestemmende for kravet til størrelsen af efterafgrødearealet i efteråret 2012.

For overdragelser efter 20. august 2012 gælder, at sælger/bortforpagter er forpligtet til at etablere 10 eller 14 procent pligtige efterafgrøder i forhold til det efterafgrødegrundareal virksomheden råder over 20. august 2012.

Det er sælger/bortforpagter, der har ansvaret for korrekt etablering, opretholdelse af den pligtige efterafgrøde indtil 20. oktober 2012 (for udlæg i majs er fristen 1. marts 2013) samt etablering af vårsæd i 2013. Dvs. at for arealer med pligtige efterafgrøder, der overdrages efter 20. august 2012, er det sælgers/bortforpagters ansvar, at kravene til arealet med pligtige efterafgrøder overholdes.

For planperioden 2013/2014 opgøres efterafgrødekravet først på baggrund af efterafgrødegrundarealet i Fælleskemaet i april 2014. Arealer der overdrages til ny bruger til og med den 22. april indgår hos ny ejer/bruger og tæller med i dennes efterafgrødegrundareal og således medbestemmende for kravet til størrelsen af efterafgrødearealet i efteråret 2013.

5.2 Efterafgrøder som følge af en miljøgodkendelse

Hvis du har en miljøgodkendelse, som stiller krav om efterafgrøder, skal du lægge kravet oven i kravet til de almindelige pligtige efterafgrøder. Hvis du fx har et krav om 14 pct. almindelige pligtige efterafgrøder, og du har krav om yderligere 10 pct. fra miljøgodkendelsen, skal du etablere i alt 24 pct. af efterafgrødegrundarealet med efterafgrøder.

Du skal oplyse om kravet fra miljøgodkendelsen i pct. i gødningsregnskabet felt 119. Ved opgørelsen af det samlede krav og hvor meget der er etableret, skal du angive de samlede arealer fra felterne.

Alternativerne, nævnt i næste afsnit, kan kun anvendes som erstatning for efterafgrøder der udlægges som følger af en miljøgodkendelse, hvis det fremgår af den enkelte miljøgodkendelse at der gives mulighed for at bruge alternativerne til efterafgrøder.

5.3 Alternativer til efterafgrøder

Virksomheder kan helt eller delvist opfylde kravet om udlægning af pligtige efterafgrøder ved at anvende en eller flere af de fem alternativer til udlægning af pligtige efterafgrøder. Du kan som noget nyt også anvende alternativerne som erstatning for efterafgrøder der følger af ordningen om forøgelse af kvælstofkvoten. Du skal huske at tilmelde dig til den eller de alternative ordninger, som du vil opfylde dit krav til pligtige efterafgrøder med.

Du har mulighed for at tilmelde brugen af et eller flere af alternativerne til erstatning af efterafgrøderne for planperioden 2012/2013 inden den 7. september 2012. Du har som noget nyt, også mulighed for at opspare alternativer, hvis du fx udlægger flere mellemafgrøder end der er behov for i forhold til dit efterafgrødekrav (dette gælder dog ikke for udlægning hos andre jordbrugere).

Tilmeldingen skal ske i Tast selv-service via www.virk.dk eller www.naturerhverv.dk. Din indberetning skal indeholde oplysninger:

- Antal ha efterafgrøder der skal erstattes, herunder erstattede efterafgrøder der skal overføres til næste planperiode
- Hvilke af de 5 alternativer, som du ønsker at erstatte efterafgrøderne med

Tilmeldingen til alternativerne der skal erstatte efterafgrøder for planperioden 2013/2014 eller overføres til en senere planperiode skal ske senest 31. august 2013 i Tast Selv-Service 2013.

Muligheden for tilmelding helt frem til 31. august betyder, at du har mulighed for at bedømme om dine efterafgrøder er blevet til noget. Hvis du inden den 31. august konstaterer, at efterafgrøden ikke bliver til noget, kan du vælge at nedsætte din kvælstofkvote, anvende overførte efterafgrøder fra tidligere planperioder, eller evt. anvende efterafgrøder en anden jordbruger har overført fra tidligere planperioder.

Fra efteråret 2013 vil du automatisk blive trukket i din kvælstofkvote, hvis du ikke etablerer efterafgrøder eller benytter alternativer og ikke har overskud fra tidligere planperioder.

Hvis indberetningen af alternativerne ikke fremgår af Tast selv-service efter den 31. august, kan alternativerne ikke anvendes. I forbindelse med en eventuel framelding af ordningerne skal du være opmærksom på, at der efter 1. august kun kan udlægges korsblomstrede efterafgrøder som pligtige efterafgrøder, idet korn og græs som pligtige efterafgrøder skal være etableret senest den 1. august.

De fem alternativer, som du kan erstatte efterafgrødekravet med er:

- 1) Reduktion af virksomhedens kvælstofkvote.
- 2) Udlægning af mellemafgrøder.
- 3) Brug af efterafgrøder som har været etableret hos en anden virksomhed.
- 4) Etablering af flerårige energiafgrøder.
- 5) Separering og forbrænding af fiberfraktion af husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning.

Nedenfor vil de enkelte ordninger blive nærmere beskrevet.

5.3.1 Reduktion af virksomhedens kvælstofkvote

Du kan på din virksomhed erstatte etablering af pligtige efterafgrøder helt eller delvis med en reduktion af virksomhedens samlede kvote for kvælstof. Hvis du nedsætter din virksomheds kvælstofkvote mere end der er behov for i forhold til opfyldelse af dit efterafgrødekrav, kan du overføre overskuddet til næste planperiode. Nedsættelse af kvælstofkvoten beregnes som omregningsfaktoren ganget med det antal ha efterafgrøder, som der ønskes reduceret med. Ved beregning af hvor stor reduktionen af kvælstofkvoten skal være, anvendes fastsatte omregningsfaktorer (se oversigten forneden). Indtil den 7. september 2012 har du mulighed for at vælge at nedsætte din kvælstofkvote, hvis du kan se at dine efterafgrøder i efteråret 2012 ikke bliver til noget.

Oversigt 9: Omregningsfaktor for nedsættelse af kvælstofkvoten i forbindelse med reduktion af udlægning af pligtige efterafgrøder	
	Kvote korrektion pr. ha efterafgrøder
Under 0,8 DE/ha	56 kg N
Over 0,8 DE/ha	85 kg N

Eksempel 17: Reduktion af virksomhedens kvælstofkvote
En jordbruger ønsker at erstatte etablering af pligtige efterafgrøder ved at reducere sin virksomheds kvælstofkvote. Jordbrugeren har et efterafgrødegrundareal på 45 ha, og har udbragt mindre end 0,8 DE/ha på sit harmoniareal. Derfor er jordbrugeren pligtig til at etablere efterafgrøder på 10 pct. af grundarealet svarende til 4,5 ha. Jordbrugeren ønsker at erstatte 3 ha ud af de 4,5 ha pligtige efterafgrøder ved at reducere sin virksomheds kvælstofkvote, hvilket kræver at jordbrugeren reducerer virksomhedens kvælstofkvote med: $3 \text{ ha} \times 56 \text{ kg N} = 168 \text{ kg kvælstof}$.

Overgangsregel for 2011/2012

Hvis du har valgt nedsættelse af kvoten i stedet for etablering af efterafgrøder for planperioden 2011/2012, så vil de erstattede hektar efterafgrøder automatisk blive overført til den følgende planperiode som overskud i opsparede efterafgrøder. Det sker fordi der kravet om efterafgrøder for planåret 2011/2012 jo reelt udgår.

Reduktion af kvoten i 2013/2014

Hvis du for planperioden 2013/2014, i stedet for de efterafgrøder der skal udlægges efteråret 2013, vælger nedsættelse af kvælstofkvoten, så vil der ikke blive et indberetningskrav for denne valgmulighed. Hvis der ikke meldes om udlagte efterafgrøder eller brug af alternativer i Tast selv-service 2013, vil nedsættelsen af kvoten ske automatisk i forbindelse med opgørelse af efterafgrøder udlagt i efteråret 2013 i Tast selv-service 2014.

5.3.2 Udlægning af mellemafgrøder

Du kan på din virksomhed erstatte etablering af pligtige efterafgrøder helt eller delvis ved at udlægge mellemafgrøder. Hvis du udlægger flere mellemafgrøder end der er behov for, for at dække dit efterafgrødekrav, kan du desuden overføre dem til næste planperiode. Mellemafgrøder er en afgrøde, der etableres før dyrkning af vintersædsafgrøder og skal bestå af olie-ræddike eller gul sennep eller frøgræs, der tidligst må nedvisnes den 20. september.

Følgende krav skal være opfyldt, for at du kan udlægge mellemafgrøder som alternativ til pligtige efterafgrøder:

- Mellemafgrøden skal være udlagt senest den 20. juli
- Mellemafgrøden må tidligst nedmuldes eller nedvisnes den 20. september
- Ved udlæg af mellemafgrøder skal du benytte afgrødekode 972

Etableringen af mellemafgrøder skal ske efter normale driftsmæssige principper med henblik på en effektiv kvælstofoptagelse inden vintersædsafgrøden.

Dvs. at du som jordbruger skal dyrke en vellykket mellemafgrøde. Hvis mellemafgrøden ikke er vellykket anvendes et plantetal på over 50 planter pr m² for gul sennep og olieræddike. Hvis mellemafgrøden ikke er vellykket eller ikke lever op til disse plantetal, skal du inden den 7. september framelde mellemafgrøderne i Fællesskemaet, og evt. etablere en korsblomstret efterafgrøde eller bruge dine opsparede efterafgrøder til at opfylde efterafgrødekravet, eller vælge nedsættelse af kvælstofkvoten.

Omregningsfaktoren for etablering af mellemafgrøder som alternativ til etablering af pligtige efterafgrøder er 2:1, som det fremgår af oversigten foruden, hvilket betyder, at du skal udlægge 2 ha mellemafgrøder for at erstatte 1 ha efterafgrøder.

Oversigt 10: Omregningsfaktor for etablering af mellemafgrøder som alternativ til udlægning af pligtige efterafgrøder

Omregningsfaktor	1 ha efterafgrøder erstattes af 2 ha mellemafgrøder
------------------	---

Eksempel 18: Mellemafgrøder som alternativ til pligtige efterafgrøder

En jordbruger ønsker at udlægge mellemafgrøder som alternativ til pligtige efterafgrøder. Jordbrugeren har et efterafgrødegrundareal på 60 ha og har udbragt mere end 0,8 DE/ ha på sit harmoniareal. Derfor er jordbrugeren pligtig til at etablere efterafgrøder på 14 pct. af grundarealet svarende til 8,4 ha. Nu ønsker jordbrugeren at erstatte 4 ha ud af de 8,4 ha pligtige efterafgrøder med udlæg af mellemafgrøder. Dette kræver, at jordbrugeren udlægger: 4 ha x 2 ha = 8 ha mellemafgrøder.

Der medregnes ingen eftervirkning på mellemafgrøder. Omregningsfaktoren fra efterafgrøder til mellemafgrøder og om hvorvidt, der skal medregnes en eftervirkning, skal forskningsmæssigt evalueres, når ordningen har kørt i to år (2013).

Hvis du ønsker at konvertere mellemafgrøder til pligtige efterafgrøder, således at den efterfølges af en vårsæd i stedet for en vintersæd, kan du gøre dette. Ønsker du at benytte dig af muligheden for at overføre disse efterafgrøder som overskud af udlagte efterafgrøder til en senere planperiode, kan du indberette dette indtil den 10. oktober 2012 via www.virk.dk eller www.naturerhverv.dk.

5.3.3 Overdragelse af pligtige efterafgrøder til en anden virksomhed

Som alternativ til etablering af pligtige efterafgrøder kan to virksomheder registreret i NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab indgå en privatretlig aftale om overdragelse af opsparede efterafgrøder til hinanden. En sådan privatretlig aftale indebærer, at en jordbruger, der har forpligtelsen til etablering af efterafgrøder, kan dække sit efterafgrødekrav med efterafgrøder fra en anden jordbrugers "efterafgrødebank". Se evt. skema B3 bag i vejledningen.

Aftalen skal indeholde oplysninger om:

- Parternes navn og CVR-nr.
- Størrelsen af arealet med efterafgrøder
- Underskrift fra begge parter

Hvis virksomhederne, der overdrages efterafgrøder imellem sig, ikke har samme efterafgrødekrav, skal antallet af ha efterafgrøder, der skal overdrages fra en anden jordbruger udregnes som omregningsfaktoren ganget med det antal ha lovpligtige efterafgrøder, der ønskes erstattet (se oversigten forneden).

Oversigt 11: Omregningsfaktor for overdragelse af opsparede efterafgrøder som alternativ til udlægning af pligtige efterafgrøder	
Overdragelse	Omregningsfaktor
Fra virksomhed der udbringer mindre end 0,8 DE/ha til virksomhed der udbringer mere end 0,8 DE/ha	0,7
Fra virksomhed der udbringer mere end 0,8 DE/ha til virksomhed der udbringer mindre end 0,8 DE/ha	1,5
Ens bedrifter	1

Eksempel 19: Udlægning af efterafgrøder hos anden virksomhed

To virksomheder har indgået en privatretlig aftale om overdragelse af udlægning af efterafgrøder. Virksomheden, der ønsker at få dække sit krav af en anden jordbruger, har udbragt mere end 0,8 DE/ha, og virksomheden der skal dække kravet med sine opsparede efterafgrøder har udbragt mindre end 0,8 DE/ha. Aftalen mellem de to virksomheder går på at overdrage 8 ha efterafgrøder. Virksomheden, der skal overdrage sine opsparede efterafgrøder, skal derfor bruge : $8 \text{ ha} \times 1,5 = 12 \text{ ha}$ efterafgrøder af sine opsparede efterafgrøder.

For efterafgrøder udlagt i efteråret 2012 er der ingen afstandsmæssige begrænsninger for hvem der kan erstatte pligtige efterafgrøder for en given jordbruger. For efterafgrøder der ud-

lægges i 2013 vil det sandsynligvis være delvandoplandene, som er styrende for hvilke virksomheder, der kan overdrage efterafgrøder mellem hinanden.

Som følge af, at det er muligt at opspare overskud af alternativer til senere planperioder, er det fra efteråret 2013 således muligt at få dækket sit efterafgrødekrav af en andens jordbrugerens overskud af fx mellemafgrøder eller energiafgrøder. Aftalen skal være indgået inden den 7. september 2012 hvis efterafgrøderne i 2012 skal kunne erstattes.

5.3.4 Etablering af flerårige energiafgrøder

Du kan på din virksomhed erstatte etablering af pligtige efterafgrøder helt eller delvis ved at udlægge flerårige energiafgrøder. Hvis du udlægger flere energiafgrøder end der er behov for for at dække dit efterafgrødekrav, kan du desuden overføre dem til næste planperiode. De flerårige energiafgrøder du kan benytte er (afgrødekode i parentes): Pil (592), Poppel (593), El (594), Hassel (591), Ask (591) og Elefantgræs (596). Energiafgrøden skal etableres i den foregående planperioden på et areal, der forud for etableringen af energiafgrøden har været udlagt med landbrugsafgrøder i omdrift. Du kan derfor ikke etablere flerårige energiafgrøder på arealer, der forud for etableringen har været udlagt med afgrøder nævnt i oversigten herunder.

Oversigt 12: Arealer med afgrøder, hvorpå der ikke kan etableres flerårige energiafgrøder			
Afgrødekode	Afgrøde	Afgrødekode	Afgrøde
250	Permanent græs med meget lavt udbytte	275	Permanent rullegræs
251	Permanent græs med lavt udbytte	276	Permanent græs og kløvergræs uden norm
252	Permanent græs med normalt udbytte	277	Permanent kløver til fabrik
253	Miljøgræs MVJ-ordning 1 (80 kg N)	278	Permanent lucerne og lucerne-græs med over 50 pct. lucerne
255	Permanent græs under 50 pct. Kløver	279	Permanent græs til fabrik
256	Permanent græs over 50 pct. Kløver	310	Permanent græs til fabrik
257	Permanent græs uden kløver	312	20-årig udtagning
259	Permanent græs til fabrik, min. 6 tons	315	Miljøgræs med udtagingsforpligtigelse
271	Vildtager	320	MVJ braklagte randzoner
272	Permanent græs/kløvergræs til fabrik	321	Miljøtiltag på ej landbrugsarealer
273	Permanent lucerne til fabrik	340	Randzoneordning
274	Permanent lucerne med min. 25 pct. græs, til fabrik	350	Miljøgræs med N-kvote

For at kunne erstatte pligtige efterafgrøder i efteråret 2012 med alternativet ”flerårige energiafgrøder”, skal energiafgrøderne tidligst være etableret i planperioden 2009/10 og senest den 7. september 2012 når du vælger alternativet i Tast selv-service.

Det samlede areal med energiafgrøder skal desuden overstige virksomhedens areal med energiafgrøder i planperioden 2008/09 (referenceår)¹. Det er alene den del af det samlede areal

¹ Referenceåret sættes for at sikre at miljøeffekten fra arealer udlagt med energiafgrøder før 2008 ikke kan medtages. Bedriftens areal med energiafgrøder i referenceåret udregnes som summen af arealer med følgende afgrøder: Pil (592), Poppel (593), El (594), Hassel (591), Ask (591) og Elefantgræs (596).

med energiafgrøder, der overstiger det samlede areal med energiafgrøder i planperioden 2008/09, der kan benyttes som alternativ til pligtige efterafgrøder.

Der er ikke fastsat krav om omdriftstid eller høst af energiafgrøderne, samt krav om etableringstidspunkt inden for planperioden. Du skal dog være opmærksom på at, N-normen for pil, kun gælder for pil dyrket med henblik på høst, og kun til og med fjerde planperiode efter afhugning eller plantning. Normen for poppel, el, hassel og ask gælder kun for kulturer dyrket med henblik på høst, og kun til og med tiende planperiode efter afhugning eller plantning.

Omregningsfaktoren for etablering af energiafgrøder som alternativ til etablering af pligtige efterafgrøder fremgår af oversigten forneden.

Oversigt 13: Omregningsfaktor og betingelser for etablering af energiafgrøder som alternativ til udlægning af pligtige efterafgrøder

Omregningsfaktor	0,8 ha energiafgrøde erstatter 1 ha pligtige efterafgrøder
------------------	--

Eksempel 20: Mellemafgrøder som alternativ til pligtige efterafgrøder

Som alternativ til udlægning af pligtige efterafgrøder ønsker en jordbruger at etablere energiafgrøder. Jordbrugeren har et efterafgrødegrundareal på 85 ha, og har udbragt mere end 0,8 DE/ha på sit harmoniareal. Derfor er jordbrugeren pligtig til at etablere efterafgrøder på 14 pct. af grundarealet svarende til 11,9 ha. Jordbrugeren vil erstatte alle 11,9 ha med energiafgrøder, hvilket kræver at jordbrugeren etablerer: $11,9 \text{ ha} \times 0,8 = 9,52 \text{ ha}$ energiafgrøder.

5.3.5 Separering og forbrænding af fiberfraktion af husdyrgødning

Du kan på din virksomhed erstatte etablering af pligtige efterafgrøder helt eller delvis ved at separere din virksomheds gylle i henholdsvis en væske- og en fiberfraktion. Efterfølgende skal fiberfraktionen forbrændes. Hvis du separerer og forbrænder en større del af fiberfraktionen af husdyrgødning end der er behov for, for at dække dit efterafgrødekrav, kan du desuden overføre det til næste planperiode. Forbrænding af fiberfraktion skal foretages på et godkendt forbrændingsanlæg (se afsnit 9.5). For at dække efterafgrødekravet i efteråret 2012, skal fiberfraktionen være afsat i planperioden 2011/12, altså året inden du senest skal tilmelde alternativet den 7. september 2012.

Omregningsfaktoren for separering og forbrænding af gødning som alternativ til etablering af pligtige efterafgrøder fremgår af oversigten forneden.

Oversigt 14: Omregningsfaktor og betingelser for separering og forbrænding af gødning som alternativ til udlægning af pligtige efterafgrøder

Omregningsfaktor	Forbrænding af fiberfraktionen fra 25 DE erstatter 1 ha lovpligtige efterafgrøder
------------------	---

Du skal i gødningsregnskabet under pkt. 3.2 "Samlet forbrug af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning" i felt 321 angive, hvor meget du har afsat til forbrænding.

Eksempel 21: Separering og forbrænding af fiberfraktion af husdyrgødning

En jordbruger vælger at separere virksomhedens produktion af svinegylle og forbrænde den dannede fiberfraktion på et godkendt forbrændingsanlæg. Den separerede svinegylle svarer til 110 DE og den efterfølgende forbrænding af fiberfraktionen gør, at jordbrugeren nu skal udlægge: $110 \text{ DE}/25 \text{ DE} = 4,4$ ha færre pligtige efterafgrøder.

Når fiberfraktionen fjernes inden gyllen udbringes, vil der tilføres mindre organisk bundet kvælstof i jorden og dermed mindskes udvaskningen.

5.4 Tillæg til kvælstofkvote ved at øge efterafgrødeareal

Hvis du etablerer flere efterafgrøder, end du er forpligtiget til, kan du forhøje din virksomheds kvælstofkvote. Forøgelse af kvælstofkvoten beregnes som omregningsfaktoren ganget med det antal ha efterafgrøder, der udlægges udover de lovpligtige efterafgrøder. Omregningsfaktorerne fremgår af oversigten nedenfor. De ekstra efterafgrøder skal udlægges på samme måde som de pligtige efterafgrøder beskrevet i afsnit 5.1.1. Som noget nyt kommer der fremover eftervirkning på ekstra efterafgrøder, således at de ligner de pligtige efterafgrøder. Det betyder, at omregningsfaktoren er ændret i forhold til sidste år.

Tilmelding til ordningen om tillæg til kvælstofkvoten:

Ekstra:	Indberetning hvor:	Hvordan:	Tidsfrist:
Kvote i 2011/2012	Tast selv-service 2012	Tilmelding til ordningen: ”Tillæg til kvoten”	7. september 2012
Kvote i 2012/2013	Tast selv-service 2012	Tilmelding til ordningen: ”Opsparing af efterafgrøder”, som så efterfølgende veksles til ekstra kvote i foråret, og indberettes i gødningsregnskabet for 2012/2013.	7. september 2012

Det er således en del af overgangordningen at fristen for tilmelding til tillæg til kvoten for både 2011/2012 og 2012/2013 er senest 7. september 2012. Tilmeldingen skal ske elektronisk via www.virk.dk eller www.naturerhverv.dk.

Du skal fremover benytte afgrødekode 968, hvis du ønsker at etablere flere efterafgrøder, end du er forpligtiget til, for at forhøje din virksomheds kvælstofkvote. De ekstra efterafgrøder udlagt i 2012, for at opnå ekstra kvote i 2011/2012 skal dog registreres med afgrødekode 969, og har ingen eftervirkning.

Oversigt 15: Omregningsfaktor for forøgelse af kvælstofkvoten i forbindelse med udlægning af efterafgrøder ud over de lovpligtige efterafgrøder

	Kvotekorrektion pr. ha efterafgrøder
Under 0,8 DE/ha	32 kg N
Over 0,8 DE/ha	69 kg N

Eksempel 22: Tillæg til kvælstofkvoten

En jordbruger ønsker at forhøje sin virksomheds kvælstofkvote ved at udlægge flere efterafgrøder end de lovpligtige efterafgrøder. Jordbrugerens har et efterafgrødegrundareal på 75 ha, og har udbragt mere end 0,8 DE/ha på sit harmoniareal. Derfor er jordbrugerens pligtig til at etablere efterafgrøder på 14 pct. af grundarealet svarende til 10,5 ha. Jordbrugerens vil forhøje virksomhedens kvælstofkvote med 450 kg kvælstof. For at kunne gøre dette er jordbrugerens nødt til at udlægge: $450 \text{ kg N} / 69 \text{ kg N} = 6,5$ ha ekstra efterafgrøder ud over de 10,5 ha jordbrugerens er forpligtiget til.

5.5 Hvem er omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder

Hvis du har en årlig momspligtig omsætning over 50.000 kr. fra planteavl, husdyravl eller kombinationer heraf, og dyrker et samlet areal på mindst 10 ha, har du pligt til at etablere eller udlægge arealer med efterafgrøder i efteråret 2012. Det gælder uanset, om din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller ej.

Hvis din virksomhed er omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder, men ikke er med i NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab, skal du lave en plan, der indeholder oplysninger om efterafgrøder. Der skal dog ikke beregnes en kvælstofkvote og udarbejdes gødningsregnskab for virksomheden.

5.6 Hvem er ikke omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder

Hvis din virksomhed har et samlet dyrket areal under 10 ha eller en årlig momsomsætning under 50.000 kr. fra planteavl, husdyravl eller kombinationer heraf, er du ikke omfattet af reglerne om pligtige efterafgrøder.

Hvis din virksomheds efterafgrødegrundareal er mindre end 10 ha (se afsnit om efterafgrødegrundarealet), skal der heller ikke etableres pligtige efterafgrøder.

Gartnerier, herunder væksthusegartnerier, frugtplantager, planteskoler og skovbrugsvirksomheder, hvor der ikke dyrkes landbrugsafgrøder, skal ligeledes ikke have pligtige efterafgrøder.

Hvis virksomheden ikke skal have pligtige efterafgrøder, skal der under gødningsregnskabet punkt 3.8 om pligtige efterafgrøder udelukkende sættes kryds i felt 113.

5.7 Indberetning af efterafgrøder for efteråret 2012

Indberetning af efterafgrøder og brug af alternativer for efteråret 2012

Indberetning af efterafgrøder er i to situationer anderledes end sidste år. Det skyldes, at der er ændret på, hvilken planperiode efterafgrøderne i 2012 hører til. Det betyder dog stadig, at der som udgangspunkt skal indberettes om opsparring af årets overskud, brug af alternativer og ekstra N-kvote, på samme måde som sidste år. Der, hvor der er forskel, er på følgende punkter:

1. Hvis du benytter alternativet "Reduktion i kvælstofkvoten" til at opfylde kravet til efterafgrøder, eller til opsparring - og reduktionen vedrører kvoten kvælstofkvoten for 2012/2013.
2. Hvis du benytter alternativet "Energiafgrøder" for planåret 2012/2013.

Ved indberetning i Tast selv-service på siden "Efterafgrøder", kan du normalt vælge mellem to muligheder:

- A) hvor du ikke udfylder hele siden "Beregn N-kvote", og
- B) hvor hele siden "Beregn N-kvote" skal udfyldes.

I ovennævnte to situationer kan du kun benytte mulighed A.

Samtidig skal du være opmærksom på, at rubrikkerne til indberetning i ovenstående situationer, kan/skal bruges til at angive aktivitet for både planperiode 2011/2012 og 2012/2013.

For punkt 1 er satsen til omregning fra kvælstofkvote til efterafgrødeareal de samme for de to planperioder. Du skal dog i dine gødningsregnskaber vide præcis, hvor meget kvote der reduceres for hvilken planperiode.

For punkt 2 "energiafgrøder" skal der, hvis der er areal som opfylder kriterierne i begge planperioder, skrives det dobbelte antal ha i rubrikken.

Brug af Tast selv-service - Fællesskemaet 2012

Nedenfor følger en skematisk opstilling af, hvad du skal gøre i forskellige indberetningssituationer:

- Hvordan du indberetter brug af alternativer for de efterafgrøder, der udlægges i 2012
- Hvordan du indberetter årets overskud af efterafgrøder til opsparing til senere planperioder
- Hvordan du omdanner ekstra efterafgrøder til kvælstofkvote.

Indberetningen foregår i Fællesskemaet 2012 (FS 2012). Fristen for indberetning er 7. september 2012. Ved indberetning på siden "Efterafgrøder", kan du normalt vælge mellem to muligheder: A, hvor du ikke udfylder hele siden "Beregn N-kvote", og B, hvor hele siden "Beregn N-kvote" skal udfyldes. Som anført ovenfor kan du i nogle situationer kun benytte mulighed A. De er angivet ved et kryds i kolonne 3 i tabellen.

Det gælder generelt, at hvis du bruger mulighed A, skal du selv beregne, hvor stort et overskud, du har af efterafgrøder i 2012, og du skal angive dette overskud i felt F. Det er "årets overskud", du skal beregne, du skal altså ikke medtage banken fra tidligere planperioder.

Ekstra mulighed for konvertering af overskud af kvælstofkvote fra 2011/12 til efterafgrøder

Hvis du vil benytte et overskud af kvælstofkvote i 2011/12 til at opfylde dit krav til efterafgrøder i efteråret 2012, så skal fristen den 7.09.2012 for indberetning af brug af alternativet "Reduktion i kvælstofkvoten" overholdes. Hvis der gøres brug af denne mulighed på dette tidspunkt, så skal opgørelsen af kvælstofkvoten for gødningsregnskabet 2011/2012 fratrækkes det antal kilo som er vekslet til efterafgrødehektar (felt 501).

Hvis muligheden for at konvertere overskud af kvælstofkvote fra gødningsregnskabet 2011/2012 til ekstra efterafgrøde ikke benyttes før fristen 7.09.2012, eller der fortsat er overskud i kvælstofkvoten, så gives der en ny mulighed for konvertering i Tast selv-service på efterafgrødesiderne med frist 31.08.2013. Se beskrivelsen i række nr. 3 i tabellen nedenfor. Det forudsætter, at der i gødningsregnskabet for 2011/2012 (afleveret senest 31.03.2013) er opgjort et overskud i den samlede opgørelse på kvælstofkvote minus forbrug af kvælstof (Felt 902). Du skal ikke genberegne din kvælstofkvote i gødningsregnskabet for 2011/2012, hvis overskuddet af kvælstof benyttes til konvertering til efterafgrødeareal med frist 31.08.2013.

	Hvis du vil ...	så skal du	Indberetning: mulighed A skal bruges
1.	Nedskrive dit krav til efterafgrøder ved at reducere din kvote i 2011/12	Angive i FS 2012 hvor mange ha du vil nedskrive dit krav med. Hvis du bruger mulighed B, vil du på siden "Beregn N-kvote" kunne se, hvor mange kg N din kvote reduceres med. Hvis du bruger mulighed A, skal du selv beregne reduktionen og skrive den ind i din gødningsplan (og senere gødningsregnskab).	
2.	Nedskrive dit krav til efterafgrøder ved at reducere din kvote i 2012/13 ELLER: hvis du vil reducere din kvote i både 2011/12 og 2012/13	Angive i FS 2012 hvor mange ha du vil nedskrive dit krav med. Du skal selv beregne reduktionen i N-kvote og skrive den ind i din gødningsplan (og senere gødningsregnskab) for 2012/13 (og evt. også 2011/12).	X
3.	konvertere overskud af kvælstofkvote 2011/2012 til ekstra efterafgrøde med frist 07.09.2013	Indberette i Tast Selv Service 2013, hvor mange kg N du vil konvertere. Du skal <u>ikke</u> trække mængden fra din kvælstofkvote i gødningsregnskabet.	
4.	Nedskrive dit krav til efterafgrøder pga. energiafgrøder du har haft i 2011/12	Angive i FS 2012 hvor mange ha du vil nedskrive dit krav med. Hvis du bruger mulighed B, beregnes nedskrivningen automatisk; hvis du bruger mulighed A, skal du selv omregne til efterafgrøder (se nedenfor).	
5.	Nedskrive dit krav til efterafgrøder pga. energiafgrøder du har haft i 2012/13 ELLER hvis du har haft energiafgrøder i begge planperioder	Omregn det samlede areal energiafgrøder (fratrasket arealet i 2009) til efterafgrøder (gang arealet med 1,25). Angiv resultatet i felt B på siden "Efterafgrøder".	X
6.	Nedskrive dit krav til efterafgrøder pga. mellemafgrøder	Angive i FS 2012 hvor mange ha du vil nedskrive dit krav med (mulighed A eller B).	
7.	Nedskrive dit krav til efterafgrøder pga. afbrænding af fiberfraktion fra husdyrgødning	Angive i FS 2012 hvor mange ha du vil nedskrive dit krav med (mulighed A eller B).	
8.	Overføre et overskud af efterafgrøder til senere planperioder	Hvis du bruger mulighed B, beregnes overskuddet automatisk og du skal ikke gøre mere. Hvis du bruger mulighed A, skal du selv beregne overskuddet og angive det i felt F. Du skal her huske at angive overskud som vedr. evt. benyttede alternativer, men ikke overskud fra planperioden 2010/2011 og tidligere.	
9.	Konvertere et overskud af efterafgrøder til et tillæg til kvælstofkvoten i 2011/12	Angive arealerne på siden "Beregn N-kvote"; brug afgrødekode 969. Angiv herefter på siden Efterafgrøder, hvor mange ha du vil konvertere til kvote.	

10.	Konvertere et overskud af efterafgrøder til et tillæg til kvælstofkvoten i 2012/13	Disse arealer skal angives som afgrødekode 968 i din gødningsplan (der er ikke krav om, at du angiver arealerne på siden Beregn N-kvote). På siden "Efterafgrøder" skal du bruge mulighed A, og i felt F angive arealet som et overskud, du vil overføre til senere. I forbindelse med opgørelsen af efterafgrøder i gødningsregnskabet for 2012/13 skal du så angive, at du vil omdanne et overskud til kvote.	X
11.	Konvertere et overskud af efterafgrøder til et tillæg til kvælstofkvoten i både 2011/12 og 2012/13	For de efterafgrøder, der skal konverteres til kvote i 2011/12, bruges fremgangsmåden som nævnt ovenfor for 2011/12. For de efterafgrøder, der skal konverteres til kvote i 2012/13, bruges fremgangsmåden som nævnt ovenfor for 2012/13.	X

På de følgende sider ser du skærmpoint af indberetningssiderne.

Skærmpoint fra Fællesskema 2012, siden "Efterafgrøder":

1.0.3004

Efterafgrøder: Opgørelser over efterafgrøder Vejledning til siden

På denne side oplyses om:

- brug af et eller flere alternativer til at nedskrive kravet til pligtige efterafgrøder
- overførsel af overskud af pligtige efterafgrøder til en senere planperiode
- konvertering af overskud af pligtige efterafgrøder til kvælstofkvote

En del af felterne udfyldes automatisk ved at vælge funktionen "3.a - 3.c Opatér gødningskvote og efterafgrøder" i rullelisten og klikke på knappen "Udfør". Felterne opdateres ved at vælge samme funktion igen. Læs mere om at udfylde siden ved at klikke på "Vejledning til siden".

Jeg ønsker at benytte mig af alternativer til pligtige efterafgrøder, men vil ikke udfylde hele siden "Beregning af gødningskvote" **Mulighed A**

Jeg ønsker at benytte mig af alternativer til pligtige efterafgrøder, og vil samtidig udfylde siden "Beregning af gødningskvote" **Mulighed B**

Efterafgrødesiden, mulighed A:

Brug af alternativer til lovpligtige efterafgrøder og meddelelse om eventuel overførsel af overskud			
A	☒	Nedskrivning af krav til lovpligtige efterafgrøder ved reduktion i kvælstofkvote (kg N). Oplys, hvor stort et areal, dine pligtige efterafgrøder reduceres med:	<input type="text"/> ha
B	☒	Nedskrivning af krav til lovpligtige efterafgrøder pga. energiafgrøder. Oplys, hvor stort et areal, dine pligtige efterafgrøder reduceres med:	<input type="text"/> ha
C	☒	Nedskrivning af krav til lovpligtige efterafgrøder ved udlægning hos anden virksomhed. Oplys, hvor stort et areal, dine pligtige efterafgrøder reduceres med:	<input type="text"/> ha
D	☒	Nedskrivning af krav til lovpligtige efterafgrøder pga. mellemafgrøder. Oplys, hvor stort et areal, dine pligtige efterafgrøder reduceres med: I forhold til de oplysninger, du har givet i din gødningsplan, er arealet udregnet til: ha.	<input type="text"/> ha
E	☒	Nedskrivning af krav til lovpligtige efterafgrøder ved afbrænding af fiberfraktion fra husdyrgødning. Oplys, hvor stort et areal, dine pligtige efterafgrøder reduceres med:	<input type="text"/> ha
F	☒	Jeg ønsker at overføre et opsøret overskud af pligtige efterafgrøder til en senere planperiode. Oplys, hvor stort et areal, du ønsker at overføre:	<input type="text"/> ha
G	☒	Jeg ønsker at konvertere et overskud af pligtige efterafgrøder til et tillæg til kvælstofkvoten (N). Anfør samtidig arealet med afgrødekode 969 på siden "Beregning af gødningskvote", kolonne 12-14. Antal ha med afgrødekode 969 på siden "Beregning af gødningskvote": ha Oplys antal ha du vil konvertere til tillæg til kvælstofkvoten (N) 1,00 ha med afgrødekode 969 udløser henholdsvis 15 eller 41 kg N, afhængigt af om du udbringer husdyrgødning, svarende til under eller over 0,8 DE pr. ha harmoniareal	Indtast areal <input type="text"/> ha

Efterafgrødesiden, mulighed B:

Samlet opgørelse over efterafgrøder		
H	Efterafgrødegrundareal i 2011/2012	0,00 ha
I	Krav til efterafgrøder	ha
J	Reduktion i kvælstofkvote (kg N) 1 ha efterafgrøde koster henholdsvis 85 eller 56 kg N, afhængigt af om du udbringer husdyrgødning svarende til under eller over 0,8 DE pr. ha harmoniareal.	Fratrækkes N-kvoten: kg Indtast areal: <input type="text"/> ha
K	Energiafgrøder i markplanen i år Du har i år anført et samlet areal med energiafgrøder (kode 592, 593, 594 og 596) på:	ha
L	Energiafgrøder i markplanen for sidste år Det samlede areal med energiafgrøder (kode 592, 593, 594 og 596) i markplanen fra sidste år, er beregnet til: Hvis du har haft et andet areal med energiafgrøder sidste år end det anmeldte, oplyses arealet her: Arealet fratrækkes arealet fra i år.	- ha - <input type="text"/> ha
M	Nedskrivning af krav til pligtige efterafgrøder Herved kommer grundlaget for beregning af nedskrivning af krav til pligtige efterafgrøder til at være:	- hvor 0,8 ha energi-afgrøder erstatter 1 ha efterafgrøder.
N	Efterafgrøder hos anden virksomhed Hvis du har udlagt arealer med efterafgrøder hos en anden virksomhed, oplyses CVR-nummer på den pågældende virksomhed, samt arealets størrelse: Det er et krav, at virksomhed er registreret som en virksomhed i CVR-registret. Vær også opmærksom på omregningsfaktoren, hvis jordbrugeren der udlægger dine efterafgrøder udbringer husdyrgødning på sine arealer på et andet niveau end dig. Læs mere i Vejledning om gødnings- og harmoniregler 2011/12 .	CVR-nummer <input type="text"/> Indsæt producent Areal med efterafgrøder - ha
O	Mellemafgrøder i markplanen for 2012 Hvis du på din markplan har mellemafgrøder som gul sennep og olieræddike uden kvote (afgrødekode 972), nedskrives kravet til pligtige efterafgrøder. Arealet i din markplan med afgrødekode 972 er:	- hvor 2 ha mellemafgrøder erstatter 1 ha efterafgrøder.

P	Afbrænding af fiberfraktion fra husdyrgødning Du oplyser antallet af dyreenheder rågylle hvoraf fiberfraktionen er blevet afbrændt, der er blevet udbragt på bedriften. Du kan få nedskrevet kravet til de pligtige efterafgrøder med 1 ha pr. 25 dyreenheder (DE).	Antal dyreenheder: <input type="text"/> DE svarende til: <input type="text"/> - <input type="text"/> ha
Q	Det samlede krav efter nedskrivninger	<input type="text"/> ha
R	Eventuelt ekstra krav om pligtige efterafgrøder Hvis du: <ul style="list-style-type: none"> • har en miljøgodkendelse med krav om ekstra efterafgrøder eller • har udlagt efterafgrøder for en anden virksomhed oplyser du, hvor mange procent eller ha arealet skal forøges med.	Hvordan ønsker du at angive arealet? ☐ Procent <input type="text"/> % hvilket giver et forøget krav til efterafgrøder på: ☐ Hektar <input type="text"/> ha <input type="text"/> ha
S	Pligtige efterafgrøder i markplanen På siden "Beregning af gødningskvote" har du oplyst et areal med pligtige efterafgrøder (kode 968) på:	<input type="text"/> ha
T	Overskud af pligtige efterafgrøder for de foregående 4 dyrkningsår: Hvis du vil ændre det viste overskud af pligtige efterafgrøder, kan du gøre det her:	Overskud af pligtige efterafgrøder <input type="text"/> ha Ønsker du at ændre det viste areal, skal du markere her: ☐ <input type="text"/> ha
U	Overskud af efterafgrøder	<input type="text"/> ha
V	Brug af ekstra efterafgrøder Hvis du har et overskud af pligtige efterafgrøder, har du mulighed for at anvende dette som tillæg til kvælstofkvoten ved at benytte afgrødekode 969 på siden "Beregning af gødningskvote". Angiv antal ha du vil konvertere til tillæg til N-kvoten: På siden "Beregning af gødningskvote" har du udlagt: <input type="text"/> ha.	Tillægges i N-kvoten: <input type="text"/> kg <input type="text"/> ha Ønsker du at ændre det viste areal, skal du markere her: ☐ <input type="text"/> ha
W	Yderligere krav pga. Randzoneordningen Hvis du har arealer tilmeldt Randzoneordningen, er der yderligere krav til etablering af efterafgrøder. Kravet er beregnet til:	<input type="text"/> ha
X	Etableret areal med efterafgrøder pga. Randzoneordningen Ifølge siden "Beregning af gødningskvote" har du etableret et areal med efterafgrøder som følge af Randzoneordningen (kode 971) på:	<input type="text"/> ha
Y	Overskud af etablerede efterafgrøder pga. Randzoneordningen	<input type="text"/> ha

Herunder følger en række konkrete eksempler på jordbrugeres situationer og hvad der skal indberettes:

Eks. 1. Ingen ændringer ønskes i forhold til planlagt		
EKS. 1, Bedrift med krav om 10 pct. efterafgrøder	Faktiske forhold	Ændringer til indmeldelse i Fællesskemaet senest 7. september 2012:
Efterafgrødegrundareal 2011/12	300,0	
Krav til pligtige efterafgrøder i efteråret 2012	30,0	
Overskud af efterafgrøder overført til 2011/12	0,0	
Areal med pligtige efterafgrøder i efteråret 2012	45,0	
Areal med "Reduktion af kvælstofkvote" *	0,0	
Areal med energiafgrøder *	0,0	
Ekstra efterafgrøder omsat til ekstra kvælstofkvote	0,0	
Areal med andre alternativer	0,0	
Opsparing	15,0	15,0
Behov for ændringer:		
Ingen		
Den ekstra kvælstofkvote konverteres ikke til efterafgrøder og vil gå tabt		
* Det indberettede tal er en summering af for planperioden 2011/2012 og planperioden 2012/2013		
Eks. 2. Den ekstra kvælstofkvote i 2011/12 ønskes konverteret til opsparing af efterafgrøder		
Ekstra kvælstofkvote for 2011/12: 900 kg kvælstof. "Veksles" til efterafgrøder med 56 kg N pr. ha efterafgrøde		
EKS. 2, Bedrift med krav om 10 pct. efterafgrøder	Faktiske forhold	Ændringer til indmeldelse i Fællesskemaet senest 7. september 2012:
Efterafgrødegrundareal 2011/12	300,0	
Krav til pligtige efterafgrøder i efteråret 2012	30,0	
Overskud af efterafgrøder overført til 2011/12	10,0	
Areal med pligtige efterafgrøder i efteråret 2012	30,0	
Areal med "Reduktion af kvælstofkvote" *	16,1	16,1
Areal med energiafgrøder *	0,0	
Ekstra efterafgrøder omsat til ekstra kvælstofkvote 2011/2012	0,0	
Areal med andre alternativer	0,0	
Opsparing	16,1	16,1
Behov for ændringer:		
Nedsat kvælstofkvote konverteres til efterafgrødeareal og indberettes i fællesskema, dels under nedsat kvælstofkvote og dels under opsparing.		
Opsparing af efterafgrøder kan anvendes til brug i en senere planperiode eller ekstra kvælstofkvote i 2012/2013.		
Den ekstra kvælstofkvote konverteres til efterafgrøder og opsparing		
* Det indberettede tal er en summering af for planperioden 2011/2012 og planperioden 2012/2013		

6. Harmoniregler

Harmonireglerne handler om, hvor meget husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, du må udbringe på dine arealer hvert år. Reglerne findes i Miljøministeriets bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.

Du skal overholde harmonireglerne, hvis du har et dyrehold eller opbevarer eller anvender husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller afgasset vegetabilsk biomasse, der svarer til erhvervsmæssigt dyrehold eller derover.

Du har et erhvervsmæssigt dyrehold, hvis du har et dyrehold, som er større end angivet i oversigt 16 eller hvis du anvender eller opbevares husdyrgødning svarende til en produktion fra erhvervsmæssigt dyrehold.

Oversigt 16: Erhvervsmæssigt dyrehold	
Kvæg	2 køer med tilhørende kalve eller 4 stykker andet kvæg
Heste	4 heste med tilhørende føl
Svin	2 søer med opfodning af maks. 5 slagtesvin, eller en tilsvarende produktion
Får/geder	10 får med lam eller 10 geder med kid
Fjerkræ	30 stykker høns
Hund	4 voksne hunde med hvalpe under 18 uger
Andre	Tilsvarende størrelser af andre former for dyrehold end de ovenfor nævnte

I gødningsregnskabet opgøres, om dit forbrug af husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse overholder harmonikravet i forhold til størrelsen af dit harmoniareal. Forbruget opgøres som udbragte dyreenheder pr. hektar og som kg kvælstof pr. hektar.

Vejledning til opgørelse af harmoniarealet finder du i afsnit 4.3.1.

Når du beregner harmoniforholdene, kan du benytte Hjælpekemaer C1 "Beregning af harmoniforholdene" bagest i denne vejledning. Her kan du også se hvordan du beregner kravet, hvis du modtager eller afsætter husdyrgødning, samt hvis du øger eller reducerer dit lager af husdyrgødning.

6.1 Harmonikrav

Harmonireglerne gælder for erhvervsmæssigt dyrehold og uanset om bedriften er registreret i Register for Gødningsregnskab.

Harmonikravet for landbrugsbedrifter er vist i oversigten nedenfor. Harmonikravet opgøres pr. planperiode og på to forskellige måder. Du skal overholde en maksimal grænse af dyreenheder pr. hektar (DE/ha), samt en maksimal mængde total kvælstof pr. hektar (kg N/ha). Begge opgørelser skal udføres på bedriftsniveau. For at beregne om du overholder kravet om maksimalt antal dyreenheder pr. hektar, skal du dividere den udbragte gødning opgjort i DE med størrelsen af dit harmoniareal i ha. Resultatet skal være under kravet til den type landbrugsbedrift, du har. Hvis du udbringer gødning fra forskellige dyrearter eller modtager eller afsætter husdyrgødning, skal du beregne kravet til harmoniarealet forholdsmæssigt efter antal dyreenheder af hver art. Se mere nedenfor.

Oversigt 17: Harmonikravene	
Maks. tilde- ling pr. ha	Type af landbrugsbedrift
1,4 DE	Du må udbringe husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse på din jord svarende til højst 1,4 DE/ha/planperiode, hvis du ikke er omfattet af nedenstående undtagelser. Dog en maks. grænse på 170 kg N/ha.
1,7 DE	Har du kvæg, får, geder eller hjorte, må den udbragte mængde af gødning fra disse på din jord svare til 1,7 DE/ha/planperiode [*]). Dog en maks. grænse på 170 kg N/ha.
2,3 DE	Er mindst 2/3 af dit husdyrhold kvæg, og overholder du betingelserne i Tabel 10 må den udbragte mængde husdyrgødning og afgassede vegetabilsk biomasse på din jord svare til 2,3 DE/ha/planperiode [*] ^{**}). Dog en maks. grænse på 230 kg N/ha.
*Deltager du i en produktionsmæssig sammenhæng med en bedrift af denne type, er du også omfattet af harmonikravet. ** Gælder ikke for økologer.	

Harmonikrav for modtaget og afsat husdyrgødning samt lagerforskydning

Overnævnte krav gælder for din normproduktion af husdyrgødning. Du skal desuden overholde følgende harmonikrav:

- **Modtaget husdyrgødning eller afgasset vegetabilsk biomasse:** Her gælder kravet om 1,4 DE/ha. Det gælder dog ikke for de kvægbrug, der benytter undtagelsen om 2,3 DE/ha og for bedrifter i visse produktionsmæssige sammenhænge. Man kan modtage op til 1,7 DE/ha, hvis man som kvægbrug får afgasset egen husdyrgødning eller vegetabilsk biomasse i et biogasanlæg, dog kun for den mængde der svarer til mængden, der er afsat til biogasanlægget.
- **Afsat husdyrgødning:** Beregnes med 1,4 DE/ha, så længe der ikke afsættes mere end den tilgængelige husdyrgødningsmængde eller mængde af afgasset vegetabilsk biomasse, der kan beregnes med 1,4 DE/ha. Derefter afsættes med harmonikravet for lagerforskydning, hvis der er en nettofrigivelse herfra og en evt. restmængde afsættes med 1,7 DE/ha.
- **Lager:** Antallet af dyreenheder i start- og slutlager af husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse beregner du ved at sætte 1 DE til 100 kg N. Kravet ved lageropbygning er som for afsat husdyrgødning. På http://www.mst.dk/Virksomhed_og_myndighed/Landbrug/Husdyrgoedning/Fortolkning/Kapitel+10.htm er der et eksempel på, hvordan kravet beregnes, når der er en nettofrigivelse fra lageret.

Du skal være opmærksom på, at der gælder særlige regler, hvis du er omfattet af reglerne om nedsat kvælstoftilførsel.

6.2 Produktionsmæssig sammenhæng

Deltagelse i en produktionsmæssig sammenhæng betyder, at en landbrugsbedrift har indgået en skriftlig aftale med en eller flere bedrifter med kvæg, får eller geder om, at hovedparten af afgrøderne fra bedriftens arealer afsættes til disse bedrifter (afgrøder fra mere end 50 pct. af arealerne). Forudsætningen er, at der er indgået en skriftlig aftale om produktionsmæssig sammenhæng og at hovedparten af afgrøderne fra bedriftens arealer afsættes til den bedrift,

som man indgår i produktionsmæssig sammenhæng med. Det er afgrøden (kernen) der skal af-sættes og ikke halmen.

Hvis landbrugsbedriften, der deltager i produktionsmæssig sammenhæng, vil anvende op til 2,3 DE/ha skal begge bedrifter kunne dokumentere, at betingelserne i Tabel 10 overholdes. Økologisk autoriserede bedrifter kan kun deltage i produktionsmæssig sammenhæng, hvor der anvendes op til 1,7 DE/ha.

6.3 Undtagelsen om 2,3 DE

Hvis dit husdyrhold er på mindst 2/3 kvæg, kan du benytte undtagelsen (2,3 DE/ha), hvis du kan dokumentere, at betingelserne i Tabel 10 er opfyldt. Alle punkterne i Tabel 10 refererer til hele bedriften, og alle betingelserne er sidestillede. Afklaringer til betingelserne i Tabel 10:

Bemærk at Danmarks undtagelse til Nitratdirektivet på udbringning af op til 2,3 dyreenheder pr. ha for planperioden 2012/2013 endnu ikke er genforhandlet. Der tages derfor forbehold for ændringer i bilag 3 til husdyrgødningsbekendtgørelsen (tabel 10 i denne vejledning).

6.3.1 Betingelse 1: Dyrkning af 70 pct. afgrøder til grovfoder

Reglen om 70 pct. roer, græs eller græsefterafgrøder skal være overholdt i efteråret og vinteren efter den planperiode, hvor landbrugsvirksomheden benytter sig af undtagelsesbestemmelsen, dvs. afgrøderne skal senest være etableret i den planperiode, hvor man indtræder i undtagelsen. Hvis man fx begynder at anvende undtagelsen i planperioden 2012/2013, skal reglen være overholdt, således at man kan se af gødningsplanen 2012/2013, at der var etableret græs og roer i planperioden og efterafgrøder i efteråret 2013, der tilsammen opfylder reglen om 70 pct. roer, græs eller græsefterafgrøder.

Græs og græsefterafgrøder må tidligst ompløjes 1. marts efter den periode, hvor græsarealet har indgået i opfyldelsen af kravet om 70 pct. græs, græsefterafgrøde og roer.

6.3.2 Betingelse 2: Definition af roer, græs og græsefterafgrøder

"Græs" omfatter også kløvergræs med under 50 pct. kløver og frøgræs. Roer skal være foder-roer. Sukkerroer kan ikke indgå. Ved græsefterafgrøder forstås græs udlagt i silomajs, samt græs udlagt i eller efter vårbyg, helsæd og grønkorn. Etableringen af efterafgrøder skal følge reglerne for lovpligtige efterafgrøder, dog er det først tilladt at ompløje efterafgrøderne efter 1. marts det efterfølgende år. Græsudlæg må også indeholde op til 50 pct. kløver.

6.3.3 Betingelse 3: Erklæring om udbringning af husdyrgødning

Der skal foreligge en dateret og underskrevet erklæring om, at græsarealer (permanent græs og græs i omdrift, ikke efterafgrøder) ikke tilføres husdyrgødning i perioden 31. august til 1. marts, hvis de pløjes i samme planperiode.

Du skal med dateret underskift vise, at du for planperioden 2012/2013 er indforstået med punkt 3 i Tabel 10. Det gør du ved at afkrydse i felt 407 i gødningsregnskabet. Når gødningsregnskabet dateres og underskrives eller indsendes via Gødnings- og Husdyrindberetningen, vil dette kryds svare til en erklæring.

Oversigt 18: Krav til dokumentation, hvis de særlige regler for kvægbrug benyttes	
Dokumentation	Betingelse i Tabel 10
Erklæring om udbringning af husdyrgødning – dateret og underskrevet gødningsregnskab, med kryds i felt 407	Pkt. 3
Afkrydsning i gødningsplanen i Fællesskemaet	Pkt. 8
Jordprøver – analyseresultater for indhold af fosfor og kvælstof	Pkt. 7

6.3.4 Betingelse 4: Pløjning og nedvisning

Pløjning

Omdriftsarealer må kun pløjes om i perioden 1. marts til 1. juni i den planperiode hvor undtagelsen anvendes. Hvis en omdriftsmark har indgået i opfyldelsen af 70 pct. grovfoder, må marken tidligst ompløjes 1. marts efter den periode hvor græsarealet indgik i opfyldelsen af 70 pct. grovfoder. Jordbehandling svarende til pløjning er ikke tilladt, fx sidestilles fræsning eller gentagne harvninger i en dybde af 10-15 cm med pløjning.

Nedvisning

Der er ingen regler for hvornår omdriftsgræsmarker må nedvisnes. Det er fx tilladt at nedvisne en omdriftsgræsmark 1. september og efterfølgende så vinterhvede direkte. Vær opmærksom på at opfylde kravet om 70 pct. græs, græsefterafgrøder eller roer om efteråret.

6.3.5 Betingelse 5: Pløjning og nedvisning af græsefterafgrøder

Pløjning

Græsefterafgrøder må tidligst ompløjes 1. marts efter den planperiode hvor arealet indgik i opfyldelsen af 70 pct. grovfoder. Jordbehandling svarende til pløjning er ikke tilladt, fx sidestilles fræsning eller gentagne harvninger i en dybde af 10-15 cm med pløjning.

Nedvisning

Vær opmærksom på, at græsudlæg og græsefterafgrøder tidligst må nedvisnes 1. marts.

Oversigt 19: Tidspunkter for nedvisning, pløjning og udbringning af husdyrgødning af græs i omdrift, græsudlæg og permanent når undtagelsen anvendes. Eksempel på hvor undtagelsen anvendes i planperioden 2012/2013 (1. august 2012 – 31. september 2013).

	Nedvisning	Nedpløjning	Samspil mellem pløjetidspunkter og udbringning af husdyrgødning inkl. den mængde, som bliver afsat under afgræsning	
			Forud for pløjning i samme planperiode	Til blivende græsmarker
Omdriftsgræs	Ingen særlige krav	Tilladt fra 1/3/13 – 1/6/13	Udbringning af husdyrgødning og afgræsning er ikke tilladt fra 31/8/12 – 1/3/13*	Alm. regler
Græsefterafgrøder = græsudlæg i korn eller majs	Tilladt efter 1/3/14	Tilladt efter 1/3/14	Alm. Regler	Alm. regler
Permanent græs**	Ingen særlige krav	Ingen særlige krav	Udbringning af husdyrgødning og afgræsning er ikke tilladt fra 31/8/12 – 1/3/13	Alm. regler

*Dette betyder, fx at hvis en 2. års kløvergræsmark er blevet afgræsset i september eller senere i 2012, må den ikke nedpløjes før 1/3 2014, dvs. den skal ligge som en 3. års græsmark i 2013.

**Permanent græs defineres i denne sammenhæng som græsarealer, der henligger i mindst 5 år.

6.3.6 Betingelse 6: Ingen bælg-sæd

Generelt er det kun tilladt at dyrke kløver i form af kløvergræs med under 50 pct. kløver. Desuden er det tilladt at dyrke byg-ærtehelsæd, forudsat at der er udlæg af rent græs. Der må ikke være udlæg af kløvergræs i byg-ærtehelsæden. Andre bælgplanter er ikke tilladt, heller ikke i kombination med græs. Fx er lucernegræs ikke tilladt.

6.3.7 Betingelse 7: Jordprøver

Prøveudtagning

Hvis du benytter harmonikravet på 2,3 DE/ha skal du for hvert 3. år (hvis de tre år ligger efter hinanden) udtage en jordprøve for hver 5 ha areal, der er i omdrift i den pågældende planperiode. Det betyder, at hvis bedriften fx har 100 ha omdriftsarealer, så skal der mindst tages 20 jordprøver – nogle prøver må godt dække seks ha og andre tre ha afhængigt af markstørrelsen, men prøverne skal fordeles på arealet, så de er udtaget fagligt korrekt. Husk at notere datoen for prøvetagningen.

Der er ikke stillet krav om, hvem der kan udtage jordprøverne eller hvor analyserne skal foretages henne, men prøverne bør udtages af en virksomhed med erfaring og ekspertise på området. Virksomheden skal garantere forskriftsmæssig prøveudtagning.

Analyse

Jordprøven skal analyseres for indhold af fosfor og kvælstof. Indhold af fosfor oplyses som fosfortallet pt, og indhold af kvælstof angives enten som kg totalkvælstof pr. ha eller som kg N-min kvælstof pr. ha. Analyseresultaterne skal du opbevare på bedriften og vise ved eventuel kontrol.

Der skal foreligge dateret dokumentation af, at analyserne er udført korrekt og rettidigt, fx jordanalysekort påført udtagingsdato.

Der er ikke sat en maksimumsgrænse for analyseværdierne eller hvordan de skal benyttes i gødningsplanlægningen.

Der må maksimalt være 3 år mellem jordprøveudtagningen, selvom bedriften fx er blevet handlet eller gået fra et I/S til en enkeltmandsvirksomhed, hvis ny ejer viderefører undtagelsesbestemmelsen.

6.3.8 Betingelse 8: Oplysningspligt

Når man benytter undtagelsesbestemmelsen, er der krav om, at det indberettes senest i forbindelse med den elektroniske indberetning af ansøgning om enkeltbetaling via www.virk.dk eller www.naturerhverv.dk (tast selv-service), at bedriften i indeværende planperiode udbringer en husdyrgødningsmængde og en mængde af afgasset vegetabilsk biomasse svarende til 2,3 DE/ha.

Hvis man ikke ansøger om enkeltbetaling, skal man foretage en indberetning sammen med elektronisk indberetning af gødningsplan, som indberettes samme sted som ansøgning om enkeltbetaling.

6.3.9 Udtrædelse af ordningen kræver afviklingsperiode

Hvis man træder ud af ordningen, fordi man fx får mere jord eller færre dyr den 10. august, så skal reglerne overholdes det følgende efterår og vinter, og græsmarker i omdrift og græsudlæg må tidligst nedpløjes 1. marts. Først herefter vil man være løst af kravene.

Arealer, der overdrages efter 1.august, og som har indgået i opfyldelsen af krav om 70 pct. grovfoderafgrøder hos sælger, må tidligst opløjes 1. marts. Det er sælger/bortforpagter der har ansvaret for korrekt etablering og opretholdelse af efterafgrøden eller græsarealet, som er indeholdt i de 70 pct. indtil 1. marts.

Det understreges, at det ikke er hensigten, at fx de fastsatte krav om pløjetidspunkter, skal kunne unddrages, ved at kvægbruget vælger at gå ind og ud af 2,3 DE/ha-ordningen.

6.4 Beregning af dyreenheder

En dyreenhed beskriver en bestemt mængde husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning. Reglerne er beskrevet i Miljøministeriets bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. Når du indberetter dit gødningsregnskab elektronisk beregnes antal dyreenheder automatisk og overføres fra husdyrindberetningen til gødningsregnskabet. Du skal selv indtaste, hvor mange DE der totalt er udbragt (felt 209).

Eksempel 23, punkt 6: Antal dyreenheder (DE) i perioden							
Samlet normproduktion i antal dyreenheder (DE)	201 Kvæg	202 Svin	207 Pelsdyr, fjerkræ	208 Får, Geder	203 Andre husdyr	204 I alt DE	
	83,8 DE	DE	DE	2 DE	DE	85,8 DE	
Udbragt antal dyreenheder (evt. overført fra hjælpekema)						78 DE	209
Det særlige harmonikrav på 2,3 DE/ha for kvægbrug blev anvendt i planperioden 2012/2013						☒	403
Har du overholdt bestemmelserne i bilag 3 til husdyrbekendtgørelsen? (Sæt kryds hvis Ja)						☒	407
Indgik din virksomhed i produktionsmæssig sammenhæng i 2012/2013? (Sæt kryds hvis Ja)						☐	406
Et husdyrbrug har 50 årskøer, 10 årsammekøer (over 600 kg) og 20 årsopdræt kvier og stude (>6-27 mdr., tung race). Herudover har landmanden 14 kødgeder. Antal dyreenheder beregnes ved hjælp af Tabel 9 og hjælpekemaet. Kvæg: $50/0,75 + 10/1,4 + 20/2,0 + \text{Geder: } 14/7 = 85,8 \text{ DE}$. Der udbringes 78 DE. De sidste 7,8 DE lægges på lager. Bruget har i forbindelse med ansøgning om enkeltbetaling indberettet, at det særlige harmonikrav på 2,3 DE/ha anvendes (forudfyldt kryds i felt 403), og at bestemmelserne for at anvende særreglen er overholdt (kryds i felt 407).							

Tabel 9 giver en oversigt over, hvor mange enheder af forskellige dyretyper, der går til én dyreenhed. Der skal fx 2,3 ammekøer (under 400 kg) til én dyreenhed. Dvs. hvis din virksomhed har 23 ammekøer (under 400 kg), svarer det til 10 dyreenheder. Du kan bruge Hjælpekemaer C1 eller "Husdyrgødningsberegner" fra www.landbrugsindberetning.dk til at beregne antal producerede dyreenheder. Resultatet skal du overføre til gødningsregnskabet blok 3.9 om antal dyreenheder (DE) i perioden.

Du skal korrigere for afvigende vægt og alder ved beregning af dit harmoniforhold. For malkekvæg skal du også korrigere, hvis mælkeydelsen afviger fra normen (se Tabel 9).

Hvis du ikke har husdyr på din bedrift, og du ikke har modtaget husdyrgødning, skal du udfylde felt 209 (Udbragt antal DE) med 0. Har du modtaget husdyrgødning, finder du antal dyreenheder og kg kvælstof på gødningskvitteringen (Skema B1).

6.5 Græssende dyr

Gødning afsat af græssende dyr skal du medtage som udbragt (er inkluderet i normproduktionen, hvor udgangspunktet er den valgte staldtype). Husdyrgødning, omregnet til dyreenheder, som dyrene afsætter på marken, kan du fratrage i det samlede antal dyreenheder (fratrækkes normproduktionen), hvis:

- Dyrene afgræsser et areal, som du ikke kan medregne til harmoniarealet, fx et fredet område, der ikke må gødskes, eller et MVJ 0-areal.
- Du har indgået aftaler om græsning på en anden virksomheds arealer, der ikke kan medregnes til harmoniarealet, jf. ovenstående (dokumenteret ved en græsningsaftale).
- Du har indgået aftaler om græsning på en anden virksomheds arealer, der kan og må gødskes (dokumenteret med gødningskvittering).

Du kan kun fratrage dyreenhederne for den periode, hvor dyrene går på græs. Du kan ikke fratrage dyreenhederne, hvis dyrene afgræsser dine egne arealer, som kan og må gødskes, da disse arealer indgår i opgørelsen af harmoniarealet.

6.6 Afgasset biomasse og vegetabilsk biomasse

Antal dyreenheder i den afgassede biomasse fra fællesanlæg skal beregnes ud fra en analyse af kvælstofindholdet i den afgassede biomasse. Det samme gør sig gældende for afgasset vegetabilsk biomasse.

Beregning: Mængden af leveret biomasse i ton ganges med analyseresultatet af kvælstofindholdet (kg N/ton).

Kg N i leverancen deles herefter med 100 kg N/DE = antal dyreenheder i leverancen: $\text{Antal DE} = (\text{antal ton} \times \text{kg total N pr. ton})/100$.

6.7 Forarbejdet husdyrgødning

Antal dyreenheder i forarbejdet husdyrgødning, skal beregnes således, at forholdet mellem dyreenheder og kvælstofindhold svarer til de gødningstyper, der indgår i anlægget. Du skal have skriftlige oplysninger og dokumentation fra anlægget for dette.

For forarbejdet husdyrgødning fra biogasanlæg skal du omregne til dyreenheder som 100 kg N/DE. Hvis biogasanlægget laver en afsluttende forarbejdning af den afgassede gylle i et forarbejdningsanlæg, kan nedenstående model også anvendes.

For husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, hvor der må udbringes 1,4 DE/ha, kan kg N pr. DE øges fra 100 kg N op til 120 kg N pr. DE i de fraktioner, hvor kvælstoffet kan udnyttes bedre efter en forarbejdning. De øvrige fraktioner skal til gengæld tillægges et tilsvarende antal dyreenheder. Der er dog følgende krav:

- Det samlede antal dyreenheder i de dannede fraktioner må ikke ændres i forhold til antal DE før forarbejdningen.
- Antal kg N pr. DE må kun øges i de dannede fraktioner, som har en lavere koncentration af organisk kvælstof end husdyrgødningen inden forarbejdning.
- Ingen fraktion har et indhold på mindre end 40 kg N pr. DE.

Modtagere af fraktioner fra et forarbejdningsanlæg i tilknytning til et biogasanlæg kan derfor modtage forskellige typer fraktioner med forskellige forhold mellem kg N og DE.

6.8 Dyreenheder i husdyrgødning afsat til eksport eller forbrænding

Du beregner det afsatte antal dyreenheder ud fra den afsatte mængde kvælstof, som beskrevet ovenfor.

6.9 Dokumentation - gødningskvitteringer

Hvis du videregiver husdyrgødning for at overholde harmonikravet, skal dette dokumenteres med underskrevne gødningskvitteringer, som skal forefindes på bedriften. I gødningskvitteringer skalsammenhængen mellem mængderne af kvælstof og dyreenheder, svare til sammenhængen for din bedrifts produktionsform (ikke modtagers), inkl. lagerforskydningens forhold mellem kvælstof og dyreenheder.

6.10 Forpagtningsaftaler

Forpagtningsaftaler, der er nødvendige for at overholde harmonikravet, skal være skriftlige og indeholde oplysninger om:

- De forpagtede arealers størrelse.
- Parternes navn, adresse, CVR-nr. (eller evt. CPR-nr.).
- Gyldighedsperiodens startdato, slutdato eller opsigelsesvarsel samt den dato, aftalen er indgået.

7. Afmelding fra Register for Gødningsregnskab

7.1 Hvornår skal du afmelde din virksomhed?

Hvis du ikke længere opfylder betingelserne for at være med i Register for Gødningsregnskab, skal du afmelde din virksomhed fra registret. (Du kan læse mere om betingelserne for at være med i Register for Gødningsregnskab i afsnit 1.1)

Du opfylder eksempelvis ikke betingelserne for at være med i registret, når du:

- Sælger din virksomhed.
- Bortforpagter din ejendom.
- Afmelder din virksomhed og dit CVR-nr. hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Du skal give NaturErhvervstyrelsen skriftligt besked om, at din virksomhed skal afmeldes registret i den planperiode hvor din virksomhed ikke længere opfylder betingelserne for at være tilmeldt. Dette er fx tilfældet, hvis din virksomheds omsætning ikke er på mere end 20.000 kr. indenfor planteavl, husdyravl, skovbrug eller kombinationer heraf. Dvs. at hvis din virksomhed ikke længere opfylder betingelserne for at være med i Register for Gødningsregnskab i planperioden 2012/2013, skal du afmelde din virksomhed inden den 31. juli 2013.

Se i afsnit 7.4 hvordan du afmelder din virksomhed.

7.2 Hvornår kan du afmelde din virksomhed?

Hvis du ikke længere har pligt til at være med i Register for Gødningsregnskab, kan du afmelde din virksomhed. (Du kan læse mere om hvorvidt din virksomhed er pligtig til at være med i Register for Gødningsregnskab i afsnit 1.2).

7.3 Særlige tilfælde, hvor du skal afmelde din virksomhed

Hvis du laver dit selskab om (nyt CVR-nr.)

Du skal afmelde din virksomhed fra Register for Gødningsregnskab, hvis du laver ændringer i din virksomhed, der bevirker at din virksomhed skal have et nyt CVR-nr. Hvis din nye virksomhed er pligtig til at være med i registret skal du huske at tilmelde virksomheden.

Bemærk, at af- og tilmelding ikke sker automatisk. Det er derfor dit ansvar som ejer af virksomheden at foretage af- og tilmelding af din virksomhed.

Generationsskifte og salg til ægtefælle

Hvis du overlader din virksomhed til andre, herunder dine børn eller din ægtefælle, og virksomheden derved får et nyt CVR-nr., skal du afmelde dit gamle CVR-nr. og tilmelde det nye til Register for Gødningsregnskab.

Bemærk, at af- og tilmelding ikke sker automatisk. Det er derfor dit ansvar som ejer af virksomheden at foretage af- og tilmelding af din virksomhed.

Dødsfald

Hvis en ejer af en enkeltmandsvirksomhed afgår ved døden, skal virksomheden afmeldes Register for Gødningsregnskab. Der skal ikke indsendes gødningsregnskab for virksomheden.

Det skyldes, at virksomhedens CVR-nr. er knyttet til den afdøde. NaturErhvervstyrelsen får oplysninger om dødsfald og vil herefter automatisk afmelde virksomheden samt orientere de efterladte.

Bemærk, at afmeldingen ved dødsfald sker automatisk.

Hvis boet efter afdøde ønsker at drive virksomheden videre, og virksomheden har pligt til at være tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal boet oprette en ny virksomhed og have et nyt SE/CVR-nr.

Dødsboer, som viderefører en landbrugsbedrift, kan i en afgrænset periode være tilmeldt på et SE-nr. Når boskiftet er afsluttet, skal bobestyreren indberette et gødningsregnskab med ophørsdato eller indsende en overdragelseserklæring i forbindelse med overdragelsen til en ny bruger.

Hvis pårørende driver virksomheden videre i et nyt CVR-nr., gælder de almindelige betingelser for virksomheder og virksomheden skal tilmeldes på det nye CVR-nr. (se mere om tilmelding i kapitel 1).

7.4 Hvordan kan du afmelde din virksomhed?

Du kan afmelde din virksomhed fra Register for Gødningsregnskab på følgende måder:

- Indberette et gødningsregnskab, hvor du har anført en ophørsdato i felt 917.
- Indsende en overdragelseserklæring.

Bemærk, at du *ikke* må afmelde dig på flere måder.

Ophørsdatoen svarer til den dag du ikke længere opfylder betingelserne for at være med i Register for Gødningsregnskab. Det kan eksempelvis være fra den dato du har bortforpagtet din ejendom, solgt din ejendom eller lukket din virksomhed. Afmeldingen fra registret sker med virkning fra den oplyste ophørsdato.

Når du afmelder din virksomhed, skal du huske:

- At du kun kan købe afgiftsfri gødning frem til din ophørsdato.
- At du skal opbevare dit gødningsregnskab og din gødningsplanlægning i mindst 5 år.

7.4.1 Afmelding i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab

Når du afmelder din virksomhed fra Register for Gødningsregnskab i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal du overholde følgende:

- Indberet gødningsregnskabet fra 1. august 2012 og frem til din ophørsdato. Husk at skrive din ophørsdato i felt 917.
- Afmeld din virksomhed i den planperiode du ophører i.
- Giv din gødningsleverandør besked om, at du er afmeldt registret, jf. SKAT's regler.
- Hvis virksomheden drives videre af en ny ejer/forpagter, skal den nye ejer/forpagter have oplysninger om forbrug, kvælstofkvote, kvælstoflagre og kvælstofforbrug frem til din ophørsdato. Den nye ejer/forpagter skal have oplysningerne senest en måned efter din virksomheds ophør.
- Husk du skal skrive ændringerne ind i din gødningsplanlægning.
- Opbevarer din gødningsplanlægning og dit gødningsregnskab på bedriften i mindst 5 år.

7.4.2 Afmelding ved overdragelseserklæring

Hvis du afmelder din virksomhed fra Register for Gødningsregnskab med en overdragelseserklæring, skal du ikke indberette et gødningsregnskab.

Du kan kun bruge en overdragelseserklæring, hvis den nye bruger er tilmeldt Register for Gødningsregnskab på overdragelsestidspunktet.

Når du indsender en overdragelseserklæring, skal du overholde følgende:

- Sammen med den nye ejer/forpagter indsend en underskrevet overdragelseserklæring inden udgangen af planperioden, dvs. inden den 31. juli 2013.
- Giv din gødningsleverandør besked om, at du er afmeldt registret, jf. regler fra SKAT.
- Skriftligt giv den nye ejer/forpagter oplysninger om forfrugt, kvælstofkvote, kvælstoflagre og kvælstofforbrug frem til din ophørsdato. Den nye ejer/forpagter skal have oplysningerne senest en måned efter din virksomhed er solgt eller forpagtet fra.
- Husk at ajourføre ændringerne i din gødningsplanlægning.
- Opbevar din gødningsplanlægning og overdragelseserklæringen på bedriften i mindst 5 år.

Bemærk, at hvis din virksomhed ophører den 31. juli eller 1. august, kan du ikke benytte en overdragelseserklæring. Du skal i stedet indberette et gødningsregnskab, hvor du angiver ophørsdatoen i felt 917.

Overdragelseserklæringen kan du hente på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside, www.naturerhverv.dk.

7.5 Særlige regler ved afmelding fra Register for Gødningsregnskab

Når du afmelder din virksomhed fra Register for Gødningsregnskab gælder der særlige regler, hvis din virksomhed:

- Har lager af gødning, når den ophører.
- Har haft et overforbrug af gødning, når den ophører.

Ophørsdatoen svarer til den dag, du ikke længere opfylder betingelserne for at være med i Register for Gødningsregnskab. Det kan eksempelvis være fra den dato du har bortforpagtet din ejendom, solgt din ejendom eller lukket din virksomhed.

7.5.1 Lager ved ophør og overforbrug af gødning ved ophør

Hvis du overdrager din virksomhed, og der forud er sket en overgødsning på virksomheden, er det dig, der hæfter for denne. Dette gælder dog ikke, hvis den nye bruger skriver under på, at han vil medtage det overskydende forbrug af kvælstof i planperioden i sit gødningsregnskab.

Når din virksomhed ophører, skal du anføre din virksomheds slutlager af gødning på ophørstidspunktet og ikke lager pr. 31. juli 2013, som det ellers er anført i gødningsregnskabet.

Bemærk, at hvis du afmelder din virksomhed ved at indberette et gødningsregnskab (felt 917), og du ikke samtidig oplyser CVR-nr. på en ny ejer/forpagter i gødningsregnskabet (felt 918), må du ikke have gødningslagre, når du ophører.

Hvis din virksomhed har et lager af husdyrgødning, skal det afsættes til andre jordbrugere, der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, inden din virksomhed kan afmeldes registeret. Du skal sørge for at få en underskrevet gødningskvittering for det afsatte husdyrgødning.

Hvis der er usikkerhed om indholdet af kvælstof i lageret af husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning, kan vi i særlige tilfælde tillade, at kvælstofindholdet i lageret analyseres på et autoriseret eller akkrediteret laboratorium.

Det samme gælder, hvis din virksomhed har et lager af handelsgødning. Her skal du videre-sælge handelsgødningen til en anden jordbruger, der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab.

Hvis du sælger handelsgødning til en privatperson eller virksomhed, som ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, eller hvis du beholder gødningen som privatperson, skal du i begge tilfælde betale kvælstofafgift til SKAT (se afsnit 9.6 for yderligere oplysninger om dette).

Eksempel 24: Hvad skal sælger indberette?			
Startlager pr. 1. august 2012		50 kg N	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013		+ 500 kg N	703
Lager status pr. 31. juli 2013	100 kg N		705
Forbrug fra 1. august 2013 til 30. september 2013 (til afgrøder høstet eller afgræsset før 31. december 2013)	- 0 kg N		704
Slutlager pr. 31. juli 2013 (felt 705 minus 704)	= 100 kg N	- 100 kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof 2012/2013 (felt 708 plus 703 minus 707)		= 450 kg N	706
<p>I eksemplet sælger jordbruger den 1. marts 2013 en ejendom med en samlet kvælstofkvote på 700 kg N. Ejendommen har et startlager på 50 kg N (felt 708) og har købt handelsgødning, der indeholder 500 kg N (felt 703). På tidspunktet for salget har ejendommen et lager på 100 kg N (felt 705). Den resterende kvælstofkvote kan nu udregnes som 700–450 kg N. Det svarer til 250 kg N.</p> <p>Det er datoen for overdragelse af ejendommen, sælger skal bruge til at opgøre slutlager, ikke den 31. juli 2013. Den samme dato skal sælger skrive som ophørsdato i felt 917.</p>			

Hvis du har solgt din virksomhed i perioden 31. juli 2013 til 30. september 2013, skal du ikke justere dine lagre med forbruget til gødskning af udlæg i denne periode. Det har den nye bruger pligt til.

8. Dyrkningsrelaterede tiltag

Siden efteråret 2011 har der været forbud mod jordbearbejdning om efteråret forud for vårsåede afgrøder, og forbud mod omlægning af fodergræsmarker i visse perioder.

8.1 Forbud mod jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder

Du må ikke foretage jordbearbejdning forud for forårssåede afgrøder fra høst af forfrugt til den 1. november på ler- og humusjord (JB-nr. 5–11) og til den 1. februar på sandjord (JB-nr. 1–4). JB 12 jorde skal indplaceres som den jordtype den i tekstur minder mest om. Hvis du vil foretage kemisk nedvisning af ukrudt og spildfrø må du dog gøre dette fra 1. oktober 2012.

Dog gælder følgende:

1. Gyllenedfældning på udlægsgræs efter korn eller helsæd, er ikke at betragte som jordbearbejdning.
2. Hvis du dyrker kartofler, kan du fra den 1. november foretage jordbearbejdning på det areal, hvor der har været dyrket kartofler. Er du autoriseret læggekartoffelavlter eller producerer spisekartofler, kan du foretage jordbearbejdning fra den 1. november af det areal, hvor der i den kommende dyrkningssæson skal dyrkes lægge- og spisekartofler.
3. Hvis du dyrker roer, er du fritaget fra forbud om jordbearbejdning på arealer, hvor der i planperioden før har været dyrket roer.
4. Virksomheder der er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion, er ikke omfattet af reglerne om forbud mod jordbearbejdning.
5. Arealer udlagt med efterafgrøder (afgrødekode 968), er ikke omfattet af reglerne om forbud mod jordbearbejdning.
6. Arealer hvorpå der samme år har været dyrket gartneriafgrøder (se oversigten nedenfor), er ikke omfattet af reglerne om forbud mod jordbearbejdning
7. Arealer hvor på der ifølge skriftlig aftale med en offentlig myndighed ikke må anvendes sprøjtemidler er ikke omfattet af reglerne om forbud mod jordbearbejdning
8. Arealer hvorpå der samme år har været dyrket flerårige vedplanter, er ikke omfattet af reglerne om forbud mod jordbearbejdning
9. Arealer hvorpå der det efterfølgende forår skal dyrkes flerårige vedplanter, er ikke omfattet af reglerne om forbud mod jordbearbejdning
10. Arealer hvorpå der har været dyrket kolbe- og kernemajs, er ikke omfattet af forbuddet mod jordbearbejdning

Effekten af virkemidlet beror på, at pløjning og anden jordbearbejdning gennem løsning af jorden og opbrydning af den gamle afgrøde, ikke finder sted i den givne periode.

Jordbearbejdning defineres derfor som aktiviteter i marken, der har til hensigt at bearbejde jorden eller afgrødestubbe. Følgende aktiviteter er ikke jordbearbejdning: høst, kalkning og tromling.

Oversigt 20: Gartneriafgrøder der er fritaget fra forbuddet mod jordbearbejdning			
400	Asier	432	Krydderurter, andre
401	Asparges	503	En- og toårige planteskoleplanter
402	Bladselleri	513	Jordbær
403	Blomkål	544	Snitblomster og snitgrønt
404	Broccoli	122	Kommenfør
408	Efterårs- og vinter hvidkål	123	Valmuefrø
406	Grønkål	124	Spinatfrø
407	Gulerødder	125	Bederøfrø
429	Jordkok	126	Andet markfrø til udsæd
409	Kinakål	651	Dildfrø
410	Knoldselleri	652	Kinesisk kålfrø
411	Løg (Kepa)	653	Karsefrø
412	Pastinak	654	Roquettefrø
413	Persillerod	655	Radisfrø
415	Porrer	656	Bladbedefrø, rødbedefrø
416	Rosenkål	657	Grønkålsfrø
417	Rødbeder	658	Gulerodsfrø
418	Rødkål	659	Kålfrø (hvid- og rødkål)
420	Salat	660	Persillefrø
422	Spinat	661	Kørvelfrø
405	Squash	662	Majroefrø
423	Suktermajs	663	Pastinakfrø
421	Tidlig hvid- og spidskål	664	Skorzonerrodfrø
420	Ærter, frisk konsum	665	Havererodfrø
432	Krydderurter	666	Purløgfrø
450	Andre grønsager	667	Timianfrø
501	Stauder	668	Blomsterfrø
		669	Andet havefrø

8.2 Forbud mod omlægning af fodergræs

Du må ikke omlægge fodergræsmarker til andre afgrøder i perioden fra den 1. juni til den 1. februar. Fodergræs omfatter de afgrødetyper som fremgår af oversigten forneden.

Dog gælder følgende:

- Fodergræsmarker på lerjord (JB 7-9) må du dog ompløje fra den 1. november, hvis arealet skal anvendes til en forårssået afgrøde.
- Fodergræsmarker kan omlægges til fodergræs frem til den 15. august.
- Fodergræsmarker må omlægges til grønkorn med græsudlæg frem til 15. august.
- Virksomheder der er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion, er ikke omfattet af reglerne om forbud mod omlægning af fodergræs.

Hvis du ønsker at tage slet senere end 1. juni, skal du vente med at ompløje græsset til efter 1. februar , eller 1. november hvis der er tale om JB 7/9. Det gælder dog ikke, hvis du omlægger fodergræs til grønkorn med græsudlæg eller fodergræs inden 15. august.

Oversigt 21: Afgrødetyper der betragtes som fodergræs	
173	Kløver til slæt (inkl. til eget foder)
255	Permanent græs, under 50 % kløver omlagt mindst hvert 5. år
256	Permanent græs, over 50 % kløver omlagt mindst hvert 5. år
257	Permanent græs, uden kløver omlagt minimum hvert 5. år
258	Permanent græs, ø-støtte
260	Kløvergræs under 50 % kløver (omdrift)
261	Kløvergræs over 50 % kløver (omdrift)
262	Lucerne og lucernegræs m. over 50 % lucerne (omdrift)
263	Græs uden kløver (omdrift)

9. Leverandører, biogas-, forarbejdnings- og forbrændingsanlæg

9.1 Leverandører af handelsgødning

Du skal senest den 1. september 2013 oplyse os om, hvem du har leveret handelsgødning til i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013.

Du skal herefter én gang årligt indberette til NaturErhvervstyrelsen, hvem du har leveret handelsgødning til. Hvert år i juli måned sender NaturErhvervstyrelsen en indkaldelse om registrering.

Gødningen regnes for afsat i planperioden, hvis den er faktureret inden for perioden (1. august 2012 til 31. juli 2013). Den fysiske levering kan godt ske på et andet tidspunkt.

Virksomheder - både tilmeldt og ikke tilmeldt Register for Gødningsregnskab - der leverer handelsgødning til virksomheder eller privatpersoner, skal tilmeldes som leverandører hos NaturErhvervstyrelsen.

Du skal indberette dine oplysninger elektronisk til NaturErhvervstyrelsen. Vi skal have oplysning om:

- Afkrydsning for kvælstofafgift
- Modtagerens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg

Du kan få flere oplysninger og vejledning til, hvordan du elektronisk indberetter salg af handelsgødning på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside, www.naturerhverv.dk.

NaturErhvervstyrelsen fortrykker oplysningerne i jordbrugernes gødningsregnskab, så det er lettere for dem at indberette deres gødningsregnskab. Her vil eventuelt afsat handelsgødning også være trukket fra den modtagne mængde.

Hvis du afsætter handelsgødning til en virksomhed eller en privatperson, der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, skal der betales kvælstofafgift af den afsatte mængde (læs mere herom i afsnit 9.6).

9.1.1 Import af handelsgødning

Handelsgødning, som du har indført fra udlandet, skal regnes med i dit indberettede gødningsregnskab.

Hvis du vælger at sælge den indførte/importerede handelsgødning, skal du oprettes som leverandør i Leverandørregisteret.

9.1.2 Anmeldelse af handelsgødning

Handelsgødning skal være anmeldt og deklareret med et specifikt produktnummer hos NaturErhvervstyrelsen, inden den kan sælges.

Ligeledes skal virksomheder, der producerer eller importerer handelsgødning være registreret hos NaturErhvervstyrelsen.

9.2 Leverandører af anden organisk gødning

Du skal senest den 1. september 2013 oplyse os om, hvem du har leveret anden organisk gødning til i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013. Produkter, der udelukkende består af have- og parkaffald, skal dog ikke indberettes.

Du skal herefter én gang årligt indberette til NaturErhvervstyrelsen, hvem du har leveret anden organisk gødning til. Hvert år i juli måned sender NaturErhvervstyrelsen en indkaldelse til dig om registrering.

Gødningen regnes for afsat i planperioden, hvis den er faktureret inden for perioden (1. august 2012 til 31. juli 2013). Den fysiske levering kan godt ske på et andet tidspunkt.

Virksomheder - både tilmeldt og ikke tilmeldt Register for Gødningsregnskab - der leverer anden organisk gødning til virksomheder eller privatpersoner, skal tilmeldes som leverandører hos NaturErhvervstyrelsen.

Du skal indberette dine oplysninger elektronisk til NaturErhvervstyrelsen. Vi skal have oplysning om:

- Modtagerens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Udnyttelsesprocent (se nedenstående oversigt)
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg

Du kan få flere oplysninger og vejledning til, hvordan du elektronisk indberetter afsat anden organisk gødning på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside, www.naturerhverv.dk.

NaturErhvervstyrelsen fortrykker oplysningerne i jordbrugernes gødningsregnskab, så det er lettere for dem at indberette deres gødningsregnskab. Her vil eventuelt afsat anden organisk gødning også være trukket fra den modtagne mængde.

9.2.1 Udnyttelsesprocenten i produkter af anden organisk gødning

Oversigt 22: Udnyttelsesprocenten i produkter af anden organisk gødning	
	Udnyttelsesprocent
Spildevandsslam	45
Komposteret husholdningsaffald	20
Kartoffelrugtsaft	50
Pressesaft fra grøntpillefabrikation	40
Andre typer af anden organisk gødning	40

Hvis der er tale om blandinger af anden organisk gødning, beregnes udnyttelsesprocenten som en vægtet procent af de enkelte gødninger i blandingen. Sammensætningen af gødningen skal kunne dokumenteres.

I særlige tilfælde kan NaturErhvervstyrelsen efter ansøgning fra leverandøren godkende, at der benyttes en anden udnyttelsesprocent end anført i oversigten ovenfor.

9.3 Biogasanlæg

Et biogasanlæg er et teknisk anlæg, der ud fra husdyrgødning og andre gødningsprodukter producerer biogas med afgasset biomasse som restprodukt.

9.3.1 Leverancer af afgasset biomasse og gødning

Senest når du tager et anlæg i brug, skal du skriftligt anmelde det til NaturErhvervstyrelsen med oplysning om:

- Dit CVR-nr.
- Dit navn og adresse

Biogasanlæg der *er* tilmeldt Register for Gødningsregnskab

Hvis din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab og samtidig har et biogasanlæg (samme CVR-nr.), skal du oplyse os om dine leverancer af afgasset biomasse og gødning i forbindelse med indberetning af din virksomheds gødningsregnskab via gødningskvitteringer (Skema B1).

Biogasanlæg der *ikke* er tilmeldt Register for Gødningsregnskab

Hvis din virksomhed ikke driver landbrug og dermed ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, og du har et biogasanlæg, skal du tilmeldes som leverandør hos NaturErhvervstyrelsen.

Du skal senest den 1. september 2013 oplyse os om, hvem du har leveret afgasset biomasse til og modtaget gødning fra i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013.

Du skal herefter én gang årligt indberette til NaturErhvervstyrelsen, hvem du har leveret afgasset biomasse til og modtaget gødning fra. Hvert år i juli måned sender NaturErhvervstyrelsen en indkaldelse til dig om registrering.

Gødningen regnes for afsat i planperioden, hvis den er faktureret inden for perioden (1. august 2012 til 31. juli 2013). Den fysiske levering kan godt ske på et andet tidspunkt.

Du skal indberette dine oplysninger elektronisk til NaturErhvervstyrelsen.

For afsat afgasset biomasse skal vi have oplysning om:

- Modtagerens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Udnyttelsesprocent
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Antal dyreenheder

For modtaget husdyrgødning skal vi have oplysning om:

- Afsætterens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Udnyttelsesprocent
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Antal dyreenheder

For modtaget anden organisk gødning skal vi have oplysning om:

- Afsætterens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Udnyttelsesprocent
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg

Du kan få flere oplysninger og vejledning til, hvordan du elektronisk indberetter afsat afgasset biomasse og modtaget gødning på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside, www.naturerhverv.dk.

9.3.2 Fastsættelse af kvælstofindhold i den afgassede biomasse

Mængden af kvælstof i den afgassede biomasse skal bestemmes ud fra indgangsmaterialet.

Biogasanlæg, der afsætter afgasset biomasse, kan alternativt få indholdet af kvælstof i afgasset biomasse bestemt ved analyseprøver. Prøverne skal sendes til analyse på et autoriseret laboratorium.

Biogasanlæg, der bruger al afgasset biomasse på egen bedrift, må dog ikke benytte analyser. Her skal virksomheden benytte normaltal for den husdyrgødning, der tilgår anlægget.

Analyseprøver og udnyttelsesprocent af afgasset biomasse

Der skal foretages repræsentative analyseprøver. En prøve kan siges at være repræsentativ for en større masse, når den har et indhold, der svarer til det gennemsnitlige indhold i den samlede masse, den repræsenterer.

Der skal udtages mindst 12 prøver om året. Prøverne skal tages med passende intervaller inden for planperioden, hvor den afgassede biomasse skal anvendes.

Hvis indgangsmaterialet er en blanding af forskellige gødninger med forskellige udnyttelsesprocenter beregnes den samlede udnyttelsesprocent for indgangsmaterialet ved at tage et vægtet gennemsnit af udnyttelsesprocenterne i indgangsmaterialet ud fra indholdet af total kvælstof.

9.4 Forarbejdningsanlæg

Et forarbejdningsanlæg er et teknisk anlæg, der ud fra husdyrgødning og andre gødningsprodukter (dog ikke afgasset biomasse medmindre der sker en forarbejdning efterfølgende) producerer forarbejdet husdyrgødning.

9.4.1 Leverancer af forarbejdet husdyrgødning

Senest når du tager et anlæg i brug, skal du skriftligt anmelde det til NaturErhvervstyrelsen med oplysning om:

- Dit CVR-nr.
- Dit navn og adresse
- Anlæggets forarbejdningsproces og -kapacitet.

Hvis du ønsker at afsætte forarbejdet husdyrgødning til privatpersoner, skal produktet være stabilt og være anmeldt og deklareret med et specifikt produktnummer hos NaturErhvervstyrelsen.

Forarbejdningsanlæg på virksomheder der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab

Hvis din virksomhed er tilmeldt Register for Gødningsregnskab og samtidig har et forarbejdningsanlæg (samme CVR-nr.), skal du oplyse os om dine leverancer af forarbejdet husdyrgødning i forbindelse med indberetning af din virksomheds gødningsregnskab via gødningskvitteringer (Skema B1).

Forarbejdningsanlæg på virksomheder der ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab

Hvis din virksomhed ikke driver landbrug og dermed ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, og du har et forarbejdningsanlæg, skal du tilmeldes som leverandør hos NaturErhvervstyrelsen.

Du skal senest den 1. september 2013 oplyse os om, hvem du har leveret forarbejdet husdyrgødning til og modtaget gødning fra i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013.

Du skal herefter én gang årligt indberette til NaturErhvervstyrelsen, hvem du har leveret forarbejdet husdyrgødning til og modtaget gødning fra. Hvert år i juli måned sender NaturErhvervstyrelsen en indkaldelse til dig om registrering.

Gødningen regnes for afsat i planperioden, hvis den er faktureret inden for perioden (1. august 2012 til 31. juli 2013). Den fysiske levering kan godt ske på et andet tidspunkt.

Du skal indberette dine oplysninger elektronisk til NaturErhvervstyrelsen.

For afsat forarbejdet husdyrgødning skal vi have oplysning om:

- Modtagerens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Udnyttelsesprocent
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Antal dyreenheder

For modtaget husdyrgødning skal vi have oplysning om:

- Afsætterens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Udnyttelsesprocent
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Antal dyreenheder

For modtaget anden organisk gødning skal vi have oplysning om:

- Afsætterens CVR-nr.
- Typen af gødning
- Udnyttelsesprocent
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg

Du kan få flere oplysninger og vejledning til, hvordan du elektronisk indberetter afsat forarbejdet husdyrgødning og modtaget gødning på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside, www.naturerhverv.dk.

9.4.2 Udnyttelsesprocenten i fiberfraktion fra et forarbejdningsanlæg

Det totale indhold af kvælstof og udnyttelsesprocenten beregnes af producenten ud fra indgangsmaterialet og ud fra sammensætningen af de forarbejdede produkter.

Hvis indgangsmaterialet er en blanding af forskellige gødninger med forskellige udnyttelsesprocenter beregnes den samlede udnyttelsesprocent for indgangsmaterialet ved at tage et vægtesnit af udnyttelsesprocenterne i indgangsmaterialet ud fra indholdet af total kvælstof.

Udnyttelsesprocenter for fraktioner af forarbejdet (separeret) gylle (hvv. væske- og fiberfraktion) skal samlet set svare til indgangsmaterialet. Dvs. at den samlede udnyttede mængde kvælstof er den samme før og efter forarbejdning.

Man kan altså fx for svinegylle sætte udnyttelsesprocenten i fiberfraktionen til 45 pct., hvis blot udnyttelsesprocenten hæves i væskefraktionen, således at der totalt udnyttes 75 pct. af den totale mængde kvælstof, som er lovpligtig for svinegylle.

I de tilfælde hvor fiberfraktionen bliver brændt er der fastsat en udnyttelsesprocent på 85 pct. for væskefraktionen.

Du kan læse mere om fordelingen af dyreenheder i forarbejdet gødning hos Miljøstyrelsen (husdyrgødningsbekendtgørelsen), se www.mst.dk.

9.4.3 Andre bestemmelser

Både forarbejdningsanlæg og produkterne, der afsættes fra forarbejdningsanlæg, skal opfylde regler fastsat af de veterinære myndigheder. Vær særligt opmærksom på bestemmelser om hygiejniserings og at du skal anmelde dit anlæg til din lokale fødevareregion.

9.5 Forbrændingsanlæg

Et forbrændingsanlæg for husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning er et teknisk anlæg, der ved forbrænding omdanner husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning til varmeenergi, røggasser og forbrændingsaske.

Et forbrændingsanlæg kan være et centralt anlæg, der er etableret og drevet alene med henblik på forbrænding. Foruden forbrænding af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning kan et centralt anlæg være indrettet og drevet med henblik på forbrænding af andre affaldstyper, fx slagteriaffald, spildevandsslam mv.

Et forbrændingsanlæg kan også være etableret hos en jordbrugsvirksomhed (gårdanlæg), der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, med henblik på forbrænding af virksomhedens egen produktion af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning.

Forbrænding af husdyrgødning og fraktioner af husdyrgødning skal efter miljølovgivningen altid foregå i anlæg, der specifikt er godkendt til den type af forbrænding (jf. Miljøstyrelsens bekendtgørelse om anlæg der forbrænder affald).

9.5.1 Leverancer af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning på centrale forbrændingsanlæg

Hvis din virksomhed har et centralt forbrændingsanlæg, der modtager husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, skal du senest den 1. september 2013 skriftlig give NaturErhvervstyrelsen besked om, hvem anlægget har modtaget husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning fra i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013.

Du skal herefter én gang årligt indberette til NaturErhvervstyrelsen, hvem du har modtaget gødning fra. Hvert år i juli måned sender NaturErhvervstyrelsen en indkaldelse til dig om registrering.

Du skal indberette dine oplysninger elektronisk til NaturErhvervstyrelsen. Vi skal have oplysning om:

- Afsætters CVR-nr.
- Typen af gødning
- Udnyttelsesprocent
- Den samlede mængde af gødning i kg
- Det totale indhold af kvælstof i kg
- Antal dyreenheder

Du kan få flere oplysninger og vejledning til, hvordan du elektronisk indberetter modtaget husdyrgødning og modtaget forarbejdet husdyrgødning på NaturErhvervstyrelsens hjemmeside, www.naturerhverv.dk.

9.5.2 Forbrænding på eget gårdanlæg

Hvis du etablerer et forbrændingsanlæg på din egen jordbrugsvirksomhed (gårdanlæg), vil du i gødningsregnskabet kunne fratække kvælstofmængden i husdyrgødningen eller den forarbejdede husdyrgødning, hvis følgende kontrolbetingelser er opfyldt:

- Forbrændingsanlæggets varmevekslerdel skal være forsynet med en energimåler, der kan måle den producerede varmeenergi i kWh. Energimåleren skal være kalibreret af et institut, der er akkrediteret hertil.
- I perioder, hvor der sker forbrænding på anlægget, skal du hver dag ajourføre en oversigt (driftsrapport), hvor du skal notere mængde og type af husdyrgødning eller forarbejdet husdyrgødning, som afbrændes. Endvidere skal du hver dag aflæse energimåleren og notere visningen i oversigten. Oversigten skal være påført navn og planperiode.
- Hver gang du skiller dig af med lageret af forbrændingsaske, skal du udtage en repræsentativ prøve til myndighedskontrol af asken på mindst 100 g. Du skal påføre dato for prøveudtagning på kontrolprøven. Samtidig skal du veje den samlede mængde aske, inden du skiller dig af med den. Du skal gemme prøven og dokumentation for vejning af den samlede askemængde på din virksomhed i mindst 5 år.

9.5.3 Behandling af forbrændingsasken

Både centrale forbrændingsanlæg og gårdanlæg skal overholde reglerne for opbevaring og bortskaffelse af forbrændingsasken, der er fastsat af miljømyndighederne.

Opbevaring af aske fra forbrænding af husdyrgødning kan ske uden tilladelse på brugers virksomhed, hvis det sker på et overdækket opbevaringsanlæg (læs om reglerne hos Miljøstyrelsen, www.mst.dk).

9.6 Kvælstofafgift

Der skal betales kvælstofafgift af handelsgødning, som leveres til virksomheder eller privatpersoner, som ikke er tilmeldt Register for Gødningsregnskab. Det er sælgers opgave at opkræve afgiften fra køber af gødningen.

Hvis modtager af handelsgødning er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller er registreret hos SKAT som gødningsleverandør (fx grovvareselskaber), skal der ikke betales kvælstofafgift af den afsatte mængde kvælstof.

Hvis du afsætter handelsgødning til en virksomhed eller en privatperson, der ikke er tilmeldt gødningsregisteret eller registreret hos SKAT som gødningsleverandør, skal du betale kvælstofafgift af den afsatte mængde på 5 kr. pr. kg kvælstof.

Du skal indbetale kvælstofafgiften senest den 15. i måneden efter afsætningen af gødningen. Du kan finde blanket til angivelse af afgiften på www.skat.dk/blanketter. Blanketten har nummer 29.020, og når du udfylder denne, skal den ud over dit navn, adresse og CVR-nr. til lige indeholde oplysninger om købers navn, adresse og evt. CVR-nr.

Hvis du har spørgsmål til betaling af afgiften, skal du kontakte SKAT i Skive. Du kan få mere information på SKAT's hjemmeside, www.skat.dk.

10. Generelle oplysninger

10.1 Lovgivning og bekendtgørelser

Denne vejledning er udarbejdet på grundlag af:

- Lovbekendtgørelse nr. 415 af 3. maj 2011 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.
- Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2012/2013 og om plantedække.
- Bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2011/2012 og om plantedække.
- Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.
- Lov nr. 418 af 26. juni 1998 om afgift af kvælstof indeholdt i gødninger m.m.
- Bekendtgørelse nr. 1497 af 15. december 2010 om direkte støtte til landbrugere efter Enkeltbetalingsordningen.
- Bekendtgørelse nr. 1697 af 15. december 2010 om krydsoverensstemmelse.
- Bekendtgørelse om kvælstofprognosen for 2012.

10.1.1 Miljøbetingelser i Enkeltbetalingsstøtte

For at få udbetalt Enkeltbetalingsstøtte skal du overholde en række krav vedrørende miljø, fødevareresikkerhed, dyrevelfærd og god landbrugs- og miljømæssig stand, herunder reglerne om jordbrugets anvendelse af gødning (krydsoverensstemmelse). Det betyder, at nogle af de regler og krav, der er omtalt i denne vejledning, også er omfattet af krydsoverensstemmelse. Overholder du ikke kravene, kan din støtte blive nedsat. Hvis du laver grovere og gentagne overtrædelser, kan nedsættelsen af din støtte blive større, eller støtten kan helt bortfalde.

De nærmere regler kan du læse om i bekendtgørelser og vejledninger om krydsoverensstemmelse www.naturerhverv.dk.

10.2 Oplysning om virksomheds- og personoplysninger

10.2.1 Hvor finder du oplysninger?

- Tidligere indberettede gødningsregnskaber finder du i GHI på www.landbrugsindberetning.dk.
- Indberettede leverancer af handelsgødning m.m. finder du på www.naturerhverv.dk.
- Hvem der er tilmeldt Register for Gødningsregnskab, finder du på www.naturerhverv.dk.
- Kommunerne kan få en generel adgang til data fra gødningsregnskabet, så de kan bruge disse i deres sagsbehandling. De kan blive oprettet som brugere i GHI, se vejledning om dette på www.landbrugsindberetning.dk.

10.2.2 Hvilke oplysninger har NaturErhvervstyrelsen?

Hvis du henvender dig til os, kan du få at vide, hvilke oplysninger vi har registreret om din virksomhed. Vi retter forkerte oplysninger og giver besked til andre, der har modtaget forkerte oplysninger i det omfang, det er muligt. Hvis vi ikke selv kan rette oplysningerne, vejleder vi om, hvordan du kan få oplysningerne rettet.

De fleste oplysninger får vi, når vi modtager pligtige indberetninger, ansøgninger om tilladelse, autorisationer, godkendelser m.m. I forbindelse med vores kontrolbesøg på virksomheden kan vi også indhente oplysninger. I disse tilfælde har du pligt til at give os oplysningerne. Du skal være opmærksom på, at du kan blive straffet, hvis vi ikke modtager oplysningerne til tiden eller slet ikke modtager dem.

NaturErhvervstyrelsen kan hente oplysninger fra andre offentlige myndigheder, herunder SKAT i forbindelse med vores generelle kontrol med overholdelse af lovens regler, så vi har mulighed for at sammenligne oplysninger, herunder personoplysninger, til brug for vores kontrol.

Det er bl.a. hensigten at indhente oplysninger om indførsel af kvælstofholdige gødninger fra udlandet. Dette skal være med til at sikre, at disse mængder kvælstof kommer med i gødningsregnskabet.

10.2.3 Hvilke oplysninger videregiver NaturErhvervstyrelsen?

Til brug for den øvrige kontrol videregiver vi oplysninger til andre enheder inden for ministeriet. Endvidere videregiver vi, når vi bliver bedt om det, visse oplysninger til andre offentlige instanser, herunder SKAT og private organer under iagttagelse af persondataloven og forvaltningsloven.

10.2.4 Hvad bruger NaturErhvervstyrelsen oplysningerne til?

NaturErhvervstyrelsen indsamler oplysninger om din virksomhed til brug for kontrol og administration af de regler, som vi administrerer.

Vi kontrollerer, om du overholder reglerne om anvendelse af gødning, plantedække, randzoneordningen og harmoni. Vi kontrollerer de gødningsregnskaber, som vi modtager, og gennemfører kontrol på virksomhederne. Du skal opbevare din gødningsplanlægning og dit gødningsregnskab i mindst 5 år. For at kunne kontrollere din virksomhed kan vi kræve, at du indsender eller viser os alle dokumenter, der kan have betydning for kontrollen. Hvis reglerne overtrædes, kan det straffes med bøde. Når vores kontrollører viser legitimation, har de adgang til din virksomhed.

10.3 Offentliggørelse af gødningsregnskaber

Gødningsregnskaberne offentliggøres på internettet, når vi har afsluttet sagsbehandlingen af de indsendte oplysninger. Aftaler om overførsel af husdyrgødning til andre jordbrugsvirksomheder offentliggøres ikke.

For gødningsregnskaber, der har været udtrukket til kontrol, påfører NaturErhvervstyrelsen i forbindelse med offentliggørelsen koder for henholdsvis ingen Bemærkninger, påtale eller vedtaget administrativt bødeforlæg. Vi offentliggør ikke oplysninger, vi har videregivet til politiet med ønske om, at de rejser tiltale, og sager hvor der er faldet dom.

Når du modtager et bødeforlæg fra os, vil vi oplyse dig om, at oplysningerne i gødningsregnskabet sammen med en kode for administrativt bødeforlæg, vil blive offentliggjort på Internettet, når du har betalt bøden.

Oplysningerne vil være tilgængelige på internettet i 5 år. Vi sørger for, at alle oplysninger, der inden for denne periode viser sig at være forkerte eller vildledende, vil blive slettet eller rettet i overensstemmelse med persondatalovens regler.

10.4 Klagemuligheder

Du har mulighed for at klage over vores behandling af oplysningerne til NaturErhvervstyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, mail@naturehverv.dk eller til Datatilsynet, Borgergade 28, 5, 1300 København K, dt@datatilsynet.dk

11. Forkortelser

Nedenfor er en oversigt over de forkortelser, der anvendes i denne vejledning.

ab lager	fra lager
bl.a.	blandt andet
DE	dyreenheder
dvs.	dvs.
FE	foderenheder
fx	for eksempel
GHI	Gødnings- og Husdyrindberetning
ha	hektar
hkg	hektokilo
inkl.	inklusive
JB-nr.	jordbundstypenummer
jf.	jævnfør
K	kalium
kg	kilo
kr.	kroner
maks.	maksimum
mdr.	måneder
mm	millimeter
mv.	med videre
MVJ	Miljøvenlige Jordbrugsforanstaltninger
m ²	kvadratmeter
m ³	kubikmeter
N	kvælstof
o.l.	og lignende
P	fosfor
pct.	procent
pga.	på grund af
pr.	per
vha.	ved hjælp af
VVM	vurdering af virkning på miljøet

Tabeller

Kvoteberegning:

Tabel 1: Normer for landbrugsafgrøder og grønsager på friland (kvælstof, fosfor og kalium)

Tabel 2: Normer for andre kulturer (kvælstof, fosfor og kalium)

Tabel 3: Oversigtstabel - Minimum antal græssende dyreenheder pr. ha (for at normerne for græskategorier kan anvendes)

Tabel 4: Hø og wrapensilage, standardforudsætninger til beregning af produktion af FE

Normproduktion i husdyrgødning:

Tabel 5: Normer for husdyrgødning (kvælstof, fosfor og kalium)

Tabel 6: Husdyrgødning, korrektion af kvælstof- og fosforindhold

Tabel 7: Husdyrgødning, standardforudsætninger for produktion

Tabel 8a: Gram råprotein pr. foderenhed i afgrøder til kvæg

Tabel 8b: Gram råprotein pr. kg foder til svin

Beregning af dyreenheder (DE):

Tabel 9: Beregning af dyreenheder (DE)

Tabel 10: Betingelser for anvendelse af 2,3 DE/ha for kvægbrug

Tabel 1: Normer for landbrugsafgrøder og grønsager på friland (kvælstof, fosfor og kalium)

Kvælstofnormer og retningsgivende normer for fosfor og kalium i kg pr. ha for 2012/2013

Normerne angiver total mængde kvælstof på årsbasis. For grønsager på friland, hvor der er fastsat en artsspecifik kvælstofnorm, gælder normen pr. kultur.

Afgørelsekode	Afgøde	Forfrugtsværdi kg N/ha	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm Ja/Nej	Uvandet grovsand JB 1 + 3		Uvandet finsand JB 2 + 4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1 - 4		Sandblandet lerjord JB 5 - 6		Lerjord JB 7- 9		Korrektion for udbytte kg N/hkg	Retnings- givende normer for fosfor og kalium ¹⁸	
				Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		kg P/ha	kg K/ha
				5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Vårsæd til modenhed																
1	Vårbyg ²	0	Ja	37 (41)	108	44 (48)	103	49 (54)	123	56 (62)	110	60 (66)	124	1,5	22	43
2	Vårhvede ²	0	Ja	34 (37)	110	40 (44)	104	45 (50)	122	51 (56)	108	55 (61)	121	1,3	19	40
6	Vårhvede, brødhvede ²	0	Ja	34 (37)	162	40 (44)	158	45 (50)	181	51 (56)	166	55 (61)	183	1,7	19	40
3	Havre	0	Ja	39	88	46	84	51	103	52	84	55	96	1,5	25	51
4	Andre kornarter, vårsæt	0	Ja	40	90	47	85	52	105	52	84	56	97	1,5	23	45
50	Anden bredbladet afgrøde	23	Ja	29	117	37	108	37	123	42	103	44	113	1,5	38	58
5	Majs til modenhed	0	Ja	66	149	66	136	73	162	72	139	76	154	1,5	38	58
7	Korn + bælgssæd under 50 % bælgssæd	8	Ja	39	65	42	53	45	68	48	47	50	57	0,5	23	49
Vintersæd til modenhed																
10	Vinterbyg ²	0	Ja	48 (53)	146	52 (57)	137	56 (62)	154	71 (78)	148	76 (84)	162	1,2	20	51
11	Vinterhvede ²	0	Ja	49 (54)	144	63 (69)	146	67 (74)	164	81 (89)	159	86 (95)	172	1,3	22	72
13	Vinterhvede, brødhvede ²	0	Ja	49 (54)	208	63 (69)	217	67 (74)	239	81 (89)	238	86 (95)	256	1,7	22	72
14	Vinterrug ²	0	Ja	40 (44)	112	53 (58)	113	52 (57)	124	65 (72)	116	69 (76)	129	1,2	18	55
15	Hybridrug ²	0	Ja	50 (55)	123	65 (72)	126	65 (72)	139	76 (84)	128	81 (89)	142	1,2	22	67
16	Triticale ²	0	Ja	41 (45)	140	53 (58)	139	53 (58)	152	61 (67)	139	65 (72)	151	1,2	22	59
17	Andre kornarter, efterårssæt ²	0	Ja	39 (43)	112	51 (56)	111	48 (53)	121	61 (67)	113	65 (72)	126	1,2	22	58
Oliefrø og bælgssæd																
21	Vårraps	19	Ja	19	119	22	109	24	125	25	105	26	115	1,5	25	65
22	Vinterraps	19	Ja	27	177	35	188	35	188	40	194	42	196	1,5	32	91
23	Rybs	19	Ja	18	117	20	107	22	122	23	102	24	112	1,5	24	63
24	Solsikke	19	Ja	18	159	20	146	22	159	23	138	24	146	0	24	63
25	Sojabønner	19	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	36	99
180	Gul sennep	19	Ja	19	118	21	108	23	123	23	102	24	112	1,5	25	65
181	Anden oliefrøart	19	Ja	19	118	21	108	22	123	23	102	24	112	1,5	20	65
30	Ærter	15	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	27	57

Afrødekode	Afrøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Uvandet grovsand JB 1 + 3		Uvandet finsand JB 2 + 4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1 - 4		Sandblandet lerjord JB 5 - 6		Lerjord JB 7 - 9		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸		
				Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm	Udbytte-norm	Kvælstof-norm		kg N /hkg	kg P/ha	kg K/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Oliefrø og bælgssæd (fortsat)																	
31	Hestebønner	15	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	32	75	
32	Sødlupin	15	Nej	30	0	30	0	30	0	30	0	30	0	0	25	41	
35	Bælgssæd, flerårig	15	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	22	57	
36	Bælgssæd, andre typer til modenhed	15	Nej	45	0	45	0	45	0	45	0	45	0	0	27	57	
Hør og hamp																	
40	Oliehør	19	Ja	15	87	15	74	15	87	15	65	15	74	0	18	30	
41	Spindhør	19	Ja	90	54	90	41	90	54	90	33	90	41	0	23	40	
42	Hamp	19	Ja	120	134	120	121	120	134	120	112	120	121	0	24	100	
Frøgræs og andet markfrø																	
101	Rajgræs, alm.	10	Nej	12	146	12	146	12	146	12	146	12	146	0	15	60	
102	Rajgræs, alm. 1. år, efterårsudlagt	10	Nej	12	181	12	181	12	181	12	181	12	181	0	15	60	
103	Rajgræsfrø, ital.	10	Nej	12	108	12	108	12	108	12	108	12	108	0	15	60	
104	Rajgræsfrø, ital. 1. års efterårsudlagt	10	Nej	12	142	12	142	12	142	12	142	12	142	0	15	60	
116	Rajgræs, hybrid	10	Nej	12	121	12	121	12	121	12	121	12	121	0	15	60	
117	Rajgræs, efterårsudl., hybrid	10	Nej	12	155	12	155	12	155	12	155	12	155	0	15	60	
105	Timothefrø (Knoldrottehale)	10	Nej	5	95	5	95	5	95	5	95	5	95	0	15	60	
106	Hundegræsfrø	10	Nej	9	172	9	172	9	172	9	172	9	172	0	15	60	
107	Engsvingelfrø	10	Nej	8	103	8	103	8	103	8	103	8	103	0	15	60	
108	Rødsvingelfrø (Fåresvingel)	10	Nej	8	121	8	121	8	121	8	121	8	121	0	15	60	
109	Rajsvingelfrø	10	Nej	10	138	10	138	10	138	10	138	10	138	0	15	60	
118	Rajsvingelfrø, efterårsudlagt	10	Nej	10	172	10	172	10	172	10	172	10	172	0	15	60	
110	Svingelfrø, stivbladet	10	Nej	8	121	8	121	8	121	8	121	8	121	0	15	60	
111	Svingelfrø, strand	10	Nej	8	164	8	164	8	164	8	164	8	164	0	15	60	
112	Engrapgræsfrø (marktype)	10	Nej	11	129	11	129	11	129	11	129	11	129	0	15	60	
113	Engrapgræsfrø (plænetype)	10	Nej	8	138	8	138	8	138	8	138	8	138	0	15	60	
114	Rapgræsfrø, alm.	10	Nej	8	112	8	112	8	112	8	112	8	112	0	15	60	
115	Hvenefrø alm. og krybende	10	Nej	6	103	6	103	6	103	6	103	6	103	0	15	60	
120	Kløverfrø (Rød- og hvidkløverfrø samt alsikke)	88	Nej	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	0	15	30	
121	Græsmarksbælgplanter	23	Nej	4	0	4	0	4	0	4	0	4	0	0	15	30	

Afrødekode	Afrøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afrødekodens kvælstofnorm	Uvandet grovsand JB 1 + 3		Uvandet finsand JB 2 + 4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1 - 4		Sandblandet lerjord JB 5 - 6		Lerjord JB 7- 9		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸	
				kg N/ha	Ja/Nej	Udbytte-norm hkg /ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg /ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg /ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg /ha	Kvælstof-norm kg N/ha		Udbytte-norm hkg /ha	Kvælstof-norm kg N/ha
		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Frøgræs og andet markfrø (fortsat)																
122	Kommenfrø	23	Nej	11	112	11	112	11	112	11	112	11	112	4	15	60
123	Valmuefrø	23	Ja	5	115	8	113	9	129	9	108	9	116	4	15	60
124	Spinatfrø	23	Ja	12	125	15	135	17	142	17	142	17	142	4	15	60
125	Bederøfrø	23	Ja	20	181	20	181	20	181	20	181	20	181	0	15	60
126	Markfrø til udsæd, andre typer	23	Nej		103		103		103		103		103	0	15	60
Kartofler¹³																
150	Kartofler, lægge	0	Ja	290	113	316	105	341	122	341	101	341	109	0,2	35	150
151	Kartofler, stivelse	0	Ja	427	189	478	185	529	207	529	185	529	194	0,2	47	150
152	Kartofler, spise	0	Ja	298	141	375	141	400	159	400	137	400	146	0,2	37	173
153	Kartofler, andre	0	Ja	441	191	492	187	543	209	543	188	543	196	0,2	47	150
Rodfrugter til fabrik																
160	Roer til fabrik	15	Ja	416	113	466	104	466	117	586	106	646	120	0,1	44	150
161	Cikorierødder	15	Ja	198	129	249	121	314	140	314	118	333	128	0	30	125
162	Andre industriafgr., herunder rodfrugter	15	Ja		103		103		103		103		103	0	30	125

Afgrødekode	Afgrøde	Forfrugtsværdi	Kvælstofnorm	Uvandet grovsand		Uvandet finsand		Vandet sandjord		Sandblandet lerjord		Lerjord		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸				
				Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Ja/Nej	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	kg N/ton ³	kg P/ha	kg K/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17			
Helsæd, vår																			
210	Vårbyg, helsæd	0	Ja	4700	108	5500	103	6100	123	6900	110	7400	124	0	25	129			
211	Vårhvede, helsæd	0	Ja	4400	110	5100	104	5700	122	6400	108	6800	121	0	24	118			
212	Havre, helsæd	0	Ja	4800	88	5700	84	6200	103	6400	84	6700	96	0	26	131			
213	Blandkorn, vårsået, helsæd	0	Ja	4900	90	5800	85	6400	105	6400	84	6800	97	0	26	134			
214	Korn og bælgssæd, helsæd, under 50 % bælgssæd	5	Ja	4900	65	5800	53	6400	68	6400	47	6800	57	0	27	137			
215	Ærtehelsæd	15	Nej	5300	0	5300	0	5300	0	5300	0	5300	0	0	27	143			
216	Silomajs	0	Ja	9400	149	9400	136	10400	162	10300	139	10800	154	0	45	137			
Helsæd, vinter																			
220	Vinterbyg, helsæd	0	Ja	6100	146	6600	137	7100	154	8800	148	9400	162	0	21	116			
221	Vinterhvede, helsæd	0	Ja	6400	144	8100	146	8500	164	10200	159	10800	172	0	26	142			
222	Vinterrug, helsæd	0	Ja	5100	112	6600	111	6500	121	8000	113	8500	126	0	22	117			
223	Triticale, helsæd	0	Ja	5200	140	6600	139	6600	152	7500	139	8000	151	0	21	116			
224	Blandkorn, efterårssået, helsæd	0	Ja	5100	112	6500	111	6100	121	7700	113	8100	126	0	21	116			
Grønkorn																			
230	Vårkorn, grønkorn ¹⁴	0	Ja	2700	102	3400	101	3400	114	3700	97	3700	106	0	22	96			
234	Korn og bælgssæd, grønkorn u. 50 % bælgssæd	9	Ja	2700	63	3400	62	3400	75	3700	59	3700	67	0	19	88			
235	Vinterkorn, grønkorn ¹⁵	0	Ja	3600	125	4700	131	4700	144	5700	140	5700	148	0	23	124			
Græs, permanent																			
250	Permanent græs, meget lavt udbytte ⁴	19	Nej	800	26	800	26	800	26	800	26	800	26	0	3	21			
251	Permanent græs, lavt udbytte ⁴	19	Nej	1800	69	1800	69	1800	69	1800	69	1800	69	0	8	48			
252	Permanent græs, normalt udbytte ⁴	19	Nej	3000	134	3000	134	3000	134	3000	134	3000	134	0	13	80			
259	Permanent græs, fabrik, over 6 tons ³	19	Nej	6	182	6	182	6	182	6	182	6	182	30	17	120			
276	Permanent græs og kløver uden norm ⁶	19	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0			
Græs, permanent (min. omlagt hvert 5. år)																			
255	Permanent græs, under 50 % kløver ⁴⁺⁷⁺¹⁷	88	Nej	6200	235	6400	237	7600	247	6600	240	6600	240	0	32	175			
256	Permanent græs, over 50 % kløver ⁴⁺⁷⁺¹⁷	88	Nej	5200	65	5700	65	6800	65	6800	65	6800	65	0	27	147			

Afrødekodet	Afrøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Uvandet grovsand		Uvandet finsand		Vandet sandjord		Sandblandet lerjord		Lerjord		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸	
				JB 1 + 3	JB 2 + 4 og 10-12 ¹	JB 1 - 4	JB 5 - 6	JB 7 - 9	kg N/ha	kg P/ha	kg K/ha					
		kg N/ha	Ja/Nej	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	kg N/ton ³	kg P/ha	kg K/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Græs, permanent (min. omlagt hvert 5. år) (forsat)																
257	Permanent græs, uden kløver ⁴⁺¹⁷	19	Nej	6600	313	7100	321	8600	347	7600	330	7600	330	0	37	205
272	Permanent græs til fabrik ³⁺¹⁷	19	Nej	11	270	12	290	14	354	13	312	13	312	30	34	241
273	Permanent lucerne til fabrik ³⁺¹⁷	88	Nej	12	0	14	0	16	0	15	0	15	0	0	36	256
274	Permanent lucerne over 25 % græs, til fabrik ³⁺¹⁷	88	Nej	11	0	13	65	15	65	14	65	14	65	0	36	256
275	Permanent rullegræs ¹⁷	0	Nej		0		181		181		181		181	0	20	150
277	Permanent kløver til fabrik ³⁺¹⁷	88	Nej	12	0	14	0	16	0	15	0	15	0	0	37	263
278	Permanent lucerne og lucerne-græs over 50 % lucerne ⁴⁺¹⁷	88	Nej	5300	0	5800	65	6800	65	6800	65	6800	65	0	20	140
279	Permanent kløvergræs til fabrik ³⁺¹⁷	88	Nej	10	197	10	202	13	229	11	208	11	208	15	36	212
Græsplanter, omdrift																
266	Græs under 50 % kløver, ekstremt lavt udbytte ⁴⁺⁷	19	Nej	600	26	600	26	600	26	600	26	600	26	0	3	16
267	Græs under 50 % kløver, meget lavt udbytte ⁴⁺⁷	19	Nej	1500	69	1500	69	1500	69	1500	69	1500	69	0	6	40
268	Græs under 50 % kløver, lavt udbytte ⁴⁺⁷	19	Nej	2600	134	2600	134	2600	134	2600	134	2600	134	0	11	70
260	Kløvergræs, under 50 % kløver (omdrift) ⁴⁺⁷	88	Nej	6200	235	6400	237	7600	247	6600	240	6600	240	0	32	172
261	Kløvergræs, over 50 % kløver (omdrift) ⁴⁺⁷	88	Nej	5200	65	5700	65	6800	65	6800	65	6800	65	0	27	147
262	Lucerne, lucernegræs, over 50 % lucerne (omdrift) ⁴	88	Nej	5300	65	5800	65	6800	65	6800	65	6800	65	0	28	150
263	Græs uden kløvergræs (omdrift) ⁴	19	Nej	7100	313	7100	321	8600	347	7600	330	7600	330	0	33	214
265	Græs, slæt før vårsæt afg./ital. rajgræs til frø ⁴⁺⁸	0	Nej	2300	91	2300	91	2300	91	2300	91	2300	91	0	12	65

Afrødekode	Afrøde	Forfrugtsværdi kg N/ha	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm Ja/Nej	Uvandet grovsand JB 1 + 3		Uvandet finsand JB 2 + 4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1 - 4		Sandblandet lerjord JB 5 - 6		Lerjord JB 7 - 9		Korrektion for udbytte kg N /ton ³	Retnings- givende normer for fosfor og kalium ¹⁸	
				Udbytte- norm FE/ha	Kvælstof- norm kg N/ha	Udbytte- norm FE/ha	Kvælstof- norm kg N/ha	Udbytte- norm FE/ha	Kvælstof- norm kg N/ha	Udbytte- norm FE/ha	Kvælstof- norm kg N/ha	Udbytte- norm FE/ha	Kvælstof- norm kg N/ha		Udbytte- norm FE/ha	Kvælstof- norm kg N/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Græsplanter, omdrift (forsat)																
269	Græs, rullegræs (omdrift)	0	Nej		210		210		210		210		210	0	20	150
270	Græs til udegrise	82	Nej		180		180		180		180		180	0	25	170
264	Græs og kløvergræs uden norm ⁶	19	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0
170	Græs til fabrik (omdrift) ³	19	Nej	12	270	12	290	14	354	13	312	13	312	30	41	241
171	Lucerne, slæt inkl. eget foder ³	88	Nej	12	0	12	0	14	0	13	0	13	0	0	31	224
172	Lucerne, over 25 % græs til slæt inkl. eget foder ³	88	Nej	12	65	12	65	14	65	13	65	13	65	0	32	228
173	Kløver til slæt inkl. eget foder ³	88	Nej	11	0	11	0	13	0	11	0	11	0	0	29	207
174	Kløvergræs til fabrik ³	88	Nej	10	197	10	202	13	229	11	208	11	208	15	30	212
Andre foderafgrøder																
280	Fodersukkerroer	15	Ja	11900	158	11900	171	11900	184	12800	171	12800	179	0	41	299
281	Kålroer	15	Ja	8400	154	8400	154	8400	167	8400	146	8400	154	0	35	228
282	Fodermarvkål	15	Ja	7400	109	7400	103	8400	128	8400	107	8400	115	0	25	150
283	Fodergulerødder	15	Ja	8300	141	8300	140	8300	153	8300	132	8300	140	0	25	150
Udlæg og efterafgrøder																
960	Græs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni ⁴⁺⁹	0	Nej	4400	164	4400	169	5600	189	4000	162	4000	162	0	28	126
961	Græs, udlæg/efterslæt efter helsæd/tidlig frøgræs eller vinter- byg høstet senest 1. august ⁴⁺⁹	0	Nej	2600	112	2600	115	2700	117	2300	110	2300	110	0	16	75
962	Græs, udlæg/efterslæt efter korn/sildig frøgræs ⁴⁺⁹	0	Nej	1000	53	1000	53	1100	55	1000	53	1000	53	0	7	31
963	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni ⁴⁺¹⁰	0	Nej	3900	122	3900	125	5100	135	3500	121	3500	121	0	25	112
964	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter helsæd høstet senest 1.august ⁴⁺¹⁰	0	Nej	2000	77	2000	78	2100	79	1700	76	1700	76	0	13	58
965	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter korn ⁴⁺¹⁰	0	Nej	1000	32	1000	32	1100	33	1000	32	1000	32	0	7	30
966	Græs/kløvergræs til fabrik, efter- slæt efter grønne o.l. høstet i maj/juni ³	0	Nej	7	207	7	232	7	232	6	207	6	207	30	23	138
968	Pligtige efterafgrøder ¹¹	17/25	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0
970	Udlagt eller eftersået fangafgrøde til grøngødning	0	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0
972	Mellemafgrøder	0	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0

Afrødekode	Afrøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Uvandet grovsand		Uvandet finsand		Vandet sandjord		Sandblandet lerjord		Lerjord		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸	
				JB 1 + 3	JB 2 + 4 og 10-12 ¹	Alle jordtyper	JB 5 - 6	JB 7 - 9	kg N/hkg	kg P/ha	kg K/ha					
		kg N/ha	Ja/Nej	Udbytte-norm hkg /ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg /ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg /ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg /ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm hkg /ha	Kvælstof-norm kg N/ha	kg N/hkg	kg P/ha	kg K/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Grøntsager på friland og krydderurter																
400	Asier	25	Ja	0	135	0	120	0	135	0	110	0	120	0	30	150
401	Asparges	25	Nej	0	150	0	150	0	150	0	150	0	150	0	20	150
402	Bladselleri	25	Ja	0	215	0	200	0	215	0	190	0	200	0	40	180
403	Blomkål	25	Ja	0	255	0	240	0	255	0	230	0	240	0	40	200
404	Broccoli	25	Ja	0	215	0	200	0	215	0	190	0	200	0	40	200
405	Courgette, squash	25	Ja	0	150	0	135	0	150	0	125	0	135	0	30	150
406	Grønkål	50	Ja	0	185	0	170	0	185	0	160	0	170	0	25	140
407	Gulerod	25	Ja	400	125	400	110	400	125	400	100	400	110	0,1	35	200
408	Hvidkål	50	Ja	0	285	0	270	0	285	0	260	0	270	0	40	250
409	Kinakål	25	Ja	0	195	0	180	0	195	0	170	0	180	0	35	180
410	Knoldselleri	50	Ja	0	235	0	220	0	235	0	210	0	220	0	40	230
411	Løg	0	Ja	0	165	0	150	0	165	0	140	0	150	0	40	180
412	Pastinak	25	Ja	0	165	0	150	0	165	0	140	0	150	0	35	200
413	Rødpersille	25	Ja	0	165	0	150	0	165	0	140	0	150	0	30	200
415	Porre	25	Ja	0	225	0	210	0	225	0	200	0	210	0	35	200
416	Rosenkål	50	Ja	0	240	0	225	0	240	0	215	0	225	0	40	220
417	Rødbede	25	Ja	0	180	0	165	0	180	0	155	0	165	0	35	200
418	Rødkål	50	Ja	0	265	0	250	0	265	0	240	0	250	0	40	230
420	Salat	25	Ja	0	165	0	150	0	165	0	140	0	150	0	30	150
421	Savoykål, spidskål	25	Ja	0	265	0	250	0	265	0	240	0	250	0	40	230
422	Spinat	25	Ja	0	120	0	105	0	120	0	95	0	105	0	25	125
423	Sukkermajs	25	Ja	0	155	0	140	0	155	0	130	0	140	0	40	150
424	Ærter, konsum	17	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	25	75
429	Jordskok, konsum	25	Nej	0	150	0	150	0	150	0	150	0	150	0	30	120
450	Grønsager, andre	25	Ja	0	265	0	250	0	265	0	240	0	250	0	0	150
430	Bladpersille	25	Ja	0	205	0	190	0	205	0	180	0	190	-	20	100
431	Purløg	50	Ja	0	300	0	285	0	300	0	275	0	285	-	20	100
432	Krydderurter, støtteberettigede	25	Ja	0	205	0	190	0	205	0	180	0	190	-	20	100
433	Krydderurter, andre	25	Ja	0	205	0	190	0	205	0	180	0	190	-	20	100

Afgørtekode	Afgøde	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgødens kvælstofnorm	Uvandet grovsand JB 1 + 3		Uvandet finsand JB 2 + 4 og 10-12 ¹		Vandet sandjord JB 1 - 4		Sandblandet lerjord JB 5 - 6		Lerjord JB 7- 9		Korrektion for udbytte	Retningsgivende normer for fosfor og kalium ¹⁸	
				kg N/ha	Ja/Nej	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha	Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha		Udbytte-norm FE/ha	Kvælstof-norm kg N/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Udyrkede arealer																
310	Udyrket mark	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0
271	Arealer til rekreative formål ¹⁶	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0
579	Tagetes, sygdomssanerende plante	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Randzoner jf. randzonenloven²⁰																
Arealer med tilsagn under miljøordningerne																
350	Miljøgræs med N-kvote ⁵	19	Nej		0		0		0		0		0	-	3	29
253	Miljøgræs MVJ-tilsagn (80 N) ⁴⁺⁵	22	Nej	2200	80	2200	80	2200	80	2200	80	2200	80	-	7	40
254	Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N) ⁴⁺⁵⁺¹⁹	22	Nej	800	0	800	0	800	0	800	0	800	0	-	0	0
Særlige afgørtekode med tilsagn eller miljøtiltag																
258	Perm. græs, ø-støtte	19	Nej	800	19	800	19	800	19	800	19	800	19	-	3	29
307	Naturarealer, der afgræsses med økologiske dyr ¹²	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0
311	Skovrejsning på tidligere landbrugsjord 1	0	Nej		0		0		0		0		0	-	0	0
312	20-årig udtagning	0	Nej		0		0		0		0		0	-	0	0
313	20-årig udtagning med skov	0	Nej		0		0		0		0		0	-	0	0
315	Miljøgræs med udtagning	0	Nej		0		0		0		0		0	-	0	0
317	Vådområder med udtagning	0	Nej		0		0		0		0		0	-	0	0
318	MVJ ej udtagning, ej landbrugsjord	0	Nej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	0	0
319	MVJ udtagning, ej landbrugsjord	0	Nej		0		0		0		0		0	-	0	0
320	Braklagte randzoner (særlig MVJ ordning)	0	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0
321	Miljøtilsagn, ej landbrugsarealer	0	Nej		0		0		0		0		0	0	0	0

Noter til Tabel 1

- 1) JB 12 kan indplaceres som andre jordtyper ud fra den aktuelle tekstur.
- 2) Korrektion af kvælstofnormen for højere forventet udbytte foretages i forhold til udbyttens normerne angivet i parentes, når forfrugten er alt andet end korn. Når forfrugten er korn, sker korrektionen i forhold til den først angivne udbyttens norm uden parentes.
- 3) Udbytte i ton færdigvarer pr. ha (93 % tørstof). Der kan omregnes mellem foderenheder og færdigvarer med faktoren 1 FE = 1,2 kg færdigvare. Udbyttekorrektion fremgår af kolonne 15 og foretages med hhv. 30 og 15 kg N pr. tons færdigvare.
- 4) For tildeling af kvælstofkvote til græs og kløvergræs i omdrift, permanent græs, græs-/kløvergræsudlæg og græs-/kløvergræsefterafgrøder gælder kravene til benyttelse i tabel 3 Oversigtstabellen. Kravene til benyttelse af markerne er angivet ved et minimum antal græssende dyreenheder eller slæt pr. ha.
- 5) Afgræsses MVJ-arealer af dyr fra en anden virksomhed, så skal denne virksomhed fratække de afsatte kg N via felt 305 i gødningsregnskabet samt udfylde et Skema B1 med den afsatte mængde kg N og DE.
- 6) Benyttes til græsmarker eller dele af græsmarker, der ikke opfylder kravene for tildeling af norm jf. Oversigtstabellen 3.
- 7) Kløver omfatter også lucerne, vikke og andre græsmarksbælgplanter.
- 8) Normen kan anvendes, når der tages et slæt efter 1. maj forud for en forårssæt afgrøde med sent såtidspunkt som fx silomajs. Normen kan også anvendes, når der om foråret tages et slæt af italiensk rajgræs forud for høst af frø.
- 9) Normen gælder også for efterslæt af ikke-kvælstoffikserende afgrøder, der benyttes til afgræsning eller slæt. Afgrøden skal medregnes i Oversigtstabellen 3 nedenfor.
- 10) Normen gælder også for efterslæt af kvælstoffikserende afgrøder, der benyttes til afgræsning eller slæt. Afgrøden skal medregnes i Oversigtstabellen 3 nedenfor.
- 11) »Pligtige efterafgrøder« samt efterafgrøder som følge af krav i Miljøgodkendelser. Der trækkes en eftervirkning på 25 kg N pr. ha eller 17 kg N pr. ha »pligtige efterafgrøder«, dyrket i efteråret 2012 fra virksomhedens samlede kvælstofkvote 2012/2013. »Pligtige efterafgrøder« med eftervirkning på 25 kg N pr. ha anvendes, når der på virksomheden er udbragt 0,8 DE pr. ha harmoniareal og derover i forrige planperiode (inkl. anden organisk gødning, hvor 100 kg N svarer til en DE). »Pligtige efterafgrøder«, med eftervirkning på 17 kg N pr. ha anvendes, når der på virksomheden er udbragt mindre end 0,8 DE pr. ha harmoniareal i forrige planperiode (inkl. anden organisk gødning, hvor 100 kg N svarer til en DE).
- 12) Anvendes jf. reglerne i Enkeltbetalingsordningen. Kvælstof afsat på egne arealer af egne græssende dyr fraregnes i opgørelsen af normproduktionen ved brug af felt 319 i gødningsregnskabet.
- 13) For kartofler angives udbyttet som afregnet vare, idet der er korrikeret for frasortering og lagringssvind.
- 14) Omfatter normen for vårbyg, havre, vårhvede og blandsæd til grønkorn.
- 15) Omfatter normen for vinterbyg, vinterrug, vintertriticale og vinterhvede samt blandinger til grønkorn.
- 16) Arealer til rekreative formål herunder til vildtpleje og jagt kan gødskes, uden at regne kvælstoffet med i gødningsregnskabet, hvis der er betalt afgift af gødningen, jf. lovens § 14, stk. 2.
- 17) Normen kan anvendes for arealer omlagt min. hvert 5. år. Hvis arealerne med permanent græs har været henlagt i 5 år eller længere, skal afgrødekoderne 250, 251, 252, 259 eller 276 anvendes.
- 18) Værdierne for P og K er vejledende og opgjøret for JB 2 + 4 ved normale niveauer af fosforindhold (Pt.) og kaliumindhold (Kt.) i jord. Tilførsel af P og K skal afpasses efter balancen for hele sædskiftet.
- 19) Kvælstofkvoten for arealer med MVJ-tilsagn indgået i 2003, 2004 og 2005, svarer til indholdet af kvælstof afsat af græssende dyr. Krav til antal græssende dyreenheder er fastsat i tilsagnet. Vedr. MVJ-tilsagn indgået i 2006 og efterfølgende år, samt for tilsagn indgået i 2002 eller tidligere: Kvælstof afsat på egne MVJ-arealer af egne græssende dyr fraregnes i opgørelsen af normproduktionen ved brug af felt 319 i gødningsregnskabet.
- 20) Randzonenloven medfører at der d. 1. september 2012 skal udlægges randzoner, hvor der vil være forbud mod at sprøjte, gødske og dyrke jorden. Randzonen skal derfor ikke tildeles norm i forbindelse med gødningsplanlægningen for 2012/2013.

Beregning af norm:

Kvælstofnormen for hovedafgrøden, dvs. den afgrøde, der står på markplanen i Fællesskemaet i planperioden, beregnes som afgrødens norm (afhængig af jordtype vælges kolonne 6, 8, 10, 12 eller 14) fratrukket forfrugtsværdien (kolonne 3) af forfrugten, dvs. hovedafgrøden i sidste planperiode. Bemærk, at der kun skal fratrækkes forfrugtsværdi, når der for dette års hovedafgrøde er anført et "Ja" i kolonne 4. Ved dyrkning af flere afgrøder pr. mark pr. vækstsæson, skal forfrugtsværdien kun fratrækkes én gang.

Jordtype:

Jordtypen angives ud fra jordtypen i pløjelaget. På gødningsplanlægningssiden i Fællesskemaet er der ud for hver mark angivet en foreslået værdi på baggrund af et generelt jordbundstypkort. Hvis du ikke mener, at den foreslåede værdi er korrekt, kan du rette til en anden jordtype

Udbytter:

Tildeling af norm til en afgrøde forudsætter, at afgrøden dyrkes og høstes efter almindelige landbrugsmæssige principper til salg, opfodring, energiafgrøder eller andet erhvervmæssigt formål, hvor udbytte og anvendelse kan dokumenteres. De fastsatte udbyttenermer for korn, industriafgrøder og frø til udsæd er udbyttet ved den for afgrøden gældende basisvandprocent og renhed ved afregning. For kartofler angives udbyttet som afregnet vare, idet der er korrigeret for frasortering og lagringssvind. For grovfoder er udbytterne i nettofoderenheder. For græs eller grønafrøder, der sælges til grøntørring, kan udbyttet omregnes som 1 FE = 1,2 kg færdigvare.

Normer for grovfoderafgrøder:

Ved opfodring på egen bedrift må summen af græsudbytte i slæt og afgræsning ikke overstige 4.000 FE pr. DE. Den høstede mængde, som ikke opfodres på virksomheden, skal kunne dokumenteres som videresolgt mængde (FE) vha. salgsbilag. Desuden skal modtageren af slætgræs, dokumentere at slætgræsset anvendes som foder ved hjælp af foderplaner mm. Hvis en virksomhed udnytter græsarealer ved afgræsning af dyr tilhørende en anden virksomhed, skal afgræsningen dokumenteres med en kvittering fra ejeren af dyrene for overførsel af kvælstof og dyreenheder i husdyrgødning (Skema B1). Ved anvendelse af høstet afgrøde i eget gårdbiogasanlæg, skal afgrødens indhold af kvælstof indregnes i gødningsregnskabet som tilført organisk materiale til anlægget.

Normer for græs i omdrift og græsudlæg:

Tildelingen af norm for kløvergræs i omdrift sker efter indholdet af kløver i afgrøden. Derudover skal græs/kløvergræs både i omdrift og udlæg overholde kravet til antal græssende dyreenheder eller slæt angivet i Oversigtstabellen 3 samt normudbytte jf. Tabel 1 kolonne 5,7,9,11 eller 13 afhængig af jordtype. Ved afgræsning skal det kunne dokumenteres, at der på græsmarkerne er et græsningstryk svarende til minimum antal græssende dyr, der er angivet i Oversigtstabellen 3. Tages der et eller flere græsslæt på arealerne reduceres arealet, hvorpå der skal dokumenteres afgræsning med de i oversigten angivne andele pr. slæt.

Normer for permanent græs:

Tildelingen af norm for permanent græs skal overholde kravet til antal græssende dyreenheder eller slæt angivet i Oversigtstabellen 3 samt normudbytte jf. Tabel 1 kolonne 5,7,9,11 eller 13. Ved afgræsning skal det kunne dokumenteres, at der på græsmarkerne er et græsningstryk svarende til minimum antal græssende dyr, der er angivet i Oversigtstabellen 3. Tages der et eller flere græsslæt på arealerne reduceres arealet, hvorpå der skal dokumenteres afgræsning med de i oversigten angivne andele pr. slæt.

Mellemafgrøder udlagt som alternativ til efterafgrøder:

Der efterregnes ingen eftervirkning for mellemafgrøder udlagt som alternativ til efterafgrøder.

Tabel 2: Normer for andre kulturer (kvælstof, fosfor- og kalium)

Afgrødekode	Afgrøde	Forfrugts- værdi	Indregning af for- frugtsværdi i af- grødens kvælstof- norm	Alle jordtyper N-norm	Retningsgivende normer for fosfor og kalium	
					Kg N/ha	Ja/Nej
	1	2	3	4	5	6
Medicinplanter						
440	Solhat	0	Nej	75	20	100
448	Medicinplanter, en- og toårige	0	Nej	80	20	100
449	Medicinplanter, stauder og vedplanter	0	Nej	80	100	100
Havefrø						
650	Chrysanthemum Garland, frø	27	Ja	60	20	50
651	Dildfrø	27	Ja	90	20	60
652	Kinesisk kålfrø	27	Ja	140	35	100
653	Karsefrø	27	Ja	120	30	80
654	Roquettefrø	27	Ja	110	30	80
655	Radisfrø	27	Ja	120	30	80
656	Bladbede-, rødbedefrø	27	Ja	210	40	140
657	Grønkålfrø	27	Ja	160	40	100
658	Gulerodsfrø	27	Ja	160	30	90
659	Kålfrø (hvid- og rødkål)	27	Ja	200	40	100
660	Persillefrø	27	Ja	210	40	100
661	Kørvelfrø	27	Ja	180	30	80
662	Majroefrø	27	Ja	160	40	100
663	Pastinakfrø	27	Ja	120	30	90
664	Skorzonnerodfrø	27	Nej	150	40	100
665	Havrerodfrø	27	Ja	150	40	100
666	Purløgfrø	27	Nej	120	20	90
667	Timianfrø	27	Nej	120	40	60
668	Blomsterfrø	27	Ja	60	30	80
669	Andet havefrø	27	Ja	100	40	100
Planteskoleplanter og væksthuse						
500	Buske og træer	0	Nej	150	30	150
501	Stauder	0	Nej	300	30	350
502	Blomsterløg	0	Nej	300	45	170
503	En- og toårige planter	0	Nej	300	30	350
504	Solbær, stiklingeopformering	0	Nej	100	25	125
505	Ribs, stiklingeopformering	0	Nej	100	25	125
506	Stikkelsbær, stiklingeopformering	0	Nej	100	25	125
507	Hindbær, stiklingeopformering	0	Nej	100	25	125
508	Tyttebær, tranebær og andre af slægten Vaccinium	0	Nej	100	25	125

Afgøringskode	Afgøringskode	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Alle jordtyper	Retningsgivende normer for fosfor og kalium	
				N-norm	kg P/ha	kg K/ha
	1	2	3	4	5	6
Planteskoleplanter og væksthuse (forsat)						
509	Kvæde	0	Nej	100	25	125
540	Tomater ²	0	Nej	2350	500	4000
541	Agurker ²	0	Nej	2100	450	3200
542	Salat ²	0	Nej	900	150	1400
543	Andre grøntsager ²	0	Nej	800	140	1200
544	Snitblomster og snitgrønt ²	0	Nej	1100	160	1350
545	Potteplanter ²	0	Nej	950	140	1200
547	Planteskolekulturer (stauder og vedplanter) ²	0	Nej	300	60	400
548	Småplanter (en-årige) ²	0	Nej	300	60	400
549	Lukket system 1 (en-årige) ³	0	Nej	Udbragt mængde	Udbragt mængde	Udbragt mængde
550	Lukket system 2 (stauder og vedplanter) ³	0	Nej	Udbragt mængde	Udbragt mængde	Udbragt mængde
560	Containerplads 1 (frugtbuske) ⁴	0	Nej	550	60	600
561	Containerplads 2 (en-årige) ⁴	0	Nej	550	60	600
562	Containerplads 3 (stader og vedplanter) ⁴	0	Nej	550	60	600
563	Svampe, champignon	0	Nej	Udbragt mængde	Udbragt mængde	Udbragt mængde
570	Humle	0	Nej	175	25	125
Frugt og bær						
510	Melon	25	Ja	135	30	180
511	Græskar	25	Ja	135	30	180
512	Rabarber	50	Nej	100	20	200
513	Jordbær ¹	0	Nej	80	25	130
514	Solbær	0	Nej	160	30	200
515	Ribs	0	Nej	160	30	200
516	Stikkelsbær	0	Nej	100	25	125
517	Brombær	0	Nej	100	25	125
518	Hindbær	0	Nej	100	25	125
519	Blåbær	0	Nej	160	25	125
520	Surkirsebær uden undervækst af græs	0	Nej	150	30	200
521	Surkirsebær med undervækst af græs ¹	0	Nej	200	30	250
524	Sødkirsebær uden undervækst af græs	0	Nej	150	30	250
525	Sødkirsebær med undervækst af græs ¹	0	Nej	200	30	250
532	Anden buskfrugt	0	Nej	85	25	100
522	Blomme uden undervækst af græs	0	Nej	150	30	200
523	Blomme med undervækst af græs ¹	0	Nej	200	30	250
526	Hylde	0	Nej	200	30	250
527	Hassel (Valnød)	0	Nej	85	30	100

Afgøringskode	Afgøringsnavn	Forfrugtsværdi	Indregning af forfrugtsværdi i afgrødens kvælstofnorm	Alle jordtyper	Retningsgivende normer for fosfor og kalium	
				N-norm	kg P/ha	kg K/ha
	1	2	3	4	5	6
Frugt og bær (fortsat)						
528	Æbler	0	Nej	140	30	250
529	Pærer	0	Nej	140	30	250
530	Vindruer	0	Nej	140	30	250
536	Spisedruer	0	Nej	140	30	250
533	Rønnebær	0	Nej	100	30	200
534	Hyben	0	Nej	100	30	200
535	Mispel	0	Nej	100	30	200
539	Blandet støtteberettiget frugt	0	Nej	100	30	200
531	Anden træfrugt	0	Nej	100	30	200
Trækulturer						
580	Skovdrift, alm.	0	Nej	0	0	0
581	Nyplantning i skov med træhøjde under 3 meter	0	Nej	15	10	10
582	Pyntegrønt, økologisk, JB 2+4-12	0	Nej	75	10	40
582	Pyntegrønt, økologisk, JB 1+3	0	Nej	100	10	40
583	Juletræs- og pyntegrøntproduktion på landbrugsjord, JB 2+4-12	0	Nej	75	10	40
583	Juletræs- og pyntegrøntproduktion på landbrugsjord, JB 1+3	0	Nej	100	10	40
587	Skovrejsning på tidligere landbrugsjord 3	0	Nej	0	0	0
588	Statslig skovrejsning	0	Nej	0	0	0
589	Bæredygtig skovdrift	0	Nej	0	0	0
Energiafgrøder og anden særlig produktion						
591	Lavskov ^b	0	Nej	100	15	40
592	Pil ^b	0	Nej	120	15	50
593	Poppel ^b	0	Nej	120	15	40
594	El ^b	0	Nej	75	15	50
596	Elefantgræs	0	Nej	75	15	75
597	Rørgræs	0	Nej	75	15	75
598	Sorrel	0	Nej	150	15	75
Øvrige afgrøder						
900	Øvrige afgrøder	0	Nej	60	15	75
903	Lysåbne arealer i skov	0	Nej	0	0	0
905	Anden anvendelse på tilsagnsarealer	0	Nej	0	0	0
906	Afmeldte arealer	0	Nej	0	0	0

Noter til Tabel 2

1. Beregnes på den del af arealet, der er græsdækket, og som høstes eller afgræsses i planperioden.
2. Kvælstofnormerne gælder for åbne systemer, og er angivet i kg N årligt pr. ha grundareal væksthus. For kulturer dyrket i færre end 52 uger beregnes kvælstofnormen forholdsmæssigt. For tomat og agurk er normen angivet for én dyrkningssæson. For tomat er dyrkningssæsonen 9 måneder. For virksomheder, der over for NaturErhvervstyrelsen kan dokumentere, at de har en dyrkningssæson på 11 måneder, er normen for tomat dog 3000 kg N pr. ha. Normen for salat er baseret på produktion af 7 hold pr. år. For virksomheder, der overfor NaturErhvervstyrelsen kan dokumentere, at de har flere hold end 7 hold pr. år, korrigeres normen forholdsmæssigt.
3. Et lukket system, recirkulerer det overskydende vandingsvand (gødningsvand), således at det føres tilbage til en beholder (kar eller bassin), hvorfra det ved næste vanding pumpes op og blandes med en vis procent gødningsvand fra gødningsblanderen.
4. En containerplads er et afgrænset, planeret dyrkningsareal på friland, hvorpå der dyrkes planter i potter (containere).
5. Normen for pil gælder kun for pil dyrket med henblik på høst. Normen gælder kun til og med 4. planperiode efter afhugning eller plantning.
6. Normen for poppel, el og lavskov gælder kun for kulturer dyrket med henblik på høst. Normen gælder kun til og med 10. planperiode efter afhugning eller plantning.
7. Norm for jordbær i væksthus er 1000 kg N/ha væksthusgrundareal for 9 måneders dyrkningssæson i et åbent system (i et lukket system er kvoten udbragt mængde).

Beregning af norm:

Kvælstofnormen for hovedafgrøden, dvs. den afgrøde der står på markplanen i Fællesskemaet i planperioden, beregnes som afgrødens norm (kolonne 4) fratrukket forfrugtsværdien (kolonne 2) af forfrugten, dvs. hovedafgrøden i sidste planperiode. Bemærk, at der kun skal fratrækkes forfrugtsværdi, når der for dette års hovedafgrøde er anført et "ja" i kolonne 3. Ved dyrkning af flere afgrøder pr. mark pr. vækstsæson skal forfrugtsværdien kun fratrækkes én gang.

Tabel 3: Oversigtstabel - Minimum antal græssende dyreenheder pr. ha
(for at normerne for græskategorier kan anvendes)⁵

Afgrødekode	Græskategori	Andel, som hvert slæt beslaglægger af markens samlede areal ¹⁺⁵	Minimum antal græssende dyreenheder pr. ha ²⁺⁵
250	Permanent græs, meget lavt udbytte ³	1	0,2
251	Permanent græs, lavt udbytte	1	0,5
252	Permanent græs, normalt udbytte ⁴	0,5	0,9
253	Miljøgræs MVJ-tilsagn (80 N)	0,5	0,7
254	Miljøgræs MVJ-tilsagn (0 N) ³	1	0,2
255	Permanent græs, under 50 % kløver ⁴	0,33	1,9
256	Permanent græs, over 50 % kløver	0,33	1,7
257	Permanent græs, uden kløver	0,33	2,1
258	Permanent græs, ø-støtte	1	0,2
278	Permanent lucerne og lucernegræs over 50 % lucerne	0,33	1,7
260	Kløvergræs, under 50 % kløver (omdrift)	0,33	1,9
261	Kløvergræs, over 50 % kløver (omdrift)	0,33	1,7
262	Lucerne, lucernegræs, over 50 % lucerne (omdrift)	0,33	1,7
263	Græs uden kløvergræs (omdrift)	0,33	2,1
265	Græs, slæt før vårsået afgrøde	1	-
266	Græs under 50 % kløver, ekstremt lavt udbytte ³	1	0,2
267	Græs under 50 % kløver, meget lavt udbytte ³	1	0,5
268	Græs under 50 % kløver, lavt udbytte ³	0,5	0,9
960	Græs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni	0,33	1,3
961	Græs, udlæg/efterslæt efter helsæd/tidlig frøgræs eller vinterbyg høstet senest 1. august	1	0,8
962	Græs, udlæg/efterslæt efter korn/sildig frøgræs	1	0,3
963	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni	0,33	1,1
964	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter helsæd høstet senest 1. august	1	0,6
965	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter korn	1	0,3

Noter til Oversigtstabel 3

1. Andelen af markens græsareal, som beslaglægges af slæt, kan maksimalt være 1,00.
2. Dyreenheder i svin, fjerkræ og pelsdyr samt dyr, der ikke kommer på græs, kan ikke medregnes som græssende dyreenheder. Antal dyreenheder opgøres efter Miljøstyrelsens husdyrgødningsbekendtgørelse. Når arealer afgræsses af dyr fra anden virksomhed, så skal gødningsoverførslen i kg N og DE angives af denne virksomhed på Skema B1. Bemærk, at det antal DE, der fremgår af Skema B1 multipliceres med 2 for at beregne det aktuelle græsningsstryk i græssende DE.
3. Der skal regnes med minimum 0,2 dyreenheder pr. hektar. Hvis der i gødningsregnskabet fratrækkes flere DE, skal dette antal benyttes.
4. På særligt produktive permanente græsarealer, som ikke er omlagt inden for de seneste 5 år, kan normen for permanent græs, under 50 % kløver, undtagelsesvist anvendes, såfremt der kan dokumenteres et græsningsniveau svarende til kravet for græs i omdrift, og at udbyttet overstiger 4000 FE pr. ha. Dokumentation skal bestå af en foderplan med opgørelse af det samlede producerede antal FE på virksomheden samt foderbehovet. Produktionen af FE skal opgøres ud fra udbyttenerne for alle de dyrkede og indkøbte grovfoderafgrøder og foderbehovet beregnes ud fra et maksimalt foderforbrug af græsafgrøder på 2500 FE pr. dyreenhed.
5. Summen af græsudbytte i slæt og afgræsning må ikke overstige 4.000 FE pr. DE ved opfodring på egen bedrift.

Tabel 4: Hø og wrapensilage, standardforudsætninger til beregning af produktion af FE

		Størrelse m ³ pr balle	Størrelse kg pr balle	Tørstof kg pr balle	FE pr balle
Hø 200 kg tørstof pr m ³ 85 % tørstof 1,5 kg tørstof/FE	Minibig-baller	1,2	282	240	160
	Bigballe	2,1	495	420	280
	Rundballe	1,3	300	255	170
Wrapensilage-våd 160 kg tørstof pr m ³ 40 % tørstof 1,2 kg tørstof/FE	Minibig-baller	1,2	480	160	133
	Bigballe	1,7	680	272	227
	Rundballe	1,3	520	208	173
Wrapensilage-tør 210 kg tørstof pr m ³ 60 % tørstof 1,2 kg tørstof/FE	Minibig-baller	1,2	420	252	210
	Bigballe	1,7	595	357	298
	Rundballe	1,3	455	273	228

Tabel 5: Normer for husdyrgødning (kvælstof, fosfor og kalium)

Tabellen opstiller normer for produktionen af kvælstof, fosfor og kalium i husdyrgødning. Normerne er inddelt efter husdyrtype, stalddtype og gødningstype. Normerne for produktionen af husdyrgødning er fastsat ud fra, at dyrene er på stald hele året. For visse dyrearter kan kvælstof- og fosforindholdet korrigeres for afvigelser i ydelses- eller produktionsniveau, fodermængde og sammensætning. Se Tabel 6.

Kode dyre- type	Kode stalld- system	Husdyrart og stalddtype	Gødnings- type	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kalium (ab lager)
		1	2	3	4	5
1 årsko (malkekæg, tung race)						
1201	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	66,5 57,1	18,4 2,0	30,1 76,4
1201	02	Bindestald med riste	Gylle	137,1	20,4	106,5
1201	03	Sengestald med fast gulv	Gylle	126,7	20,2	102,8
1201	04	Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Gylle	131,9	20,2	102,8
1201	05	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	129,3	20,2	102,8
1201	14	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ¹⁴⁾	Gylle	134,5	20,2	102,8
1201	06	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	147,3	22,7	155,9
1201	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	92,6 50,4	14,2 8,1	106,4 40,4
1201	08	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	92,6 52,5	14,2 8,1	106,4 40,4
1201	09	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	92,6 51,5	14,2 8,1	106,4 40,4
1 årsko (malkekæg, Jersey)						
1231	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	56,3 48,4	16,2 1,7	25,5 67,1
1231	02	Bindestald med riste	Gylle	116,1	17,9	92,6
1231	03	Sengestald med fast gulv	Gylle	107,3	17,8	89,4
1231	04	Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Gylle	111,7	17,8	89,4
1231	05	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	109,5	17,8	89,4
1231	14	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ¹⁴⁾	Gylle	113,9	17,8	89,4
1231	06	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	124,5	19,8	133,8
1231	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	77,7 42,7	12,3 7,1	89,4 35,2
1231	08	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	77,7 44,5	12,3 7,1	89,4 35,2
1231	09	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	77,7 43,6	12,3 7,1	89,4 35,2
1 årsammeko (under 400 kg)¹⁾						
1241	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	14,5 23,7	3,7 0,5	10,2 35,1
1241	02	Bindestald med riste	Gylle	41,3	4,2	45,3
1241	03	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	44,4	4,8	57,6
1241	04	Dybstrøelse (kort ædeplads med fast gulv)	Dybstrøelse	43,8	4,7	55,9
1241	05	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	27,3 14,7	3,0 1,7	36,6 17,6
1241	06	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	27,3 15,6	3,0 1,7	36,6 17,6
1241	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	27,3 15,2	3,0 1,7	36,6 17,6

Kode dyre- type	Kode stald- system	Husdyrart og staldtype	Gødnings- type	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kalium (ab lager)
		1	2	3	4	5
1 årsammeke (400-600 kg)¹⁾						
1242	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	20,6 35,2	5,4 0,7	14,2 51,4
1242	02	Bindestald med riste	Gylle	60,2	6,1	65,6
1242	03	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	64,1	6,9	82,0
1242	04	Dybstrøelse (kort ædeplads med fast gulv)	Dybstrøelse	63,4	6,8	79,7
1242	05	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	39,4 21,4	4,3 2,4	51,9 25,5
1242	06	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	39,4 22,8	4,3 2,4	51,9 25,5
1242	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	39,4 22,1	4,3 2,4	51,9 25,5
1 årsammeke (over 600 kg)¹⁾						
1243	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	22,7 40,8	6,1 0,9	15,2 59,1
1243	02	Bindestald med riste	Gylle	68,4	7,0	74,3
1243	03	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	72,1	7,7	90,6
1243	04	Dybstrøelse (kort ædeplads med fast gulv)	Dybstrøelse	71,4	7,6	88,3
1243	05	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	44,2 24,4	4,8 2,8	57,1 29,0
1243	06	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	44,2 26,0	4,8 2,8	57,1 29,0
1243	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	44,2 25,2	4,8 2,8	57,1 29,0
1 årsopdræt (småkalv 0-6 mdr., tung race)²⁾⁺³⁾						
1202	01	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	26,7	3,3	24,0
1202	02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	26,7	3,3	24,0
1 årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælvning (27 mdr.)/slagting, tung race)²⁾⁺³⁾						
1203	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	21,1 23,3	6,1 0,6	16,5 34,7
1203	02	Bindestald med riste	Gylle	48,1	6,7	51,2
1203	03	Sengestald med fast gulv	Gylle	43,1	6,6	49,7
1203	04	Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	45,7	6,6	49,7
1203	05	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	44,4	6,6	49,7
1203	16	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ¹⁴⁾	Gylle	47,0	6,6	49,7
1203	06	Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	52,6	7,5	68,7
1203	07	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	51,5	7,3	65,3
1203	08	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	33,1 17,1	4,7 2,6	45,9 19,5
1203	09	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	33,1 18,1	4,7 2,6	45,9 19,5
1203	10	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	33,1 17,6	4,7 2,6	45,9 19,5
1203	12	Spaltegulvbokse	Gylle	44,0	6,6	48,7
1 årsopdræt (småkalv 0-6 mdr., Jersey)²⁾⁺³⁾						
1232	01	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	20,1	2,5	18,3
1232	02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	20,1	2,5	18,3

Kode Dyretype	Kode stem	Husdyrart og staldtype	Gødnings- type	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kali- um (ab lager)
		1	2	3	4	5
1 årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælving (25 mdr.) / slagting, Jersey) ²⁾⁺³⁾						
1233	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	16,3 17,1	4,6 0,5	12,9 25,6
1233	02	Bindestald med riste	Gylle	36,2	5,0	38,5
1233	03	Sengestald med fast gulv	Gylle	32,3	5,0	37,2
1233	04	Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	34,3	5,0	37,2
1233	05	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	33,3	5,0	37,2
1233	16	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ¹⁴⁾	Gylle	35,3	5,0	37,2
1233	06	Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	40,1	5,7	53,2
1233	07	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	39,0	5,6	49,8
1233	08	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	25,1 12,8	3,6 2,0	35,2 14,6
1233	09	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	25,1 13,6	3,6 2,0	35,2 14,6
1233	10	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	25,1 13,2	3,6 2,0	35,2 14,6
1233	12	Spaltegulvbokse	Gylle	33,1	5,0	36,5
1 stk. tyrekalv, 0 - 6 mdr., tung race ²⁾⁺⁴⁾						
1204	01	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	11,7	1,4	12,3
1204	02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	11,7	1,4	12,3
1 stk. ungtyr, 6 mdr. – slagting (440 kg), tung race ²⁾⁺⁴⁾						
1205	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	12,4 9,1	3,5 0,3	7,1 7,1
1205	02	Bindestald med riste	Gylle	23,5	3,9	14,2
1205	13	Sengestald med fast gulv	Gylle	20,9	3,8	13,1
1205	14	Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	22,1	3,8	13,1
1205	15	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	21,5	3,8	13,1
1205	19	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajlefløb ¹⁴⁾	Gylle	22,8	3,8	13,1
1205	03	Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	25,3	4,2	21,9
1205	04	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	24,8	4,2	20,4
1205	05	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	15,9 8,3	2,6 1,5	15,2 4,9
1205	06	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	15,9 8,8	2,6 1,5	15,2 4,9
1205	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	15,9 8,5	2,6 1,5	15,2 4,9
1205	09	Spaltegulvbokse	Gylle	21,3	3,8	12,4
1 stk. tyrekalv, 0 - 6 mdr., Jersey ²⁾⁺⁵⁾						
1234	01	Dybstrøelse (hele arealet)	Dybstrøelse	8,7	1,1	9,1
1234	02	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	8,7	1,1	9,1
1 stk. ungtyr 6 mdr. – slagting (328 kg), Jersey ²⁾⁺⁵⁾						
1235	01	Bindestald med grebning	Fast gødning + ajle	9,7 7,0	2,7 0,3	5,7 5,6
1235	02	Bindestald med riste	Gylle	18,3	3,0	11,2
1235	13	Sengestald med fast gulv	Gylle	16,2	2,9	10,2
1235	14	Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Gylle	17,2	2,9	10,2
1235	15	Sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Gylle	16,7	2,9	10,2

Kode dyre- type	Kode stald- system	Husdyrart og staldtype	Gødnings- type	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kali- um (ab lager)
		1	2	3	4	5
1 stk. ungtyr 6 mdr. – slagting (328 kg), Jersey ²⁾⁺⁵⁾						
1235	19	Sengestald, fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ¹⁴⁾	Gylle	17,7	2,9	10,2
1235	03	Dybstrøelse, hele arealet	Dybstrøelse	19,6	3,2	17,0
1235	04	Dybstrøelse + kort ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse	19,2	3,2	15,7
1235	05	Dybstrøelse, lang ædeplads med fast gulv	Dybstrøelse + gylle	12,3 6,4	2,0 1,2	11,6 3,9
1235	06	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, linespil)	Dybstrøelse + gylle	12,3 6,8	2,0 1,2	11,6 3,9
1235	07	Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Dybstrøelse + gylle	12,3 6,6	2,0 1,2	11,6 3,9
1235	09	Spaltegulvbokse	Gylle	16,5	2,9	9,7
1 årsso m. 28,1 grise til 7,3 kg ⁶⁾⁺⁷⁾						
Bidrag fra løbe- og drægtighedsstald						
1501	01	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Gylle	15,6	3,8	7,1
1501	02	Individuel opstaldning, fuldspaltegulv	Gylle	14,9	3,8	7,1
1501	08	Individuel opstaldning, fast gulv	Fast gødning + ajle	4,5 7,9	2,5 1,3	4,2 3,6
1501	04	Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	Dybstrøelse + gylle	4,8 10,2	1,4 2,5	5,8 4,7
1501	05	Løsgående, dybstrøelse + fast gulv	Dybstrøelse + gylle	4,8 10,0	1,4 2,5	5,8 4,7
1501	06	Løsgående, dybstrøelse	Dybstrøelse	14,0	4,2	16,1
1501	07	Løsgående, delvis spaltegulv	Gylle	15,4	3,8	7,6
Bidrag fra farestald ⁶⁾						
1502	01	Kassestier, delvis spaltegulv	Gylle	6,7	1,6	3,0
1502	02	Kassestier, fuldspaltegulv	Gylle	6,0	1,6	3,0
1502	05	Friland ⁸⁾	Anden hus- dyrgødning	8,2	1,8	3,3
10 smågrise, 7,3 - 32 kg ⁹⁾⁺¹²⁾						
1511	01	Toklimastald, delvis spaltegulv	Gylle	4,6	1,4	3,0
1511	02	Fuldspaltegulv	Gylle	4,2	1,4	2,8
1511	03	Drænet gulv + spalter (50/50)	Gylle	4,3	1,4	2,8
1511	04	Fast gulv	Fast gødning + ajle	1,7 1,3	1,1 0,3	1,9 1,3
1511	05	Dybstrøelse	Dybstrøelse	3,1	1,4	4,5
10 producerede slagtesvin, 32 – 107 kg ⁹⁾⁺¹³⁾						
1512	07	Delvis spaltegulv med 50-75 % fast gulv	Gylle	25,5	5,9	13,7
1512	08	Delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv	Gylle	24,8	5,9	13,7
1512	01	Fuldspaltegulv	Gylle	23,4	5,9	13,3
1512	03	Drænet gulv + spalter (33/67)	Gylle	23,9	5,9	13,3
1512	04	Fast gulv	Fast gødning + ajle	9,2 9,2	4,8 1,2	8,7 6,2
1512	05	Dybstrøelse, opdelt lejeareal	Dybstrøelse + gylle	9,5 12,2	3,2 3,0	11,0 6,7
1512	06	Dybstrøelse	Dybstrøelse	19,1	6,3	22,1

Kode dyre- type	Kode stald- system	Husdyrart og staldtype	Gødningstype	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kali- um (ab lager)
		1	2	3	4	5
Slagtekyllinger, 1000 stk. produceret						
3230 (3205)	01	Produktionstid 30 dage (levende vægt ved slagting, 1,58 kg)	Dybstrøelse	23,4	8,7	16,6
3232 (3201)	01	Produktionstid 32 dage (levende vægt ved slagting, 1,75 kg)	Dybstrøelse	26,9	9,8	18,9
3235 (3202)	01	Produktionstid 35 dage (levende vægt ved slagting, 2,02 kg)	Dybstrøelse	32,7	12,4	22,5
3240 (3203)	01	Produktionstid 40 dage (levende vægt ved slagting, 2,47 kg)	Dybstrøelse	44,2	16,2	29,3
3245 (3204)	01	Produktionstid 45 dage (levende vægt ved slagting, 2,92 kg)	Dybstrøelse	57,0	20,8	36,6
3256	01	Skrabekyllinger, 56 dage (levende vægt ved slagting, 2,40 kg)	Dybstrøelse	40,7	30,3	35,1
3281	01	Økologiske slagtekyllinger, 81 dage (levende vægt ved slagt. 2,15 kg)	Dybstrøelse	77,8	37,9	58,0
Slagtefjerkræ, 100 stk. produceret						
3301	01	Kalkuner, tunge hunner, produktionstid 112 dage	Dybstrøelse	31,8	12,7	18,4
3302	01	Kalkuner, tunge hanner, produktionstid 147 dage	Dybstrøelse	57,8	23,2	34,4
3500	01	Ænder, produktionstid 52 dage	Dybstrøelse	12,2	4,4	9,6
3400	01	Gæs, produktionstid 91 dage	Dybstrøelse	37,7	16,2	18,4
Høns, 100 årshøner (1 årshøne = 365 foderdage)¹⁰⁾						
3101	01	Fritgående, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	16,0 25,4	5,1 10,3	8,7 17,3
3101	02	Fritgående, konsumæg, gulvdrift uden gødningskummer	Dybstrøelse	48,0	15,4	26,0
3101	03	Fritgående, konsumæg, fler-etagesystem	Dybstrøelse + fast gødning	10,7 44,4	3,4 12,0	5,9 20,2
3102	01	Økologiske, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	19,3 30,6	6,8 13,6	9,1 18,1
3102	02	Økologiske, konsumæg, gulvdrift	Dybstrøelse	55,8	20,4	27,8
3103	01	Skrabehøner, konsumæg, gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	17,4 27,9	5,6 11,4	9,7 19,3
3103	02	Skrabehøner, konsumæg, fler-etagesystem med gød- ningsbånd	Dybstrøelse + fast gødning	13,2 46,9	4,3 12,8	7,4 21,6
3104	01	Burhøns, konsumæg, gødningskælder	Fast gødning	51,8	15,6	25,5
3104	02	Burhøns, konsumæg, bånd	Fast gødning	53,0	15,6	25,5
3104	03	Burhøns, konsumæg, bånd	Gylle	61,1	15,6	25,5
3105	01	Rugeæg (HPR-høner), gulvdrift + gødningskummer	Dybstrøelse + fast gødning	45,0 17,5	16,2 8,0	24,5 11,9
Hønniker, 100 stk. produceret						
3111	01	Konsum, bure, produktionstid 112 dage	Fast gødning	6,0	3,2	3,4
3111	02	Konsum, gulvdrift, produktionstid 112 dage	Dybstrøelse	7,6	3,2	3,7
3112	01	Rugeæg (hønniker, HPR), gulvdrift, produktionstid 119 dage	Dybstrøelse	9,1	3,3	4,3
Pelsdyr, 1 årstæve						
2400	01	Mink, bure, gødningsrende, ugentlig tømning	Gylle	3,6	1,0	0,5
2400	03	Mink, bure, fast gødning i gødningsrende ¹⁵⁾	Anden husdyr- gødning	2,8	1,0	0,5
Heste						
1101	01	1 voksen årshest, under 300 kg	Dybstrøelse	21,1	4,6	34,7
1102	01	1 voksen årshest, 300 kg – mindre end 500 kg	Dybstrøelse	34,8	7,1	57,9
1103	01	1 voksen årshest, 500 kg – mindre end 700 kg	Dybstrøelse	43,7	9,1	68,9

Dyretype	Kode system	Kode stald- system	Husdyrart og staldtype	Gødningstype	Indhold kg kvælstof (ab lager)	Indhold kg fosfor (ab lager)	Indhold kg kalium (ab lager)
			1	2	3	4	5
1104	01		1 voksen årshest, 700 kg og derover	Dybstrøelse	53,3	11,1	80,9
			Får og geder, 1 moderdyr med afkom				
1300	01		Får	Dybstrøelse	14,6	3,1	36,2
1401	01		Mohairgeder	Dybstrøelse	11,5	2,2	25,0
1402	01		Kødgeder	Dybstrøelse	14,1	2,6	33,2
1403	01		Malkegeder	Dybstrøelse	14,6	3,2	26,4
			Andre dyrearter eller staldsystemer ⁽¹⁾		Kg N pr. DE		
9912	01		Kvæg, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9915	01		Svin, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9931	01		Fjerkræ (æglægning), andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9932	01		Fjerkræ (slagte), andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9933	01		Kalkuner, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9934	01		Gæs, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9935	01		Ænder, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9947	01		Strudsefugle, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9924	01		Pelsdyr, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9913	01		Får, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9914	01		Geder, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9911	01		Heste, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9921	01		Hjortedyr, andre arter eller andre staldsystemer		100,0		
9999	01		Andre dyrearter		100,0		

Noter til Tabel 5

- 1) For opdræt og ungtyre benyttes normen for enten årsopdræt, tung race eller tyrekalve/ungtyre, tung race. For små ammekvæg med mindst 75% genetisk materiale fra enten Dexter, Galloway eller Skotsk Højlandskvæg bruges normerne for Jersey
- 2) Produktionen af gødning fra opdræt og ungtyre er opdelt i småkalve og i kvier/stude/ungtyre. Kalvene er defineret som småkalve i de første 6 måneder, hvor de går på dybstrøelse, og som kvier/stude/ungtyre i tiden efter overførsel til endeligt staldsystem.
- 3) 1 stk. årsopdræt svarer til 365 foderdage.
- 4) For avlstyre op til 440 kg benyttes samme normer som for tyrekalve og ungtyre. For tungere avlstyre bruges værdier pr. årstyr, som er 2 gange normerne for ungtyre fra 6 mdr. til 440 kg. Kode for tungere avlstyre er 1206 og koden for staldsystemet er det samme som for ungtyre.
- 5) For avlstyre op til 328 kg benyttes samme normer som for tyrekalve og ungtyre. For tungere avlstyre bruges værdier pr. årstyr, som er 2 gange normerne for ungtyre fra 6 mdr. til 328 kg. Kode for tungere avlstyre er 1236 og koden for staldsystemet er det samme som for ungtyre.
- 6) Normalt fordeler foderforbruget sig for en årssø med omkring 70 pct. i løbe/drægtighedsstalden og 30 pct. i farestalden. Produktionen af gødning for en årssø er derfor opdelt i et bidrag fra løbe/drægtighedsstalden og i et bidrag fra farestalden. Ved angivelsen af antal dyr oplyses det fulde antal årssøer både i løbe/drægtighedsstalden og i farestalden. Hvis man fx har 50 årssøer, oplyses 50 årssøer i løbe/drægtighedsstalden og 50 årssøer i farestalden.
- 7) Sælger du polte, der afviger fra en afgangsvægt på 107 kg, kan du korrigere kvælstof- og fosformængden på samme måde som for slagtesvin med afvigende afgangsvægt.
- 8) Ved normen for frilandsproduktion er det forudsat, at søerne er på stald i løbe/drægtighedsperioden og på friland i fareperioden.
- 9) Ved FRATS-produktion (grise fra frævæning til slagtning) benyttes summen af normen for smågrise og normen for slagtesvin. Har du fx 500 FRATS-grise, skriver du 500 smågrise og 500 slagtesvin. Ved korrektion (type 1 eller 2) benytter du formlerne for slagtesvin. Korrektionsfaktoren skal du gange med normaltallet for slagtesvin og ikke med summen af normaltallene for smågrise og slagtesvin.
- 10) Normtallene er angivet pr. 100 enheder á 365 foderdage. Antal foderdage opgøres ud fra løbende registreringer af dødeligheden og beregnes normalt i effektivitetskontrollen. Antal foderdage kan dog også beregnes vha. følgende formel: (antal indsatte høner gange læggeperiodens varighed i dage) gange 0,5 gange (antal indsatte høner + antal høner ved afslutning)/antal indsatte høner, idet det antages, at dødeligheden er jævnt fordelt over hele produktionsforløbet.
- 11) Husdyrgødningens årlige kvælstofindhold opgøres for andre arter eller staldsystemer ud fra antal dyreenheder gange mængden af kg kvælstof pr. dyreenhed.
- 12) For smågrise er normtallene baseret på leverede smågrise. I stedet kan du benytte producerede smågrise fra en smågriserapport.
- 13) For slagtesvin er normtallene baseret på producerede svin. Baseres opgørelsen på leverede slagtesvin, beregner du de producerede som: Producerede slagtesvin = leverede slagtesvin x 1,01.
- 14) Faste drænede gulve med 2 pct. fald mod langsgående dræn. Gulvet/gangarealet rengøres mekanisk med et skraberanlæg hver anden time. Skraberanlæg afleverer gødningen i en eller flere tværkanaler eller i en langsgående skrabe kanal i midten af gangen. Gulvets samlede lysåbningsareal (spalteåbning) må maksimalt udgøre 5 pct. af gangarealet.
- 15) Gødningssystem med gødningsrender monteret i jordniveau for opsamling af gødning, urin og halm, som efter hver udmugning rives ned i gødningsrenden. Vandspild bortledes via vandafledere monteret under drikkevandsforsyningen.

Tabel 6 Husdyrgødning, korrektion af kvælstof- og fosforindhold

Kvælstof- og fosforindholdet i husdyrgødningen kan og skal for visse dyrearter korrigeres ved at beregne en korrektionsfaktor. Kvælstof- og fosforindholdet korrigeres herefter ved at gange den beregnede produktion af husdyrgødning med korrektionsfaktoren.

Der er to typer af korrektionsformler. **Type 1** skal bruges ved afvigende ydelses- eller produktionsniveau. Du **skal** korrigere kvælstofmængden, hvis produktionsniveauet afviger fra standardforudsætningerne. Du **skal ikke** korrigere for mælkeydelsen, her **kan** du korrigere. **Type 2** bruges, hvis både ydelses- eller produktionsniveau og fodermængder eller – sammensætning afviger fra standardforudsætningerne (se Tabel 7). Det er kun tilladt at anvende én af de to typer af korrektionsformler.

For at udregne en type 2 korrektionsfaktor indsættes virksomhedens ydelses- eller produktionsniveau, foder- mængde og -sammensætning for den pågældende husdyrart i korrektionsformlen af type 2. For minkproduktion gælder dog, at det kun er muligt at benytte type 2 på baggrund af foderforbrug.

Korrektionsformlerne for malkekøer type 1 er baseret på kg energikorrigeret mælk (EKM), medens de tilsvarende type 2 formler er baseret på produceret kg mælk. Har man ikke tilgængelige tal fra ydelseskontrollen, kan kg produceret mælk beregnes som kg leveret mælk x 1,07. Til beregning af kg EKM bruges følgende formel: $\text{Kg EKM} = \text{kg produceret mælk} * (383 * \text{fedt\%} + 242 * \text{protein\%} + 783,2) / 3140$, hvor fedt% og protein% er bestemt ved kemiske analyser.

Korrektionsformlerne for slagtesvin er baseret på afgangsvægt. Har man ikke dokumentation for den reelle afgangsvægt, kan den beregnes som slagtevægt x 1,31.

For at benytte korrektionsformler er det en forudsætning, at samtlige faktorer, der indgår i formelen, skal være fastsat ud fra de faktiske driftsforhold i egen virksomhed. Standardværdier for gram råprotein pr. foderenhed for kvæg (Tabel 5) og pr. kg for svin (Tabel 6) skal anvendes ved anvendelse af egen avl til fodring af egen besætning. Tabel 6 indeholder også angivelse af indhold af foderenheder pr. kg i fodermidler til svin. Der benyttes følgende benævnelser for foderenheder til svin: FE_{sv} til smågrise, slagtesvin og diegivende søer og FE_{so} til drægtige søer

Malkekøer, tung race:

Type 1	For hver 100 kg EMK, som produceres mere eller mindre end 9403 kg EKM pr. årsko for tung race, tillægges eller fratrækkes 0,56 pct. af kvælstoffet og fosforet i gødningen.
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, mælkeydelse (produceret) og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg mælk pr. årsko} \times \text{pct. protein i mælk} / 638) - 1,73) / 141,38$ Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, mælkeydelse (produceret) og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - (\text{kg mælk pr. årsko} \times 0,00096) - 0,49) / 20,13$

Malkekøer, Jersey:

Type 1	For hver 100 kg EKM, som produceres mere eller mindre end 8492 kg EKM pr. årsko for Jersey, tillægges eller fratrækkes 0,68 pct. af kvælstoffet og fosforet i gødningen.
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, mælkeydelse (produceret) og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg mælk pr. årsko} \times \text{pct. protein i mælk} / 638) - 1,08) / 119,81$ Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, mælkeydelse (produceret) og proteinprocenten i mælk skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - (\text{kg mælk pr. årsko} \times 0,00108) - 0,31) / 17,69$

Ammekøer (under 400 kg):

Type 2	Ved opgørelse af fodermængde og indhold af råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - 6,78) / 43,64$. Ved opgørelse af fodermængde og indhold af fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - 1,35) / 4,14$.
--------	--

Ammekøer (400-600 kg):

Type 2	Ved opgørelse af fodermængde og indhold af råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - 9,33) / 63,62$. Ved opgørelse af fodermængde og indhold af fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formelen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - 1,89) / 6,06$.
--------	--

Ammekøer (over 600 kg):

Type 2	Ved opgørelse af fodermængde og indhold af råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6250) - 10,29) / 72,41$.
	Ved opgørelse af fodermængde og indhold af fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren beregnes ved hjælp af formlen: $((FE \text{ pr. årsko} \times g \text{ P pr. FE}/1000) - 2,10) / 6,91$.
Årsopdræt (småkalv 0 - 6 mdr., tung race):	
Type 1	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 2,37$.
Type 2	Korrektion for afvigende fodermængde og råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp formlen: $((FE \text{ pr. årsopdræt} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6250) - 6,62) / 26,73$
	Korrektion for afvigende fodermængde og fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp formlen: $((FE \text{ pr. årsopdræt} \times g \text{ P pr. FE}/1000) - 2,17) / 2,96$
Årsopdræt (småkalv 0 - 6 mdr., Jersey):	
Type 1	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0576) + 1,46) / 1,81$.
Type 2	Korrektion for afvigende fodermængde og råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp formlen: $((FE \text{ pr. årsopdræt} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6250) - 4,96) / 20,05$
	Korrektion for afvigende fodermængde og fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp formlen: $((FE \text{ pr. årsopdræt} \times g \text{ P pr. FE}/1000) - 1,63) / 2,22$
Årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælvning (27 mdr.)/slagtning, tung race):	
Type 1 ^{*)}	^{*)} Korrektionsformel for kvier af tung race kan bruges op til en kælvningsalder på 30 mdr. Ved en kælvningsalder over 30 mdr. bruges korrektionsfaktoren for en kælvningsalder på 30 mdr.
	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34$.
Type 2	Korrektion for afvigende fodermængde og råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp formlen: $((FE \text{ pr. årsopdræt} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6250) - 7,09) / 50,40$
	Korrektion for afvigende fodermængde og fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp formlen: $((FE \text{ pr. årsopdræt} \times g \text{ P pr. FE}/1000) - 1,89) / 6,57$
Årsopdræt (kvier eller stude 6 mdr. – kælvning (25 mdr.)/slagtning, Jersey):	
Type 1 ^{*)}	^{*)} Korrektionsformel for kvier af racen Jersey kan bruges op til en kælvningsalder på 28 mdr. Ved en kælvningsalder over 28 mdr. bruges korrektionsfaktoren for en kælvningsalder på 28 mdr.
	Korrektion for afvigende indgangsalder og/eller afgangsalder (mdr.). Der korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0576) + 1,46) / 3,25$.
Type 2	Korrektion for afvigende fodermængde og råprotein i foderet skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp formlen: $((FE \text{ pr. årsopdræt} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6250) - 5,26) / 37,86$
	Korrektion for afvigende fodermængde og fosfor i foderet skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp formlen: $((FE \text{ pr. årsopdræt} \times g \text{ P pr. FE}/1000) - 1,40) / 4,95$
1 tyrekalv (0 - 6 mdr., tung race):	
Type 1 ^{*)}	Ved afvigende indgangsvægt og/eller afgangsvægt (kg) korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $(1,825 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00605 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 612$.
	^{*)} Bortset fra slagtevægten kan vægten fastsættes på følgende måde: Fødselsvægten er 40 kg og tilvæksten 30 kg pr. måned op til 6 mdr.
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foder korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((FE \text{ pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0285)) / 11,6$.
	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foder korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((FE \text{ pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0085)) / 1,2$.
1 tyrekalv (0 - 6 mdr., Jersey):	
Type 1 ^{*)}	Ved afvigende indgangsvægt og/eller afgangsvægt (kg) korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $(2,308 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00676 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2)) / 415$.
	^{*)} Bortset fra slagtevægten fastsættes vægten på følgende måde: Fødselsvægten er 25 kg og tilvæksten 20 kg pr. måned op til 6 mdr.
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foder korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((FE \text{ pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times g \text{ råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0285)) / 8,5$.
	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foder korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((FE \text{ pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times g \text{ P pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0085)) / 0,9$
Ungtyre, tung race, 220 - 440 kg:	
Type 1 ^{*)}	^{*)} Korrektionsformlen for tung race kan bruges til en slagtevægt på maksimalt 700 kg. Ved en slagtevægt over 700

	kg bruges korrektionsfaktoren for en slagtevægt på 700 kg. Bortset fra slagtevægten fastsættes vægten på følgende måde: 33 kg pr. måned (for dyr over 6 mdr.).
	Ved afvigende indgangsvægt og/eller afgangsvægt korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $(1,825 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00605 \times (\text{vægt, afgang}^2 - \text{vægt, ind}^2)) / 1280$.
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foderet korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0245)) / 24,3$.
	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foderet korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g fosfor pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0072)) / 3,8$.
Ungtyre, Jersey, 145 - 328 kg:	
Type 1 ^{*)}	^{*)} Korrektionsformlen for Jersey kan bruges til en slagtevægt på maksimalt 525 kg. Ved en slagtevægt over 525 kg bruges korrektionsfaktoren for en slagtevægt på 525 kg. Bortset fra slagtevægten fastsættes vægten på følgende måde: 28 kg pr. måned (for dyr over 6 mdr.).
	Ved afvigende indgangsvægt og/eller afgangsvægt korrigeres med følgende faktor for både kvælstof og fosfor: $(2,308 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00676 \times (\text{vægt, afgang}^2 - \text{vægt, ind}^2)) / 1008$.
Type 2	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og råprotein i foderet korrigeres kvælstofmængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0245)) / 18,9$.
	Ved afvigende tilvækst, fodermængde og fosfor i foderet korrigeres fosformængden med følgende faktor: $((\text{FE pr. produceret tyr fra indgang til afgang} \times \text{g fosfor pr. FE} / 1000) - (\text{kg tilvækst} \times 0,0072)) / 2,9$.
Søer:	
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, antal fravænnede grise og fravænningsvægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formelen: $((\text{FE pr. årssø} \times \text{g råprotein pr. FE} / 6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 25,14^{1)}$
	¹⁾ Såfremt der kun anvendes foderblandinger deklareret med FE _{so} , sættes FE lig FE _{so} . Såfremt der anvendes foderblandinger deklareret med både FE _{sv} og FE _{so} anvendes følgende: FE pr. årssø beregnes som summen af FE _{sv} og FE _{so} , og g råprotein pr. FE beregnes som et vægtet gennemsnit af de anvendte foderblandingers råproteinindhold (g råprotein pr. FE _{sv} x FE _{sv} pr. årssø + g råprotein pr. FE _{so} x FE _{so} pr. årssø) / (FE _{sv} + FE _{so}).
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, antal fravænnede grise og fravænningsvægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formelen: $((\text{FE pr. årssø} \times \text{g fosfor pr. FE} / 1000) - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 5,41^{1)}$
	¹⁾ Såfremt der kun anvendes foderblandinger deklareret med FE _{so} , sættes FE lig FE _{so} . Såfremt der anvendes foderblandinger deklareret med både FE _{sv} og FE _{so} anvendes følgende: FE pr. årssø beregnes som summen af FE _{sv} og FE _{so} , og g fosfor pr. FE beregnes som et vægtet gennemsnit af de anvendte foderblandingers fosforindhold (g fosfor pr. FE _{sv} x FE _{sv} pr. årssø + g fosfor pr. FE _{so} x FE _{so} pr. årssø) / (FE _{sv} + FE _{so}).
Smågrise:	
Type 1:	Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres kvælstof med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (13,01 + 0,1770 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 493$.
	Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres fosfor med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (4,56 + 0,0240 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 136$.
Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, indgangsvægt og afgangsvægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes ved hjælp af formelen: $((\text{FE}_{sv} \text{ pr. produceret gris} \times \text{g råprotein pr. FE}_{sv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0304 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 0,493$.
	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, indgangsvægt og afgangsvægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formelen: $((\text{FE}_{sv} \text{ pr. produceret gris} \times \text{g fosfor pr. FE}_{sv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0049 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 0,136$.
Slagtesvin:	
Type 1 ^{*)} :	Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres kvælstof med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (13,01 + 0,1770 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 2821$.
	Ved afvigende indgangs- og afgangsvægt korrigeres fosfor med følgende faktor: $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (4,56 + 0,0240 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 592$. ^{*)} Afgangsvægt beregnes i effektivitetskontrollen som slagtevægt x 1,31
Type 2 ^{*)} :	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, indgangsvægt og slagtevægt skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes: $((\text{FE}_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times \text{g råprotein pr. FE}_{sv} / 6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) / 2,821$
	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af fosfor i foderet, indgangsvægt og slagtevægt skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved: $((\text{FE}_{sv} \text{ pr. produceret svin} \times \text{g fosfor pr. FE}_{sv} / 1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})) / 0,592$. ^{*)} Afgangsvægt beregnes i effektivitetskontrollen som slagtevægt x 1,31

Slagtefjerkræ:			
Type 1	Ved afvigende produktionstid (slagtealder _{ny}) eller afvigende produktionsvægt (slagtevægt _{ny}) beregnes korrektionsfaktoren for kvælstof eller fosformængde med nedenstående formler (den fremkomne faktor multipliceres med kvælstof eller fosforproduktionen i den givne kategori)		
	Slagtekyllinger		
	Produktionstid Kvælstof	Over 30 dage (N-prod. ved 30 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 30 \text{ dage}) * 0,075)$
		Over 32 dage (N-prod. ved 32 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 32 \text{ dage}) * 0,073)$
		Over 35 dage (N-prod. ved 35 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 35 \text{ dage}) * 0,071)$
		Over 40 dage (N-prod. ved 40 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 40 \text{ dage}) * 0,058)$
	Produktionsvægt Kvælstof	Levende vægt ved slagtning over 1,59 kg (N-prod. ved 1,59 kg ganges med:)	$1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,59 \text{ kg}) * 0,885)$
		Levende vægt ved slagtning over 1,76kg (N-prod. ved 1,76 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,76 \text{ kg}) * 0,779)$
		Levende vægt ved slagtning over 2,04 kg (N-prod. ved 2,04 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,04 \text{ kg}) * 0,794)$
		Levende vægt ved slagtning over 2,49 kg (N-prod. ved 2,49 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,49 \text{ kg}) * 0,634)$
	Produktionstid Fosfor	Over 30 dage (N-prod. ved 30 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 30 \text{ dage}) * 0,062)$
		Over 32 dage (P-prod. ved 32 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 32) * 0,090)$
		Over 35 dage (P-prod. ved 35 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 35) * 0,062)$
		Over 40 dage (P-prod. ved 40 dg. ganges med:)	$(1 + (\text{slagtealder}_{ny} - 40) * 0,056)$
	Produktionsvægt Fosfor	Levende vægt ved slagtning over 1,59 kg (P-prod. ved 1,59 kg ganges med:)	$1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,59 \text{ kg}) * 0,733)$
		Levende vægt ved slagtning over 1,76 kg (P-prod. ved 1,76 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 1,76 \text{ kg}) * 0,970)$
		Levende vægt ved slagtning over 2,04 kg (P-prod. ved 2,04 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,04 \text{ kg}) * 0,689)$
		Levende vægt ved slagtning over 2,49 kg (P-prod. ved 2,49 kg ganges med:)	$(1 + (\text{slagtevægt}_{ny} - 2,49 \text{ kg}) * 0,608)$
	Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet og tilvækst skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes vha.:	
		Slagtekyllinger, 30 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 34,04.$
Slagtekyllinger, 32 dage:		$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 39,16.$	
Slagtekyllinger, 35 dage:		$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 47,70.$	
Slagtekyllinger, 40 dage:		$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 64,75.$	
Slagtekyllinger, 45 dage:		$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 83,62$	
Skrabekyllinger, 56 dage:		$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 62,88.$	
Slagtekyllinger, øko., 81 dage:		$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{protein pct. i foder} \times 1,6) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 29,0)) / 126,61.$	
Kalkuner, hunner:		$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 2,88)) / 48,11.$	
Kalkuner, hanner:		$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 2,88)) / 87,82.$	
Ænder:		$((\text{kg foder pr. produceret and} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret and} \times 2,4)) / 17,26.$	
Gæs:		$((\text{kg foder pr. produceret gås} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret gås} \times 2,4)) / 56,08.$	
Ved opgørelse af fodermængde, fosfor i foderet og tilvækst skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes ved hjælp af formlerne:			
Slagtekyllinger, 30 dage:		$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,7)) / 8,64.$	

Slagtekyllinger, 32 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,7)) / 9,70.$
Slagtekyllinger, 35 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)) / 12,35.$
Slagtekyllinger, 40 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)) / 16,18.$
Slagtekyllinger, 45 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)) / 20,70.$
Skrabekyllinger, 56 dage:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)) / 30,17.$
Slagtekyllinger, øko., 81 dage.:	$((\text{kg foder pr. produceret kylling} \times \text{fosfor pct. i foder} \times 10) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kylling} \times 3,3)) / 41,12.$
Kalkuner, hunner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 0,67)) / 12,66.$
Kalkuner, hanner:	$((\text{kg foder pr. produceret kalkun} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret kalkun} \times 0,67)) / 23,2.$
Ænder:	$((\text{kg foder pr. produceret and} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret and} \times 0,55)) / 4,29.$
Gæs:	$((\text{kg foder pr. produceret gås} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret gås} \times 0,55)) / 16,03.$

Høns og hønniker:

Type 2	Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet, produktion af æg og tilvækst skal korrektionsfaktoren for kvælstof beregnes	
	Fritgående høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 82,9.$
	Økologiske høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 100,1.$
	Skrabehøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 81,8.$
	Burhøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 69,3.$
	HPR-høner:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{prot. pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 2,88)) / 104,2.$
	Hønniker, kons.:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 2,88)) / 11,7.$
	Hønniker, HPR:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{protein pct. i foder} \times 0,16) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 2,88)) / 14,0.$
Ved opgørelse af fodermængde, fosfor i foderet, produktion af æg og tilvækst skal korrektionsfaktoren for fosfor beregnes vha. formlerne:		
	Fritgående høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 17,1.$
	Økologiske høns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 22,6.$
	Skrabehøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 17,0.$
	Burhøns:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 15,6.$
	HPR-høner:	$((\text{kg foder pr. årshøne} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg æg pr. årshøne} \times 0,2) - (\text{kg tilvækst pr. årshøne} \times 0,67)) / 24,2.$
	Hønniker, kons.:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 0,67)) / 3,2.$
	Hønniker, HPR:	$((\text{kg foder pr. produceret hønnike} \times \text{fosfor pct. i foder}) - (\text{kg tilvækst pr. produceret hønnike} \times 0,67)) / 3,3.$
Mink: (Type 2)		
	Ved opgørelse af fodermængde skal korrektionsfaktoren for kvælstof og fosfor beregnes ved hjælp af formlen: $(\text{kg foder pr. årstæve}) / 245,0.$	

Tabel 7: Husdyrgødning, standardforudsætninger for produktion

Normerne for indhold af kvælstof og fosfor i husdyrgødning angivet i Tabel 5 er fastsat på grundlag af nedenstående forudsætninger om de enkelte husdyrarteres ydelsesniveau og foderforbrug.

Kvæg		FE	Råprotein g pr. FE	Fosfor g pr. FE	Mælke- ydelse *	Mælke-		Til- vækst kg
						protein %	fedt %	
1 årsko uden opdræt, malkekvæg	Tung race	6944	173	4,25	9265 kg produceret (9403 kg EKM)	3,38	4,14	
	Jersey	5907	173	4,25	6584 kg produceret (8492 kg EKM)	4,13	5,92	
1 årsopdræt (kalv 0 - 6 mdr.)**	Tung race	1047	199	4,90				
	Jersey	785	199	4,90				
1 årsopdræt (6 mdr. - kælvning (27/25 mdr.), køer og stude)**	Tung race	2094	172	4,04				
	Jersey	1571	172	4,04				
					Vægt, kg			
					Ind	Slut		
Tyrekalve (0 - 6 mdr.)	Tung race	619	169	4,4	40	220		
	Jersey	442	169	4,4	25	145		
Ungtyre 220 - 440 kg 145 - 328 kg	Tung race	1280	145	4,2			220	
	Jersey	1008	145	4,2			183	
1 årsammeke (uden opdræt), <400 kg		1525	207	3,6				
1 årsammeke (uden opdræt), 400-600 kg		2207	207	3,6				
1 årsammeke (uden opdræt), 600 kg<		2502	207	3,6				

*EKM = energikorrigeret mælk ** Mængderne er angivet pr. årsopdræt (svarer til 365 foderdage)

Svin	Tilvækst kg	FE* pr. kg tilvækst	FE* pr. årssø	Råprotein g pr. FE	Fosfor G pr. FE	Afgangsvægt kg
1 årssø på stald inkl. 28,1 grise til 7,3 kg			1535	131,9	4,7	
1 årssø på friland inkl. 28,1 grise til 7,3 kg			1645	131,9	4,7	
1 smågris, 7,3 - 32 kg	24,7	1,96		160,6	5,3	32
Slagtesvin, 32-107 kg	75	2,85		147,4	4,7	107

* Ved smågrise og slagtesvin opgøres foderforbrug i FEsv, og ved søer opgives foderforbrug som summen af FEsv og FEso.

Slagtefjerkræ	Foder pr. prod. dyr	Protein i foder pct.	Fosfor i foder pct.	Tilvækst pr. dyr Kg
Slagtekyllinger, 30 dage	2,42	20,7	0,60	1,59
Slagtekyllinger, 32 dage	2,75	20,5	0,59	1,76
Slagtekyllinger, 35 dage	3,29	20,3	0,58	2,04
Slagtekyllinger, 40 dage	4,28	20,0	0,57	2,49
Slagtekyllinger, 45 dage	5,34	19,8	0,57	2,95
Skrabekyllinger, 56 dage	5,52	15,0	0,69	2,40
Slagtekyllinger, øko., 81 dage	6,99	16,9	0,69	2,15
Kalkuner, tunge hunner 112 dage	24,3	19,6	0,79	9,7
Kalkuner, tunge hanner 147 dage	50,7	17,6	0,71	19,1
Ænder, 52 dage	9,75	16,8	0,65	3,7
Gæs, 91 dage	28,0	16,0	0,70	6,5

Høns og hønniker	Foder * kg	Protein i foder pct.	Fosfor i foder pct.	Æg prod.* kg	Tilvækst* Kg
Fritgående	44,76	16,3	0,47	17,91	0,50
Økologiske	46,69	18,0	0,57	18,17	0,50
Skrabehøns	44,87	16,3	0,47	18,67	0,50
Burhøns	40,19	16,4	0,49	19,58	0,25
Rugeæg (HPR-høner)	53,9	15,3	0,52	11,9	2,17
Hønniker, konsum	5,8	16,5	0,70		1,25
Hønniker, HPR (rugeæg)	7,5	16,0	0,60		1,80

* Mængderne er angivet pr. årshøne (svarer til 365 foderdage), henholdsvis pr. produceret hønnike

Pelsdyr	Hvalpe pr. årstæve	Kg foder pr. årstæve
Mink	5,53	245,0

Tabel 8a: Gram råprotein pr. foderenhed i afgrøder til kvæg

Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed	Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed
Roer, rod + top		Enggræs	
Foderroer	74	Varigt enggræs	182
Sukkerroer	60	Græs	
Kålroer	102	Græs, 6-8 cm	200
Turnips	115	Græs, 12-15 cm	194
Rod + top	127	Græs, 20-25 cm	186
Roetop, frisk	190	Helsød, frisk	
Roetop, ensilage	226	Galega	279
Kålroetop	241	Hvidkløver, begyndende blomstring	239
Top + pulpetter	180	Rødkløver, begyndende blomstring	196
Top + halm	205	Fodermarvkål	149
Top + halm + pulpetter	200	Hestebønner	209
Helsød + top	155	Sød lupin	264
Samensilage		Havre, ærter, vikker	206
Ensilerede roer + top + pulpetter	148	Grønbyg før skridning	196
Ensilerede roer + halm	112	Byghelsød	140
Gulerødder og kartofler		Havrehelsød	167
Gulerødder	108	Majs, frisk	128
Kartofler	91	Rug, frisk	175
Lucerne		Ærter	207
Lucerne, begyndende blomstring	231	Lucerneensilage	
Lucerne i blomst	238	Lucerneensilage, høj FK	254
Lucerne efter blomstring	267	Lucerneensilage, lav FK	307
Kløvergræs		Kløvergræsensilage	
Kløvergræs, 6-8 cm, 20 % kløver	190	Kløvergræsensilage, høj FK, 20 % kløver	168
Kløvergræs, 12-15 cm, 20 % kløver	185	Kløvergræsensilage, midl. FK, 20 % kløver	190
Kløvergræs, 20-25 cm, 20 % kløver	178	Kløvergræsensilage, lav FK, 20 % kløver	207
Kløvergræs, 6-8 cm, 40 % kløver	198	Kløvergræsensilage, høj FK, 20 % kløver	171
Kløvergræs, 12-15 cm, 40 % kløver	192	Kløvergræsensilage, høj FK, 40 % kløver	194
Kløvergræs, 20-25 cm, 40 % kløver	185	Kløvergræsensilage, midl. FK, 40 % kløver	212
Kløvergræs, 6-8 cm, 60 % kløver	204	Kløvergræsensilage, lav FK, 40 % kløver	193
Kløvergræs, 12-15 cm, 60 % kløver	198	Kløvergræsensilage, høj FK, 40 % kløver	210
Kløvergræs, 20-25 cm, 60 % kløver	192	Kløvergræsensilage, midl. FK, 60 % kløver	224
Kløvergræs, 6-8 cm, tidlig, vanding	180	Kløvergræsensilage, lav FK, 60 % kløver	
Kløvergræs, 6-8 cm, midt, vanding	201	Kløvergræsensilage, høj FK, 60 % kløver	
Kløvergræs, 6-8 cm, sen, vanding	219	Kløvergræsensilage, midl. FK, 60 % kløver	
Kløvergræs, 6-8 cm, tidlig, ingen vanding	181	Kløvergræsensilage, lav FK, 60 % kløver	
Kløvergræs, 6-8 cm, midt, ingen vanding	190	Græsensilage	
Kløvergræs, 6-8 cm, sen, ingen vanding	213	Forårsudlagt ital. rajgræs, ensilage	191
Kløvergræs, 12-15 cm, tidlig, vanding	194	Efterafgrøde, helsød, ensilage	214
Kløvergræs, 12-15 cm, midt, vanding	195	Efterafgrøde, korn, ensilage	223
Kløvergræs, 12-15 cm, sen, vanding	214	Hundegræs, ensilage	190
Kløvergræs, 12-15 cm, tidlig, ingen vanding	174	Varigt enggræs, ensilage	190
Kløvergræs, 12-15 cm, midt, ingen vanding	189	Græsensilage, høj FK	172
Kløvergræs, 12-15 cm, sen, ingen vanding	214	Græsensilage, midl. FK	194
		Græsensilage, lav FK	197
		Græsensilage, meget lav FK	200
Italiensk rajgræs		NH₃- og NaOH-behandlet halm*	
Italiensk rajgræs, forår, tidl.	210	Byghalm, NaOH-behandlet	103
Italiensk rajgræs, forår, midt	190	Byghalm, NH ₃ -behandlet, høj ford.	173
Italiensk rajgræs, forår, sen	179	Byghalm, NH ₃ -behandlet, lav ford.	173
Italiensk rajgræs, efter helsød	186	Havrehalm, NH ₃ -behandlet	184
Italiensk rajgræs, efter korn	196	Hvedehalm, NH ₃ -behandlet	194
		Rughalm, NH ₃ -behandlet	255

Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed	Afgrøder	Gram råprotein pr. foderenhed
Galega-, kløver- og fodermarvkålsilage mv.		Halm, ubehandlet	
Galega, ensilage	289	Byghalm, vår	175
Hvidkløver, beg. blomstring, ensilage	264	Byghalm, vinter	189
Rødkløver, beg. blomstring, ensilage	208	Havrehalm	173
Fodermarvkål, ensilage	171	Hvedehalm	152
Hestebønne, ensilage	247	Rughalm	244
Lupin, ensilage	227	Ærtehal	222
Havre + ærter + vikker, ensilage	200	Rajgræshalm	163
		Hvidkløverhalm	318
		Rødsvingelhalm	486
Frø		Korn	
Hestebønner	265	Vinterbyg	90
Hørfrø	141	Vårbyg	92
Rapsfrø, dobbeltlav	103	Havre	112
Ærter	188	Hvede	83
Sojabønner	281	Rug	82
Lupin, gul	304	Triticale	89
Lupin, smalbladet	266	Majs	79
Solsikkefrø	143	Milo	94
		Ris	94
		Havre, nøgen	134
Helsædensilage		Hø og grønpiller	
Grønbygsilage	201	Lucerne, i blomst	235
Byghelsæd, ensilage, høj fordøjelighed	134	Kløverhø, høj fordøjelighed	184
Byghelsæd, ensilage, middel fordøjelighed	149	Kløverhø, lav fordøjelighed	164
Byghelsæd, ensilage, lav fordøjelighed	186	Græshø	151
Vinterbyghelsæd, ensilage	156	Grønhø, Ekstra	229
Havrehelsæd, ensilage	195	Grønhø, Plus	257
Hvede-græs, ensilage	167	Grønhø, Standard	278
Hvede-ært, ensilage	157	Grønhø, lucerne	307
Hvedehelsæd, ensilage, høj fordøjelighed	116	Grønpiller, høj fordøjelighed	218
Hvedehelsæd, ensilage, middel fordøjelighed	120	Grønpiller, middel fordøjelighed	247
Hvedehelsæd, ensilage, lav fordøjelighed	146	Grønpiller, lav fordøjelighed	270
Majskolbe ensilage	77	Lucernepiller, høj fordøjelighed	195
Majsensilage, høj fordøjelighed	86	Lucernepiller, lav fordøjelighed	221
Majsensilage, middel fordøjelighed	88		
Majsensilage, lav fordøjelighed	92		
Triticalehelsæd, ensilage	158		
Grønbyg, ensilage	160		
Grønbyg-ært, ensilage, 40 % ærter	177		
Grønbyg-ært, ensilage, 70 % ærter	217		
Grønært, ensilage	217		
Byg-ært, ensilage, 20 % ærter	150		
Byg-ært, ensilage, 40 % ærter	175		
Byg-ært, ensilage, 60 % ærter	206		
Ærtehelsæd, ensilage	210		
*Ved leverancer af flydende ammoniak skal den mængde, der efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen må anvendes til ludning af halm, opgøres særskilt. Data fra Fodermiddeltabel og NorFor.			

Tabel 8b: Gram råprotein pr. kg foder til svin samt indhold af foderenheder (FE_{sv} og FE_{so}) pr. kg i fodermidler			
Indhold angivet i gram pr. kg foder kan bruges ved korrektion hos fjerkræ.			
Fodermidler	Gram råprotein pr. kg	FE_{sv} pr. kg	FE_{so} pr. kg
Vårbyg 2011	89	1,05	1,05
Vårbyg 2010	93	1,07	1,07
Vinterbyg 2011	91	1,04	1,04
Vinterbyg 2010	92	1,02	1,02
Hvede 2011	91	1,15	1,13
Hvede 2010	92	1,15	1,13
Rug	82	1,10	1,09
Havre	87	0,87	0,89
Triticale	93	1,13	1,12
Rapsfrø DL	179	2,07	2,05
Rapsskrå	345	0,74	0,80
Rapskage 5% fedt	346	0,81	0,86
Rapskage 9% fedt	311	0,89	0,95
Rapskage 11,4% fedt	292	0,92	0,99
Sojaskrå	427	0,88	0,91
Sojaskrå, afskallet	470	0,95	0,97
Sojaprotein HP 300	554	0,95	0,98
Solsikkeskrå, delv. afsk. 14% træstof	371	0,71	0,77
Solsikkeskrå, delv. afsk. 22% træstof	317	0,54	0,63
Solsikkeskrå, delv. afsk. 17% træstof	371	0,68	0,75
Solsikkeskage, delv. afsk. 21% træstof	298	0,75	0,83
Solsikkeskage, delv. afsk. 15% træstof	364	0,95	1,01
Ærter	204	1,01	1,02
Valle, kategori A (Perlac 5,5)	6	0,06	0,06
Valle, kategori B(Perlac 7)	3	0,08	0,08
Fiskemel, standard	704	1,13	1,10
Fiskemel, Island	683	1,34	1,29
Svinefedt 92/10	0	3,79	3,64
Sojaolie	0	4,04	3,88
Rapsolie	0	3,81	3,66
Palmeolie	0	4,04	3,88
PFAD	0	3,77	3,62
Gærfløde, Novo	74	0,16	0,16
Gærfløde, sprit	109	0,22	0,24
1)FEsv og FEso er bestemt på baggrund af beregningsmetode for energiværdi til svin gældende fra 1. september 2006 (PD meddelelse FO 08/06).			

Tabel 9: Beregning af dyreenheder (DE)

Omregningsfaktorerne er fastsat ud fra normtal 2008/09, der er udarbejdet af Danmarks Jordbrugsvidenskabelige Fakultet. 1 dyreenhed (DE) er fastsat ud fra 100 kg N ab lager pr. DE i det staldsystem, hvor kvælstofindholdet i husdyrgødningen er størst. Der tages dog ikke hensyn til forældede staldsystemer, for visse dyretyper tages heller ikke hensyn til, at en lille andel går på dybstrøelse og for mink er der taget hensyn til, at erhvervet inden 2015 vil reducere kvælstofudskillelsen med 15 %.

Kvæg:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Årsko, malkekvæg tung race uden opdræt (9297 EKM**)	1 årsko	0,75
Årsko, malkekvæg Jersey uden opdræt (8395 EKM**)	1 årsko	0,88
Årsopdræt, kvier og stude, 0-6 mdr. tung race	1 årstyr	3,7
Årsopdræt, kvier og stude, 0-6 mdr. Jersey og visse mindre racer*	1 årstyr	5,0
Årsopdræt, kvier og stude, 6-27 mdr. tung race	1 årstyr	2,0
Årsopdræt, kvier og stude, 6-25 mdr. Jersey og visse mindre racer*	1 årstyr	2,7
Årsammekøer (under 400 kg)	1 årstyr	2,3
Årsammekøer (400-600 kg)	1 årstyr	1,6
Årsammekøer (over 600 kg)	1 årstyr	1,4
Tyrekalve 0-6 mdr. tung race	1 produceret dyr	8,5
Ungtyr 6 mdr.-slagtning (440 kg) tung race	1 produceret dyr	4,0
Tyrekalve 0-6 mdr. Jersey og visse mindre racer*	1 produceret dyr	11,5
Ungtyr 6 mdr.-slagtning (328 kg) Jersey og visse mindre racer*	1 produceret dyr	5,1
Avlstyre tung race	1 årstyr	1,8
Avlstyre Jersey og visse mindre racer*	1 årstyr	2,4

* En ko defineres som en Jerseyko, hvis der er mindst 87,5 % gener fra Jersey. Ved »visse mindre racer« menes Dexter, Galloway og Skotsk Højlandskvæg. For disse mindre racer gælder, at 75 % af generne skal komme fra summen af de tre racer. Man vil i relation til omregningsfaktorerne ikke kunne anvende omregningsfaktoren for Jersey og visse mindre racer, hvis faderracen ikke er kendt i de to foregående generationer.

**EKM = energikorrigeret mælk

I. Korrektion for mælkeydelse

Ved en mælkeydelse, opgjort som EKM, som afviger fra 9297 kg EKM (tung race) og 8395 kg EKM (Jersey), skal der korrigeres på følgende måde:

1. Tung race: Omregningsfaktoren korrigeres således at antal køer pr. DE er $1/(0,5738+0,0000817 \cdot \text{kg EKM})$
2. Jersey: Omregningsfaktoren korrigeres således at antal køer pr. DE er $1/(0,4429+0,0000826 \cdot \text{kg EKM})$

Mælkeydelsen er den gennemsnitlige årsydelse i kg EKM fra ydelseskontrollen. Besætninger uden for den officielle ydelseskontrol, hvor der kun indgår én race, skal anvende leveret EKM pr. årsko * 1,055.

Besætninger uden for den officielle ydelseskontrol, hvori der indgår både Jersey og tung race, skal anvende en mælkeydelse på henholdsvis 8395 og 9297 kg EKM korrigeret med følgende faktor: $(\text{totalt leveret EKM} * 1,055) / (\text{antal årskøer af Jersey} * 8395 + \text{antal årskøer af stor race} * 9297)$.

II. Korrektion for afvigende vægtgrænser for tyre (i kg.)

Ved afvigende vægtgrænser for tyre skal du korrigere på følgende mådeⁱ⁺ⁱⁱ:

1. Tung race:
 - a) Fra fødsel til 6 måneder: 1530 kg tilvækst beregner du som 1 DE
 - b) Fra 6 måneder til slagtning: 880 kg tilvækst beregner du som 1 DE
2. Jersey:
 - a) Fra fødsel til 6 måneder: 1380 kg tilvækst beregner du som 1 DE
 - b) Fra 6 måneder til slagtning: 933 kg tilvækst beregner du som 1 DE

III. Korrektion for en anden aldersmæssig sammensætning for opdræt (i mdr.)

På bedrifter, hvor opdrættet eller stude har en anden aldersmæssig sammensætning end ved normal forekomst af opdræt i en kvægbesætning, skal antallet af årsdyr pr. DE beregnes ud fra gennemsnitsalderen for opdrættet ud fra følgende formler:

1. Tungrace

- a) Opdræt, 0-6 mdr.: Årsdyr pr. DE = $8,77 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.1} * 0,146) + 1,93)$
 b) Opdræt, 6-27 mdr.: Årsdyr pr. DE = $8,68 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.1} * 0,146) + 1,93)$

2. Jersey

- a) Opdræt, 0-6 mdr.: Årsdyr pr. DE = $9,02 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.1} * 0,115) + 1,46)$
 b) Opdræt, 6-25 mdr.: Årsdyr pr. DE = $8,76 / ((\text{gennemsnitsalder i mdr.1} * 0,115) + 1,46)$

Gennemsnitsalder i måneder skal angives som den gennemsnitlige alder i løbet af hele planperioden. Et årsdyr beregnes som 365 foderdage.

¹For ældre tyrekalve end 6 måneder beregner du korrektionen ud fra produktionen af tyrekalve fra 6 mdr. til slagtning ligesom yngre tyrekalve end 6 mdr. beregnes ud fra produktionen af tyrekalve fra 0-6 mdr.

¹Hvor du ikke kender den præcise vægt, fastsætter du vægten til og med 13 mdr. på følgende måde:

- a) *Tyre af tung race*: Fødselsvægten er 40 kg, tilvæksten 30 kg pr. mdr. op til 6 mdr. og herefter 33 kg pr. mdr.. Tyre af ammekøer beregnes som tung race.

- *Jerseytyre*: Fødselsvægten er 25 kg, tilvæksten 20 kg pr. mdr. op til 6 mdr. og herefter 28 kg pr. mdr.,
- *Avlstyre* beregnes som tyre op til 440 kg for tyre af tung race og 328 kg for Jerseytyre.

Svin:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Søer med grise til fravæning (4 uger ~ 7,3 kg)	1 årso	4,3
Smågrise fra 7,3 til 32 kg	1 produceret dyr	200
Slagtesvin fra 32 til 107 kg	1 produceret dyr	36
<p>Normalt opdræt af polte til erstatning af udsatte avlsdyr er indeholdt i »søer«, dvs. at polte tæller som søer fra 1. løbning. Indtil 107 kg beregnes polte som slagtesvin.</p> <p>Ved afvigende vægtgrænser for smågrise og slagtesvin skal du korrigere på følgende måde¹:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Under 40 kg: 4940 kg tilvækst beregnes som 1 DE 2. Fra 40 - 87 kg: 2910 kg tilvækst beregnes som 1 DE 3. Fra vægte over 87 kg: 2000 kg tilvækst beregnes som 1 DE 		
<p>¹Ved afvigende fravæningsvægt fra 7,3 kg ændres omregningsfaktoren for søer med grise til fravæning på samme måde som for smågrise og slagtesvin. Ændringen beregnes ud fra det aktuelle antal pattegrise.</p>		

Fjerkræ:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Høns til æggproduktion	1 årsdyr	166
Hønniker til konsumægproduktion	1 produceret	1400
Hønniker til HPR (Hvid Plymouth Rock)	1 produceret	1100
Slagtekyllinger 30 dage	1 produceret	4200
Slagtekyllinger 32 dage	1 produceret	3700
Slagtekyllinger 35 dage	1 produceret	3000
Slagtekyllinger 40 dage	1 produceret	2200
Slagtekyllinger 45 dage	1 produceret	1700
Skrabekyllinger 56 dage	1 produceret	2400
Økologiske slagtekyllinger 81 dage	1 produceret	1300
Slagtefjerkræ:		
Kalkuner tunge, hunner	1 produceret	310
Kalkuner tunge, hanner	1 produceret	170
Ænder	1 produceret	820
Gæs	1 produceret	270
Ved afvigende slagtealdre for kyllinger i intervallet 25-50 dage beregnes antal produceret pr. DE på følgende måde:		

1. Slagtekyllinger under 32 dage korrigerer du med 250 producerede kyllinger pr. DE pr. dag
2. Slagtekyllinger mellem 32-35 dage korrigerer du med 233 producerede kyllinger pr. DE pr. dag
3. Skrabekyllinger mellem 35-40 dage korrigerer du med 160 producerede kyllinger pr. DE pr. dag
4. Slagtekyllinger inkl. skrabekyllinger over 40 dage korrigerer du med 100 producerede kyllinger pr. DE pr. dag
5. Økologiske slagtekyllinger korrigerer du med 25 producerede kyllinger pr. DE pr. dag.

Andre husdyrarter:		
Dyretype	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Moderfår med lam, kød- og malkegeder med kid	1 årsfår/ged	7
Mohairgeder med kid	1 årsged	8,7
Heste under 300 kg	1 årshest	4,7
Heste 300 kg- under 500 kg	1 årshest	2,9
Heste 500 kg- under 700 kg	1 årshest	2,3
Heste 700 kg og derover	1 årshest	1,9
Mink, ildere o.l	1 årstæve	34
<p>For andre dyretyper end de der er nævnt i bilaget, regner du om til dyreenheder ud fra følgende beregningsmetoder (prioriteret rækkefølge):</p> <p>Den producerede gødnings indhold af kvælstof, idet 1 dyreenhed svarer til 100 kg N ab lager ved det staldsystem med mindst mulig kvælstofab.</p> <p>Opgørelse af foderforbrug, idet der regnes med 5000 foderenheder pr. DE. Opgørelse af det faktiske indhold af næringsstoffer (analyse med tilhørende mængdeopgørelse), idet 100 kg N ab lager svarer til 1 DE. For gødning fra fælles gødningsanlæg (fællesbiogasanlæg o.l.) skal du omregne til dyreenheder ud fra en omregningsfaktor, hvor en dyreenhed svarer til 100 kg N ab lager.</p>		

Vejledende omregningsfaktorer for særlige og ikke så udbredte husdyrarter*

Ikke så udbredte husdyrarter		
	Enhed	Antal enheder til 1 DE
Struds (0-3 mdr.) kyllinger	Prod.dyr	265
Struds (3-12 mdr.) kyllinger	Prod.dyr	13
Struds (3-14 mdr.) slagtekyllinger	Prod.dyr	11
Struds 12 mdr. æglægning	Opdræt	9
Struds voksen ¹ hun	1 årstyr	8
Struds voksen han	1 årstyr	7
Emu ² (0-3 mdr.) kyllinger	Prod.dyr	795
Emu (3-12 mdr.) kyllinger	Prod.dyr	38
Emu voksne	1 årstyr	22
Kanin ³ , angora		75
Kanin, hobby		150
Hare		80
Fasan ⁴ , høner	Avlsdyr	150
Fasan ⁵	Opdræt	5.000
Agerhøns ⁶	Avlsdyr	225
Agerhøns	Opdræt	7.500

Vagtel ⁷	Avlsdyr	450
Vagtel	Opdræt	15.000
Chinchilla ⁸	Avlsdyr	80
Hjorte > 15 mdr.		4,5
Hinder > 15 mdr.		5,4
Unge hjorte 3-15 mdr.		7,1
Unge hinder 3-15 mdr.		8,3
Årshind		5,3
Dådyr		9,1

*Listen er baseret på noterne til tabellen om andre husdyrarter, der er en del af husdyrbekendtgørelsen.

Noter til omregningsfaktorer for ikke så udbredte husdyrarter

1 Ved de voksne dyr forudsættes det, at der gives vedligeholdelsesfoder i 4 mdr. og æglægningsfoder i 8 mdr. om året.

2 Emuer æder en tredjedel af den mængde foder, strudse æder.

3 Enhed udregnet efter årlig gød. produktion på 120 kg fast gød., og 180 liter urin.

4 Udregnet på baggrund af foderenheder, da fasaner går udenfor hele året. Avlsdyr sammenlignes med høns.

5 Sammenlignes med hønniker. Opdrættet sættes ud i naturen.

6 Det skønnes, at der går ca. 2/3 fasan til en agerhøne.

7 Man regner med, at der går 3 til 1 fasan.

8 Tal fra Dansk Pelsdyravl, udregnet på baggrund af kendskabet til mink og chinchilla i almindelighed.

Tabel 10: Betingelser for anvendelse af 2,3 DE/ha for kvægbrug

På en landbrugsbedrift må der udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, på følgende betingelser¹:

1	På kvægbruget skal 70 pct. eller mere af arealet til rådighed for tilførsel af husdyrgødning dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder. Opgørelsen af arealet til rådighed følger bekendtgørelsens § 28, stk. 2.
2	Ved roer forstås foderroer. Ved græs forstås permanente græsarealer eller græs i omdrift. Ved græsefterafgrøder forstås græs udlagt i vårbyg, helsæd, grønkorn eller silomajs. Græsudlæg efter silomajs skal udlægges senest 1. august.
3	Husdyrgødning må ikke udbringes i perioden 31. august til 1. marts på et græsareal, som pløjes i samme planperiode. Der skal foreligge en dateret erklæring underskrevet af driftsherren til dokumentation heraf.
4	Pløjning skal efterfølges af en afgrøde med kvælstofbehov, jf. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. a. Græsarealer i omdrift må kun pløjes om i perioden 1. marts til 1. juni.
5	Græsefterafgrøder må tidligst nedpløjes eller nedvisnes 1. marts.
6	Bælgsæd og andre kvælstoffikserende afgrøder, som fx rød- og hvidkløver må ikke dyrkes på bedriftens arealer, dog undtaget herfra kløvergræs med under 50 pct. kløver ² .
7	Der skal foretages N- og P-analyser af jord i omdrift mindst hvert 3. år/5 ha. N kan enten udtages som Total N eller N-min. Der skal foreligge dateret dokumentation herfor fx i form af N-min beregning og jordanalysekort.
8	Du skal oplyse i din gødningsplanlægning, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, at bedriften i indeværende planperiode højst udbringer en husdyrgødningsmængde svarende til 2,3 dyreenheder pr. ha pr. planperiode, jf. bekendtgørelsens § 28, stk. 4. Du skal også hvert år sende et underskrevet gødningsregnskab for bedriften til NaturErhvervstyrelsen, jf. lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvor du oplyser, at du i den afsluttede planperiode har forpligtet dig til at overholde bestemmelserne i bekendtgørelsens § 28, stk. 4.

1) Jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. senest ændret ved bekendtgørelse nr. 114 af 11. februar 2011.

2) Der må dog dyrkes byg/ærtehelsæd, hvis der er udlæg af rent græs i marken.

Skemaer

Gødningsplanlægning:

Skema A: Gødningsplanlægning 2012/2013

Skema A1 (specialafgrøder): Gødningsplanlægning for skov-, planteskole-, drivhus- og/eller juletræskulturer 2012/2013

Skema A2: Oversigt over høstudbytter til brug for planperioden 2012/2013

Skema A3: Produktion af husdyrgødning i planperioden 2012/2013

Gødningsregnskab:

Skema B: Gødningsregnskab for planperioden 2012/2013

Skema B1: Kvitteringer for overførsler af husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og afgasset biomasse fra 1. august 2012 til 31. juli 2013

Skema B2: Oplysninger om dyretype og staldtype 2012/2013

Skema B3: Overdragelse af opsparede efterafgrøder til anden virksomhed

Hjælpekemaer:

Skema C1: Hjælpekemaer til beregning af harmoniforholdene

Skema C2: Hjælpekema til beregning af græsningstryk

Skema C3: Hjælpekema til husdyrgødning afsat på MVJ 0-arealer (tilsagn indgået 2003-2005)

Brødhvedeordningen:

Skema D: Ansøgning om brug af brødhvedenormen 2012/2013

Skema A: Gødningsplanlægning 2012/2013

Virksomhedens CVR-nr.			Underskrift				Dato					
Mark nr.	Areal ha (mindst én decimal)	JB-nr.	Forfrugt	Afgrøde	Grund N-norm iflg. Tabel 1 kg N/ha	Forfrugtsværdi ¹⁾ kg N/ha	Evt. N-korrektion ²⁾ kg N/ha	Afgrødens N-norm pr. ha (korrigeret for forfrugtsværdi og evt. anden korrektion) Kolonne 6 - 7 + 8 kg N/ha	Markens N-kvote Kolonne 2 x 9 kg N i alt ¹⁰	Behov for P kg/ha	Kolonne til noter (Eksempelvis dato for gødskning, areal med plantedække, behov for K)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12	13	
SUM	a							SUM	b		d	

- 1) Du skal ikke indregne forfrugtsværdien, hvis der står "Nej" i anden kolonne i Tabel 1 ud for afgrøden "Indregning af forfrugtsværdi...". I så fald skal du skrive værdien "0" under forfrugtsværdi i gødningsplanlægningen.
- 2) Du kan her korrigere for eventuelle MVJ-ordninger. Skriv "-" foran tallet, hvis korrektionen er negativ. Hvis kvælstofnormen for en eller flere afgrøder er korrigeret opad som følge af højere forventede udbytter, er det korrektionen, du skal oplyse her. Ved højere forventet udbytte skal du huske også at udfylde Skema A2 om høstudbytter.

Har forhøjet kvælstofnorm pga. forventet højere udbytter (Skema A2 udfyldt) (sæt kryds hvis ja)

Har anvendt særlige harmoniregler på 2,3 DE/ha for kvægbrug, se Tabel 10 (sæt kryds hvis ja)

Skema A: Gødningsplanlægning 2012/2013 (fortsat)

Beregning af den samlede kvælstofkvote

kg kvælstof

Kvælstofkvote (inkl. korrektioner for MVJ-tilsagn o.l.) før fradrag for forfrugtsværdi af efterafgrøder og korrektion for kvælstofprognose (overføres fra felt b eller d i første del af skemaet)				L
Forfrugtsværdi af efterafgrøder i efteråret 2012 (areal overført fra Skema B 2011/12) ⁴⁾	ha	x	=	- m
Korrektion for kvælstofprognose				
	Antal ha	Kvælstofprognose	I alt	
Grovsand JB 1 + 3				
Finsand JB 2 + 4				
Lerjord JB over 4				
Korrektion i alt			=	+ n
Virksomhedens samlede kvælstofkvote (det maksimalt tilladte forbrug), felt l - m + n				

3) Forfrugtsværdien af efterafgrøder beregnes ved at gange areal med efterafgrøder i 2012 med 17 kg N (hvis der er anvendt husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til max. 0,8 DE pr. ha harmoniareal) eller 25 kg N/ha (hvis der er anvendt husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til over 0,8 DE pr. ha harmoniareal)

Beregning af det samlede planlagte forbrug af kvælstof (brug af skemaet er frivilligt)

kg kvælstof

Planlagt forbrug (andel) af kvælstof fra husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning	p
Planlagt forbrug (andel) af kvælstof fra anden organisk gødning	q
Planlagt forbrug af kvælstof i handelsgødning, herunder urea	r
Samlet planlagt forbrug af kvælstof, felt p + q + r	s
Forskel mellem kvote og planlagt forbrug, felt o - s (må ikke være mindre end 0)	t

Beregning af arealer med pligtige efterafgrøder (brug af skemaet er frivilligt)

Planperiode	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Overført overskud (ha)	0 ⁵⁾			
Efterafgrødeareal (ha)				
Efterafgrødegrundareal (ha)				
Krav (pct.)				
Krav (ha)				
Reduktion (grønne marker)	-	-	-	
Overskud (ha)				

5) Skal altid være 0. Du skal opgøre overskuddet af efterafgrøder på baggrund af de foregående planperioder. Efter ændringen af reglerne medtages overskud fra 2008/09 og frem.

Virksomheden skal ikke have pligtige efterafgrøder ⁶⁾	Sæt kryds hvis ja:
Virksomheden udbragte i planperioden 2010/2011 husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til 0,8 DE pr. ha harmoniareal eller derover ⁷⁾ (Felt 209/ Felt 106 > 0,8)	Sæt kryds hvis ja:
Efterafgrødegrundareal 2011/2012	ha
Overskud af efterafgrøder overført til 2012/2013	+ ha
Areal med pligtige efterafgrøder i efteråret 2012	+ ha
Arealer med alternativer til pligtige efterafgrøder	+ ha
Krav til pligtige efterafgrøder	- ha
Evt. ekstra krav til efterafgrøder som følge af en miljøgodkendelse	- ha
Overskud af efterafgrøder	ha

6) Virksomheder med et samlet areal under 10 ha skal ikke have pligtige efterafgrøder. Virksomheder, hvor efterafgrødegrundarealet er mindre end 10 ha, skal ikke have pligtige efterafgrøder.

7) Hvis der er udbragt 0,8 DE/ha eller derover, skal der etableres mindst 14 pct. efterafgrøder. Hvis der er udbragt under 0,8 DE/ha skal der etableres mindst 10 pct. efterafgrøder. I opgørelsen medtages anden organisk gødning, således at 100 kg totalt kvælstof ab lager svarer til 1 DE.

Skema A1 (specialafgrøder): Gødningsplanlægning for skov-, planteskole-, drivhus- og/eller juletræskulturer 2012/2013

(Du skal kun udfylde skemaet, hvis du *ikke* bruger Fællesskemaet til gødningsplanlægning)

Du kan bruge dette forenklede skema, hvis du kun dyrker afgrøder oplyst i Tabel 2, og ikke i indeværende planperiode bruger husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning eller anden organisk gødning.

Mark nr./ hus nr.	Areal Ha (mindst én decimal)	Forfrugt	Afgrøde	Åbent/ lukket system ¹⁾ (Skriv Å/L)	Grund N-norm Kg N/ha	Forfrugtsværdi Kg N/ha	Evt. korrektion af kvælstof ³⁾ Kg N/ha	Markens N-norm ²⁾ (kolonne 6 – 7 +/- 8)	Markens/ husets N-kvote (kolonne 2 x 9) Kg N i alt
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
SUM	a					SUM	n		m

- 1) Et lukket system er et system, hvor det overskydende vandingsvand/gødningsvand recirkuleres.
- 2) Hvis NaturErhvervstyrelsen skriftligt har tilladt, at du kan benytte en højere kvælstofnorm, end den fastsatte fællesnorm for en afgrøde/kultur, er det den forhøjede norm, du skal skrive her.
- 3) Du kan her korrigere for eventuelle MVJ-ordninger. Skriv "-" foran tallet, hvis korrektionen er negativ. Hvis kvælstofnormen for en eller flere afgrøder er korrigeret opad som følge af højere forventede udbytter, er det korrektionen, du skal oplyse her. Du skal så udfylde Skema A2 om høstudbytter.

Hvis du har brugt en højere kvælstofnorm²⁾ end anført i Tabel 2, skal du sætte kryds i feltet.

Godkendt forhøjet kvælstofnorm (sæt kryds hvis ja):

Skema B: Gødningsregnskab for planperioden 2012/2013

Ved indkaldelsen af Gødningsregnskabet modtager du en adgangskode til elektronisk indberetning af Skema B på www.landbrugsindberetning.dk. Nedenstående skema er fortrinsvist til brug ved ophør

Navn	
Adresse	
Telefon-nr.	
CVR-nr.	

Ophør										
Dette felt udfyldes kun ved ophør.										
Ophørsdato (dd-mm-åååå)			-		-					917
Ny brugers CVR-nr.										918

3.1 Arealopgørelse

Samlet dyrket, udyrket og udtaget areal		ha	101
Harmoniareal		ha	106

101 Feltet kan være fortrykt med oplysning fra ansøgningen om Enkeltbetaling. Hvis ikke skal du overføre oplysningerne fra Skema A.
106 Ved opgørelsen fraregnes de arealer, som ikke har en N-norm eller et P-behov, jf. Tabel 1 og 2, samt de arealer, hvor husdyrgødning ikke kan eller må udbringes.

3.2 Samlet forbrug af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning

Startlager pr. 1. august 2012		kg N	310
Normproduktion i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013		+	kg N 303
Modtaget husdyrgødning i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013		+	kg N 304
Afsat husdyrgødning i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013		-	kg N 305
Husdyrgødning afsat til forbrænding i miljøgodkendt forbrændingsanlæg		-	kg N 321
Husdyrgødning afsat til udlandet ifølge regler		-	kg N 320
Husdyrgødning afsat til egne MVJ 0N arealer via græssende dyr		-	kg N 319
Afsat forarbejdet husdyrgødning til ikke-tilmeldt virksomhed		-	kg N 177
Lagerstatus pr. 31. juli 2013		kg N	307
Forbrug fra 1. august 2013 til 30. september 2013 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2013)	-	kg N	306
Slutlager pr. 31. juli 2013 (Beregnes som felt 307 - 306)	=	kg N	309
Samlet forbrug af husdyrgødning i kg kvælstof i planperioden 2012/2013 (Beregnes som felt 310 + 303 + 304 - 305 - 321 - 320 - 319 - 177 - 309)		=	kg N 308

310 Feltet er fortrykt med oplysning om startlager pr. 1. aug. 2012 i kg N, svarende til slutlager pr. 31. juli 2012 fra gødningsregnskab for 2011/12.
303 Du skal oplyse din samlede produktion af husdyrgødning. Du kan udregne normproduktionen på www.landbrugsindberetning.dk.
319 Kan kun bruges for aftaler indgået i 2009, 2008, 2007, 2006, 2002 eller tidligere eller ved undtagelser for aftaler indgået i 2003-2005.
177 Feltet kan kun bruges til afsætning af forarbejdet husdyrgødning. Se afsnit 4.4.2 i vejledningen for regler.
309 Slutlager pr. 31. juli 2013 overføres til felt 309. Slutlageret skal indgå som startlager i planperioden 2013/2014.

3.3 Andel af kvælstof i husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

Gødningstype	kg kvælstof i alt	Udnyttelsesprocent	kg kvælstof, der skal indgå i gødningsregnskabet	
Svinegylle	kg N	75 %	kg N	601
Kvæggylle	kg N	70 %	kg N	602
Minkgylle	kg N	70 %	kg N	613
Fjerkrægylle	kg N	70 %	kg N	614
Blandet gylle	kg N	%	kg N	603
Fast gødning	kg N	65 %	kg N	604
Ajle	kg N	65 %	kg N	605
Dybstrøelse	kg N	45 %	kg N	606
Væskefraktion efter forarbejdning	kg N	85 %	kg N	615
Afgasset biomasse	kg N	%	kg N	607
Anden husdyrgødning	kg N	65 %	kg N	611
Forarbejdet husdyrgødning	kg N	%	kg N	612
	kg N	%	kg N	608
I alt	kg N	609	kg N	610

615 Flydende fraktion opstået ved forarbejdning af gylle, hvor den faste fiberfraktion fra separationen anvendes til forbrænding
607 Feltet vil være fortrykt med oplysning om biomasse leveret fra biogasanlæg.
609 Mængden skal være den samme som felt 308.

3.4. Samlet forbrug af kvælstof i handelsgødning (herunder urea)

Startlager pr. 1. august 2012			kg N	708
Indkøbt handelsgødning i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013		+	kg N	703
Indkøbt handelsgødning fra udlandet i perioden 1. august 2011 til 31. juli 2013		+	kg N	702
Lagerstatus pr. 31. juli 2013			kg N	705
Forbrug fra 1. august 2013 til 30. september 2013 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2013)	-		kg N	704
Slutlager pr. 31. juli 2013 (Beregnes som felt 705 - 704)	=		kg N	707
Samlet forbrug af handelsgødning i kg kvælstof i planperioden 2012/2013 (Beregnes som felt 708 + 703 - 707)		=	kg N	706

708 Feltet vil være fortrykt med oplysning om startlager pr. 1. august 2012, lig slutlager pr. 31. juli 2012 fra dit gødningsregnskab for 2011/12.

703 Feltet vil være fortrykt med oplysning om indkøbt handelsgødning, fratrukket evt. videresolgt handelsgødning.

707 Slutlager pr. 31. juli 2013 overføres til felt 707. Slutlageret skal indgå som startlager i planperioden 2013/2014.

3.5. Samlet forbrug af kvælstof i anden organisk gødning (opgjort i kg kvælstof)

Startlager pr. 1. august 2012			kg N	814
Indkøbt eller modtaget anden organisk gødning i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013		+	kg N	805
Anden organisk gødning overført som husdyrgødning til felt 304		-	kg N	818
Lagerstatus pr. 31. juli 2013			kg N	815
Forbrug fra 1. august 2013 til 30. september 2013 (til afgrøder, der blev høstet eller afgræsset før 31. december 2013)	-		kg N	816
Slutlager pr. 31. juli 2013 (Beregnes som felt 815 - 816)	=		kg N	817
Samlet forbrug af kg kvælstof i anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet (Beregnes som felt 814 + 805 - 817)		=	kg N	804

805 Feltet vil være fortrykt med oplysning om indkøbt eller modtaget anden organisk gødning, fratrukket evt. videresolgt mængde.

818 Feltet bruges hvis den modtagne anden organiske gødning iblandes husdyrgødning/iblandes eget biogas- eller forarbejdningsanlæg.

817 Slutlager pr. 31. juli 2013 overføres til felt 817. Slutlageret skal indgå som startlager i planperioden 2013/2014.

3.6. Andel af kvælstof i anden organisk gødning, der skal indgå i gødningsregnskabet

Gødningstype	Kg kvælstof i alt	Udnyttelsesprocent	kg kvælstof, der skal indgå i gødningsregnskabet	
Spildevandsslam	kg N	45 %	kg N	185
Komposteret husholdningsaffald	kg N	20 %	kg N	186
Kartoffelfrugtsaft	kg N	50 %	kg N	187
Pressesaft fra grøntpillefabrikation	kg N	40 %	kg N	188
Andre typer af anden organisk gødning	kg N	40 %	kg N	190
	kg N	%	kg N	191
I alt	kg N	¹⁹²	kg N	193

192 Mængden skal være den samme som angivet i felt 804.

3.7. Samlet opgørelse

Virksomhedens samlede kvælstofkvote		kg N	501
Træk i kvoten pga efterafgrøder		kg N	502
Virksomhedens samlede forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 610 + 706 + 193)		kg N	901
Kvælstofkvote minus forbrug af kvælstof (Beregnes som felt 501 - 502 - 901 + 914 + 915)		kg N	902

501 Ved indkaldelse af gødningsregnskabet vil feltet være fortrykt med oplysning fra ansøgning om Enkeltbetaling ellers skal oplysningerne overføres fra Skema A, felt o. (laves ud fra Tabel 1 samt kvælstofprognosen for 2013)

502 Se afsnit 2.6 og 5.4 om tillæg til virksomhedens samlede kvælstofkvote

Overdraget forbrug i planperioden

Udbragt på modtaget areal fra CVR-nr.	(CVR) <input type="text"/>	⁹⁰⁶	kg N	914
Udbragt på areal overdraget til CVR-nr.	(CVR) <input type="text"/>	⁹⁰⁴	kg N	915

906 Ved tilforpagtning i løbet af planperioden skal summen af kg N i handelsgødning og anden organisk gødning, der er udbragt på det modtagne areal af den tidligere bruger, lægges til virksomhedens samlede forbrug.

904 Ved bortforpagtning i løbet af planperioden skal mængden af kvælstof i handelsgødning, der er udbragt på arealet før overdragelsestids-

punktet, fratrækkes virksomhedens samlede forbrug.

Er en eller flere afgrøder korrigeret for højere forventet udbytte?	(Sæt kryds hvis Ja)	☐	401
---	---------------------	--------------------------	-----

Opgørelse af efterafgrøder

3.8. Efterafgrøder og efterafgrøder, som følge af miljøgodkendelser

Virksomheden skal ikke have pligtige efterafgrøder (Under 10 ha, under 10 ha efterafgrødegrundareal og momspligtig omsætning under 50.000 kr.)	(Sæt kryds hvis Ja)	☐	113
Virksomheden udbragte i planperioden 2010/11 husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og anden organisk gødning svarende til 0,8 DE pr. ha harmoniareal eller derover (beregnes som felt 209 (udbragte DE) + felt 192/100 DE (DE i anden organisk gødning) / felt 106 (harmoniareal) \geq 0,8 DE/ha)	(Sæt kryds hvis Ja)	☐	114
Evt. ekstra krav til pligtige efterafgrøder som følge af en miljøgodkendelse - angives i %		%	119
Efterafgrødegrundareal 2011/2012		ha	104
Krav til pligtige efterafgrøder		Ha	115
Overskud af efterafgrøder overført til 2012/2013		ha	112
Areal med pligtige efterafgrøder i efteråret 2012		ha	105
Alternativer til efterafgrøder i 2012, svarer til etablerede efterafgrøder		ha	116
Overskud af efterafgrøder (Beregnes som felt 112 + 105 + 116 - 115)		ha	118
113	Virksomheder med et samlet areal under 10 ha, skal ikke have pligtige efterafgrøder. Virksomheder, hvor efterafgrødegrundarealet er mindre end 10 ha, skal ikke have pligtige efterafgrøder. Virksomheder med en momspligtig omsætning under 50.000 kr., skal ikke have pligtige efterafgrøder. Hvis feltet udfyldes skal ingen andre felter i punkt 3.8 udfyldes.		
114	Hvis du har udbragt 0,8 DE/ha eller derover, skal du etablere mindst 14 pct. efterafgrøder. Hvis du har udbragt under 0,8 DE/ha skal du etablere mindst 10 pct. efterafgrøder. I opgørelsen skal du medtage anden organisk gødning, således at 100 kg totalt kvælstof ab lager svarer til 1 DE.		
119	Hvis du har en miljøgodkendelse med krav om efterafgrøder, skal du skrive hvor mange procent kravet lyder på. Det skal så medregnes i det samlede hektar-krav i felt 115 "Krav til pligtige efterafgrøder".		
105	Her skriver du det antal hektar, der bliver etableret med pligtige efterafgrøder i efteråret 2013.		
116	Hvis virksomheden har anvendt alternativer til efterafgrøder kan kravet til pligtige efterafgrøder i efteråret 2012 reduceres eller brug af alternativer kan konverteres til opsparede efterafgrøder (se afsnit 5.3).		
118	Evt. overskud oparbejdet i planperiode 2012/2013 (i efteråret 2012) kan maksimalt udgøre summen af de anmeldte opsparede efterafgrøder og de anmeldte benyttede alternativer.		

Opgørelse af harmoniforhold

3.9. Antal dyreenheder (DE) i perioden (opgøres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Samlet normproduktion i antal dyreenheder (DE)	201	202	207	208	203	204
	Kvæg	Svin	Pelsdyr, fjerkræ	Får, Geder	Andre Husdyr	I alt DE
	DE	DE	DE	DE	DE	DE
Udbragt antal dyreenheder (evt. overført fra hjælpekema)						DE 209
Det særlige harmonikrav på 2,3 DE/ha for kvægbrug blev anvendt i planperioden 2012/2013 ¹						☐ 403
Har du overholdt bestemmelserne i bilag 3 til husdyrbekendtgørelsen?				(Sæt kryds hvis Ja)		☐ 407
Indgik din virksomhed i produktionsmæssig sammenhæng i 2012/2013?				(Sæt kryds hvis Ja)		☐ 406

1. 403 forudfyldes fra gødningsplanlægningsdelen i Fællesskemaet (se afsnit 6.3)

Det erklæres herved at ovenstående udfyldte gødningsregnskab er i overensstemmelse med de faktiske forhold på virksomheden.

Dato: _____ 910 Underskrift: _____ 911

Skema B1: Kvitteringer for overførsler af husdyrgødning, forarbejdet husdyrgødning og afgasset biomasse fra 1. august 2012 til 31. juli 2013

Virksomhedens CVR-nr.		<input type="text"/>			
Modtagers navn og adresse		152	Modtagers CVR-nr.	153	
			<input type="text"/>		
Gødningstype		154	Antal dyreenheder	156	
				DE	
Antal kg kvælstof	155	Kvælstofudnyttelse	165	Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)	159
kg		%		☐	
Kg N				Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ ON areal eller til særlige naturarealer? (Sæt kryds hvis ja)	166
				☐	
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift		160	Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)	167	
			☐		
Modtagers navn og adresse		152	Modtagers CVR-nr.	153	
			<input type="text"/>		
Gødningstype		154	Antal dyreenheder	156	
				DE	
Antal kg kvælstof	155	Kvælstofudnyttelse	165	Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)	159
kg		%		☐	
Kg N				Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ ON areal eller til særlige naturarealer? (Sæt kryds hvis ja)	166
				☐	
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift		160	Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)	167	
			☐		
Modtagers navn og adresse		152	Modtagers CVR-nr.	153	
			<input type="text"/>		
Gødningstype		154	Antal dyreenheder	156	
				DE	
Antal kg kvælstof	155	Kvælstofudnyttelse	165	Husdyrgødning overført via græssende dyr? (Sæt kryds hvis ja)	159
kg		%		☐	
Kg N				Husdyrgødning afsat via græssende dyr til MVJ ON areal eller til særlige naturarealer? (Sæt kryds hvis ja)	166
				☐	
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift		160	Indgår i produktionsmæssig sammenhæng? (Sæt kryds hvis ja)	167	
			☐		
Sum kvælstof (indberettes ikke)		161	Sum dyreenheder (indberettes ikke)	162	

- 153 Gødningsmængden kan kun fratrækkes forbruget, hvis modtager er tilmeldt Register for Gødningsregnskab (gælder dog ikke afsætning til biogas og forarbejdningsanlæg).
- 165 Skal kun angives ved overførsel af afgasset biomasse og forarbejdet husdyrgødning.
- 156 Opgøres efter Miljøministeriets husdyrgødningsbekendtgørelse.
- 159 Såfremt husdyrgødningen ikke er blevet leveret, men overført via græssende dyr, sættes kryds i felt 159.
- 166 Gælder MVJ 0-arealer med aftaler indgået i 2002 og tidligere samt 2006 og senere eller ved undtagelser for aftaler indgået i 2003-2005. Gælder desuden 1- årigt tilskud til Pleje af EB-støtteberettigede græsarealer.

Skema B2: Oplysninger om dyretype og staldtype 2012/2013

2.5 Oplysninger om dyretype og staldtype til gødningsregnskabet

Virksomhedens CVR-nr.	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
-----------------------	---

Besætningsnummer		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Dyretype		Kode <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Staldtype		Kode <input type="text"/> <input type="text"/>
Antal produceret dyr/Årsdyr <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Mælkeydelse	
Vægt indgang		Vægt afgang
Alder indgang <input type="text"/> <input type="text"/>		Alder afgang <input type="text"/> <input type="text"/>

Besætningsnummer		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Dyretype		Kode <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Staldtype		Kode <input type="text"/> <input type="text"/>
Antal produceret dyr/Årsdyr <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Mælkeydelse	
Vægt indgang		Vægt afgang
Alder indgang <input type="text"/> <input type="text"/>		Alder afgang <input type="text"/> <input type="text"/>

Besætningsnummer		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Dyretype		Kode <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
Staldtype		Kode <input type="text"/> <input type="text"/>
Antal produceret dyr/Årsdyr <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	Mælkeydelse	
Vægt indgang		Vægt afgang
Alder indgang <input type="text"/> <input type="text"/>		Alder afgang <input type="text"/> <input type="text"/>

Skema B3: Overdragelse af opsparede efterafgrøder til en anden virksomhed

Virksomhedens CVR-nr.	<input type="text"/>		
Modtagers navn og adresse	Modtagers CVR-nr. <input type="text"/>		
Antal ha pligtige efterafgrøder der overføres		Omregningsfaktor 0,7 ved overdragelse fra virksomhed med < 0,8 DE/ha til virksomhed med >0,8 DE/ha	☐
ha		Omregningsfaktor 1,5 ved overdragelse fra virksomhed med > 0,8 DE/ha til virksomhed med <0,8 DE/ha	☐
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift		Omregningsfaktor 1 ved ens bedrifter	☐

Modtagers navn og adresse	Modtagers CVR-nr. <input type="text"/>		
Antal ha pligtige efterafgrøder der overføres		Omregningsfaktor 0,7 ved overdragelse fra virksomhed med < 0,8 DE/ha til virksomhed med >0,8 DE/ha	☐
ha		Omregningsfaktor 1,5 ved overdragelse fra virksomhed med > 0,8 DE/ha til virksomhed med <0,8 DE/ha	☐
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift		Omregningsfaktor 1 ved ens bedrifter	☐

Modtagers navn og adresse	Modtagers CVR-nr. <input type="text"/>		
Antal ha pligtige efterafgrøder der overføres		Omregningsfaktor 0,7 ved overdragelse fra virksomhed med < 0,8 DE/ha til virksomhed med >0,8 DE/ha	☐
ha		Omregningsfaktor 1,5 ved overdragelse fra virksomhed med > 0,8 DE/ha til virksomhed med <0,8 DE/ha	☐
Modtagers skriftlige bekræftelse ved dateret underskrift		Omregningsfaktor 1 ved ens bedrifter	☐

Antal ha pligtige efterafgrøder der overføres i alt	ha
---	----

Skema C1: Hjælpekemaer til beregning af harmoniforholdene

Husdyrproduktion oplyst i dyreenheder (DE) i planperioden 2012/2013 (Brug af skemaerne er frivilligt)

Bemærk, at du også kan lave beregningen på www.landbrugsindberetning.dk – klik på ”Regnemaskinen”

Virksomhedens CVR-nr.		Underskrift		Dato	
-----------------------	--	-------------	--	------	--

1. Produktion af dyreenheder i husdyrgødning i planperioden 2012/2013

Her kan du beregne antal producerede dyreenheder på virksomheden i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013.

Dyretype Se Tabel 9 1	Antal enheder af dyretypen Se Tabel 9 2	Antal enheder til 1 DE Se Tabel 9 3	Antal DE i alt Beregnes som: Kolonne 2 divideret med Kolonne 3 4	Antal DE i alt efter eventuelle korrektioner Korrektionsformler - se Tabel 9 5
			Sum kolonne 4: DE	Sum kolonne 5: DE

2. Forbrug af DE i husdyrgødning i planperioden 2012/2013

Her kan du beregne hvor mange DE i husdyrgødning, der er brugt på virksomheden. Forbruget svarer til den producerede mængde (mængden kan beregnes på foregående side), som justeres for lagerforskydninger samt for leverancer af husdyrgødning.

		Antal DE
Startlager for planperioden 2012/2013 ¹⁾		
Produktion 1. august 2012 til 31. juli 2013 (overføres fra foregående side, sumtallet for kolonne 4 eller 5)		+
Overførsler af DE i husdyrgødning i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013 ²	Modtaget	+
	Afsat	-
Lagerstatus pr. 31. juli 2013	+	
Forbrug fra 1. august 2013 til 30. september 2013 (forlænget planperiode) til afgrøder, der høstes inden 31. december 2013	-	
Slutlager for planperioden 2012/2013	=	-
Samlet forbrug af DE i husdyrgødning i planperioden 2012/2013		=
<p>1) For virksomheder, der ikke tidligere har været registreret, gælder følgende: Startlageret skal fastsættes ved, at husdyrgødningslageret beregnes eller måles pr. 1. august 2012, heraf fratrækkes den mængde kvælstof i husdyrgødning, der er brugt i perioden 1. august til 30. september 2012 til afgrøder, der er høstet eller afgræsset inden 31. december 2012.</p> <p>2) Inklusiv afgasset vegetabilsk biomasse.</p>		

3. Opgørelse af harmoniforhold

Antal dyreenheder (DE) i perioden 1. august 2012 til 31. juli 2013 (opgøres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen)								
	Kvæg		Svin og andre husdyr	Pelsdyr, fjerkræ, får og geder	Overførsel af husdyrgødning ³⁾		Lagerforskydning	I alt DE
	1,7	2,3 ⁵⁾			1,4	1,4		
Harmonikrav (DE/ha)	1,7	2,3 ⁵⁾	1,4	1,4	1,4	1,7	4)	
Startlager pr. 1. august 2012 ¹⁾								
Samlet normproduktion i antal dyreenheder (DE)	+		+	+				+
Bidrag fra dyr, der græsser arealer uden gødskningsbehov	-		-	-				-
Modtaget husdyrgødning					+			+
Afsat husdyrgødning								
Afsat mængde i alt					-			-
Lagerstatus pr. 31. juli 2013								
Forbrug fra 1. august 2013 til 30. september 2013								
Slutlager pr. 31. juli 2013 ²⁾								-
Udbragt antal dyreenheder								= DE
Minimumskrav til harmoniareal								= ha
Det harmoniareal, der er til rådighed								ha

1) Startlager = startlager i husdyrgødning/forarbejdet husdyrgødning pr. 1. august 2012 (100 kg N = 1 DE).

2) Slutlager = lagerstatus pr. 31. juli 2013 ÷ forbrug fra 1. august 2012 til 30. september 2013 (100 kg N = 1 DE).

3) Modtaget husdyrgødning medregnes altid med 1,4 DE/ha, dog undtaget bedrifter som benytter undtagelsen på 2,3 DE/ha eller virksomheder der indgår i produktionsmæssig sammenhæng. Afsat husdyrgødning beregnes med 1,4 DE/ha så længe der ikke afsættes mere end den tilgængelige husdyrgødningsmængde, der kan beregnes med 1,4 DE/ha. Derefter afsættes med harmonikravet for lagerforskydning, hvis der er en nettofrigivelse herfra (se pkt. 4) og en evt. restmængde afsættes med 1,7 DE/ha. Modtaget og afsat forarbejdet husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse skal medregnes i mængden af modtaget og afsat husdyrgødning.

4) Når der sker en nettofrigivelse fra lageret, beregnes kravet forholdsmæssigt ud fra produceret og modtaget husdyrgødning. Kravet ved lageropbygning er som for afsat husdyrgødning.

5) Hvis undtagelsen på 2,3 DE/ha kan benyttes beregnes al husdyrgødning som 2,3 DE/ha, inkl. modtaget husdyrgødning.

Skema C2: Hjælpekema til beregning af græsningstryk

Afgrødekode	Afgrødekategori	Græs areal i alt Ha. 1	Korrektionsfaktor ved slæt				Korrigeret areal ²⁾ (Beregnes kol. 1 - 5) 6	Minimum antal græssende DE pr. ha ³⁾ 7	Minimum antal DE i alt (Beregnes kol. 6 × 7) 8
			Areal m. slæt Ha. 2	Antal slæt i gns. på slætareal 3	Andel pr. slæt af samlet udbytte 4	Beregnet slætareal ¹⁾ (Beregnes kol. 2x3x4) 5			
Kolonne:									
250	Permanent græs med meget lavt udbytt niveau ⁴⁾				1,00		0,2		
251	Permanent græs med lavt udbytt niveau ⁴⁾				1,00		0,5		
252	Permanent græs med normalt udbytt niveau ⁵⁾				0,50		0,9		
253	Miljøgræs MVJ-ordning 1 (80 N)				0,50		0,7		
254	Miljøgræs MVJ-ordning 2 (0 N) ⁴⁾				1,00		0,2		
255	Permanent græs under 50 pct. kløver omlagt min. hvert 5. år				0,33		1,9		
256	Permanent græs over 50 pct. kløver omlagt min. hvert 5. år				0,33		1,7		
257	Permanent græs uden kløver omlagt min. hvert 5. år				0,33		2,1		
278	Permanent lucerne og lucernegræs m. over 50 pct. lucerne omlagt min. hvert 5. år				0,33		1,7		
260	Kløvergræs under 50 pct. kløver (omdrift)				0,33		1,9		
261	Kløvergræs over 50 pct. kløver (omdrift)				0,33		1,7		
262	Lucerne og lucernegræs m. over 50 pct. lucerne (omdrift)				0,33		1,7		
263	Græs uden kløver (omdrift)				0,33		2,1		
265	Græs/kløvergræs, slæt før vårsæt afgrøde eller ital. rajgræs til frø				1,00		0,6		
266	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med ekstremt lavt udbytt niveau ³⁾				1,00		0,2		
267	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med meget lavt udbytt niveau ³⁾				1,00		0,5		
268	Græs/kløvergræs under 50 pct. kløver med lavt udbytt niveau ³⁾				0,50		0,9		
960	Græs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet maj/juni				0,33		1,3		
961	Græs, udlæg/efterslæt efter helsød/tidlig frøgræs eller vinterbyg høstet senest 1. aug				1,00		0,8		
962	Græs, udlæg/efterslæt efter korn/sildig frøgræs				1,00		0,3		
963	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter grønkorn o.l. høstet i maj/juni				0,33		1,1		
964	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter helsød høstet senest 1. august				1,00		0,6		
965	Kløvergræs, udlæg/efterslæt efter korn o.l.				1,00		0,3		
SAMLET KRAV TIL ANTAL GRÆSENDE DYREENHEDER							SUM:		

¹⁾ Det beregnede slætareal må maksimalt være lig arealet i kolonne 2.

²⁾ Hvis du ikke tager slæt, er arealet lig arealet i kolonne 1.

³⁾ Dyreenheder i svin, fjerkræ og pelsdyr samt dyr, der ikke kommer på græs, kan du ikke medregne. Antal dyreenheder opgøres efter husdyrgødningsbekendtgørelsen.

⁴⁾ Du skal regne med minimum 0,2 dyreenheder pr. hektar. Hvis du i gødningsregnskabet fratrækker normproduktion for flere DE, skal du benytte antal DE fra gødningsregnskabet.

⁵⁾ På særligt produktive permanente græsarealer kan normen for kløvergræs eller græs uden kløver i omdrift undtagelsesvis benyttes, hvis du kan dokumentere et græsningsniveau, der svarer til kravet for græs i omdrift og at udbyttet overstiger 4000 FE pr. ha. Dokumentationen skal være en foderplan med en opgørelse af det samlede producerede antal FE på virksomheden samt foderbehovet. Produktionen af FE skal du opgøre ud fra udbytt normerne for alle de dyrkede grovfoderafgrøder. Foderbehovet beregner du ud fra et maksimalt foderforbrug af græsafgrøder på 2500 FE pr. dyreenhed.

Skema C3: Hjælpekema til husdyrgødning afsat på MVJ 0-arealer (tilsagn indgået 2003-2005)

Når egne dyr afgræsser egne MVJ 0-arealer		
Græsningstryk	Er med i Register for Gødningsregnskab	Er ikke med i Register for Gødningsregnskab ¹⁾
Over eller lig med 0,2 DE/ha	<ul style="list-style-type: none"> - Kvote = afsat husdyrgødning ved afgræsning. - Angiv mængden af kvælstof i Gødningsplanlægningen, brug kolonne 8 (N-korrektion) i Skema A. - Kvælstof mængden angives som normproduktion i Gødningsregnskabet, felt 303 i Skema B. 	Intet krav om gødningsregnskab
Under 0,2 DE/ha	<ul style="list-style-type: none"> - Kvælstof mængden angives som normproduktion i Gødningsregnskabet, felt 303 i Skema B. - Brug felt 319 i Gødningsregnskabet (Skema B) til at fratække den samme mængde kvælstof. 	Intet krav om gødningsregnskab
1) Mindre virksomheder som ikke er pligtige til at være med i Register for Gødningsregnskab (se kapitel 1).		

Når du afgiver eller modtager husdyrgødning til MVJ 0-arealer				
Græsningstryk	Modtager		Afgiver (ejer af dyrene)	
	Er med i Register for Gødningsregnskab	Er ikke med i Register for Gødningsregnskab	Er med i Register for Gødningsregnskab	Er ikke med i Register for Gødningsregnskab
Over eller lig med 0,2 DE/ha	<ul style="list-style-type: none"> - Kvote = afsat husdyr gødning ved afgræsning - Angiv mængden af kvælstof i Gødningsplanlægningen, brug kolonne 8 (N-korrektion) i Skema A. - Kvælstof mængden angives i Gødningsregnskabet som modtaget husdyrgødning, felt 304 i Skema B. - Kopi af Skema B1 eller græsningsaftale skal foreligge³⁾. 	Ikke muligt! Skal være med i Register for Gødningsregnskab. Undtagelse ¹⁾ , hvor Græsningsaftale skal foreligge.	Gødning overføres via Skema B1 med kryds i felt 166.	Græsningsaftale skal som minimum foreligge hos modtager ²⁾ .
Under 0,2 DE/ha	<ul style="list-style-type: none"> - Kvælstof mængden angives i Gødningsregnskabet som modtaget husdyrgødning, felt 304 i Skema B. - Brug felt 319 i GHI (Skema B) til at fratække den samme mængde kvælstof. - Kopi af Skema B1 eller græsningsaftale skal foreligge³⁾. 	Græsningsaftale skal foreligge ²⁾ .	Gødning overføres via Skema B1 med kryds i felt 166.	Græsningsaftale skal som minimum foreligge hos modtager ²⁾ .
<p>1) Mindre virksomheder som ikke er pligtige til at være med i Register for Gødningsregnskab (se kapitel 1).</p> <p>2) Skriftlig græsningsaftale skal minimum indeholde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Oplysninger om dyr eller DE der afgræsser - Græsningsperioden - Størrelsen af græsningsarealet - CVR-nr. eller CPR-nr., navn og adresse - Antal slet skal kunne dokumenteres ved salgsbilag <p>3) Hvis afgiver (ejer af dyrene) er med i Register for Gødningsregnskab, skal der foreligge en kopi af Skema B1 fra afgiver. Hvis afgiver ikke er med i Register for Gødningsregnskab, skal der foreligge en græsningsaftale.</p>				

Skema D: Ansøgning om brug af brødhvedenormen 2012/2013

1. Jordbrugers navn, adresse og tlf. nr.

Det er vigtigt, at du har udfyldt alle punkterne 1-6 korrekt og tydeligt. Se bilaget.

Du kan maile ansøgningen på lth@vfl.dk, eller sende den på fax til fax-nr. 87 40 52 00. Du kan også sende ansøgningen i en kuvert mærket "Brødhvede" til: Videncentret for Landbrug, Planteproduktion, Agro Food Park 15, Skejby, 8200 Århus N. Bemærk at du kun må bruge en af ovenstående fremgangsmåder.

2. Jordbrugers CVR-nr.
(se bilag pkt. 2):

3. Kontraktarealets størrelse (mindst 1 decimal)
(se bilag pkt. 3):

4. Grovvare- eller møllervirksomhedens CVR-nr.
(se bilag pkt. 4):

5. Jeg erklærer, at oplysningerne under pkt. 1 - 4 er rigtige, og
- at der enten i høstår 2011 eller 2012 på jordbrugsvirksomheden er dyrket en hvedesort, som kunne bruges til at få brødhvedenorm i planperioden, og at denne hvede er leveret til grovvare- eller møllervirksomhed, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 1, nr. 1 (se bilag pkt. 5), og
 - at dokumentation herfor foreligger på bedriften, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 4.
6. Min grovvare- eller møllervirksomhed og jeg erklærer, at der foreligger en kontrakt mellem os for høståret 2013 om dyrkning og levering af hvede til brødfremstilling, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 3 (se bilag pkt. 6).

_____ Dato (skal udfyldes)

_____ Dato (skal udfyldes)

_____ Ansøgers (jordbrugers) underskrift for pkt. 1 - 6.

_____ Grovvare-/møllervirksomhedens underskrift for pkt. 6.

Afgivelse af urigtige skriftlige oplysninger kan medføre straf efter straffelovens § 163.

Du skal ikke vedlægge dokumentation ved ansøgningen, men du skal opbevare dokumentation i mindst 5 år.

Bilag til ansøgning om brug af brødhvedenormen

Det er afgørende, at dit ansøgningsskema er udfyldt korrekt og med tydelig angivelse af samtlige oplysninger (evt. med blokbogstaver), idet en mangelfuld ansøgning kan medføre, at din ansøgning afvises uden yderligere behandling, jf. bekendtgørelsens § 13, stk. 4².

Pkt. 1: Her oplyser du dit fulde navn og adresse og telefonnr. Skriv tydeligt og inden for feltet.

Pkt. 2: Her oplyser du det CVR-nr. på din jordbrugsvirksomhed, der er registreret i NaturErhvervstyrelsens Register for Gødningsregnskab.

Pkt. 3: Her oplyser du størrelsen på det areal (i ha med mindst 1 decimal), som er omfattet af kontrakten med grovvare- eller møllervirksomhed om dyrkning og levering af hvede til brødfremstilling til høst 2013.

Pkt. 4: Her oplyser du CVR-nr. på den grovvare- eller møllervirksomhed, som du har indgået kontrakt med om dyrkning og levering af hvede til brødfremstilling til høst 2013.

Pkt. 5: Her bekræfter du som jordbruger (ansøger) med din underskrift, at oplysningerne i pkt. 1 – 4 er korrekte.

Hvis du er nyetableret jordbruger og ikke tidligere har ejet eller drevet en jordbrugsvirksomhed, eller hvis du har erhvervet arealer, hvorpå der tidligere har været dyrket brødhvede, kan du bruge dokumentation til brug af brødhvedenorm fra den tidligere ejer eller bruger af virksomheden.

Pkt. 6: Her bekræfter du som jordbruger (ansøger) sammen med en grovvare- eller møllervirksomhed ved dateret underskrift, at du for planperioden 2012/2013 har indgået kontrakt med grovvare- eller møllervirksomheden om dyrkning og levering af hvede fra jordbrugsvirksomheden til brødfremstilling. Du skal selv sørge for at få repræsentantens underskrift, inden du sender det udfyldte ansøgningsskema, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 3, nr. 5. Husk at der skal være dato for begge underskrifter.

Ved kontrolbesøg på din jordbrugsvirksomhed vil vi kontrollere, om du har dokumentation, jf. pkt. 5, og kontrakt for levering af brødhvede, som du skal opbevare på din jordbrugsvirksomhed i 5 år, jf. § 11, stk. 4.

Du skal være opmærksom på, at hvis du giver urigtige skriftlige oplysninger i ansøgningsskemaet, kan du straffes efter straffelovens § 163.

Hvis du har spørgsmål til udfyldelsen af ansøgningsskemaet, kan du telefonisk kontakte Videncentret for Landbrug, Planteproduktion på tlf.nr.8740 5488.

²Fødevareministeriets bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2012/2013.

Til behandlingen af ansøgningen indsamler og videregiver Videncentret for Landbrug personoplysninger om dig. Du har ikke pligt til at give oplysningerne, men hvis du ikke giver oplysningerne, kan det få afgørende betydning for din sag. Oplysninger, du giver ved ansøgningen, kan blive videregivet til NaturErhvervstyrelsen, der fører kontrol med reglerne.

Ved henvendelse til Videncentret kan du få at vide, hvilke oplysninger, der er registreret. Du kan gøre indsigelse mod oplysningerne, og du kan kræve, at oplysningerne rettes. Du kan klage til Videncentret over deres behandling af personoplysninger eller til Datatilsynet, Borgergade 28, 5 sal, 1300 København K.

Indeks

- Afbrænding af husdyrgødning; 78
Afgasset biomasse; 33; 64
Afgiftsfritagelse; 10
Afgæsning og slæt; 22
Afmelding, Register for Gødningsregnskab; 66
Afsat husdyrgødning; 34
Alternativer til efterafgrøder; 49
Anden organisk gødning; 41; 74
Biogasanlæg; 75
Brødhvedenorm; 25
Brødhvedeordningen; 24
Dokumentation, afgrøde; 21
Dyreenheder (DE), beregning af; 62
Dødsfald; 66
Efterafgrøder; 43
Efterafgrødegrundareal; 44
Enkeltbetalingsansøgning; 16
Erklæring om overdragelse; 68
Erklæring om udbringning af husdyrgødning;
59
Flerårige energiafgrøder; 53
Forarbejdet husdyrgødning; 33; 76
Forarbejdningsanlæg; 76
Forbrænding af fiberfraktion; 54
Forbrændingsanlæg; 78
Forfrugt; 16
Forpagtningsaftale; 65
Fortrykte oplysninger; 39
Fællesskemaet; 16
Generationsskifte; 66
Græs, kvælstofnormer; 22
Græs, omdrift; 22
Græs, permanent; 23
Græssende dyr; 63
Gødnings- og husdyrindberetning (GHI); 10
Gødningskvitteringer; 36
Gødningsplanlægning; 13
Gødningsregnskab; 10
Handelsgødning; 73
Harmoniareal; 30
Harmonikrav; 57
Harmoniregler; 57
Hø og wrapensilage, standardforudsætninger til
beregning af produktion af FE; 101
Import af handelsgødning; 73
Indførsel af handelsgødning; 73
JB-nr. (jordtype); 16
Jordprøver; 61
Kalender for planåret; 7
Klagemuligheder; 83
Korrektion, type 1; 29
Korrektion, type 2; 29
Kvælstof, beregning af produktion; 27
Kvælstof, korrektion af mængde; 28
Kvælstofafgift; 80
Kvælstofkontrakt; 20
Kvælstofkvote, beregning af; 17
Kvælstofnorm, korrektion; 17
Kvælstofprognosen; 14
Lageropgørelse; 31
Leverandører; 73; 74
Lovgivning og bekendtgørelser; 81
Mellemafgrøder; 51
Miljøbetings tilskud; 17
Miljøgodkendelser; 22
Momspligtig omsætning; 5
MVJ-ordninger; 13; 17
Nyt CVR-nr.; 66
Offentliggørelse af gødningsregnskaber; 82
Ophør af virksomhed; 11
Overdragelse af virksomhed; 68
Overdragelse, slutlagre; 68
Overdraget areal; 42
Personoplysninger, brug af; 82
Regelsæt; 81
Salg af virksomhed; 11
Skema A1; 17
Skema A2; 28
Skema B1; 36
Slutlager; 40
Specialafgrøder; 15
Startlager; 39
Tidsfrister; 7
Tidsfrister, afmelding; 66

Tidsfrister, tilmelding; 10
Tilmelding, frivilligt; 10
Tilmelding, Register for Gødningsregnskab; 10

Udlæg og efterslæt; 22
Undtagelsen om 2,3 DE; 59
Økologiske producenter; 20

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
NaturErhvervstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

ISBN 978-87-7120-342-4

Tlf.: +45 3395 8000
Fax.: +45 3395 8080

E-mail: mail@naturerhverv.dk
<http://www.naturerhverv.dk>